

༡༡། འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱེ་དབང་པོ་མ་ཉེ་གཏོང་
ཅན་བརྩ་གསུམ་ལྟེ་འཁོར་ལེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
ཟབ་ཁིད་ཟེན་ཟིས་འཛིགས་མཛད་
རྟོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ།

ཆུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

3076

གཡའཆེག་ཤོ་ལྷུ་ཤོ་ཤྲེ་ལྷུ་ལ། ༩༩།

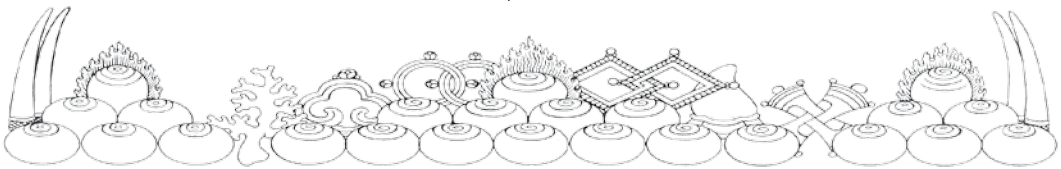
༄༄། འཇམ་དབལ་དྲུས་དབྱའི་དབང་ལོ་མ་ཉིའི་གདོང་
ཅན་བརྒྱ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འི་རིམ་གཉིས་གྱི་
བབ་ཁྲིད་ཁྲིན་ཁྲིས་འཛིགས་མཛད་
རྩེ་ལོ་ཞལ་ལྷུང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་པོས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

གཤམ་ཆེན་པོ་གླེང་སྐུ་འཕྲུལ་ལ། ༩༩

དབལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་གྱི་ཐབ་ཁྱིད་ཐེན་ཐེས།
མཛད་པ་པོ། རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དབལ་བཟང་པོ། ༩༩༠༣-༩༩༡༥༽
བཛོད་བྲ། དབལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་གྱི་ཐབ་མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།
སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཁྱེ་ཆེན་པ་དང་སློབ་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་པ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སློ་བཟང་ལྷ་སྤྱབ།
ལག་བསྟར་ཁྱེ་སྤྱིག་པ། མངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བཏན།
དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྐྱོན་པ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེད་ལྷན་དེབ་ཨང་། ༩༡༩ ༩༣ ༩༩༩༣༩ ༠༣ ༡

Gyuto Library
Sidhbari - Dharamsala (H.P.)
Gyuto Library©2016
First Edition:1100 Copies

Series Title:*gsan-chen-stod-rgyud* Series; Volume.3 (A)

*The Notes of the Profound Commentarial teachings on the Two Stages
of the Glorious Vajrbhērava Thirteen Deities*

Author: rje-btsunśes-rabrgya-mtsodpal-bzan-po (JeytsunSherabGyatsoPel-Zangpo; 1803-1875)

Subject: The stages of the profound path of the Thirteen-DeitiesVajrbhērava.

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor:GesheKhedrubNorsang
Executive Editor: Ven. LosangLudup (Librarian, Gyuto Library)
Editorial input:Langtsang Tenzin Rabten
Copyright:Gyuto Library
Publisher:Gyuto Library

ISBN:978-93-84839-03-1

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamshala
Distt.Kangra, Himachal Pradesh, India
E-mail: gyutolibray@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

༥ རྩོན་སྒྲེང་།

༥ དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། བསྐྱེད་སྐྱེས་ཞབས་
ནི་ཅུང་ཟད་བརྟུམས་པ་ཙམ་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གཞིར་བཅས་རི་དབང་གི་གཤིག་པོར་
འགྱུར་ཞིང་། གཏུམ་བླ་མ་ཉིད་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གདངས་པས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་གད་རྒྱུངས་ཆེན་
པོས་ས་གསུམ་ཀུན་འགོངས་པ། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་མ་རུངས་
འདུལ་བྱིར་བླ་པོའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་བཙུན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། གང་དེར་གྲུས་པས་བཏུད་
ནས་ཆོས་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ནི་བགོགས་རྣམས་བག་ཡོད་དུས་ལ་བབ། ཅེས་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཞི་བླ་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱབས་འབྲེལ་ཞལ་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་དང་
བཅས་མཆོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་ཆེན་སྐྱེན་དུ་བཏང་ནས། འདིར་དཔལ་རྗོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་སྐྱོར་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བ་ལ་བྱལ། རྩོན་པས་རྒྱུད་གསུང་ཚུལ། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེས་
པའི་ཚུལ། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ། ལྟ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། རྒྱུད་མན་ངག་
དང་བཅས་པའི་བྱང་ཚུལ། རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འདི་གསུང་
ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ། བཏུད་འདུལ་བའི་བྱིར་རྗོ་རྗེ་གདན་དུ་གསུངས་པ། དབང་ཐུག་
ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར་ས་སྤྲོད་དུ་གསུངས་པ། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་མཉམ་དུ་
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་གསུངས་པ། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པ་
མེད་པར་གསུངས་ཚུལ། གཤིན་རྗེ་འདུལ་བའི་བྱིར་ལྟོ་སྤྱོད་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀྱི་གྲོང་དུ་

གསུངས་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི་དམར་ནག་གི་རྒྱད་གཉིས་ལས་བཤད། གཉིས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། དབང་མེད་དད་པས་འདུས་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་ཕྱེ་མ་ལས། དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 སྤངས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྟོབས་བརྩ་བ་ཡིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡི་རྒྱད་ནམས་མཐའ་དག་
 བསྟན། ཅས་དང་། བཞི་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་འབྲུལ་བ་པ་ལས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ནམས་ཀྱིས་གསུངས། མ་འོངས་ནམས་ཀྱང་གསུང་འབྱུང་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚོགས་
 སངས་རྒྱས། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། རྟོག་བདུན། གཙྱག་
 རྟོར་ནམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ། འཆོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་སོགས་ལས་བཤད་
 རོ། ། གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱད་སོགས་ལས། རྒྱད་ཐམས་
 ཅད་ཕྱག་རྟོར་གྱིས་བསྐྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས། རྒྱད་རྒྱལ་
 རྒྱད་མཛད་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྟོར་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུམ་རོ་ལངས་མས་བསྐྱས་སོ། ། གསུམ་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་
 རྒྱད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་དང་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་དོན། འོགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱད་
 བཅས་ཀྱི་དོན་ནམས་ནི། སྤྱགས་རིམ་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས་ཤེས་དགོས། འདིར་དཔལ་
 རོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཅ་རྒྱད་ལ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་སུ་སྤྱན་མ་བྱངས་
 པ་རྒྱད་རྒྱས་པ་རྟོག་པ་སྤུམ་བུ་པའམ་སྟོ་ཀ་འབྲུམ་པ། དེ་ལས་བྱུར་བྱུང་རྟོག་པ་བདུན་པ་དང་
 གཉིས། བཤད་རྒྱད་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ། ཚུ་ཚུ་རའི་རྟོག་པའམ་
 རྟེན་ལོ་པའི་རྟོག་པ་བཅས་སོ། ། འོགས་མཐུན་ནི། དག་ནག་དང་གཤེད་དམར། གདོང་བྱག་གི་
 རྒྱད་སོགས་སོ། ། བཞི་པ་ལྟ་དང་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པའི་དོ་རྩེའི་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ལྟར། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཆེན་པོ་བཙུག་པ་ནི། ༡༽ ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཏོས་པར་ཡོངས་སྐྱེ་ལ་
སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་ལ་པའི་བྱེད་པར། ༢༽ བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་དང་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ལས་མ་གཏོས་པར་ཁོ་བོ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་ལ་པའི་བྱེད་པར། ༣༽ གདུག་པ་ཅན་འདུལ་པའི་
ཕྱིར་སྐྱའི་ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྙོན་པའི་བྱེད་པར། ༤༽ སྐྱ་གཟི་བཟིང་ཆེ་ཞིང་སྐྱ་སེན་སོགས་
དོ་རྩེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པར། ༥༽ ཞལ་རྣམས་ཤིང་གདངས་པའི་བྱེད་པར། ༦༽ ཁོ་
གཉིད་དང་སྐྱུན་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་དང་། མཆེ་བ་གདངས་རི་ལྟར་གཅོགས་པའི་བྱེད་པར། ༧༽
ཁོས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཞབས་སེན་ཀྱིས་གཞོན་པའི་བྱེད་པར། ༨༽ བྱག་གཡས་
གཏོན་ཀྱི་སྒྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་བསྒྲིགས་ནས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྐྱ་སོགས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་
བྱེད་པར། ༩༽ ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་གཏོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུགས་པའི་སྐྱ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་ཅིང་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར། ༡༠༽ གསུང་གི་ང་རོས་དབང་ཕྱག་དང་ཆོངས་པ་བརྒྱལ་བ་
སོགས་གསུང་གི་བྱེད་པར། ༡༡༽ བོ་དང་པཌ་ཀྱི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་མཁའ་འགྲོ་
དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་དངོས་བྱུང་སྟོང་པའི་བྱེད་པར། ༡༢༽ བྱགས་ཀྱི་བྱག་འཁྱུང་དང་གསུང་
དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་མཛད་ཀྱང་བྱགས་བྱགས་རྩེ་དང་མཉམ་ཉིད་ལས་མི་གཏོ་བའི་བྱེད་པར།
༡༣༽ དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་སྐྱས་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་བྱེད་པར། ༡༤༽ དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བདུད་དང་གཤིན་རྩེ་སོགས་
གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀའ་ཉན་དུ་མཛད་པའི་བྱེད་པར། ༡༥༽ དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ནས་རྒྱུད་སྐྱ་ཆོགས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་བཅས་བཙུག་པོ།
བྱེད་པར་བཙུག་པོ་ལ་བྱང་པའི་ཀྱི་བྱེད་པར་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ཚུལ་དང་དེ་

དག་བསྐྱེན་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། བྱང་པར་རེ་རེ་ལ་འཇམ་
 དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་རེ་དང་གཞན་ཡང་གཤེད་སྒོར་གྱི་རྒྱུད་ནམས་དང་། དེའི་དགོངས་
 འགྲེལ། བསྐྱེད་པ་འཇམ་དཔལ་མཁའ་གསེར་མ་སོགས་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་ཚོས་རྒྱས་བཤད་ནི་
 རྒྱག་སོ་བཞིས་འཇམ་གླིང་གི་དཔེ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་ཅིང་ཞལ་དགུས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་
 གྲུང་མཐའ་མི་རྫོགས་སོ།། ཡོངས་སུ་གྲགས་བའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཚོས་ལྷ་ནི། རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུངས་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་རེ་མདའ་
 བ་ཆེན་པོ་ལ་བུལ་བའི་ཤོག་རྩལ་ལས་འབྱུང་བ་ནམས་བྱིན་རྒླབས་ཀྱི་ཆེད་འདིར་གདན་འདྲེན་
 པ་ནི། “བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ། འགལ་རྒྱུན་སེལ་
 ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱར་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཡི་དམ་དཔལ་རྣེ་
 རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གནད་བྱང་པར་ཅན་ལྷ་ཡོད་
 པས་སོ།། གནད་གཅིག་ནི་སྟོགས་མ་ལྷ་ལས་གྲུང་ཆེས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ། སེམས་ཅན་ལེ་
 ལོ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ། དམ་ཆོག་མི་སྤང་བ། ལོག་ལྷ་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པ་
 ལ་རྫོངས་པ། ལྷ་མ་དང་གྲོགས་ལ་མི་གྲུས་པ། སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་བ། རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ། ཆོས་
 སྤོང་ཞིང་ཞིངས་པ་ཆེ་བ། འདིག་ལྷས་ང་རྒྱལ་ཞིང་ལྷ་ངན་གྱི་གཙང་རོང་དུ་སྤྱང་བ། འདོད་ཡོན་
 གྱིས་སྤྱོས་པ། ཆེ་ཐུང་བ། བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པ། འབྱུང་པོ་དང་། རོ་ལངས་དང་། གཤིན་
 རྗེ་དང་། མ་མོ་དང་། ལོག་འདྲེན་གྱི་བར་ཆད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་དུས་སུ། ཡི་དམ་འདི་དང་མི་ལྡན་ན།
 ལམ་ཟབ་མོ་འདི་མཐར་མི་བྱིན་པས། དེས་ན་དཔལ་རྣེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་།
 ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ན། བགོགས་དེ་ལྷ་བྱ་དང་བུལ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་རྣེ་རྗེ་འཆང་གི་
 གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་

དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་འོར་བུ་ལེན་པའི་ཚེ། ལམ་གྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོད་དགོས་མོད་
 གྲང་། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། འོར་བུ་ལེན་པའི་ས་ལམ་གྱི་གནད་
 ཕྱོད་དུ་སོང་བ། བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བརྟེན་དགོས། གྲུང་ལྷགས་
 ནས་ལམ་ལ་ཆས་པའི་ཚེ། རྒྱའི་འགོ་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ། འཁོར་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ། རྒྱང་རིང་ཐུང་
 འདི་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཕྱེའི་དུས་འདི་ལྟ་བུ། རི་དང་རྒྱང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 བཞུ། འདི་ལྟ་བུ་གིས་ཞེས་གདམས་པས། དེད་དཔོན་བསྐྱོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འོར་བུ་ཐུར་དུ་རྒྱངས་ནས་དབུལ་བ་སེལ་བ་སོགས་རང་གང་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་
 བཞིན་དུ། ཡི་དམ་རྗོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས། ལམ་བདེ་གསང་གི་བསྐྱེད་
 རྗོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། འབྲས་བུ་རྗོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་དཔེ་དང་
 བཅས་ནས་གསུངས་པས་གནད་ཆེའོ། ། འོ་ན་ཡི་དམ་རྗོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 གནས་ནས། ལམ་བདེ་གསང་གི་བསྐྱེད་རྗོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་ཡི་དམ་འདུས་
 པའམ། བདེ་མཚོག་ལྟ་བུའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་མི་ཚོག་གི། འོན་
 ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བདེ་གསང་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པའམ། རི་
 ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ནི་དམར་སེར་འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཆ་ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོའི་སྒོ་གྲོས་ཡར་རོ་
 བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ན་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་བདེ་གསང་འཁོར་ཆེན། དགྲེས་རྗོར་
 སོགས་ལ་རང་རང་གི་རྒྱུད་གང་དུ་གཉོགས་པའི་བྱུང་ཆོས་རེ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་རྗོ་རྗེ་
 འཛིགས་བྱེད་ནི་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་དོ། ། མ་རྒྱུད་ཀྱང་སྟོ་ལྟ་ནས་བཤད་དོ། །
 དེས་ན་འདི་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གནད་མཐར་ཐུག་ཡོད་དེ། འདིའི་ཕྱག་མཚན་འཆད་
 པའི་སྐབས་སུ། གནད་གཅིག་ལ་རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་ཀྱིས་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྐུ་ལུས་

དང་འོད་གསལ་སྟོན་པའོ། ། གནད་གཅིག་ལ་ཁ་འཁྲི་གས་བདེ་བ་འབར་འཇག་སྟོན་ལ། བ་རྒྱད་
 རྒྱུ་བ་ལ་བྱག་མཚན་ཁ་འཁྲི་ག་མི་འོང་བས། དེས་ན་ཁ་འཁྲི་གས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ནས་
 གསུངས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའོ། ། གནད་གཅིག་ལ་ནི་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་རང་
 གི་བྱད་ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མེ་ཐབ། སྤྲིགས་མཛུབ། སྤྲེས་བྱ་གསལ་
 ཤིང་ལ་བསྐྱོན་བ་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་མེ་ཐབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་མཚོན་པའོ། །
 སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྣ་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོ་བས་རྒྱད་
 གཞན་ལ་མེད་པའི་བ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་མཚོན་པ་
 དང་། འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྣ་ལ་བསྤྲིགས་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྲིང་འོག་
 སོགས་སྟོགས་བཅུ་འེ་གོད་པ་འཛོམས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའོ། ། སྤྲེས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་
 པས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཆོས་སྤྲོད་དང་། མཚོམས་མེད་སོགས་བྱས་པའི་སྤྲིག་པོ་ཆེ་བཅན་
 ཐབས་སུ་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་པའོ། ། དེ་ཡང་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་ཤིང་འདི་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ།
 དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་རོ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གང་ཟག་གོ ། གནད་གཅིག་ནི་རྩེ་བཅུན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་
 ཡིན་ཅིང་། འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་ཀུན་ཀྱང་རྩེ་བཅུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཨ་ཅང་ཆེ་
 མོད། བྱད་པར་རྩེ་བཅུན་རིམ་གྱིས་དམར་ནག་འདིགས་གསུམ་དུ་ཁྱོས་པའི་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་
 ལ། རྒྱ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས། རྩེ་བཅུན་
 གྱིས་རྩེས་སུ་འཛིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་སྤྲེལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་འདི་དེ་
 རུ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱད་ལ་རྩེ་ལྟར་སྤྱེད་པ།
 དེས་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྲེལ་གཉིས་སོབ་ཚུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་བེ་ཇ་ཡ་སྟོ་ཏ་སོགས་དང་། དུས་གཉིས་པར་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཨ་ར་སོགས་དང་། དུས་
 གསུམ་པར་བྲམ་ཐེ་ཅ་ན་ག་སོགས་དང་། དུས་བཞི་པར་སློབ་དཔོན་ལ་མི་ཏ་བཟླ་སོགས་དང་།
 དུས་ལྔ་པར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་རྟེན་ཏ་ལ་སོགས་བྱོན་པར་གྲགས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་
 མི་ཏ་ས་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ནས་ཆོས་འདི་སྤྱོད་བྲངས་ཏེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། དེ་ནས་དོན་ཡོད་རྟོ་
 རྟོ་དང་། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པ། བརྒྱ་བཟླ། ལྷ་མ་རྟ་རོ་སོགས་རྒྱ་བལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱིས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོར་མཛད། བོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་སྤྲད་དར་སྐབས་སུ་འང་ཅུང་ཟད་
 དར་བར་བཤད། ཕྱི་དར་སྐབས་རྩ་སྟོ་ཞང་མལ་གཉིས་བ་རི་རྒྱུང་པོ་མི་ཏ་ཡུགས་ཏེ་བཤད་
 སྟོལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལྷུང་བ་ལས། གཙོ་བོ་རྩ་སྟོ་ཞང་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་དར་བའོ། ། སྐབས་
 བབ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོ་ནི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞི་
 དག་གི་སྤྱལ་པའི་རྣམ་རེལ་དང་། བྱུན་མོང་བ་ལྟར་ན། ཆོས་རྟོ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་འདིའི་
 དབང་བཀའ་སོགས་གསན་པ་མ་ཟད། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་སོགས་སྐྱབ་སྟོར་ཉམས་
 བཞེས་ལྟོད་མེད་མཛད་པས། གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་སུ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི། ཉིང་འཛིན་ཡར་ངོའི་རྒྱ་ལྟར་འཕེལ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་རྟེན་རྟེན་འཛིགས་བྱེད་
 རབ་བརྟེན་པའི། ཞལ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མཚོག་གཟིགས། ཞེས་པ་ལྟར་དངོས་
 སུ་ཞལ་བསྟན་ནས་གདམས་ཟབ་རྒྱ་ཆེན་སྤུལ་བར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ནས་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འདིའི་
 འཆད་ཉན་སྟོམ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
 ཟ་མ་ཏོག་དང་། འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། བཅུ་གསུམ་
 མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤོང་བ། སྤྱོན་སྤེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་
 རིམ་གྱི་ཁྲི་གྲི། ཞེ་དགུ་མའི་ཐེན་བྲིས། འཇམ་དཔལ་ཞི་དག་གི་སྤྱུང་བ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་

ཕྱིར་ ཞེ་ཁྱོ་སྤྲུགས་སྤྱབ་དོ་རྗེའི་ཆེག་གི་སྤྲུམ་བུ། འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའི་ཆེ་སྤྱབ། ཡི་གེ་བཞི་
པའི་སྤྱང་བ་དང་མན་ངག། ཅུ་དང་གཤིན་རྗེ་སྤྱིར་ཚུལ། ས་བཟང་ལོ་རྒྱ་བ་དག་དབང་གི་བཀལ་
ལན་ནམས་མཛད་དེ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་འདིས་བྱབ་པའི་བཀའ་བློན་མཛད་དོ།

དེ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་
ཐུགས་སྤྲུམ་ནམས་ཀྱི་ཡིག་སྒྲ་དུ་མ་མཛད་དེ། ཟབ་ཆོས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་
མི་ཆད་དུ་འཕེལ་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱེད་སོ།། དེ་བས། སྤང་དབེན་གཞུང་གསུམ་གྱི་མཁས་
གྲུབ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱིད། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་དབྱེད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱན་སྤེལ་བ་ནམས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པ་ནམས་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་
བཞད་དང་། ལུང་སྟོན་དག་དབང་བྱམས་པ། དྲག་དཀར་བཀའ་བཙུ་རིན་པོ་ཆེ། དཔལ་མང་
དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་བར་བྱོན་པ་ནམས། སྒྲན་བརྒྱད་གདམས་པ་རྒྱ་མཆོའི་གཏེར་མཛོད་
དམ་པ་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཡང་ཡང་གསན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱིད་
ཀྱི་དཔེགས་རིམ་ནམས་སྒྲ་མའི་གསུང་དག་ཐོན་མོ་ནམས་གཞིར་བྱས་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
ཆེགས། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རྒྱད་ཁུངས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ། ཞལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། བེགས་སེལ་གྱི་
གནད། ཐོགས་འདོན་གྱི་མན་ངག་ནམས་མ་སྤྲུམ་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཁྱིད་ཡིག་འདི་
ལྟ་བུ་བྱིས་ཆད་འབྱུང་བ་དགོན་པས་ན་བློན་ཆེན་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བློན་གྱི་
འཇུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་
སྐལ་བཟང་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་འདི་སྤང་ནམ་གཡེང་གཞན་བསྐྱེད་ལས་ལ་དབྱེད་མི་
འཁོར་བར་གཏན་མཐུན་གྱི་སྤྱིར་པོ་ནམ་པར་དག་པ་སྤངས་ཏེ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
བསྟན་ཞབས་སུ་སྤྱེས་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།། ཞེས་ཐལ་མོ་སྤྱིང་ཁར་སྤྱར་ཏེ་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།། ས་བཅད་དུག་པ་རྒྱད་ལ་འཆད་ཉན་རིམ་ཁྱར་བྱ་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་ནམས་ལས་འབྱུང་ངོ་།། མཐུག་བསྐྱེད་ནི། རིམ་བུའི་ཉན་ཆེན་པོས། མདོར་
 ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱེད་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་ས་སྟོང་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་
 དེའི་།། རྒྱ་མཚོ་གས་གོ་འཕང་མཚོ་ག་དེ་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རིམ་བུའི་སྐྱེད་བདག་
 གིས་མ་མནན་པ།། དེ་སྐྱེད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་ནི་གྲུས་པས་ལྷུང་ལེན་ཆོས་རྒྱལ་
 གཤེན་རྗེའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས།། ཡང་དག་ལམ་གྱི་འོར་མཚོ་ག་འཕྲོག་ལ་བཙོན་པའི་
 ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྤེད་དང་བཅས་པ་གཞོམ་པར་མཛོད།། ཅས་སྐྱེད་བརྫོད་འདི་ནི་འཛིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་
 མཚོའི་རྒྱད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་གཞིར་བྱས་ཏེ་དག་བཤེས་མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་གིས་བྲིས་སོ།།

༥ དཔེ་སྟུང་གསལ་བཤད།

༢༣། འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་གྲགས་ཆང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འདིག་ཏེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤུག་སེང་གའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྟུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྲར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྒྲོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་པོད་སྦྱེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྟུས་ཀྱིས་《གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཟེང་》ཞེས་པ་ལུ་སྦྱེལ་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་དཔར་སྟུང་ཁུས་དང་ཁུ་སྟུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལམ་སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་མངའ་བདག་ཨ་ཁུ་ཆང་རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་《འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཙུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟེན་གྱིས་འདིགས་མཛད་དོ་རྩེའི་ཞལ་ལུང་》དང་། 《འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་བཙུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རྩོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འདིགས་མཛད་ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི།》ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཟེང་གསུམ་པ་སྡེ་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་རྩེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་རྟོགས་དང་སྟན་དཔར་སྟུང་ཁུས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལམ་ཡསྟབས་རྩེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདོན་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ནས་ཆོས་འདིའི་བཤད་ཁྲིད་གནང་

རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བསྐྱལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་ཐོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དད་ལྡན་
 ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེད་གོང་གི་ཚོས་ཚན་གཉིས་ཟུར་དུ་སྦྱངས་ནས་《གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་
 མོད་ཐེང་གསུམ་པ། ༡༡༥》དེ་བུ་གསུགས་སུ་དེང་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་
 དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅས་འདིར་བྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་མཆན་དང་། ཡོངས་
 གྲགས་དཔར་མ་ཁག་གཉིས་མཚུངས་བསྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱང་མཆན་བཅས་བཀོད་ནས་དཔར་
 སྟན་ཁྱེད་ཀྱི་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། 《ཐོད་ལྷ་ལྷན་ནས་དཔར་སྟན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱང་མཆན་དཔལ་དུས་དཔལ་
 དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཟིན་བྲིས་
 འཛིགས་མཛད་དོན་རྒྱུ་ལྱང་།》《འཇམ་དཔལ་དོན་རྒྱུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་
 རིམ་རྣམས་འཕྱོར་བཞེད་ཁྱིད་ཀྱི་བཞེད་བྱང་འཛིགས་མཛད་ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི།》《མཛོད་དགེ་
 དགེ་ལྡན་རབ་རྒྱས་སྤྱིར་ནས་དཔར་སྟན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱང་མཆན་དཔལ་དུས་དཔལ་དབང་པོ་མ་ཉེའི་
 གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཟིན་བྲིས་འཛིགས་མཛད་
 དོན་རྒྱུ་ལྱང་།》《འཇམ་དཔལ་དོན་རྒྱུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འཕྱོར་
 བཞེད་ཁྱིད་ཀྱི་བཞེད་བྱང་འཛིགས་མཛད་ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི།》བཅས་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྟར་ཁྱེད་
 ཉི་བསྟར་མཆན་བཀོད་ཡོད། བསྟར་མཆན་འགོད་སྐབས་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་
 དཔེར་ན་གཤམ་ཀྱི་བསྟར་འབྲས་རེུ་མིག་གི་བསྟར་མཆན་ཨང་དགུ་པར་མཛོད་དཔར། ཤོག་
 གྲངས་༥༣༥ ‘སང་ཐོད་ད་ཅམ་’ཞེས་པར་ཤིང་དཔར་དུ་‘སང་ཐོད་ད་ཅམ་’ཞེས་གསལ་བ་མ་
 ཟད་དོན་དུའང་འཐད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་བསྟར་མཆན་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟན་
 པར་ཐད་ཀར་དག་བཅས་ཁྱེད་དཔར་མ་གཉིས་ཀའི་ནང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་ཡིག་
 རོར་ཐག་ཚད་པའི་རིགས་དཔེར་ན། རགས་ལས། བྱང་ཆོག་ཞོག་ང། ལྷ་ཆོག་རྣམས་གཞུང་དུ་

དག་བཅོས་ཁྱེས་ནས་འོག་ཏུ་བསྐྱར་མཆན་བཀོད། གཞན་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡོད་
 རིགས་ལས་གང་དག་པར་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དཀྱུས་སུ་བཞག་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་
 བཀོད། དཔེར་མཆོན་ན། གཞུང་དུ་ཤིང་དཔར་ལྟར་སྤྱང་མར་ཞེས་པར་འོག་མཆན་དུ་བསྐྱར་
 མར་མཛོད་དཔར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་མཛོད་དཔར་ཞེས་པ་ནི། མཛོད་དགེ་
 དགེ་ལྡན་རབ་རྒྱས་སྤང་ནས་དཔར་སྐྱབ་ཁྱེས་པའི་ཨ་ཁུའི་གསུང་འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཟུར་གྱི་བསྐྱས་མིང་ངོ་སྤྲོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

དེ་བཞིན་ཆོག་སྤང་ཅིང་སོགས་བཅུ་བཞི་པོ་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་གཅིག་
 གི་ནང་དུའང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཅིང་
 དཀྱུས་སུ་བཞུགས་ཏེ་འགོས་ལ་གཞི་བཟུང་། བསྐྱར་མཆན་རྣམས་ལྷང་མཆན་དང་མཆོམས་
 འབྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་བསྐྱར་མཆན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཅུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས།

ལྷང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ཁྱད་ས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱེད་ཞིབ་གནང་བ་དེའི་
 སྤྱང་ལྷང་འདྲན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་འཚོལ་ཞིབ་
 ཁྱེས་པ་དཔེར་མཆོན་ན། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཆོན་བཛོད། འོག་གངས་
 ༡༣༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཤང་གྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཡང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་
 གང་།’ ཞེས་སོ། ཞེས་དང་། སྡེ་བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཆ སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་
 ལྷང་། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་ ༡༣༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ལྷང་ན་
 ཡོང་མི་འདུག། ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་སོ། ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་
 མཆོན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཆན། ཤོད་སྤང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛོད་པ་པོ། གཞུང་མཆན།
 ལེའུའི་མཆོམས། འོག་གངས། མདུན་རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) ཐིག་སྤང་གི་གངས་བཅས་
 ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལྷང་ཆོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། གོང་གི་

སྡེ་བཀའི་ལུང་དུ་‘གང་ཡང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་གང་།’ ཞེས་བར། གཞུང་དུ་ ‘ཡང་དང་ཡང་
 དུ་གསུང་བ་གང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དགུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཆམས་གསལ་
 ཐོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཆོག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང་། ལུང་ཆོག་དེའི་
 རང་དུ་འང་ཆོག་རྒྱུ་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆོ་རྟགས་འདི་“ ’གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟག་ཡོད་
 པ་དཔེར་ན། གཞུང་གི་ཤོག་གྲངས་༤༦པའི་ལུང་མཆན་དུ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། “འདིག་
 རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། བསྟོད་
 སྟོད་ཅེས་བཀྱི་འདིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། ། ‘བདག་གིས་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་
 མཛོད་།’ ཞེས་པའི་སྐབས་‘བདག་གིས་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད་།’ ཅེས་
 པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་འོ།

གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དགུས་སུ་ཡོད་པའི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་
 བཅད་རྣམས་ཆ་ཆང་ལ་མཆམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཀོད་ཞུས། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་
 སྟོར་གྱི་སྟོན་སྒྲིང་། རྗེ་འདིའི་མཛད་རྣམ། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་
 བསྟར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྟར་མིང་དོ་སྟོད་བཅས་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་བཀོད། དེ་
 བཞིན་གོང་གསལ་དཔར་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟར་འབྲས་རེའུ་མིག་དང་། དཔལ་ལྗོངས་ལྟེ་འདིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གང་རྟེན་གྱི་མཆན་བྱང་། མཛད་པ་པོ། ཐོད་སྒྲིང་། ཤོག་
 གྲངས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཞུས། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག །དཔར་
 བྱང་སྟོན་ཆོག་བཅས་བྱུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱིགས། བདག་དབང་ཤོག་དོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་
 ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཀོད་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ལྟག་བསམ་དག་པས་རང་
 རུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བཅོལ་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་སྟོ་གོས་དང་ཉམས་སྟོང་གི་རུས་པ་དམན་
 པས་ནོར་སྟོན་དང་ཆད་ལྷག་ངེ་བྱུང་ལྷ་དང་ཆ་མ། གཞུ་གནས་མཁས་པའི་སྟུན་སྲུང་དང་བས་

ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།

༥ ལེགས་གསོལ།

ད་ལས་གསར་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཐོང་གསུམ་ལ། རྒྱ་ཤེད་པར་གསར་སྒྲུབ་གི་ལས་གཞི་
ནང་ལ་སྒྲུབས་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཞིབ་ཕྱིའི་ལས་སྟོན་ཞུས་པ་བཞིན་
སྤྲེལ་སྲུ་བཀའ་སྟོབ་ལས་སྟོན་བཀའ་རིན་ཆེ་བ་དང་། བྲུ་ཆང་གི་དཔེ་ཁྱིད་ཀན་དང་དཔེ་
མཛོད་གི་སྟོབ་སྟོན་བ་གཅིག་སྟོགས་སེར་སྟོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་
འོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྟོབ་སྟོན་གནད་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་སྟོན་གླེང་གསར་འབྲི་གནང་བ།

དཔེ་ཁྱིད་ཀན་དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་དང་སྟོ་མང་དགེ་
བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཞིབ་གཟིགས་གིས་ཞུ་དག་གནང་བ། བསྐྱེད་རིམ་
པ་བསོད་ནམས་ཆོས་རྒྱལ་ལགས་ནས་དཔེ་བསྐྱར་སྐབས་ཕྱག་རོགས་གནང་བ། དེ་བཞིན་
ཁོ་པོའི་ལས་རོགས་སྒྲངས་ཆང་བསྐྱར་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་སྟོག་གྲུད་ནང་
མ་དཔེ་གཅོང་བསྐྱར་ནས་བཟུང་། བར་དུ་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུང་ཁྱད་ས་འཆོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་
མཆོན་དང་བསྐྱར་མཆོན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྐྱིག་བར་གི་སྤྲེལ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་
ཀྱང་ལེན་གིས་ལས་དོན་ཆགས་རྒྱུད་གནང་བ། ཞུ་སྐྱིག་ལས་རོགས་སྟོ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་
གཅིས་མཆོག་ནས་སྐབས་བསྐྱར་གི་ལས་རིམ་རྣམས་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་གིས་ལེགས་
བསྐྱབས་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་སྒྲོ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་རོས་ཐོག་གི་ཡི་གེ་
རྣམས་དབྱིན་བསྐྱར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་སྐབས་བཙུ་བའི་ཕྱག་མཛོད་དགེ་སྟོར་རྩལ་
ཁྲིམས་བཀའ་ཤིས། དགེ་སྟོར་ཐུབ་བསྐྱར་རྣམ་རྒྱལ། དགེ་སྟོར་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར། དགེ་

སྒོར་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ། དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་སྒོར་དོན་གྲུབ་འཕྱིན་ལས།
 དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་སྤྱན་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྲུར་ཆ་ཆར་གནང་བ་སོགས་མདོར་
 བ་ད་ལས་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་མཐུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་མེད་པའི་མཐུན་
 འགྲུར་རོགས་རམ་འབད་བཅོལ་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་དབུས་ནས་ཐུགས་
 རྒྱུ་བཀའ་བློ་སྤྲུལ་ཏུ་ཆེ་ལྷན་རྒྱུ་དང་།

དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་
 བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྒོམ་དང་བཅས་དུས་གསུམ་ཀྱི་དགེ་ཅ་རྣམས་ལ་བསྟན་འཛིན་
 ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ལོན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་
 གཞོན་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་སྦྱ་ཆེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོའི་བར་
 དུ་བཏུན་ཅིང་རྒྱལ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྤྱན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་
 གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྒྲིང་རྒྱུད་
 རྒྱལ་འདུས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་སྒོམ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྦྱེས་བྱས་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁྱིན་ཀྱན་ཏུ་གཏམས་ཤིང་ཟབ་གསང་རྩོ་
 རྩོ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྤང་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀྱན་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་འགྲུར་པའི་
 བསྐྱོ་སྒོན་གྱིས་མཐའ་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུད་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྒོ་བཟང་སྤྱ་སྤྱབ་
 ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༣ གྱི་ལོ་༢༠༡༤ གྱི་ཟླ་༣ ཆེས་༡༥ ལ།

༡༩ བསྐྱུས་མིང་དེ་སྟོན།

བཀའ་རྒྱུར།

ཆུང་རྟོག་བདུན།

(དཔལ་རྫོལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུ།)

ཕྱིད་འབྲུམ། རྒྱ་ ༡༥༡བཟང་-༡༦༣བཟང་།

འཇམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད།

(འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)

ཕྱིད་འབྲུམ། ༡༡ ༡བ༡-༡༣བ༢

གཏམ་རྒྱུད་ནི་ག་པ།

(གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ།)

ཕྱིད་འབྲུམ། ར ༡༥༣བ༣-༡༥༤ན༣

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲུབ་ལྟུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

ཕྱིད་འབྲུམ། ལ ༣༦༥༩༡-༣༧༧༩༦

བདེ་མཆོག་ཅུ་གྲུ་།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཅུང་དུ།)

ཕྱིད་འབྲུམ། ཀ ༣༡༣༩༡-༣༤༤༦༡

མདོ་སྤེལ་པར་དཀར་པོ།

(དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྤེལ། ར ༡བ༡-༡༩༠བ༢

མདོ་སྤྱད་པ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།)

ཤེས་རབ་སྤྱ་ཆོགས། ༡ ༡ན༡-༡༤བ༢

སྤོང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ།

(སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྤོང་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེན།)

པལ་པོ་ཆེ། ༡ ༡བ༢བ༢-༣༤༤ན༡ནས་ ཨ ༡བ༡-༣༤༤ན༡

བཤད་རྒྱད་རྩོམ་ཐེངས་བཅུ་གཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་གསལ་བ་

(ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་དཔལ་རྩོམ་ཐེངས་བཅུ་གཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་གསལ་བ་
ནལ་བར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབྱུང་། ཅ ༡༠༩ན༡-༡༡༡བ༢

བསྟན་འགྲུལ།

རྒྱན་སྤྱང་།

(སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་

བཤད་པ། མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱང་བ།)

ཤེར་བྱིན། ཆ ༡བ༡-༣༤༡ན༡

མཛོན་རྫོགས་རྒྱན།

(རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་

མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེན་འབྱུང་བུས་པ།)

ཤེར་བྱིན། ༡ ༡བ༡-༡༣ན༡

འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ལ་མི་ཉ་བརྩེས་མཛད་པའི་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འབྲེལ། མི 307བ3-303བ2

བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ནམ་བཤད།

(སློབ་དཔོན་བརྒྱ་བྱེན་སྣོང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་

འགོ་སྐྱུ་མ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ནམ་བཤད་བཤད་པ།)

རྒྱད་འབྲེལ། 2 304བ3-314བ4

རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ལ་མི་ཉ་བརྩེས་མཛད་པའི་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འབྲེལ། མི 146བ3-307བ3

རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆོག་

(སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆོག་)

རྒྱད་འབྲེལ། མི 143བ3-146བ6

སྦྱོད་བསྐྱུས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྩ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྦྱོད་བ་བསྐྱུས་པའི་སྦྱོན་མ།)

རྒྱད་འབྲེལ། 2 423བ3-106བ2

དབུ་མ་འཕྲུག་པ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ།)

དབུ་མ། 2 307བ3-314བ3

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་ཅན་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

དབུ་མ། ཚ ༡བ༡-༡༥ན༡

དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

དབུ་མ། རྒྱད་འབྲེལ། ཅ ༡བ༡-༡༥བ༡

གཤེན་རྩེ་ནག་པོའི་སྐྱབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་འཛོལ་གྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འབྲེལ། མི བ༡༥-༡༣བ༥

གཤེན་རྩེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།

(འཛུ་ཤི་རྒྱ་ན་གྱི་ཉིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངོན་པར་མཐོང་བ་ལས་ཀྱི་

སློན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱད་འབྲེལ། བེ ༡༡༣ན༡-༡༥༤བ༡

བཤེས་སྤྱིང་།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག།)

སྤྱིང་ཡིག ༣ ༤༠བ༤-༤༤བ༣

པོད། ཐ གཙེང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༩༩

ཆོས་སྐྱོང་གི་སྒོར།

(རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྒོར།)

ཐོད། ཆ འབྲུལ་དབར། ༡༩༡-༢༡༩༣

འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད།

(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞལ་ལུང་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཀུན་གྱི་གཞུང་ལམ་སྐུལ་བཟང་
འབྲུག་འོགས།)

ཐོད། ཁ བགས་འབྲེལ་དཔར་གསར། ༡༩༡-༥༣བ།

འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ།

(ཐང་སལ་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཟབ་དོན་རིམ་བ་དང་
པོའི་ལམ་ལ་འབྲིད་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞེན་འབྲུལ་མེད་ཟེན་གྱིས་སྤྱོད་བཞུགས།)

འབྲུལ་དབར། ག ༡༩༡-༣༥༩༤

འཛིགས་བྱེད་སྒྲོན་ལམ།

(རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཤིས་བརྒྱུད་སྒྲོན་ལམ།)

ཐོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲུལ་དབར། ཆ ༡༩༡-༣༩༥

རྩི་བཅུན་མི་ལའི་མགུར་འབྲུམ།

(རྒྱལ་འབྱོར་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩི་བཅུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་བཞད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩི་བཅུན་པར་ཐང་
བ་རྒྱས་པར་བྱེད།)

དཔལ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབྲུམ་རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲིག་གིས་ཁྲིམས་བཅ་བཞེས། བལ་ཡུལ་གྱི་གོ་
ཏམ་བུར་མེ་ཏ་རིའི་གསུང་རབ་རྒྱན་གྱིས་ཁང་ནས་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་དབར། ༡༩༡-༤༡༩༣

རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་རང་གི་རྟོགས་བ་བརྗོད་པ་མདོ་ཙམ་དུ་
བཞག་པ།)
པོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༢༩༩-༢༩༩

བདེ་མཆོག་མཆོད་ཐེང་།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་བདེ་མཆོག་མཆོད་ཐེང་།)
པོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༣༤༤-༣༤༩

བདེ་མཆོག་སྟོན་ལམ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ལུ་ཨི་པའི་ཆོ་གའི་མཛུག་ཏུ་བྱས་
པའི་སྟོན་ལམ།)
པོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༣༥༩-༣༦༩

འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག།

(དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ།)
བཟུལ་ཤིས་ལྷན་པོ་གསར་སྒྲགས་རྒྱུད་པ་བྲལ་ཆོང་གི་འདོན་ཆ། པོད། དང་པོ། དཔར་གསར། ༡༩༩-༢༠༩

བྱག་ཅུ་པའི་རྩ་ཆོག།

(རྗེ་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱག་ཅུ་པའི་རྩ་ཆོག།)
པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲུག། པོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༡༩༩-༢༠༩

དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ།

(མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་དམ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།)
པོད། ༩ ༣༩-༤༩

སྒྲ་མཚན།

(བཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་ཚོ་ག།)

པོད། ༡༡ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༦༣

རྩ་ལོ་རྩ་བའི་རྣམ་ཐར།

(རྩ་ལོ་ཤེས་མེད་གསུམ་མཛད་པའི་མཐུ་སྟོན་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་རྩ་ལོ་རྩ་བའི་རྣམ་ཐར་པ་ཀུན་ཁྲབ་

སྟོན་པའི་རྩ་སྒྲ།)

པོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་། ༡༩༡-༡༩༡༦

ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་

གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ།)

པོད། ༡༢ གཙང་དཔར། ༤༥༧-༤༩༧

གསང་རྣམ་འོག་མིན་མ།

(ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ངག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེའི་གསང་བའི་

རྣམ་ཐར་ཐར་པ།)

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱང་བཞད་པའི་གསུང་འབྲུམ། པོད། བ་བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ༡༩༡-༥༧

གསང་བའི་རྣམ་ཐར།

(རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་

སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས།)

པོད། ༡༡ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༥༩

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།)

ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་བྱི་ལོ་༡༧༥༥ནས་ཆུ་གླང་བྱི་ལོ་༡༧༣༣བར་བཟང་བྱ་ལྡེ་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་

པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།)

ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤུལ་བྱི་ལོ་༡༧༣༧ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་

པ་ཆེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྩོན་པའི་དབུ་བཅུམས། དེའི་སྤུལ་ཆུ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཐུག་བསྐྱེད་ནས་ཤིང་

བྱི་བྱི་ལོ་༡༧༧༧ལོར་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།

མ་དཔེ་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་གཉིས།

ཤིང་དཔར།

(ཐོད་ལྷ་ལྷན་ནས་དཔར་སྤྱན་ཞུས་པའི་འཇམ་དཔལ་དུས་དཔྱའི་དཔར་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་
ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས་འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེའི་ཞལ་ལུང་དང་། འཇམ་དཔལ་
དོན་རྗེ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འཛིགས་མཛད་ཞལ་
གྱི་བདུན་ཅི།)

མཛོད་དཔར།

(མཛོད་དགེ་དགེ་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་དཔར་སྤྱན་ཞུས་པའི་འཇམ་དཔལ་དུས་དཔྱའི་དཔར་པོ་མ་ཉིའི་
གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས་འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེའི་ཞལ་
ལུང་དང་། འཇམ་དཔལ་དོན་རྗེ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱི་བརྗེད་
བྱང་འཛིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུན་ཅི།)

༥ ཨ་ཁུ་ཚང་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་
མཛད་རྣམ་མདོར་བསྟུས་བཞུགས་སོ།།

༢༡། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ལྷེ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེས།
ལེགས་བཤད་འཆོལ་ལ་ངོམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་།།
ཐོས་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།།
མན་ངག་རྒྱ་མཆོའི་གཏེར་གྱུར་དགེ་བའི་བཤེས།།
དཔལ་ལྷན་སློ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བྲིས་འབྲུང་གི་རྣམ་ཐར་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟུགས་པའི་ཡུལ་དམ་བ་སྟན་
བརྒྱད་གདམས་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཛོད་ལ་འདོད་དགྲུར་དབང་བསྐྱར་བ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་
སྟོག་ཤིང་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་མཆན་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྟོན་
པ་གསུམ་ན་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ནི། མདོ་སྟོན་ཅེ་གཞུང་ཁུ་བེད་དུ་ཡབ་ནོའི་ཁོ་དང་ཡུམ་ཅི་ན་
ཐར་གཉིས་ཀྱི་སྤས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་བགྲང་བྱ་ང་བདུན་པ་ཁྲག་སྐྱབས་ཅེས་པ་ཚུ་མོ་
པག་གི་(༡༩༠༣)ལོར་ངོ་མཆར་བའི་དགེ་མཆན་སྟན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་སྐྱ་བལྟམས། མཆན་
རྟ་མགིན་སྐྱབས་ཞེས་གསོལ། གྲིས་པ་སྤྱི་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འང་དཔེ་ཆ་ཤོག་བྱང་རེ་ཅམ་
བྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མདོན་པར་

བརྟམ་པའི་དགེ་མཚན་ངོམས། ཁུ་པོ་རྗེ་སང་ལྷ་མ་ལས་སྒྲིག་བསྐྱབས་པས་དབུ་ཆེན་གཟབ་མ་
 དང་། གཤམ་མའི་འབྲུ་ཆ། ཆོག་སྒྲིག་ ། ལྷ་མ་ཐེས། སྤྱང་ཡིག ། སྤྲུགས་ཐེས་སོགས་སྒྲིག་མཐའ་
 དག་དགའ་ཆོགས་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དུ། སྤྱབས་མགོན་
 རོ་རྗེ་འཆང་འདིགས་མེད་དབང་པོ་ཁུལ་དེར་ཐེབས་སྐྱབས། སྤྱ་ཁང་ལྷ་མས་རྗེ་འདི་གྲུ་རྒྱུན་དུ་
 ལུལ་། དབྱེས་བཞེན་ལུང་བསྟན་དང་ལྷག་མདུད་སྦྱལ། གཞན་གྱི་དག་ལས་དེར་སང་ལྷ་བྱང་ན་
 གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ལྷ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བཞུགས་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་གྱི་བ་སྤྱ་གཡོ་ཞིང་མིག་ནས་མཆེ་མ་འཁྱགས་པའི་ཐུགས་དད་
 སྤྱེས། དགྲུང་གངས་བཅུ་དྲུག་དུས་རྒྱལ་བས་ལུང་གིས་བསྐྱགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་
 འབྲེལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་རོ་རྗེ་རམས་པ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་དགེ་
 འདུན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། སྒོ་གསལ་ངང་མོ་བྱེ་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་མཁྱིན་ང་རྒྱུད་མར་བརྟུང་
 བའི་རོལ་མཆོ་སྤྱང་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་མཛད། གནས་ལྷའི་གཟེགས་པ་དག་
 པ་སྤྱིང་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དཀོན་མཆོག་དབྱེས་པའི་སྒོ་བྲོས་ལས་བཙེ་བཞག་ཐོག་མར་གསན་ཅིང་།
 དེ་མེད་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྗེ་དཀོན་མཆོག་དོན་ཡོད་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་རིགས་པའི་
 སྒོ་འབྱེད་བསྐྱས་གྲུ་ལ་བསྐྱབས། རྗེ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་མཆོག་དབང་སོགས་བཀའ་
 ཆོས་གསན་ཅིང་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་(༡༩༡༤)ལོར་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
 མཚན་ལ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འདྲིན་ཞེས་གསོལ། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱུང་ཐོས་བསམ་
 སྤྱག་རུས་ཐེག་པ་མཛད་བཞེན་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་སྒོ་བཟང་ལུབ་
 བསྟན་འདིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ། གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
 མཚན། གསང་བདག་སྡེ་ཁྱི་ཆང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་མགོ་ལ་ཐོད་བཞེན་བཀའ་གྲུང་། བཀའ་

དེས་འཁོར་ཐབས་བྲལ་བ་དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་
 མཆོན་ལྷན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙུ་པ་གསུམ་དུ་ཉི་ཤེས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྒྲགས་གྱི་
 གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། འུ་ཡུལ་བ་གཞོན་ཏུ་འོད་ལྗར་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟེན་པར་མཛད། དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་ཀླུ་མ་གྱི་བྱང་ཡིག་དང་། མཆོད་དཔོན། ཐབ་གཡོག་ཚུན་
 མཛད་ནས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་དེ་གཙུག་ཆེར་གཞུང་
 ཆེན་བཀའ་པོད་ལ། སྒྲགས་རིག་གནས་བཅས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་བཙུན་པ་ཆེན་པོས་
 ཐོས་བསམ་སྦྱོར་གཉེར་ལ་དཀའ་སྤྱད་དཀའ་པོ་མཛད་པས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་གྱུར།
 ཐོས་པ་ཀླུ་མ་ཐེན་གྱིས་སྤྲོ་བ་བོད་ཆེན་ཉི་ཤེས་ལོངས་པ་ཡོད་པར་གྲགས། འོན་ཀྱང་པོད་
 བདུན་ཅུ་དཔར་དུ་འཁོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འཕྲལ་གྱི་མཛད་པ་ཡང་། ཡོ་བྱད་ལ་དམ་འཛིན་
 མེད་ཅིང་། ཅ་དངོས་བྱུང་བ་ཀླུ་མ་གྱི་འཕྲལ་དུ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིད་པར་མཛད། རྒྱ་བོད་
 ཉོར་གསུམ་ནས་འདུས་པའི་ཀླུ་མ་གྲོལ་དོན་གཉེར་བ་ཀླུ་མ་ལ། མི་ཉ་རྩེ་ཕྱེད་སོགས་དབང་
 དང་། སྤྱོད་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་རྗེས་གནང་། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་
 རྗེས་སོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད། ལམ་རིམ་དང་སྒྲོ་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད། བཀའ་འབྱུང་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་བཅས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བར་མཛད་པས་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱན་ཉམས་པ་ཀླུ་མ་སྤྱོད་གསོས་ཤིང་། མི་ཉམས་པ་ཀླུ་མ་གོང་དུ་སྤེལ་བས་བྱ་སྤྱོད་
 ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། རྗེ་འདི་ཉིད་དགེ་ལྷན་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟེན་འཛིན་ཆེན་
 པོ་གྲུབ་དབང་སྒྲོང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟེན་
 རྒྱ་མཚོའི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་མ་ཐབས་བསྐྱེད་འབྲེལ་དུ། སྒྲོང་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་དང་། རྗེ་
 འཛིགས་མེད་དབང་པོ་གཉིས་ལྷན་གདན་ཞོར་འཛིན་དགའ་ཚུལ་དུ་ཞལ་འཛོམས་ནས་ནང་པན་

ཚུན་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱན་གྱིས་གསུང་འཕྲོས་མང་
 སོ་གནང་སྐབས་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོང་རྫོལ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་མའི་གོ་ས་མི་ལེགས། གྲུ་རྒྱུང་བཙས་
 མའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་འབྱོན་འདོད་ཡོད་ཅེས་པ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསན་པས་
 སྤྱིས་སུ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོང་རྫོལ་སྒྲ་མ་རང་རེའི་དགོན་པ་འདིར་གྲུ་རྒྱུང་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་
 འབྱོན་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད། སེབས་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འཛིན་གྲུ་བསྐྱུས་ཆེན་ནམ་ཉགས་
 རིགས་ཀྱི་ཆོད་ཡིན། ཞེས་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ནམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་སོ་ཡོད། ཉིད་ནས་གྲུང་
 རོན་གྱིས་ཞལ་བཞེས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱས་གྲུང་ཡོད། མདོར་ན་རྗེ་འདིས་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 འཛིན་སྒྲོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བའི་ནམ་ཐར་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་སྒྲས་ཤིག་བསྐྱུངས་པས་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཞེས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ལ་གྲགས་ཆེ། མཐར་བསྐྱུན་འགྲོའི་དོན་རེ་ཞིག་གྲུབ་ནས་
 དགྲུང་གངས་དོན་གསུམ་(༡༩༧༥)ལོར་སྐུ་ཕྱུང་ན་ལས་འདས་སོ།། ཞེས་མཛད་ནམ་མདོར་བསྐྱུས་འདི་
 བེ་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱིང་ནས་དད་ཅིང་ནམ་དཀར་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་མདུད་པ་མི་སྣོད་པ་སེར་སྣོད་སྣོད་རྒྱུད་དགེ་བཤེས་མ་ཉི་རྩ་
 ངས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བསྟེ་གནས་རྒྱུད་སྣོད་གྲུ་ཆང་དུ་སྤྲུག་བྲིས་སུ་བཞུགས་པའོ།། ||སྐྱེ་མཁའ་ལམ།||

དཀར་ཆག

དང་པོ།	ཕྱོད་ཐེང་།	3
གཉིས་པ།	དཔེ་སྟུན་གསལ་བཤད།	13
གསུམ་པ།	བསྟུས་མིང་ལོ་སྟོན།	19
བཞི་པ།	མཛད་ཀྱིས།	29
ལྔ་པ།	དཀར་ཆག་	33

བྱུག་པ།	དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད།	9
1	སྒྱུའི་བཤད་པ།	3
2	གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན་བཤད་པ།	14
3	གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས་དང་དེར་ཡོ་བྱད་འབྲུ་བྱ་ཚུལ།	12
4	སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་བྱས་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	33
5	ཕྱོད་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ།	37
6	ཆོག་གསུམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་སྒྲིལ་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱུའི་ལམ་འབྲེལ་བསྟོན་པ།	33
7	ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་བསྟོན་པ།	44
8	གང་དུ་འཆོང་བྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོན་པ།	46

༩ བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་བ།	༩༣
༡༠ སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་བ།	༩༥
༡༡ དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་བ།	༩༮
༡༢ སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བ།	༩༠
༡༣ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་བ།	༩༣
༡༤ བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་བསྐྱོམས་ཤིང་དག་པ་བྲན་བ།	༩༧
༡༥ བྲང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བརྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ།	༡༠༠
༡༦ ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༠༥

བདུན་པ། དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཟབ་ཁྱིད།	༡༡༧
༡ སྐྱེའི་སྔོན་འགོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་སྔོན་འགོ།	༡༡༩
༢ ཇོགས་རིམ་དངོས་བསྐྱོམ་བ།	༡༢༧
༣ ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༣༤
༤ ལྷགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༤༥
༥ དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར།	༡༤༩
༦ དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༣
༧ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༥

ཟུར་རྒྱུན་དང་པོ།

བརྒྱད་པ། དཔར་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག་ ༡༩༥

ཟུར་རྒྱུན་གཉིས་པ།

དགུ་པ། དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་ཁག་ ༡༩༠

ཟུར་རྒྱུན་གསུམ་པ།

བརྒྱ་པ། ཤིང་དཔར་གཞི་གཟུང་གི་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་ ... ༡༩༡

ཟུར་རྒྱུན་བཞི་པ།

བརྒྱ་གཅིག་པ། དཔར་བྱང་སློན་ཆོག་ ༡༩༡

༡༡། འཇམ་དབལ་རྒྱལ་དབྱེ་དབང་པོ་མ་ཉེ་
གཏོང་ཅན་བརྩ་གསུམ་སྟེ་འཁོར་ལོ་ཐིམ་
པ་དང་པོ་ཟུང་བྱིད་བྱིན་བྱིས་འདིགས་
མཛད་ཏོ་རྗེ་ཞེས་ཞུ་བའི་སྐབ་
བཞུགས་སོ།།

༢༡། ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་ཞི་ར་སྒྲ་ཡ།
 འངས་པའི་དོ་རྩེ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི།
 རྣམ་རོལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སྤང་མར་¹བཅས།
 དཀྲེས་པའི་གར་གྲིས་བགེགས་དབྱང་ཀུན་ཚམས་ལ།
 མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ནོར་བུའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ།

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་ཤིང་ཆེན་པོའི་ཟབ་ལམ་རིམ་བུ་དང་པོའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྲིས་དང་
 པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་སྤྲུགས་པལ་ཆེར་འབྲ། བར་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཚུལ་ལ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་ལ་འབྲ་མིན་ཡོད་པ་
 ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྲུགས་ལ། གར་ལྟར་ཡང་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
 བསྟན་པའི་ལོ་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་བྱ་ཆོད་ལྷང་
 པོའི་རིང་ཤེར་མདོ་གསུངས་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་
 འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ། རྒྱལ་པོ་སྐུ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་ཤམ་ལྷ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བ་
 དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྲམས་གསུངས་
 བ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་སྤྲུགས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་དོ་རྩེ་
 འཛིགས་ཤིང་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྒྲ་མེད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཐབས་རྒྱུད། འདོད་
 ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་སོགས་གསུམ་ལས་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐུན་
 མོང་བ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ལྷ་འོང་²མི་འདལ། ཆོས་ཀྱང་ལུབ་

¹ བསྐྱེད་པར་ མཆོད་དཔལ།

² ཡོངས་ ཤིང་དཔལ། མཆོད་དཔལ།

པར་མི་འགྱུར་རོ།”¹ ཞེས་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བར་མཆན་བརྗོད་ལས། “འདས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། མ་འོངས་²རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ།། ད་ལྟར་
 བྱུང་བའི་རྩོགས་སངས་རྒྱུ་།། ‘ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་།’”³ ཞེས་རྒྱུད་གསུངས་
 པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིང་གཞི་དང་སྦྱར་ན་རྒྱུད་རང་རང་གསུངས་
 ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། འདི་ལ་རྩ་སྤྱོད་ཁང་གསུམ་གྱིས་སྣ་ཆོགས་
 གཞུགས་ཅན་མའམ་ཡུམ་རོ་ལངས་མས་ཞུས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པར་འདོད་པ་མཐུན་ལ།
 ཞུ་བ་པོ་སྣང་ཆོད་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས། འདི་ལྟར་རྒྱུད་རང་རང་ལ་སྤྱད་པ་པོ་གསུངས་པའང་མང་ལ། སྤྱིར་རྒྱུད་སྤྱི་
 ཐམས་ཅད་ཤུག་རྫོང་གྱིས་བསྐྱས་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་མཛོད་འཛིན་པར་
 བསྐྱགས། དེའང་རྒྱུད་སྤྱངས་མ་སྤྱངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བསྐྱགས་མི་རུང་བས།
 ལུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་རྣམས་གཞུང་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
 དམ་པོར་གསང་བའི་རྒྱུས་བཏབ་སྟེ་བཞུགས་པར་བཤད། སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཟེན་སོ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་བའི་⁴ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
 “དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས།”⁵ ཞེས་སོགས་དང་། “དབང་ཤུག་ཆེན་པོའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ནས།”⁶ ཞེས་སོགས་འདིའི་སྤྱིང་གཞིའི་ས་ཐོན་དང་ཁྱད་པུང་ཡིན་པས་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོན་པ་རྩོམ་འཛིགས་འོག་མིན་དང་། དབང་ཤུག་འདུལ་ཆེད་ས་སྟེང་། བདུད་འདུལ་

1 རྩོམ་སྟན། ཤིང་ཕྱིན། ཆ་སྟོན་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྦྱང་། ཤིང་ཤེས་པ། ཤོག་གྲངས་133པ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་
 རྒྱུས་སྤྱང་ལོང་མི་འདྲ།། ཆོས་ཀྱང་ལུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་སོ།

2 མ་འོངས་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

3 རྩོམ་གཤམ། རྒྱུད་འགྲུལ། ཀ་ འཛམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་23པ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ཅི་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཡང་ཡང་
 ཡང་གསུངས་པ་གང་།’ ཞེས་སོ།

4 ཞི་བ་ མཛོད་དཔལ།

5 རྩོམ་སྟན། རྒྱུད་འགྲུལ། མི་སྟོན་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོག་ ཤོག་གྲངས་146པ།

6 རྩོམ་སྟན། རྒྱུད་འགྲུལ། མི་སྟོན་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོག་ ཤོག་གྲངས་146པ།

ཆེད་དོ་རྗེ་གདན། གཤེན་རྗེ་འདུལ་ཆེད་ཐོད་པ་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་གསུངས་
 པར་འདིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས། དེ་ནས་རེ་ཞིག་རྒྱད་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་
 བཞུགས་པས། རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླས་མཆན་བརྗོད་ཀྱི། “རྗེ་
 རྗེ་འདིགས་བྱེད་འདིགས་པར་བྱེད།”¹ ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་ཏ་མང་སོ་ལ་དེས་པས།
 གཅིག་ན་རེ། རྒྱབ་སྤྱོད་ལས་ཨོ་རྒྱན་ན་འདིའི་ཆོག་རེ་རེ་དང་སྤྱར་བའི་རྒྱད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
 རེད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། ཨོ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱད་གདན་བྲངས་པ་ལ་རྩ་སྤྱོད་ཞང་གསུམ་
 མཐུན་ཡང་། ཅི་ལྟར་གསན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལ་ཞབས་མཐེལ་དུ་སི་རྩུ་ར་སོགས་རྒྱང་
 མཐོགས་ཀྱི་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་ཕེབས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རེད་ཅག་གི་སྤྱི་པོར་
 ལྷགས་པའི་རྣམས་འདིའི་རྒྱང་མཐེལ་དུ་ལྷགས་པས་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་སུ་
 བཞག་ཅེས་སོགས་འབྲ་མིན་མང་། གང་ལྟར་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞིག་ཚུ་ལེན་དུ་འོང་བའི་
 རྒྱང་པ་ས་ལ་མི་རེག་པར་འགྲོ་བ་གཟེགས་ནས། ཡུལ་འདི་ན་རོ་མཆར་བ་ཅི་ཡོད་དེས་
 པས། རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་སྤྱང་མགོ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་གདམས་པ་ཁོ་མོ་དང་གཞན་དག་
 གིས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བས་རྗེས་སུ་འདོན་པར་ཞུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་
 གདམས་པ་འོད་པ་ལ་ཅོད་པ་མེད། ཡང་རྒྱད་འབུམ་པའི་སྤྱོད་ལས་བཅ་གདན་བྲངས་པས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལྟས་ལོག་ནས་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཏེ་ཐུར་མ་ཞིག་གཏད་ནས་འདིས་ཅི་
 ཅམ་སྤྱག་པ་ཁྱིམ་ཞེས་བའང་ཡོད། ཞག་བདུན་དུ་སྒོ་ལ་གང་ཟེན་པ་ཅམ་ཁྱིམ། དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
 རྟོག་བདུན། རྟོག་གསུམ། རྟེན་ལོ་བའི་རྟོག་པ། རྩ་རྩུན་རྩ་རའི་རྟོག་པ། གདོང་བྱག་གི་
 རྒྱད། དམར་ནག་གི་རྒྱད་རྣམས་སྤྱགས་སུ་རྒྱད་པར་མཛད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་པས་པཎ་
 ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འབྲ་བར་ཆད་མར་མཛད། གཏམ་རྒྱད་ཀྱི་

¹ རྗེ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད། ཤོག་གངས་༤བཙ

ཉོག་པ་ནི་རྩ་ལུགས་ལ་རྒྱུད་ནམ་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ལུགས་རྒྱུད་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲུང་གི་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁྲུངས་སུ་འདེན་པར་མཛད། དེ་ལས་ཨ་མོ་ལྷ་
 བརྩ་རམ་དོན་ཡོད་དོན་མེ་ཆེ་བ་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་མང་ཡང་བོད་ཏུ་རྩ་རྒྱུ་ཞང་
 གསུམ་གྲགས་ཆེ། རྩ་ལོ་རྩ་བ་དོན་མེ་གྲགས་ཀྱིས་བལ་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་མེ་ལྷ་སྤྱིང་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ཕྱག་མཆོད་བཅད་པས་ལྷ་རོ་ཕྱག་རྩུམ་གཉིས་ལས་ཉི་མ་གཅིག་
 ལ་མགོ་བཙུགས་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གསུམ། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་པས་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསམ་གཏན་ཅིང་གིས་ལས་བཞི་འབྲུག་པའི་
 སྐབས་ལ་སྤེལ་ས་པས་མདོན་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་གི་ནམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤྱི་ཆེའི་སྤྲུང་ལ་
 སྤྱིད་ཤོད་སྤྱོད་ནེུ་མེ་ཉོག་ལྷན་གི་གསང་སྤྲུགས་ཆོས་རྫོང་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་སྤྱི་
 འདས་པའི་གདུང་རིལ་པོ་ལྷན་མདའི་མཆོད་རྟེན་གི་བུམ་པར་བཞུགས་པ། སྤེུ་རྫོང་ཏུང་
 ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཆོན་མོ་གཅང་པོར་¹གོ་བྱ་ལ་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གདན་དྲངས་
 ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྫོང་ཕྱལ་བས་སྤྲུགས་ཁང་གི་འཛིག་གི་ཁྲི་གཟུངས་སུ་
 བཞུགས་ཤིང་། ཕྱག་མཆོད་གཅིག་དེ་ལ་གནང་བ་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་འཛིག་གི་ཁྲི་
 གི་སྤྱི་ཕྱིས་ཁྲི་དགོ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་²དེ། ལྷན་གི་ཕྱང་བ་³དེའི་ཚུར་
 ཁར་གཉན་ལོ་རྩ་བ་དར་མ་གྲགས་བཞུགས་པས་ད་ལྟོ་དེར་གཉན་མགོན་བྱིན་ཆེན་པས་
 ཅན་ཡོད་པར་འདུག །རྩ་གཉན་གཉིས་མཐུ་འབྲས་ཤོར་བར་གྲགས་ཀྱང་གཉན་གིས་རྩ་ལོ་
 འཛིག་གི་ཁྲི་གནམ་ས་གང་བ་དང་། རྩ་ལོས་མགོན་པོའི་ལྷོ་བ་ཕྱང་བ་ལྷ་བུའི་ནང་གཉན་
 ལོ་འཁོར་བཅས་རྒྱུད་པ་གཟིགས་ནས་པན་ཚུན་སྤྲུགས་མ་རྟེན་ཚུལ་མཛད་པ་རྣལ་འབྱོར་
 པ་ནང་པན་ཚུན་བྱོད་ཆོད་སྤྱལ་ནས་རྫོགས་པའི་ཐོག་འདོན་པ་ཡིན། ཀུན་མཁྲིན་གོང་མས་

1 རྩ་ལོར་ མཛོད་དཔལ།
 2 ཕྱང་བ་ ཤིང་དཔལ།
 3 ཕྱང་བ་ མཛོད་དཔལ།

ཀྱང་ལྷན་གྱི་མདར་འཛིགས་བྱེད་གཞིགས་པ་དེ་འདྲི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ།
གཞན་ཡང་ཤམ་པོས་གངས་པ་བ་ནས་བྱ་བ་གཅིག་འདས་པ་ལ། ཤམ་པོ་རྒྱས་མཐུ་ཆེ་
མཐོ་འཇམ། རྩ་ཆུ་ལོ་རྩ་ཆུས་མཐོ་འཇམ། འཛིགས་བྱེད་མཐུ་རྒྱས་ཆུང་མཐོ་འཇམ། རྩ་མཆོན་
ཅེ་མོ་ཟད་མཐོ་འཇམ། ཞེས་བསྟེན་གས་པས་མ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཅུན་ལྷ་བརྒྱ་ལུས་བ་དང་། ཆང་
དང་བྱད་མེད་བསྟེན། མངོན་སྲོད་ཀྱིས་གཞན་གསོད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་
པར། སྐྱོ་འདུལ་འཛིན་པས་མ་རངས་བ་དུ་མ་མཛད་པས། “ཤ་ཆང་བཟའ་བ་ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡིན།། དམ་ཉམས་གསོད་པ་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན།། བྱད་མེད་བསྟེན་པ་
ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཡིན།། ང་ཡིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན།། འདུལ་འཛིན་དགོ་
སྲོང་དག་དང་འགལ་བ་མེད།། དེ་བས་དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱང་།། ཞག་བདུན་ཐོ་
རངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས། བྱུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེས། གསུངས་
ལུགས་དེའི་བབས་ལ་དབག་ན་རྩ་ལོ་ཁོང་གི་སྟེང་དུ་ཅིག་འབབ་ཀྱང་ཞག་བདུན་པའི་ཐོ་
རངས་སྐྱོ་འདུལ་འདས་འདུག་གསུངས། ཆོས་ལ་བཀའ་དམ་པས་རྩ་པོ་དུ་རྩ་ཅེ་སེམས་
འཛིན། མཆོན་མ་གྱེན་འགྲེང་། མཆོན་མོ་རྒྱ་བ་སོགས་ཐོ་ཅམ་ལས་ལམ་རིམ་མི་གསལ།
དབང་ཡོན་གསེར་སྤང་རེ་དགོས་པས་འདྲ་མིན་སྤུལ་བར་གདོང་དུག་གནང་ཚུལ་སོགས་
ལོ་རྒྱས་མང་དུ་གསུངས། བོད་སྤུ་མ་སྤྱངས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་དད་བཙོན་ཆེ་བས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་སྲོང་བའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་སོགས་
གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱར་ན་ཅི་འདྲ་ཡོད་སུས་ཤེས་ཀྱང་འཕལ་བལྟས་ཆོད་མཁས་པ་
དང་བྱབ་པས་ས་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་

1 བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གིས་བསྐྱར་པའི་རྩ་ལོ་རྩ་པོའི་རྩམ་ཐར། རྩ་ལོ་ཤེས་སེང་གོ། ཤོག་གྲངས་173པ1 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ཤ་ཆང་བཟའ་བ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན།། བྱད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཡིན།། དམ་ཉམས་སྲོལ་བ་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན།། ང་ཡིས་
དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ།། འདུལ་འཛིན་དགོ་སྲོང་དག་དང་འགལ་བ་མེད།། དེ་བས་དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱང་།། ཞག་བདུན་ཐོ་
རངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།

གཅིག་ཏུ་བྱིལ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟན་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་
 ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་གསལ་བར་འདོམས་པ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྲ་བ་མ་བྱུང་བ་རེད།
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་འོད་འབྱུང་གིས་ཨ་མོ་ལྷ་བཟོ་ཆུང་བ་དང་། ཞང་ལོ་རྩ་བ་པ་སྐྱོ་གྱུ་དུམ་
 ཤེས་རབ་སྒྲ་མས་ཀྱང་ཨ་མོ་ལྷ་བཟོ་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་གསན་པས་ད་ལྟ་རུ་
 ཆོས་སྒྲོར་ལ་རུ་པོ་ཏ། ཞང་གི་ཆོས་སྒྲོར་དཔལ་པོ་ཏ། སྐྱེ་ཆོས་སྒྲོར་ཐོར་བྱ་ཡོད། གཞན་
 མལ་ལོ་རྩ་བ་སྐྱོ་གྲོས་གྲགས། གཉོས་ལོ་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་སོགས་ལས་བརྒྱད་པའི་
 གདམས་པ་དེ་སྟེང་བཞུགས་པ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཆེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་ལྷ་འདིའི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་
 པ་དེ་སྐྱེ་འབྱུང་མན་¹ཀྱི་ཆུ་དཀར་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་དུས་མི་ལམ་དུ་དོ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དངོས་སུ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སངས་པོ་ད་དེ་ཅམ་ལུང་པ་
 འདིའི་མདར་འོང་། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་གྱིས་གསུངས། ལོ་རྒྱུས་མར་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྱུངས་
 པ་ན་སྤར་གྱི་མཆོན་མིས་དེ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ནས་འཇམ་
 དབྱངས་རིལ་བྱ་གནང་བ་སོགས་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་རེས་དོན་དུ་འཇམ་
 དཔལ་ཞི་ཁྲོ་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཕྱོགས་ཞེན་ཅམ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་གྱིས་
 རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ལ། “ང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ།”² ཞེས་སོགས་གྱིས་ལུང་
 བསྟན་པས། ཁྲོད་ཉིད་ཅེས་སྐྱལ་བ་ཅམ་མིན་པར་འཇམ་དབྱངས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་
 འཕྱོན་པ་དང་། གྱིས་པའི་གཟུགས་ཞེས་³ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ལྟར་བསྟན་ཡང་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་
 བྱོན་པ་དང་བྱེད་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདིས་འབྲུབ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་མཉམ་མེད་རྩོ་

¹ སྐྱེ་འབྱུང་ཡན་ མཛོད་དཔལ་

² རྩོ་བཀའ། མདོ་སྟེ། 3 མདོ་སྟེ་བཟོ་དཀར་པོ། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ། ཤོག་གངས་༥༦ན་9

³ གཟུགས་ཅེས་ མཛོད་དཔལ་

པོ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་གསུམ་སོགས་ལ་ལུགས་སྲོལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་བཀའ་
གདམས་པ་ཞེས་སྐྱབ་པ་སྤྱིར་བོར་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་བརྒྱུད་པ་ལས།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཤར་བྱུང་གི་མཐའི་བར་འབྲུལ་མེད་གི་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་
སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱང་སྐྱུལ་པར་གོ་དགོས་པ་ལྟར་
ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་རང་གི་ཉོགས་བཟོད་འདུན་ལེགས་མ་ལྟར་བོད་ཁ་བ་ཅན་གི་
མཁས་གྲུབ་སུས་ཀྱང་མཛད་མ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་གནང་བས་སྤྱི་ཕྱིའི་མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་གི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་གྱུར། རྗེ་བཙུན་གི་བཀའ་ལྟར་འཁོར་དག་པ་རྣམས་བརྒྱུད་ཁྱིད་
ནས་འོལ་ཁར་སྐྱབ་པ་མཛད། དེས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཆེས་པར་རྒྱ་གར་གི་དེ་ལ་སྤྱི་བྱང་
དང་མི་ཏེ་སོགས་མཛལ་ཏེ་ལྟ་བའི་སྤྱི་ཐག་གཅོད་པར་བཞེད་པ་སྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གིས་བཞེད་པ་ཉེས།¹ “འཇམ་པའི་དབྱངས་གིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་
དུ།”² ཞེས་སོགས་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྱོ་སྐྱབ་ནས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་མི་
དང་མི་ལབ་པ་ལྟར་མདོ་སྤགས་ཟབ་རྒྱས་གི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་གསུང་
རབ་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། “ཞི་ལྟ་ག་རྒྱུད་དུ་
འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གིས།”³ ཞེས་སོགས་ལྟར་གང་སྤང་སྟེ་རྣམས་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་བརྟེན་པ་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་
འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྱོ་དངོས་དང་། ཐུན་མོང་བ་ཞི་ཁྱོའི་ཞལ་གཟིགས། གསུང་གི་གནང་བ་
སྐྱུལ། ཕྱིན་གིས་བརྒྱབས་པས་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་འཛིགས་བྱེད་གི་ཆོས་སྐོར་རི་སྟེད་
གསན་པ་ལ་བར་སྐབས་སུ་འབྲུལ་པའི་བྲི་མ་གང་ཡོད་བསལ་ཏེ་དག་ཐེར་མད་དུ་བྱུང་བ་

1 སྤྱི་བཤད་པ། མཛོད་དཔར།

2 མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབྲུམ། 9 དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ། གཙང་དཔར། སྟོག་གྲངས་༤༣9

3 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གསུང་པའི་གསུང་འབྲུམ། 7 གསུང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙང་དཔར། སྟོག་གྲངས་ 334 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
'ཞི་ལྟ་ག་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གིས།' ཞེས་སོ།།

མཛད། བྱེད་པར་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲིམ་མཛོན་སྐྱུ་དྲུག་དབང་བསྐྱུར། གདམས་པ་དང་རྗེས་
སྐྱབས་ལྷན་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འདོམས་པར་མཛད་པས་ཀྱན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། རུ་
ལུགས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་མིན་བྱས་ན་འཛིགས་བྱེད་ངན་པར་སོང་དོགས་མི་དགོས། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲིམ་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་གདམས་པ་གནང་བས་དགེ་ལུགས་
ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས་པར། དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྐྱོར་དུ་གྲོགས་ཆོལ་བ་ལས་གསུང་བྲང་པོ་མིན་གསུངས་པའང་ཡོད། གང་ལྟར་རུ་
ལུགས་ཡིན་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་དབང་གསན་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྐྱབས་བྱེད་
ཅི་དགོས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསན་ཡང་དེ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གནང་བས་གཞན་དང་ག་ལ་གཅིག་། དེར་མ་ཟད་གསང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལྟ་དང་པཎ་
གྲུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ཞལ་གཟིགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྗེ་རང་ཉིད་དེ་དག་
གི་གངས་ཡིན་ཀྱང་། “འདི་དག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་¹རང་གཞན་ལ།”² ཞེས་སོགས་
ལྟར་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་འབྲུག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་པན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
སྟོ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེ། རྟོགས་ལྷན་
པ། རྗེ་ཤེར་སངས་ཀྱིས་ལ་གནང་། རྟོགས་ལྷན་པ་ལས་དབེན་ས་དང་། མཁས་གྲུབ་ལས་
སྤང་དབེན། ཤེར་སངས་ལས་རྒྱུད་སྟོད་སྤྲེད་ལ་བརྒྱུད་པ་གྲེས། དེའང་བསྐྱུར་བ་གནས་པ་
དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ལ་རག་ལས་པར་³དགོངས་ནས། རྗེས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་འབྲེལ་པ་
བཞི་སྐྱགས་གནང་ནས་མཐར་སྐྱེགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་བཏེག་སྟེ་⁴འདིའི་བདག་གྲུབ་པ་སུ་ཡོད་
ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་པར་རྗེ་ཤེར་སངས་པས་ཕྱག་ཕུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་

¹ བརྟེན་ནས་ མཛོད་དཔལ།

² རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ༡ གསང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་ ༣ནང་།

³ དགས་ལས་པར་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

⁴ བཏེགས་ཏེ་ མཛོད་དཔལ།

༡ བཏེགས་ཆེས་ མཛོད་དཔར།
 ༢ གྲལ་མགོར་ འིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 ༣ གྲལ་མགོར་ འིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ཆོད་མར་བྱས་ནས་ས་དེ་ཅན་བཅད་ནས་ཐེབས་པས་གཡག་གི་ནང་ཟེར་བ་རྟེན། དེར་གད་པ་བྱས་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཞིང་བཞུགས། སློབ་མ་འགའ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། བཅ་ཞིག་ཁྲོད་པ་ནང་འཁྱུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་མང་པོ་བསད་པའི་སྤྲིག་སྦྱོར་ལ་གདན་དངས་ནས་ཁང་པའི་ཤིང་ཕྱལ་བས་འདུ་ཁང་དང་། མི་བསད་པའི་སྤྲིང་གིས་གསང་རྟེན་མཛད་དེ་སྤང་རྒྱུད་དམ་གཙང་སྟོང་རྒྱུད་པ་ཚུགས། གཙང་གི་རྒྱུད་སྟོང་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤང་རྒྱུད་གཉིས་ཚུ་མིག་ལུང་དུ་དབྱར་གནས་ལྟན་ཅིག་མཛད་དེ་གཅིག་གཅིག་ལ་སྤྲུག་སྟོང་དགོས། སྤང་རྒྱུད་དུ་ད་ལྟའི་བར་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དུས་འཁྱུགས་ཀྱིས་ལམ་འགག་ནས་ཆད་པ་རེད། འདུལ་ནག་པའི་དཔོན་པོ་¹འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་འཕེལ་དང་། འདུལ་ནག་སྤུལ་སྤྱུ་བཏ་ཆེན་བསམ་འབྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ནས་སྤང་རྒྱུད་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བར་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་རིམ་གཉིས་དང་མགོན་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤང་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤང་རྒྱུད་པ་སྡེ་པ་གཞུང་ལ་རིམ་ཁྲོར་ཐེབས་སྐབས་ཀྱི་གཞིགས་ལྟ་པ་ཆེན་པོར་མཛལ་བས་སློབ་དཔོན་པ་ལ་འཕྲོས་པ་མཛད་པའི་ལན་ཀྱིས་བྱགས་འཕྲོག་ནས་བསྐྱུགས་བརྩོན་གནང་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷང་སྤྱང་ག་དབང་ཆོས་ལྟན་དང་། ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགེ་བྱགས་པའི་སྟན་བརྒྱུད་²ཀྱི་གདམས་པ་སྤང་དང་དཔེན་ས་ནས་བརྒྱུད་པ་སྤང་རྒྱུད་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། བཀྲས་སྟན་སྤྲུགས་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་སྤྲོད་པས་ཉན་ཐབས་བྱེད་ཅེས་གྲོས་བྱས། དེ་སྐབས་སྤང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པས་ཀྱང་སྟན་བརྒྱུད་³ཀྱི་གདམས་པའི་སྟོང་རུང་གི་སློབ་མ་ཁྲག་ལ་ཤོག་ཅེས་ཆོས་

¹ དཔོན་པོ་ མཛོད་དཔལ།

² སྟན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

³ སྟན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

ཀླུ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་འཕྲིན་བཅོམ་མཛད་པས་མེར་གན་སྒྲ་མ་ངག་དབང་སློ་གྲོས་
 བས་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་མའི་ཁྱིད་སོགས་གསལ་ཏེ་མན་ངག་ཐོར་བྱའི་བཀའ་བབས། ལྷང་
 སྤྱི་བཀའ་ལྡན་སྤྱན་སྤྲུགས་ཆེན་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། སྤྱད་རྒྱུད་ལས་བདེ་
 མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མན་ངག་མང་དུ་གསལ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས།
 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྤྱད་རྒྱུད་པ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུའི་དུས་མཇལ་ནས་
 ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། ལམ་བར་ཆར་གྱིས་བརྒྱན། ན་བཟའ་དང་ཇ་གནང་། ཁ་དར་ལྔ་
 འབྲེལ་ལུལ། ཞབས་སྤྱི་བོར་སྤྲངས། འཕྲོས་པ་གནང་བའི་ལན་གྱིས་མཉེས། བདེ་གསང་
 འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་སོགས་མན་ངག་བྱམ་པ་གང་བྱོར་གསལ། གཟིམས་ལུག་
 ཏུ་ཁྱིད་བསྐྱངས། སྐབས་སུ་དོགས་གཅོད་བྱས། མན་ངག་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ད་ལྟའི་
 བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ཞ་ལུའི་ཙམ་གྱི་མཆན་འབྲེལ་སོགས་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱུད་ཆེན་
 དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ་བར་ངོས་འཛིན་མཛད། མདོ་སྤྱད་དུ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་
 འཇུགས་པ་སོགས་ལྷང་བསྐྱར་དང་། འདུས་པའི་བཀའ་བབས་ཏེ་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་
 པ་ཡིན་ཞེས་དགྲེས་ཆོར་དང་། ནང་གི་བྱུགས་སྤྲུགས་གཅིག་བྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་
 པར་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་དང་། མེར་གན་སྒྲ་མ་
 ངག་དབང་སློ་གྲོས། ལྷང་སྤྱད་པ་དབང་ཆོས་ལྡན་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤྱད་རྒྱུད་དང་སྤྱད་དང་
 དབེན་སའི་གདམས་པ་གང་ཡོད་ཞེས་པར་གསལ། ཐང་སག་པ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོས་
 སྤྱད་རྒྱུད་ལས་འཛིགས་གསང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་གསལ་ཏེ་ཟིན་བྲིས་ཀྱང་མཛད་ནས་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བབས། སློབ་མ་གཅིག་ལྟ་སའི་པར་ཁའི་གྲིབ་ཀྱི་ལུང་པར་
 བཞུགས་པ་གྲུ་ས་དང་མཆན་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྐྱོན་བརྒྱུད་ཀྱི་²གདམས་པ་ཉམས་སུ་

༡ འཕྲོད་པ་ ཤིང་དཔལ།

༢ སྤྱན་རྒྱུད་ཀྱི་ མཛོད་དཔལ།

སྒྲུངས་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོག་བརྟེན་པ་དེ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན་
 ཞེས་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་གསུངས་པར་བྲག་དཀར་དཀར་བཙུང་ཅིན་པོ་ཆེས་གསུངས།
 བཀའ་བབས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཐ་མ་རྩོམ་ཆེད་ལྷ་ཞེས་ཐང་སག་པའི་ཟེན་
 གིས་ལས་གསུངས། རྒྱུད་ཆེན་དང་གོང་མ་བཞི་ལ་རྒྱུད་ཆེན་ཡབ་སྐུ་ལྷ་ཟེར། ཐང་སག་
 པས་ཀྱང་མན་ངག་གི་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དག་པར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ལས་གསན་པ་དང་།
 ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་བྱབ་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ལ་བདེ་གསང་འཛིག་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་
 ལྷས་པར་མདོར་བསྐྱུས་རེ་གནང་ནས། ཐང་སག་དཀར་ལྷན་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒྲ་མ་འདི་དེད་
 རང་གི་ཡང་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་ཉན་པས་འབྲས་ཞེས་བཏང་ཚུལ་རྣམས་ཐར་ལྷར་ཡིན།
 ལུང་བྱ་སྟོག་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པས་གསང་འཛིག་གསུམ་གཉིས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱབ་དང་།
 བདེ་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོམ་ལས་གསན་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་དབྱིད་ལ་
 བདེ་ལམ་དང་ཞལ་ལུང་། མཐུག་ཏུ་བདེ་གསང་འཛིག་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་རེས་
 མོས་ཀྱིས་གནང་བ་བསོད་གྲགས་རྩོམ་ཆེད་འཆང་དང་། བྲག་དཀར་དཀར་བཙུང་ཅིན་པོ་ཆེས་
 ཡང་ཡང་གསན་ནས་ཟེན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད། སྐྱེར་ཁྲིད་ལ་ལུང་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་
 གཞིར་བཞག་ནས་ལུང་དང་སྒྲགས་ཏེ་ཁྲིད་བྱས་པ་ལུང་ཁྲིད། ཡིག་ཆ་དེའི་ལུང་མ་ཐོབ་
 ཀྱང་སྟོང་ནས་ཁྲིད་ཆ་ཆང་བྱས་པ་བཤད་ཁྲིད། སྒྲ་མ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོང་ནས་
 གནང་བ་ཉམས་ཁྲིད། སྒྲ་མའི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོང་ནས་ཁྲིད་པ་སྟོབ་མས་ཀྱང་སྟོང་བ་ལ་
 བསྐྱོར་ནས་ཉམས་སྟོང་བསྐྱུས་ཏེ་¹གནང་བ་སྟོང་ཁྲིད། སྟོན་པ་མཁས་པས་རང་གི་བྱ་ལ་
 མི་རོ་དམར་པོ་ཁ་བྱེ་ནས་ལུས་དང་དོན་སྟོང་ཅའི་ཆགས་ལུགས་སྟོན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས། རྩོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་དེའི་གོགས་སེལ་པོག་འདོན་དང་
 བཅས་ཞིབ་པར་ཁྲིད་པ་དམར་ཁྲིད་དང་། དེ་དག་ལས་ལུང་ཁྲིད་ནི་བཤད་ཁྲིད་ཡིན་ཀྱང་།

¹ བསྐྱུར་ཏེ་ མཛོད་དཔར།

བཤད་ཁྱིད་ལུང་ཁྱིད་མིན། དང་པོ་གཉིས་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སྟགས་
 རོག་ནས་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཡིག་ཆ་ལ་བསྟེན་པ་མི་རུང་བ་མིན། ཁྱིད་ཅེས་པ་མི་
 མགོ་འཁོར་བ་ལག་མགོ་ནས་ཁྱིད་དེ་ལམ་སྟོན་བའམ་གྲོགས་དང་སྟོན་པ་ལྟར། སྟོབ་མ་
 འཁོར་བར་འཛོམས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོར་བ་ལ་སངས་རྒྱས་
 སྲུ་བསྟོན་པའི་ལམ་མ་ཁོར་བ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདི་རྣམས་སྟུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་མ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐོར་རེ་བ་
 གསུངས། དེ་ཡང་སྤར་བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྩེད་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་
 རིམ་སྟེང་ནས་ལུང་ཁྱིད་ཆར་གཅིག་དང་། ཐར་སག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟེང་ནས་ལུང་
 ཁྱིད་ཆར་གཅིག་ཐོབ། རྒྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་དགོན་འདིར་གསང་བདེའི་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་ལུང་པ་མ་གནང་བས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ན་གལ་ཆེ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྫོགས་རྒྱས་བསྐྱེད་འགའ་གནང་ཡང་འགྲོ་མ་སྟབ་པས་མཛོད་དགེ་མཆོམས་པ་ཆང་གིས་
 བསྐྱེད་རིམ་རྒྱབས་མགོན་རང་དང་། རྫོགས་རིམ་རང་གི་དགེ་ཆུན་ས་བརྒྱད་པ་བར་
 གྲགས་པ་རྒྱད་པ་སྟོབ་མ་སྟོབ་ཐུང་མཆོག་གྲུབ་ལས་གསན་འདུག་པས་ཁོང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན།
 དེ་རྗེས་རྒྱུད་པ་སྟོབ་མའི་དུས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བདེ་
 གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཁྱིད་བཀའ་མང་པོ་ཞུས་སྐབས་སྟགས་
 རོག་ནས་གནང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུད་དང་པཎ་བྲུབ་ཀྱི་གདམས་
 པའི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དང་དཔེན་ས་གཉིས་བཀའ་བབས་ཀྱི་
 དབང་གིས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་བྲུབ་ཆེ་བ་བྱུང་། བརྒྱད་པ་འདི་ལ་སྤང་དཔེན་གཉིས་དང་།
 ཀུན་མཁྱེན་སྐྱ་ཐེང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཁྱིད་རྒྱུན་ཆར་བ་ཡིན།

༥ དེ་ལ་གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས། རྣམ་
 འགྱུར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉེན་)ནི། ལམ་སྐྱོན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱེས། ལུགས་འདིའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལུགས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ། དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
 བསྐྱེད་བའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲིམ་པའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས།
 ལམ་སྐྱོན་མོང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར། ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་མེད་ན་སྤང་བྱ་གང་ཡང་སྤོང་མི་རུས་ཤིང་། ལྟ་བ་སྒྲོམ་པས་དེས་གོ་ཆོད་པ་དཀའ།
 ད་ལྟ་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མར་སྒྲིབ་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྤོང་བ་རྣམ་དག་ཉིད་
 པ་པར་ཞོག །གོ་བ་རྣལ་མ་ཆགས་པའང་དགོན་པའི་ཆོད་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཅམ་རེ་
 འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བའང་རྩིས་ལས་སྤྲོད་ཀྱི་བཀའ་འདིན་ཡིན་པས། བསྐྱོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་
 མཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་རིམ་བསྐྱེད་དོན་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་
 བུའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་དང་། བྱེད་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
 བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བཏབ། ཐ་ན་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་ཅམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་ཉམས་སུ་ལེན་ནའང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་
 ཆང་བ་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་མ་ནོར་བར་འབྱེད་པའི་
 ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་སྐྱབ་སྒྲིམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གལ་ཆེ། དབང་ཐོབ་ནས་
 དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས། བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གི་ཁེ་ཉེན་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སྐྱོན་མགོར་རྩོད་སེམས་བསྒྲོམ་བསྒྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོབས་བཞི་
 ཆང་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉིད་གཅིག་བསྒྲས་ན་ལྟར་བའི་འཕེལ་ཁ་འཆད་ཅིང་། སོ་ཐར་སྐབས།
 ལྟར་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་བཤགས། བསྐྱེད་པར་འོས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱོན་མོང་བ་བྱིན་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྐྱོན་གཅིག་ལ་རིམ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་
 རུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་གལ་ཆེ་བས་ལོ་མཆམས་ཆེ་མཆམས་
 བྱས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་

བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་ལྟོང་བ་དང་ཞག་རྩ་མ་འགྲོགས་པ་ལ་འབད་བ་བྱག་ལེན་ཡིན།
 མ་བར་དགའ་བཅུ་དག་དབང་བཅོད་པ་དང་། ཅ་ཡུ་དག་དབང་ཆས་འཕེལ་ཆང་སོགས་
 དང་གཏམ་སྐྱོང་བར། རོག་མར་ཐུན་བྱག་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྒོས་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་
 བསྐྱོ་བགང་བྱས་ནས་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་བཤགས་སྤྱིར་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་བྱས་
 ན་རིམ་གྱིས་ལྟོང་བ་ངོས་ཟིན་ཏེ་རྩེ་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་དགའ་ཆོགས་ཆེར་མི་དགོས་པ་
 ཡོང་བར།¹ ཁ་བྱ་སྒོ་བཟང་མཁས་མཆོག་ལོ་སོ་གསུམ་དུ་མཆོམས་མཛད་པས་དང་པོའི་
 ལོ་བཅུ་ཅམ་ལ་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་བྱས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བླ་ཤེས་བསྟན་པ་གོམས་ནས་
 བདག་འཇུག་མི་དགོས་གསུངས། མཛོད་དགའི་མཆོམས་པ་སྒོ་བཟང་དགོན་མཆོག་ཆང་
 ཡང་དང་པོ་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་སྲུ་དེ་ཅམ་མི་མཛད་དེ། དམ་སྒོམ་དག་
 པ་ལ་གཤེང་ཁེལ་ནས་སྒོལ་དུ་ཚུད་པ་དེ་འབྱུང་དགོས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས་ནི་རྟོགས་པ་སྤྱར་བར་འདོད་ན་དུར་
 ཁྲོད་། ཚུ་འགྲམ། ཤིང་གཅིག །མ་མོའི་གནས། མཆོན་མ་གཅིག་པ་སོགས་ལ་གནས་ན་
 ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚུབས་བསྐྱར་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་
 དང་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་སྤྱར་ཡོད་བརྟེན་ཞིང་ཐོག་དབྱུང་བ་གཅོད་གྱི་སྐབས་དང་འབྲ། ལས་
 དང་པོ་བ་ལ་རང་གི་སྒོ་དང་འཆོམས་པའི་ཡིད་མཐུན་གལ་ཆེ། མཐུན་ཚུལ་ཡང་བསམ་
 གཏན་དང་རྗེས་མཐུན་ལས་རྣམ་གཤེང་དང་མཐུན་པས་མི་ཆོག།

༦ གསུམ་པ་གནས་དེར་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བའི་སྐབས་བསྟན་པ་གཏོང་ལུགས་གྱི་
 གསུང་བཤད་མཛད་པས། དེ་ལ་དུས་ཉི་མ་སྟོ་བསྐྱོད་བྱང་བསྐྱོད་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་
 སྐྱབ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་དང་། ཉི་མ་ཡང་ཆེས་གཅིག་ཞི་བ། ཆེས་བརྒྱད་དབང་། བཅོ་ལྔ་རྒྱས་
 པ། བཅུ་བཞི་དང་ཉེར་དགུ་ལ་བྲག་པོ་དང་། དུས་ཆོད་ཀྱང་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྤྱར་ནས་

¹ ཡོངས་ཟེར། མཛོད་དཔར།

སྔོན་ལ་བྲེལ་བ་གང་ཡོད་ཆར་ནས་སེམས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པོར་གནས་པས་ཞི་བ། སྔོན་
 རྔོན་རྒྱས་ཤིང་བག་ཐེབས་པས་སྡོན་ཤིང་སོགས་ལ་མེ་ཉོག་རྒྱས། བྱ་རི་དྲགས་ཚུན་ཆད་
 བག་ཐེབས་ནས་སྟོབས་རྩལ་འཕེལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱས་པ། ཉིན་བྱེད་གཡེང་ནས་
 ཆོང་འདུས་སོགས་ལ་འབྱམས་པས་དབང་དུ་བསྟུ་བྱིར་འགྲུགས་སྤྱི་བའི་དབང་། མཆན་
 བྱེད་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་མེད་དུ་སྒྲ་འབྱམས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དགའི་རྣམ་ཤེས་འགྲུགས་
 སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་དག་པོ་བྱེད་པ་སྦྱིར་བཏང་རེད། འཛིགས་བྱེད་ལ་ཉེར་དགྲ་
 དང་མཆན་བྱེད་ནས་མགོ་ཚུམ་བར་རྒྱད་ལས་གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་རྒྱབ་རི་
 མཐོ་བའི་སར་རི་རྟེན་ལ་ཉི་མ་ཤར། ལྷུང་དུ་མ་བབས་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱི་ལོགས་སུ་རི་
 ལྟར་འཆམས་པའི་སར་ཐོ་ཞིག་བསྐྱང་སྟེ་ཕྱི་མཆམས་བཅད། འདི་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་མི་
 དགོས། འདིའི་ནང་དམ་གཙང་ཡིད་ཆེས་ལས་མི་གཏོང་། དེ་ནས་ནང་དུ་བ་བྱུང་དང་བདུད་
 ཅིས་ཆག་ཆག་གདབ་ལ་སྦྱབ་ཁང་བྱི་དོར་བྱས། དམིགས་རྟེན་ཀྱི་སྦྱ་ཐང་བར་དུ་བཤམས།
 མཆོད་གཏོར་ཆོགས་སུ་ཚུད་པ་བྱས། མལ་འོག་དུ་ས་དཀར་རམ་འབྲུ་དཀར་ཀྱི་གཡུང་
 བྱུང་ཆོས་སྒྲོར་རམ། བསྐྱེད་རྫོགས་སྐབས་སྤྱི་ཆོགས་རྩོམ་པ་ཆེ་བ་བྱེད། དེར་ཀྱུ་ཤ་དང་
 དུར་བ་བཟམས། འཕོལ་གདན་རྒྱབ་མཐོ་ལ་མདུན་ཅུང་དམའ་བ་བཤམས། མདུན་དུ་ནང་
 མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤ་ལ། རྩོར་བེལ། རྩ་མ་རུ། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སོགས་རྣམ་འབྱོར་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
 ཆོགས་པར་བྱས། ཕྱི་རོ་མདུན་རིའི་སྤྱང་ལ་གྱིབ་སོ་བབས། གྱིབ་མ་རི་རྟེན་ལ་མ་སྤེབ་
 བོང་སྤར་ཕྱི་མཆམས་བཅད་པ་ལས་པར་མ་ཐལ་བའི་སྒོ་ཕྱི་ནང་གི་མཆམས་ལྟ་བུ་ནས་
 བགེགས་གཏོར་བཏང་ལ་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་བསྐྱད། སྤར་ཕྱག་དར་བྱས་པའི་རྩལ་ཡོད་
 ན་དེའང་སྦྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགེགས་གཏོར་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཏོང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་
 མཆམས་མ་གྲོལ་བར་ཕྱག་དར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཡིག་ཆ་དང་གསུང་བཤད་ལའང་ཡོད་

ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དཀར་གཏོར་བསྐྱོས་ནས་གཉུག་མར་གནས་པའི་
 དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
 འདི་རང་གནས་སུ་བསྐྱོ་བ་ཡིན། རི་ལྟར་འཆ་མས་པར་ནང་མཆ་མས་ཀྱི་ཐོ་བསྐྱང་། འདིའི་
 རང་མཆ་མས་གཡོག་པ་དང་། མ་རྒྱས་ན་གཞན་འདིས་བྱེད་དང་། སྐྱན་པ། ཟས་གོས་དང་
 དཔེ་སོགས་ཡོ་བྱད་པར་སྟར་ཚུར་ལེན་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་མི་
 བརྗེད་པའི་བདར་དེའུ་རེའམ་ཤིང་བྱ་རེ་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ལ་མཆ་མས་དེལ་ཟེར། ངེས་པར་
 དགོས་པ་མིན། མཆ་མས་ཐོ་ལྟར་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པས་ཐོ་བཞི་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཐོ་བྱ་བཞི་ཡིན་ན་ལོགས་
 བཞིའམ།¹ ཁང་པའི་²ལོགས་བཞི་³རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྟོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་
 བ་འཕགས་སྐྱེས་པོར་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་ཆེ་གསུངས། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
 པས་ལུང་ལྟ་བུ་བྱའི་རིགས་འགྲོས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་གསར་མ་རྒྱད་འབྱམ་དུ་ཁྱངས་
 མེད་གསུངས། དེ་ནི་དོར་སྤེང་དུ་འཛིན་གོང་བཅོ་ལྔ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་བཞོད་པ་ལ་
 ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔའི་བ་དན་བཅུགས་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་གཏོང་བར་གསུངས་པ་
 རེས་ལྟ་ལྟར་སྟོན་ལམ་དུས་གནང་བ་དེ་རེད། ད་ལྟ་མཆ་མས་ཐོ་ལ་བྲུག་ལོ་དང་རས་ཤར་
 མ་རེ་འདོགས་པའང་དེ་ལ་དཔེ་སྤངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་
 ངེས་པ་མེད། ཡང་འདུས་པར་བགོགས་མཐར་བྱེད། འདིགས་བྱེད་ལ་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེ་
 གཤེད། བདེ་མཆོག་ལ་དུམ་སྐྱེས་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟ་རང་རང་གི་བཀའ་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སྟོན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་བདེ་གསང་
 འདིགས་གསུམ་ཀར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མང་། ལྟར་བསྐྱེད་ན་མཆོད་

¹ ལོག་བཞིའམ། ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² ཁང་པའི་ མཛོད་དཔར།

³ ལོག་བཞི་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

གཏོར་ཕུལ། སྐབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུ་འབྲུག་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་
 པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གནས། གནས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་
 མཆོམས་ཀྱི་རིང་འགོ་འོང་དང་པར་སྟར་ཚུར་ལེན་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་ཕྱིའི་བར་ཆད་
 ཉན་དུ་མི་གཏོང་། ཉན་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་མི་འཆོར་བའི་སྟོང་གོགས་དང་འཕྲིན་ལས་
 བཅོལ་ལ་མཆོམས་དེལ་ཐོའི་རྩར་སྤངས་ཀྱང་ཆོག །མཐར་འོད་ལྷ་མ་བྲས་ན་ཉི་མ་རེ་
 བཞིན་གཏོར་འབུལ་སྐབས་མཆོམས་ཐོའི་ལྷ་ཡང་བྲན་དགོས། འོད་དུ་ལྷ་ནས་ཐོ་ཅན་གི་
 རྣམ་པར་བསམ་ཡང་ཆོག །ལྷ་བལྟས་ཀྱང་མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་བཅོལ་བྲས་ཆོག་པ་
 མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བྲམ་ལྷ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། སྐབས་དེར་མཆོམས་གཡོག་
 པ་ཡོད་ན་འཇུག །གཞན་ཆོ་བྲན་ཅམ་བྲས་ནས་ངས་མེད་དུ་འདི་དང་འདི་ཡོང་དགོས་²པ་
 ཡོད་ཤས་ཆེ་སྟེ་དུ་རྒྱ་ཆེ་སེ་བྲས་ན་མཆོམས་མི་རལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཐོ་བཞག་པ་
 འདི་ཕྱི་མཆོམས་དང་། བྲོགས་དང་གནས་དང་བདག་བསྐྱུང་བ་ལ་ནང་མཆོམས་གཅོད་
 པར་བྲས་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་བགོགས་དང་ནང་གི་བགོགས་བསལ་བ་ལ་ཕྱི་
 མཆོམས་དང་ནང་མཆོམས་བཅད་པའི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་རེད། མཆོམས་ནང་དེར་རབ་ལྷའི་
 ད་རྒྱལ་གསལ་སྤང་སོགས་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡན་ཆད་³ཀྱི་
 བསམ་པ་ལས། ཉན་གི་རྣམ་ཏོག་གཞན་གྱི་མཆོམས་ཆོད་པ་དགོས་པ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་
 དང་། ཁ་རག་སྒྲོམ་ཚུང་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཉེ། རིན་
 བཟང་གིས་ཐོ་གསུམ་བསྐྱུང་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་འདིའི་ནང་འདི་སྤང་གི་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅེས་པ་དང་། བར་མ་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་
 སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དོར་ན་ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིག་ཅེས་དང་། ཉན་མར་བྱང་ཆུབ་

¹ བསམ་ཀྱང་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

² ཡོངས་དགོས་ མཛོད་དཔལ།

³ གཙོ་བོ་ཡན་ཆད་ ཤིང་དཔལ།

གྱི་སེམས་གཉིས་སྐད་ཅིག་དོར་ན་ཆར་ཆོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་མ་གྲུ་ཡངས་པར་
 བྱས་པ་མ་མཐའ་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་པ་
 ཐོ་བསྐྱང་བའི་དོན་ཏེ། དེར་སང་ཐོ་བསྐྱང་བ་འདིའི་ནང་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་མི་འགྲིག་གོ་ཞེས་¹ཟེར་བའི་བདེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཆོན་པས་གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། ཀོ་ཤི་དག་དབང་སྐལ་
 བཟང་གིས་ཁོ་ཐོ་མཆོམས་ལ་སྟོད་ཟེར་ནས་སྒྲིང་བར་²སོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་བསམ།
 ངས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་མཆོམས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་གོ་རྒྱ་ཆེ། གདན་ལ་འཁོད་
 དེ། ཨོ་བཟོ་ཨ་སྐ་ཉེ་རྒྱུ་ཞེས་ལག་པ་རྩོམ་དང་བཅས་པས་གདན་ལ་རེག་པས་གདན་རྩོ་
 རྩའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ནས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་སྐར་སྐྱབ་པ་ཡོད་དམ་མིན་
 གྲང་བྱང་སྟེ། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བའམ། ཐུགས་ཀ་ནས་ཁོ་པོའི་
 ཆོགས་དབག་དུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱད་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། ཨོ་སྐྱ་ཉེ་སྐྱ་རྒྱུ་ཞེས་ཤར། ཨོ་
 གྲི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་སྟོ། ཨོ་གྲི་རྒྱ་སྐ་ཡ་གྲི་རྒྱ་སྐ་ཡ་རྒྱུ་ཞེས་བྱུང། ཨོ་ལྷ་ན་ཡ་ཉོ་ལྷ་ག་ལྷན་
 བེདུ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་ཅེས་བྱང་དུ་འཐོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པ་སྟོགས་དང་གནས་བསྐྱང་བ་
 དང་། དེ་ནས་རང་གི་སྐྱེ་པོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨོ་བྱིས་མཆོན་པ།
 མགྲིན་པར་ལྷུང་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྟེ་བར་ལྷུང་མཆོན་པ། སྟིང་གར་རྒྱུ་ལས་རྩོམ་སྟོན་
 པོའི་ལྟེ་བར་རྒྱུ་གིས་མཆོན་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ལ། གཡས་རྩོམ་སྟོན་དང་བཅས་
 པའི་སྟོན་མཛུབ་བྱིས་བདུད་ཅིའི་རྒྱས་གནས་གསུམ་རེག་ལ་ཨོ་ལྷུང་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་བྱི་རོ་པོར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་ནང་གི་བགེགས་
 བསལ་བ་ལ་ལུས་བསྐྱང་བའམ་བདག་བསྐྱང་བའམ་སྟོ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ཟེར། བསྐྱང་

1 ཅེས་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

2 རྒྱང་བར་ མཛོད་དཔལ།

འཁོར་བགོགས་གཏོར་གྱི་རྗེས་དང་། རྩི་བཞི་པའི་སྤྲུགས་གྱི་རྗེས་དང་། སྐབས་འདིར་
 ཡང་བསྐྱེམས་ཏེ། རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་རྩོམ་རྩི་ལ་
 གཞི། ཉམ། མེ་དཔུང་སྤྲུགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར་ཅེས་པའོ།། དེ་ལྟར་མཆམས་གཙོད་
 ལུགས་འདི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞེས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་
 སྐབས་གནང་བ་འདིར་བསྐྱེད་ཉམ་གྱིས་སོ།། སྤྲོ་མཆམས་ལ་སྤྲོད་པའི་སྤར་ནས་དཔེ་
 བལྟས་དང་དཔེ་ཁྱིད་བྱས། ལྷག་ལེན་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་
 གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་བྱས་ནས་སང་སྤྲོད་པའི་དེ་རིང་ཅི་ལྟར་བྱེད་འདི་བ་དང་། གཏན་ནས་མི་
 འདི་བར་སྤྲོད་མཁན་ཡང་འདུག་པས་དམ་པ་སྤྲོ་མའི་ལྷག་ལེན་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 འཛིགས་གསང་གཉིས་ལ་ཉིན་དང་པོར་སྐབས་སེམས་སྒྲ་མའི་ནལ་འཁྱོར་སོགས་དགོ་
 སྤྲོར་གཞན་སྤྲོད་པ་ལས་ཆོ་ག་འདོན་མི་དགོས། འདི་ལ་ཉིར་དགྲའི་མཆེན་བྱེད་ལངས་ཏེ་
 ཁྲུས་བྱས། རོ་གདན་དངོས་སམ་བཅོས་མ་ལ་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱིས་ཁ་སྤྲོར་
 སྤྲུགས་ནས་སྤྲོད་པ་འདུལ་བྱ་གཤིན་རྗེ་སྤྲོ་ན་གནས་པ་དང་། སྤྲོ་བྱུང་ལ་རྩོམ་འཛིགས་
 བྱེད་གྱིས་སྤྲོ་སྤྲུགས་གྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་བདུལ་བ་ལྟར། རྗེས་འདུག་སྐབས་པོ་རང་
 ཉིད་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་ནས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་
 གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་བདུལ་ཏེ་གདུལ་བྱར་འབྱུར་བའི་འཕེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
 བསྐྱེགས་པའི་ཆེད་ཡིན། བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནང་མཆོད་དམ་བདུད་ཅི་རིམ་བྱས་ཁ་
 དག་པར་བྱས། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁོར་དུ་མིད། དཔེན་སའི་སྤྲུགས་ལ་རང་
 དམ་ཆོག་སྤྲོད་པའི་ནལ་འཁྱོར་པ་ཞེས་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་²དང་བགོགས་གྱིས་མི་ཆུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད། ལུན་རེ་རེའི་
 སྐབས་སུ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མིང་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་

¹ བསྐྱེད་པའི་ མཛོད་དཔལ།

² བསྐྱེད་པ་ མཛོད་དཔལ།

གཉེན་ལ་སྒྲིན་ཉོག་གི་སྒོ་བཀག་ནས་དད་གྲུས་ལེགས་པར་སྦྱངས། བདག་གི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་གདུང་འཆོབ། རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་སྒྱུ་འཛིན་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་གྱང་། བྱོམས་
བཅུ་འཛིན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བྱུང་ཏེ་ཅ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས། ཐུབ་བདག་འཇམ་པའི་
དོ་རྩེ་གཤེན་རྩེ་གཤེད། ཅེས་པའི་སྐབས་རྒྱད་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གསལ་
བཏབ། མགོན་དེར་དགེས་པ་ཀུན་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། ཞེས་རྒྱད་སྟུང་བ་པོ་གསལ་
བཏབ། ཟུང་འབྲུག་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ལྷ་ལི་ཏ། ཞེས་རྒྱད་སྟུན་འབྲེན་པ་པོ་གསལ་
བཏབ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། ཞེས་པའི་སྐབས་དེ་གསུམ་
ཀྱི་སྒྱུ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་བྱེད་པ་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་བར་ལ་འབྲ། མཐར་གོང་མ་
རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱིས་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་ཐེམ། དེ་ཉིད་རང་ལ་ཐེམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། སྒྲ་རྒྱུད་པས་མི་གསུངས་གྱང་དབེན་ས་ལྟར་སྒྲ་བརྒྱད་འདོན་ན་
དེ་ལྟར་རེད། དེ་ནས་དལ་འགྱུར་དོན་ཆེ་ཞིང་ཉིད་པར་དཀའ་འཇིག་སྒྲ་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་
སྟུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱུང་ཏེ་འདི་སྤང་གི་ཞེན་པ་འགོག་ཅི་བྱུང་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་ཆེ་
འདིའི་ལག་ཆར་འགོ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱི་མའི་སྤང་ལས་འགོག་
ཅི་བྱུང་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགོ་བས་ངེས་འབྱུང་བཅས་མ་ཚུན་ཆད། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྒྱུར་དུ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་དེར་འགོད་སྟེ་དུ།
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱོམས་འགོ་ཅམ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཅི་
འགོ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་སྒོབ་པ་ཐ་མལ་པས་མི་རྒྱས་པས་སྐད་ཅིག་

དགྲོང་བསྐྱེད་བྱེད། དེ་ལ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་པའི་
 སྐབས་ང་ཞེས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ད་ལྟ་ལུས་སེམས་རགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པས་ལུས་
 སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངའི་འཆར་ཚུལ་ཡོད། འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
 ཐེམ་ནས་བྱི་དབུགས་ཆད། ཉན་དབུགས་མ་ཆད་པའི་སྐབས་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་གཟུ་ཁ་སྟོར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་དེ་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་དང་། སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་དུས་ལུས་སེམས་
 སྤྲ་བས་བྱ་བ་བྱེད། དེའི་ཆེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་དུ་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལུས་སེམས་
 སྤྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡིན། དེས་ན་ལུས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་
 བྱེད་དུས་སྤྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད། ལུས་སེམས་སྤྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་
 ངས་བྱ་བ་བྱེད་དུས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ང་ཐ་དད་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར། རྒྱུང་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལ་ཡང་ཡན་
 ལག་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་འཆར་ལུགས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ལུས་
 སེམས་སྤྲ་རགས་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ང་མ་ཡིན་པར་བྱུང་པོ་ལ་སྤྲ་རགས་མ་བྱེ་བར་
 ལུས་སེམས་སྤྲ་རགས་དབྱེར་མེད་འོ་རྒྱུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་འཆར་བའི་ང་
 གདགས་གཞིའི་བྱང་པོ་དང་བཅས་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་
 ཉན་གྲུབ་པ་དུལ་ཅུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་
 དེས་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཡང་སྣང་ངོར་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱུ་གང་བ་ལ་དེ་ལས་
 གཞན་མི་འཆར་བའི་ཆོད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བཞག །འོད་དེ་ལ་ཞལ་བྲག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 བཏོད་དེ་འཛིགས་བྱེད་ལུས་བཅས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་མོས། དབང་པོ་རྣོན་པོས་སྟོང་པ་
 བསྐྱེད་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྟུ། འོད་སྟོན་པོས་བར་དོ་ལོངས་སྟུ། འཛིགས་བྱེད་ལུས་བཅས་
 ཀྱིས་སྟེ་བ་སྤྲུལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་ཡིད་ངོར་འཆར། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ལ་

ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་མ་ཉེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་གྱི་
 ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། འངས་ནས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱང་འཇུགས་ཤིང་འངས་བྱག་ཟངས་
 ཏུང་མེས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། སྤྱན་གཉིས་སློག་ལྟར་འབྱུག་ཅིང་སྤྱན་འབྲས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་
 བ། སྤྱན་ཅ་ཁག་ཆོལ་གྱིས་བྱགས་པ་ལྟ་བུ། བཞིན་ཏེ་ཞལ་རས་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱོ་
 གཉེར་ཅན། ཞལ་གནམ་ས་ལྟར་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་གཅིགས་པ། ལྷགས་
 སློག་བཞིན་གཡོ་ཞིང་ཞལ་ཁྲག་གིས་རོམས་པའི་ནམ་འགྱུར་ཅན། དབུ་སྐྱ་སྐྱ་ར་སྤྲིན་མ་
 འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་འགྱུར་བ། ཞབས་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་ལྟ་རང་གི་
 མཐོ་ལྷ་ཡོད་པ་བརྒྱངས་བསྐྱལས་¹ཆོད་ལྟར་དང་། རུས་པའི་རྒྱན་སྐྱར་ཆོགས་ལྟར་བཟ་
 ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་སློང་ན་སྤྱ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་
 བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སློལ་ཡོད་པ་སློན་རུས་ཁྲིད་བཏབ་པའི་དོ་བྱལ་
 ནས་དམིགས་ཁྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་ཁྲིད་རྫོགས་རུས་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཡིད་དོར་འགོ་བའི་ཆོད་
 ཏུ་བྱས་པ་རེད། ད་ལྟ་དེ་འབྲམ་ཡིན་པར་དཔྱུས་གཅིག་ལ་ཁྲིད་རྒྱན་ཅམ་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པས་སྤྱིའི་ནམ་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོང་བས་²འཇུགས།
 ཆོ་གའི་སྐབས་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱི་རུས་དོར་བྲིལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡང་
 གསུངས་པས་མགོ་བཤེས་གཉེན་³བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
 བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བྲིལ་བྱས་མཆོན་
 པས་དོན་དེ་ཡིད་ལ་བྲན་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་
 པའི་བདེ་སློང་གི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་
 སྤྱིང་གར་གཟུང་།⁴ བརྗེ་རྟུགས་མཐེབ་སྤྲིན་གྱིས་བྲིལ་བྱ་དཔྱར་བསྟེན། སེམས་ཅན་མོངས་

¹ བརྒྱང་བསྐྱལ་ ཤིང་དཔལ།
² ཡོངས་པས་ མཐོད་དཔལ།
³ འགོ་བཤེས་གཉེན་ ཤིང་དཔལ།
⁴ སྤྱིང་གར་བཟུང་། ཤིང་དཔལ།

༡ བྱིན་བརྒྱུད་ ཞིང་དཔར།

3 ལྷོ་གྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གཉིས་པས་མ་ཆེད།

༣ རབ་རིབ་ ཞིང་དཔར། མངོན་དཔར།

༤ ལྷ་མོ་ཉི་ཤེས་པའི་དཔེ་ཆོས་ལས་མ་ཆེད་ཅིང་དེ་ལས་ལ་ཁོ་པའི་དཔེ་ཆོས་ལིག་ཡོད་ན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

གསུངས། དེ་ནས་ནང་མཆོད་བསངས། སྐྱེད། བསྐྱེད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་རང་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་
 པའི་རྩོམ་ཐོ་ཅེ་ལྟ་པའི་ལྟེ་བར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩི་ཡིག་གི་མཐར་
 ཡི་གེ་བརྩམས་པའི་ཐུགས་སྤོང་གཉིས་འབྱེད་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་རྩི་ཡིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ། རྩི་དེས་ཐུགས་སྦྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་
 ཐུགས་བརྩོན་པས་རྩི་གི་རྣམ་དུ་ཐུགས་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལས་རང་འབྲེལ་ཁོ་བོའི་ཆོག་ས་
 མེ་སྟག་འཕྲོ་བཞེན་པ་བྱུང་བ་ཆང་རྩོམ་བ་བཞེན་སྟོན་ཏེ་དེས་དོན་གྱི་བགེགས་བདེན་
 འཛིན། དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་དོན་གྱི་བགེགས་རང་གི་རྟོག་པའི་སྤང་བར་ཤར་ཆོད་རི་སྟོང་
 པ་ཐམས་ཅད་སེང་གཏེ་ཆོག་ས་གྱིས་སྤང་པོའི་ཁྱུ་བདས་པ་ལྟར་བྱེ་མིག་ཅམ་ཡང་བལྟ་
 བའི་སྤྲུལ་མེད་¹པར་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་པར་འབྲུག་དུ་བསྐྱེད་པར་མོས། བདེ་སྟོང་གཉིས་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེས་དོན་གྱི་བགེགས་སྤོང་པའི་ཅ་བ་བྱུང་ནས་འབྱེན་ན་བྱང་དོན་གྱི་
 བགེགས་སྤོང་མོ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་
 བསྐྱེད་སོགས་དེ་ལྟར་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་གསུངས་པ་གནད་ཟབ། ཁོ་
 བོའི་ཆོག་ས་སྟོན་པ་ནམས་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་གའི་རྩི་ལ་བསྟེན་པ་བསངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འབྲ། སྤོང་ག་ནས་སྟོན་པ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་རྩི་མཆོད་ཡང་ཆོས་ནམས་འཛིག་བྱེད་དང་
 འཛིག་བྱེད་གྱི་ཅ་བ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་²སྤང་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་བ་བཞོ་བ་དང་
 བཞིག་པ་ལ་དེ་ཡིད་ངོར་བཞག་ནས་དེར་རྩོམ་སུ་མཐུན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་ཆོག་ས་
 སེམས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིག་ཆར་བ་ན་ཁང་བ་བྱུང་བ་དང་བཞིག་
 པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྩི་མཆོད་དེས་ན་མར་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུབ་གཞི་ལ་ནང་

¹ ཐུག་མེད་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།
² རགས་ལས་པ་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

མཆོད་ཀྱི་སྒོ་བཞག། དེ་ཉིད་མིང་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་ན། “གཅིག་གི་ལྟ་སྟོན་གང་
 ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་སྟོན་ཡིན།”¹ ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་
 པའི་སྟོང་པ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་དེ་ལ་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག། དེའི་ཆེ་རི་རྩ་བ་ཁང་བྲིམ་
 སོགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་སོང་བ་མ་ཡིན་
 པར་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཞུགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་སྣང་བ་ལ་བྱེད། ཨོ་ལ་
 ཨ་ཨ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་གསུམ་དང་། སྤྱང་བྱ་སྤྱང་བྱེད་སྤྱངས་པའི་
 ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། མཆོན་དོན་དེ་
 བན་ནས་ངག་ཏུ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་མོ་ལྟར་ལན་ཡོན་བདུན་འབྱུང་བའང་བྲན།
 སྟོང་པ་དེའི་ངང་ལས་གཉིད་ཀྱི་ངོར་མི་ལམ་ལྟར་སྣང་ཆ་ནང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་རྒྱུད་གི་ས་
 བོན་ཡོ་སྟོན་སོ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་སྟོ་སང་ངེ་བ་གཞུང་དཀྱིལ་ཅན་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་
 པའི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པའི་དར་ལྗེ་གསུམ་པའི་བ་དན་
 རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྟོང་མེའི་ས་བོན་རྩི་དམར་སོ་ལས་མེ་
 དཀྱིལ་དམར་སོ་རྩུང་གསུམ་པའི་རྩུང་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྩ་
 གམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟ་བུ། རྩུང་གསུམ་ཏུ་དཔལ་འབར་ལྟ་བུའི་མེ་ལྗེ་དང་། ཁ་ལ་མར་མེའི་
 ཐེང་བ་བསྐྱིག་པ་ལྟར་མེ་འབར་བས་མཆོན་པ། དེའི་རྩུང་གསུམ་ཏུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དམར་
 མཐེང་གསུམ་མམ་དམར་སོ་ལས་མི་མགོ་རྩོན་པའི་སྤྱིད་བུ་ད་ལྟ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 མིག་ཁྲ་ཞིག་གོ་བ། སོ་སྤྱི་ཞིག་གོ་བ། སྤྱས་དཔལ་པའི་བྱེད་ཙམ་ཁེབ་པ། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་
 གསུམ་ལྟག་པ་སྤྱད་ནས་གནས་པ། དེའི་འཛོམ་ཏུ་ཨ་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ།

¹ རྩོམ་ལྟར། དབྱ་མ། ཆ་སྟོན་དཔོན་ལྷན་དེ་བ། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༦༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་
 པོ་གཅིག་གི་ལྟ་སྟོན་གང་། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་སྟོན་ཡིན།” ཅེས་སོ།

དེ་ལས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་དཔལ་བ་རང་ལ་བསྐྱན་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།
 དེའི་ནང་གི་ཤར་རམ་མདུན་ངོས་སུ་རྣམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྦྱི་མམ་སྦྱི་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་
 དེའི་མིང་ཡིག་གོས་མཆན་པ། ལྟོར་རིན་འབྱུང་གི་ས་བོན་ཨི་ལས་བྱིའི་ཤ་དེའི་མིང་ཀྱ་
 ཀྱར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཀྱས་མཆན་པ། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྩོམ་ལས་སྤང་ཆེན་
 ཀྱི་ཤ་དེའི་མིང་དཔྱེ་ཞེས་པའི་དང་པོ་དས་མཆན་པ། བྱང་དུ་དོན་བྱུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཁྲི་ལས་
 རྟའི་ཤ་ཏ་སྟེའམ་ཏ་ཡ་ཞེས་པའི་ཏས་མཆན་པ། དབུས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་སྦྱི་ལས་
 མིའི་ཤ་ན་ར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ནས་མཆན་པ། རིགས་ལྗེའི་ས་བོན་རང་མདོག་དང་། ཐོག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རང་མདོག་གམ་རིགས་ལྗེའི་མདོག་ལྟར་བྱ། ཡི་གེ་རྣམས་ཤིག་བྱུབས་
 ཆང་གན་རྒྱལ་གྱི་སྦྱིང་ག། རྩོག་བྱར་གནས་པའི་མཆོག་མ། ཆ་ཆང་རྩམ་རྩམ་¹གཏུབས་
 ཏེ་སྤངས་པའི་ཅེ་མོར་འགོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད། ཤར་ལྟོར་སྤྱན་མའི་ས་བོན་མི་
 ལས་ངེ་ཆེན་ལ་རང་མིང་གི་ཏའི་དང་པོ་གི། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྤྲ་མ་གྱི་²སྟེ་བདག་མའི་ས་བོན་མི་
 ལས་རྟ་སྟེ་ཐུག་གི་མིང་དང་པོ་ར། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མའི་ས་བོན་གི་ལས་བྱང་
 མེམས་དཀར་པོ་ལྷ་ཏ་ཞེས་པའི་དང་པོ་ལྷ། བྱང་ཤར་དུ་སྦྱོལ་མའི་ས་བོན་ཏི་ལས་རྒྱང་
 མར་ཏེ་རྒྱང་མཇུ་³ཞེས་པའི་དང་པོ་མས་མཆན་པ། མཇུ་ནི་བྱར་ཏེ་བྱ་ངན་གྱི་མིང་ཞེས་མི་
 ཤེའི་བྱར་ཁང་ལས་བཤད། འདུས་པར་ཤ་ཆེན། བདེ་མཆོག་ཏུ་སྤྱད་པ། གཞན་དུ་ཆེལ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱུད་རང་རང་གི་གསུངས་རྩལ་ལས་རང་རང་གང་མོས་བྱས་པས་ཆོག་
 གསུངས། དབུས་སུ་རྩོམ་རྩོམ་དཔྱིངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མའམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མའི་ས་བོན་གི་
 ལས་ངེ་རྩལ་སྤྱད་ཞེས་པའི་དང་པོ་སྤྱས་མཆན་པ། དབུས་ཀྱི་མི་ཤ་དང་ངེ་རྩལ་གཉིས་པན་
 རྩོན་གོ་མི་འགོག་པར་རྣམ་པ་སོ་སོར་གནས་པ། དེ་རྣམས་ཁ་དོག་སྟོང་མ་ཐུས་མདོག་བྱ་

¹ སྦྱི་སྦྱི་ མཆོད་དཔལ་བ།
² སྤྲ་མ་གྱི་ ཤིང་དཔལ་བ། མཆོད་དཔལ་བ།
³ མ་ཇུ་ མཆོད་དཔལ་བ།

བ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། ། གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་འབྲུག་གསུམ་དཀར་དམར་
 མཐིང་ག་བཅེགས་ནས་གནས་པ། དེ་ལ་ཨོ་སྟེང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱམས་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ནས་ཕྱག་གིས་བརྒྱ་གནང་སྟེ་རེ་མཐོང་འགྲོ་བས་འོག་མ་བྱེད་པ་འདི་གཙོ་ཞེས་བྲག་
 དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱུང་དཀྱིལ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱུང་དང་། མེས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། སྐྱེད་ཕྱ་གསུམ་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་
 ལམ་ཡང་ཡོད་པས་སྤང་སྤང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུས་ཀྱི་དེའི་རྣལ་འབྱོར། ཐོད་པ་བྱི་
 དཀར་བས་སྟོང་ཉིད། ནང་དམར་བས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་
 ཆང་ཞིང་། གཞི་ལ་ཉི་གིས་མཆོན་པའི་བདེ་བའི་ཉིན་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་ཀྱི་གནས་
 དང་། སྐད་དོད་ཀ་སྤྲེལ་བདེ་སྐྱོང་ལ་འཇུག་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཆོན། འགྲུལ་
 དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ཕྱས། བདུད་ཅི་ལྟས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ། སྤངས་རྫོགས་སྤང་
 གསུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲས་པས་བྱང་འཇུག །སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཉིན་འབྲེལ་འགྲིག་ཅིང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་དགོ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བྲན་ན་
 ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པ་འབྱུང་། སྟེང་གི་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་སྐྱོད་རྩེ་
 རྣམ་སྤང་གི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་ནས་ཨོ་ལ་ཐིམ། ཞུལ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་
 པས་གསུང་རྩོམ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་ནས་ཞུལ་ལ་ཐིམ། ལྟོ་ལས་
 ཐུགས་རྩོམ་འོད་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་ནས་ལྟོ་ལ་ཐིམ། ལྟོ་ཡིག་ཐོད་པའི་ནང་དུ་སྤྱང་སྟེ་
 གཡས་སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དགྲ་གས་པས་ཁ་དོག་དེ་རོ་རུས་པའི་སྟོན་སྤངས་
 པ་སྤངས་པ་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད། ཞུལ་ཡིག་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལན་གསུམ་དགྲ་གས་
 པས་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་ཅིར་བསྐྱུར་བ་རྫོགས་པ་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད། ཨོ་ཡིག་
 ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལན་གསུམ་¹དགྲ་གས་པས་མང་པོར་སྤང་ཞིང་སྟེལ་བས་འབྲས་དུས་

¹ ལས་གསུམ་ ཤིང་དཔག་

ཀྱི་དོན་གཉིས་སྤུན་ཆོག་གས་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་དང་པོས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས། གཉིས་པས་རག་། གསུམ་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཆད་ནས་ནང་མཆོད་དང་འབྲེས་པ་སྤུལ་བས་ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་པས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱེལ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་གྲོགས་ལྡན་མཛད་ཕྱིར་སྒྲོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར། མཆོད་ལུལ་གྱི་གཡས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་འབྲེད་ལ་བཞགས་པའོ། མཆོད་ལུལ་ལ་མགོ་བསྟན་ནས་མཆོད་ཡོན་ནས་རོལ་མོའི་བར་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་བཞགས། སྤྱོད་སྒྲོའི་མཆོད་པ་སྤྲར་ལྟར་བསངས་སྤྱངས། མཆོད་པ་རེ་རེའི་གོ་སར་ཞུ་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་ཐོད་པ་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་། དེའི་ནང་དུ་ཆོ་གར་རྩྱུ་གཉིས་འབྱུང་བས་དང་པོའི་ཆེ་ཐོད་ནང་དུ་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་སྒྲོན་པོ་རེ་བསམ། རྩྱུ་གཉིས་པ་བརྗོད་པས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཇས་རང་རང་། བྱེད་ལས་ཞལ་སོགས་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད། ཡུལ་སོགས་མཆོད་སྤྲུགས་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་དང་། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་རྩོམ་ཇི་ཇི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། འཛིགས་བྱེད་ཞེ་སྤར་ཐབས་རྒྱད་ཡིན་པས་སྤྱིར་བཏང་སྟོང་ཁྱེད་གྱི་མཆོད་ཡོན་དང་ཞབས་བསེལ། དབང་པོའི་མེ་ཏོག་། འཕྲུལ་ཆེན་ཆེན་གྱི་¹བདུག་སྟོས། ཞུན་ཆེན་གྱི་མར་མེ། སྟོང་ཁྱེད་གྱི་དྲིས་བགོས་པའི་དྲི་ཆབ། དོན་སྟོང་དང་འཁྲུས་ཀྱི་ཞལ་ཐས། རུས་པའི་འབྲུད་དགོལ་གྱི་རོལ་མོ་གསུངས་ཀྱང་། ཞེ་སོགས་ལས་མཐུན་གྱི་མཆོད་པ་དགོས་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་ལྷ་མོའི་བསྐྱེད་བར། “ལྷ་ཇས་མེ་ཏོག་ཆོག་གས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་།”² ཞེས་དང་། “དག་བགེགས་མིག་དང་རྣ་བ་སྟེ་ལ་སོགས།”³

¹ ཚུལ་གྱི་ ཤིང་དབང་།

² རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་ཀྱི་གསུང་འབྲུལ། ཆ གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་ཆོས་སྒྲོང་གི་སྒྲོར། འབྲུལ་དབང་། ཤོག་གངས་ ༤ན3

³ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་ཀྱི་གསུང་འབྲུལ། ཆ གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་ཆོས་སྒྲོང་གི་སྒྲོར། འབྲུལ་དབང་། ཤོག་གངས་ ༤ན3

༥ བདོ་གང་གི་ཁྱུང་ཡིན་ངོས་མཛིན་མ་ཐུབ། ཡོངས་ཀྱལ་ས་ཀྱི་མདོ་མང་ནང་ནས་མ་ཆེད།

སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་སྤྲུགས་དང་ཉིང་འཛིན་ཕྱག་
 རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱས་པས་སྤྲུག་པར་
 ཟབ་པ་འབྱུང་།

༥ ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་ནང་མཆོད་དང་འབྲུལ་ཡང་། རང་མཆོད་བཏུང་
 བ་དང་། གཏོར་མ་ཞི་སོགས་རང་རང་གི་ལས་མཐུན་གྱིས་རྒྱུ་པོ་བྱ་བཞི་སོགས་བཟའ་
 བའི་རྣམ་པ་ལ་ཐུང་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་བདུད་ཅིར་བསམ།
 འདི་ལ། “འདོད་པ་སྟོང་གར་བཞག་བྱ་སྟེ།”¹ ཞེས་པའི་མན་ངག་གི་བཤའ་པ་ནང་མཆོད་
 དང་གཏོར་མ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་གནང་ཡང་བྱི་མ་ལ་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བས། རང་གི་
 སྟོང་གཤམ་མདུན་དུ་སྟེགས་བུའི་སྟོང་རྒྱ་གདན་ལ་གང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་²བཀོད་ནས་
 འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དེས་མཆོན་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་ཉེས་ལྷུང་། དེའི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒོང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་³ཀྱི་བག་
 ཆགས་། འབྲས་བུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཐད་ཀྱིས་ཆད་
 རས་གཏོར་མ་ལ་ཐེམ་པས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་པ་ལྷ་ལ་ཕུལ་བས་ཉེས་སྦྱོན་དེ་དག་ཞི་
 བའི་དགོས་པ་ཡོད། དམིགས་བསལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྒོ་སྐྱོང་བའི་སྐྱབས་
 བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་
 མོངས་སུ་ནད་དང་། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀྱིས་ཆད་ནས་གཏོར་མ་
 ལ་བསྟེམ་པ་དང་། ཕུལ་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་སོགས་
 སྐྱབས་དང་སྐྱོར་ཤེས་དགོས། ཕྱོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་
 དག་གི་དབྱེ་བས་བཞི་ཡོད་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱགས་པ་ཞི་བ་དང་། ཕུར་གདབ་སོགས་

1 ཕུང་འདིའི་ཁྱད་པ་ཆེད།
 2 སྐྱབ་བྱ་ མཛོད་དཔལ།
 3 བསྐྱེད་བྱེད་ མཛོད་དཔལ།

བྱ་བ་དྲག་པོ་ཡིན་ཞེས་རྒྱས་པ་དང་དབང་ལ་གསུང་བཤད་ཟུར་དུ་མ་མཛད། ཕྱོགས་སྐྱོང་
 འགྲུགས་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད་པས། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། རང་གི་ཐུགས་
 ཀར་ཉི་མ་ལ་རྩྱི་གི་མཐར་ཨོ་སྒྲིལ་ཉི་མས། ལྷ་ཀར་ཡ་ཇོ་སྤྱད། ཞེས་འགྲུགས་སྐྱུགས་
 བཀོད་དེ་དག་དུ་བརྗོད་པས་རང་གི་སྒྲིང་ག་ནས་ཁོ་པོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལྷགས་ཀྱང་དང་
 ཞགས་པ་ཐོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གམ་དཔག་མེད་སྒྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནམས་བཀྲུགས་ཏེ་
 འཁོད་པར་མོས་ལ་ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་སེར་ཞེས་སོགས་ཆོ་གའི་ཆེག་རིས་ལྟར་
 བསྐྱེད། ལྟོར་གཤེན་རྩེ་ནག་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ། འཁོར་ལས་བཞིའི་
 གཤེན་རྩེ། ཅ་ལྷ་རྩེ་དང་ལྷ་མོ། པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་བཅས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ། ལུས་ངན་ནམ་
 སྐས་ལ་གོ་དགོས། ཐུག་མཆན་ས་བོན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་འབྲས་བུའི་སྟེ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་གཅིག་
 གི་ནང་ས་བོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བས་གྲོང་ཁྱིམ་ཟེར། བེའུ་ལེ་ནི་སྟེ་མོང་སྟེ་བྱི་ལ་བྱིས་
 པ་མ་དག་པ་ཡིན། འདི་གཡང་རྩམ་བྱུང་འཕགས་ཡིན་པས་ནམ་སྐས་ལས་ཆོགས་སུ་སྟེ་
 མོང་གི་རྒྱལ་པར་རྩམ་སྐྱབ་རྒྱ་ཡོད། བསོད་གྲགས་རྩོམ་ཆེ་འཛིང་གིས། འདིའི་བེའུ་ལེ་¹སྟེ་
 མོང་ཡིན་པ་རེད། དེད་ལྷར་གའི་ཁྱིམ་དུས་ལྷ་གྲུར་ནང་སྟེ་མོང་བྱུང་བ་ལྷས་ངན་པར་གོ་
 ནས་བསད་འདུག །སྐྱ་ཞབས་²ལ་ཁྱུས་པར། བགས་པ་³ཁྱིམ་ཤོག་གསུངས་ནས་བསྐྱུམས་
 ཏེ་ཐེབས་འདུག །ངས་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུས་ང་ལ་ཡོ་བྱད་དགའ་པོ་བྱུང་བ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་འདྲ་གསུངས། ཉེ་དབང་ནི་བྱུང་འདུག་སྟེ་ཐུག་མཆན་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྐྱ་བྱུང་
 མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཤིང་རིག་བྱེད་ལྟར་ན་རི་རབ་དང་། རོར་བུ་ཀློས་ལྷ་སར་ལྷན་ནམ་ས་
 མོས་ཏེ་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཐོན་པར་བཤད། ཆོགས་བདག་གི་བཞོན་པ་བྱི་བ་ནི་ཅི་གྲུ་
 སྟེ། བལ་བ་ཅི་ལ་ཡིན་ཀྱང་རོར་ལྷར་མཆོན་བྱིར་ཅི་ཅི་བསགས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྟེན་

¹ བེའུ་ལེ་ ཤིང་དཔར།

² སྐྱ་ཕྱོགས་ མཛོད་དཔར།

³ ཐུགས་པ་ ཤིང་དཔར།

འབྲེལ་དང་སྒྲོ་བ་སྒྲུབ་ནས་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བྱས། ཕྱག་མཆོན་ལ་དུ་ནི་རྗེས་བརྒྱད་སྒྱུར་བ་
 ཆོག་པ་བདག་མཆོད་པའི་རྗེས་ཡིན། སྤྱིང་འོག་ཏུ་དམིགས་མ་བྱས་ན་དབང་པོ་དང་ཚུ་
 ལྟའི་གཡས་སུ་སྤྱིང་འོག་གི་ཕྱོགས་སྒྲོང་གསལ་བཏབ་པས་ཆོག །དེ་དག་གི་འཁོར་སྲིད་
 པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའི་ཆོག་པ་དང་བཅས་གསལ་འདེབས་པ་དགོས་པ་ཆེ། ལྷག་ས་
 མཁར་ལྟ་བུའི་སྐབས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་དམག་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་
 པར་བྱེ་བ་ལས་དོན་ལ་འཁོར་དུ་ཆང་བས་ཕྱོགས་སྒྲོང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་སྲིད་ཞིའི་མཁྱེན་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་མཐར་ཕྱུར་གདབ་གྱི་
 སྤྱགས་བཀོད་ལ་སྤྱིང་ག་ནས་ཁོ་པོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཕྱར་བུ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྒྲོས་པ་
 ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱགས་བརྗོད། ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པ་^༡ལ་ཕྱར་བུ་འདེབས་
 དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། འདྲིར་ཕྱོགས་སྒྲོང་དཀར་ནག་ཐམས་ཅད་བཀྱགས་པས་
 སྤྱི་མཁྱེན་ཀྱང་པར་ཕྱར་བུ་རེག་ཅམ་བྱས་པས་གནས་འབྱུར་ཏེ་འདྲིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་
 ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་མོས། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་བཞག་པ་འབྲིང་པོ་སྟེ་གྲུ་གེ་ཡོངས་
 འདྲིན་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་བཀྱས་སྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་འདྲ། བསྐྱུས་
 པ་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་སྒྲོན་པོ་ལས་ཁོ་པོ་འཕྲུལ་འོད་ཟེར་སྒྲོས་
 པས་ཕྱོགས་སྒྲོང་འཁོར་བཅས་བཀྱགས་ཏེ། དཔལ་འདྲིན་དང་སྒྲོ་བཟང་སྤྱིང་པོའི་གཤེད་
 དམར་གྱི་ཆོ་ག་ལྟར་གཏོར་སྒྲོད་གྱི་ཕྱོགས་བཅུར་འགོད་དམ་སྒྲུབ་པ་པོའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་
 འགོད། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་སྤྱིང་བའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་ལྟར་དབྱས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་
 བཅས་དང་། མཐར་ཕྱོགས་སྒྲོང་བཀོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་སྒྲོང་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ཏེ་རང་སེམས་སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིང་པ་
 ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སྒྲོ་བུར་གྱི་དེ་མཆོས་དབྱིངས་སུ་

^༡ མ་རུང་བ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ཟད་དེ་ལྟའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་ལྷགས་རྩུ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པར་གྱུར་པའི་ཅེ་མོ་འོད་ཀྱི་སྐྱ་
 གྲུ་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྦྱོར་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་¹འདྲ།
 རང་གི་སྦྱོར་ག་ནས་ལྷ་མོ་རོ་རྩོམ་སྦྱོར་ཏེ་ཐོད་པས་བདུད་ཅི་ལུམ་ལུམ་བཅུས་ནས་
 ལུམ་བར་བསམ། ཐང་སག་པས། “ལྷ་མོ་རོ་རྩོམ་ལངས་མས།”² ཞེས་གསུངས་པ་
 བཏགས་གསུངས། སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤང་ཅིག་གིས་དཔལ་རྩོམ་
 འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བཟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་
 ཡ་མ་རྩ་རྩ་ཆར་གཅིག་བརྩོན་དེ་གཏོར་མའི་སྤྱད་སྤྱལ། ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་ཞལ་དུ་གསོལ་
 བའི་ཁུ་བ་ཞལ་གྱི་གྲ་ནས་ལུད་པ་གཏོར་མ་དང་འབྲེས་པས་ཕྱོགས་སྦྱོར་རྩམས་གྱི་རྒྱུད་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཕྱོགས་སྦྱོར་རྩམས་ཤུག་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་གནང་བ་སྟོན་བྱུང་
 ལྟར་ཁྱུས་ཤིང་ལས་འབྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གནང་བ་
 ལྷལ། སྐྱབ་པ་པོས་གང་བཅོལ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རུས་ལྷན་དུ་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་བསམ་པ་ལྷ་ལི་ཏས། “ཤ་རྩམས་ཀྱན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། འབྲུང་པོ་ལ་སོགས་
 འཛིགས་ལ་སྦྱིན། དང་པོར་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ།”³ ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལས།
 “ལྷ་དང་འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྤྱལ།”⁴ ཞེས་དང་། ཞ་ལུ་པས། “ཅ་སྤྱགས་རྒྱལ་པོས་
 བཅོམ་ལྷན་མཆོད།”⁵ ཅས་པའི་དོན་དུ་བཞེད། བསོད་གྲགས་རྩོམ་འཆང་ནས་བཏ་ཆེན་
 དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་འདྲིའི་ཁྱིད་གསན་པས། བཏ་ཆེན་ནས། བདུད་ཅི་ལུམ་བ་
 སོག་པོས་ཐ་སྤྱི་ཟ་བ་ལྟར་ཏུ་དེར་གྱིས་ཐོས་པའི་ཞལ་གྱི་གྲ་ནས་འཛིག་པ་ཐོད་པར་
 བབས། ཐོད་པ་གཏོར་མའི་ནང་ཁ་སྐྱབས་པས་མཐོན་རྩམས་ལ་ལྷག་པར་ཟག་མེད་གྱི་

1 ཐབས་ཤིག་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

2 ལུང་འདྲིའི་ཁྱུངས་མ་རྩོད།

3 རྩོམ་ལྷན་གྱི་འབྲེལ། མི་སྦྱོར་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བརྩ། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། ཤོག་གངས་1429

4 རྩོམ་འཛིག་པ་སྦྱོར་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཐ་སྐྱབ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག་གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་339

5 བཏ་ཆེན་སྦྱོར་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ། 12 ལྷག་ཏུ་པའི་ཅ་ཆོག་གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་344

བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་ལྔ་ན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ་གསུངས་གསུངས།¹ དབེན་
སའི་ལུགས་ལ་གཏོར་སྔོན་གྱི་ཐོད་པའི་ཁར་ཡ་མ་རྩ་རྩའི་སྒྲགས་དབུ་ཅན་གསེར་གྱི་ཡི་
གའི་རྣམ་པ་གྱེན་འགྲོང་བཞོད།² དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཅ་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲགས་ཐོད་
པའི་ནང་ལྷང་སྟེ་ཁྱེན་ས་བདུད་ཅི་དང་འདྲེས་པས་སྒྲགས་གྱི་གཟུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
པ་ལྷ་ཡི་ཏས། “ཅ་བའི་སྒྲགས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།”³ ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་
གསུངས། ཨ་རིག་⁴དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་དང་གཏམ་སྒྲིང་བར། ལུད་ལུལ་ནས་གནང་བ་ཁྱེན་
བ་མི་འཐད། འདིགས་བྱེད་རང་གི་བཀའ་སོད་ཆོད་ཅེས་བསྒྲོས་ཡོད་པས་ཁྱེན་ཅི་ལ་དགོས་
ཟེར། དཀ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་བགྲུས་པ་འགྲོང་ཅི་ཞལ་སྒྲ་ནས་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས།
སྔོན་ཡིན་ན་ང་ཆོ་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོ་འདི་དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱད་⁵ནང་ལྷར་རེད། ལྷགས་སྐྱོང་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐབས། ཅ་སྒྲགས་རྒྱལ་པོས་བཅུ་ལྔ་མཆོད། ཅེས་པ་དེ་ལ་
དམིགས་ལུག་ནས་དགག་པ་ཞེད་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དུས་བྱིས་མེ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱམས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གསལ་ནས་ད་ལྟ་མེ་དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ནང་དེ་
འདྲ་འདུག་འདུག་ཅེས་ཅུང་ཐུགས་ལ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མཛད། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་འི་
འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དགག་སྐྱབ་ཡང་མཛད་པས་གསུང་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་
སྔོན་ནས་ཡོད་པར་རེས། གཏོར་འབྲུལ་གྱི་སྒྲགས། ཨོ་ལྷ་ཅ་ར་ཎི། ལས། དཀ་ལྷ་ར་ཏེ་
ག་ཡ་⁶ཞེས་པའི་བར་ཉེ་སྟོང་ཡ་ལྔ་ལྟ་ཀ་དང་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་གྱི་མཆོན་སྒྲགས་
སྟེལ་བ་དང་། ཨོ་ཨི། ལས། དཀ་སྐྱ་ར་ལྷ་ཏེ་ལྷུ་ ཞེས་སྟོང་ལྷུ་དང་ལྷགས་སྐྱོང་གི་ས་པོན་

1 གསུངས་གསུང་། འིང་དཔར།

2 བྱིན་འགྲོང་བཞོད། འིང་དཔར།

3 རྩ་བཤུན། རྒྱུད་འགྲུལ། མི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཡི་ཏ་བཟླ། རྩ་མེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། ཤོག་གངས་༢༠༡༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “ཅ་
བའི་སྒྲགས་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ།” ཞེས་སོ།

4 ཨ་རིགས་ འིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

5 ལྷན་བརྒྱད་ མཛོད་དཔར།

6 ལྷ་ར་དེ་ག་ཡ་ མཛོད་དཔར།

དང་མིང་སྟེལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲོ་བས་ཆེད་ཡིན། དེ་ལ་བྱུ་ཙ་ར་ཁྱི་ས་སྟེང་ན་
 སྟོད་པ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། བླ་ཏ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ས་འོག་ན་སྟོད་པ་ཙ་ཕུ་རྟེ་སྟེ་གན་བྱེད་མ།
 ཁེ་ཙ་ར་ཡ་མཁའ་ལ་སྟོད་པ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ། བྱུ་རྟེ་གྲ་ཁྱི་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྟོད་
 པ་སོགས་ནང་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་ལས་བཞིའི་གཤེན་རྩེ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་འདིས་ཕྱོགས་སྟོང་གི་
 གཙོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བས་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་། དཔེན་
 སའི་གསུང་སྟོས་ལས་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ཀྱང་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་
 བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་སྟེ་སྟེ། རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རྩེ་བཅུན་འཇམ་
 དབྱངས་བྲག་ཏུ་ཁྲིས་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྲག་བཀའ་སྟོད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱལ་ནས་སྟོན་བྱང་ལ་ཡང་ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་བཀའ་སྟོད་ཆོས་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཅན་ལ་བཀའ་བསྟོས་ཤིང་། བྱེད་པར། “ང་ཡི་བསྟན་པ་བྱང་བའི་ཆེ། བཀའ་
 བསྟོའི་ལས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་གྱིས།”¹ ཞེས་རྩེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཡི་བསྟན་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་བབྱང་ནས་ལྷག་པར་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་
 གཏད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་བྱང་པོའི་མགོན་པོའི་བསྐྱེད་པར། གཙང་རིས་དཔལ་མགོན་
 བདུན་ཅུའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱེད་། ཞེས་ཡོད་པ་དགེ་ཕྱགས་པས། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱེད་། ཞེས་བསྐྱར་བའང་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་
 ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་རང་ཕྱགས་ཀྱིས་ཡོང་
 བར་མ་ཟད་ཆོས་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་ཆང་བ་བྱས་ཆོག་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་
 བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལ། ཞེས་པའི་ཤིས་བརྗོད་ལ། རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་ཀྱིས་དམ་
 ཅན་རྒྱ་མཚོ་ལ། ཞེས་བསྐྱར་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་གནད་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། ཕྱོགས་

¹ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༩ གཏམ་རྒྱུད་ཉིག་པ། ཤོག་གངས་༡༨༩༡ ལས་བྱང་བའི་བྱང་ནས་ནང་ཆོག་རྒྱ་མ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ང་ཡི་བསྟན་
 པ་འབྱང་བའི་ཆེ།” ཞེས་སོ།

ཕྱོད་གི་གཏོར་སྤྲུགས་ལ། ཡི་རྒྱ་དབང་པོ། ཡ་མ་གཤིན་རྗེ། བླ་རུ་ཁ་ཚུ་ལྷ། ཡལྷི་གནོད་
 སྤྱིན། ཀྲོ་ཤི་ཀ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟེང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སྤྱད། ཡེ་རྩ་ན་མེ་ལྷ། ཨ་བེ་ལྷ་མཛོན་
 སྤྱང་བ་སྟེ་སྤིན་པོ། དེ་བ་རྒྱུད་ལྷ། རྩོ་ནི་སའི་ལྷ་མོ་སྟེ་ཐགས་བཟང་¹རིས་སོགས་སྤྱད། རྩོ་
 སའི་ལྷ་མོའི་མིང་ཡིན་པས་རྩ་ཡོ་ཞེས་སྤྲུལ་ནས་མི་བསྐྱབ་པར་རྩོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤ་
 ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསུངས་ཞེས་བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལྟར་མཛད། ཀུན་
 མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། རྩོ་ནི་ས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པར་དཔག་ན་སྤྱི་མི་ས་ལ་
 འབྲུག་པས་སྤྲུལ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ། སར་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ཕྱོགས་སྟོང་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྟོར། ལྷ་ཏེ་རྩོ་ནི་དབང་ལྷན་སོགས་འབྲུང་པོ་རྣམས་ཏེ། རྩོ་སྟོ་པར་ཞེས་པར་ཡར་
 སྟོར་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པས། པར་སར་སྤྱི་ཏེ་རྩོ་ཞེས་མར་སྟོར་དགོས། རྩོ་གཉིས་ཉེར་
 སྟོད་འབྲུལ་བའི་སྤྲུགས་དོན་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བ་འཁོར་དང་བཅས་པས་
 མཆོད་ཡོན་སོགས་སོ་སོར་བཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། རྩོ་ཞེས་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་
 སྟོ་བའི་བདར་སེ་གོལ་པར་རྗེབ། ཨ་རྩོ་ཞེས་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་སྤྲུལ། སྤ་
 ཏི་རྩོ་ས་བཞེས། རྩོ་ཞེས་མཆོད་ལྷ་སྟོང་གར་བསྐྱ་བའི་བདར་སེ་གོལ་རྩོར་རྗེབ་པ་གཞན་ལ་
 འདྲ། ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་མཐེ་བོང་གིས་དོར་བྱིལ་འཛིན་པའི་ལྷག་མ་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་མཆོན། པད་གོར་²སོགས་ཕྱག་རྒྱ་པལ་ཆེར་སྟོང་གའི་ཐད་ནས་བྱེད་པ་
 བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་
 གོ་བ་དང་། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་མཆོན་པས་པད་གོར་ལ་³གཡས་པ་
 འོག་ཏུ་མ་འོར་བ་དགོས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷར་བྱ་བས་
 འབྲེལ་བ་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཆོགས་དབྱུས་མ་པན་ཆད་ལས་མི་འཐོར། མཆོད་ལྷ་

1 ཐག་བཟང་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།
 2 པད་གོར་ མཛོད་དཔལ།
 3 པད་གོར་ལ་ མཛོད་དཔལ།

དང་འོད་ཟེར་གང་སྟོས་སྟོང་གར་སྟུང་པ་དེར་རྒྱང་འདུ་བ་དང་། བར་སྟོ་བ་དཔལ། རྩུང་སྟུང་
 བ་སྟུང་བ་བྱས་ན་རྒྱང་འདུ་སྟོ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། བད་ཀོར་¹བྱས་པ་མཆོད་ལྟའི་རྣམ་
 འགྱུར་དང་སྟུ་འཕྱལ་ལ་གོ་དགོས། སྟགས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་ཕྱལ་
 ལ་ཐུགས་རྒྱད་བདེ་བས་ཆེས་ཞིང་། སྟུ་ཕྱས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བར་བསམ།
 བཅོམ་ལྡན་ཆོས་རྩེ་སོགས་སྤྱིའི་འདོད་གསོལ་ཏེ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེ་ཉིད་
 འཇམ་དབྱངས་ཞི་བཤག་གི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྟུན་ལམ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བདུད་འདུལ།
 བསྟན་པ་བསྐྱང་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མ་མོ་
 ཆེན་མོ་ཙ་མུ་ཞེ། མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ། འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་ཏེ་ཕྱོགས་སྟོང་
 འཁོར་བཅས། གང་གྱིས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་བགྱིད་པའི་ཅི་བགྱིའི་བཀའ་ཉན་དང་། ཕྱི་ནང་
 སྟོང་བའི་དམ་ཅན་ལ་གསུང་བཤད་གསལ་པོ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིའི་དམ་ཅན་ནི་ཆོས་རྒྱལ་
 སོགས་ཕྱོགས་སྟོང་གོང་ལྟར་དང་། ཉན་གི་ཕྱོགས་སྟོང་གི་ཐ་སྟུང་དངོས་སུ་མི་གསལ་
 ཡང་། བདེ་མཆོག་ཏུ་ཕྱས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བསྟོམ་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཕྱས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ཞུགས་
 བས་ཅ་ཁམས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་གསུངས་པ་དང་། གནས་
 བཞིའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མའི་གྲངས་དང་སྟུར་རྒྱ་ཡོད་པ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 དེད། དེས་ན་མ་དག་པའི་རྩ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྟངས་པ་སྟ་
 ཆོགས་འཆར། རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་ན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་རྣམ་རྟེན་
 དུ་འཆར་བས་མ་དག་པ་དང་། དག་པ་དང་། ཆ་འགའ་དག་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྟོང་བའི་
 ཕྱོགས་སྟོང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་བྱས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པར་
 རོལ་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་ཚུལ་མདོ་ལས་འབྱུང་། རྣམ་པ་འདིག་རྟེན་པ་ལྟར་

¹ བད་སྟོར་ མཛོད་དཔལ།

སྒྲིབ་ཡང་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མང་བས་དེ་དག་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕྱལ་ན་འདས་
 པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་རེད། དམིགས་བསལ་འདིར་སྐབ་པ་ལ་
 བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་ཀྱང་ཞི་བར་ལྷོ་ཉི་ཀྱ་རུ་སྒྲུ་དང་། རྒྱས་པར་
 དུལྱོ་ཀྱ་རུ་ཨོ། དབང་ལ་བ་ཤི་ཀྱ་རུ་ཉི་ལྷག་པོར་བསྐྱོད་པ་ལ་ནི་མ་ར་ཡ་པའ། ཅེས་དང་།
 བསད་བསྐྱད་ཚོངས་རེངས་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཐལ་མོ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་དང་ལས་མཐུན་གྱི་
 དམིགས་རིམ་སྐབས་སུ་གང་བབས་སྒྲུར་བས་ཆོག །མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བཟོད་དེ་ཕྱོགས་
 སྐྱོང་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐྱུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
 བབས་པས་སྐྱུ་ལས་གང་བས་རང་གི་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཉེས་པས་མགྲོན་རྣམས་ཐུགས་
 མ་མཉེས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། དངོས་བྱལ་
 ཐོབ་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བརྟན་པར་བྱས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གང་ནས་སྐྱུན་
 བྱངས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའམ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁོད་ཀྱི་ཆོད་ཅམ་དུ་
 བཤེད་ནས་བར་ཆད་བསྐྱང་ཕྱིར་སྐབ་པ་པོ་ལ་གཟིགས་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་པའི་གོ་
 བ་ཆགས་ན་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་བཟོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། སྦྱད་རྒྱུད་པས་
 གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་མི་བཟོད། གཞན་དུ་ལྷགས་མཁར་གཏོར་སྐབ་གཏོར་ཆེན་སྐབ་
 མཆོད་སོགས་ལའང་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་རྗེས་བདག་བསྐྱེད་¹ཀྱི་མཆོད་པ་སྒྲར་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ལྷ་དང་མཆོད་རྗེས་མགྲོན་སོགས་སུ་འཆར་དགོས་པས་སྐྱོང་པ་
 ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྐབས་ཀྱན་རུ་གསལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ། དེའི་སྐྱོང་ནས་ཆོག་
 རིས་ལྷར་དེའོ། །འདིའོ་སྐྱམ་དུ་དོན་བཅུ་ཉེ་ད་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་དགོས་པས་དེ་འཆར་
 ཆོད་དམིགས་རྣམ་མང་སར་གདངས་འཐེན་པ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་དང་། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་

¹ བདག་སྐྱེད་ མཛོད་དཔལ།

འབྱེད་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་ལ་གནད་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས།

༩ རྩོམ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤའ་བ་རྩོགས་རིམ་སྐབས་བྱས་ཀྱང་ཆོག །རྩོགས་རིམ་ཆོས་ཐུན་གཅིག་བྱེད་ན་སྐབས་འདིར་ཁྱེད་ཀྱི་བཤའ་བ་དེ།¹ དེ་ལ་རྩོམ་སེམས་རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ན་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་ལ་བཅས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཐུགས་དགོངས་གཏད་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་འབྱུག་པས་སྒྲ་མ་དང་སྒྲ་མ་བཅས་ཀྱིས་བཤའ་བ་བདག་ཉིད་དུ་མོས། གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་ཆོག་ལ་མི་གསལ་ཀྱང་རྩོགས་རིམ་སྐབས་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་རྩོམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱོན་པར་གསུང་རྩོམ་ཉི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་མར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྩོམ་ཉི་ཐུགས་ཀར་རྩོམ་པོ་འགོད་པ་གསུང་བཤའ་ལས་འབྱུང་། སྤྱིར་རྩོམ་སེམས་སྐབས་གནས་ཀྱི་འདུས་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་ལ་བཅས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ཀྱན་འདུས་སུ་བསམ། ཡོན་ཏན་སྒྲར་མ་ཐོབ་པ་གསར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་མཆོད་རྗེས་གསར་པ་ཕྱལ་བས་བདེ་བ་གསར་སྤྱོད་པ་ཡུལ་གསར་དུ་སྤྱོད་ན་ཡུལ་ཅན་གསར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེན་འབྱེལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་དགོས། བརྒྱ་མཉུ་མོགས་ནི་རྩོམ་སེམས་དཔལ་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་རྩོམ་སུ་སྤྱོད་པ་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་ལ་འགོད་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་ཆོག་གི་དུས་ལ་བབས་པས། དེའི་དོན་བཞིན་རྩོམ་སུ་སྤྱོད་པ་རི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་རྩོམ་སུ་མཐུན་པའི་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཅེས་དོན་བཞིན་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱངས་བྱེད། རྩོགས་རིམ་སྐབས་གནས་གསུམ་གྱི་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ལྟའི་ཐུགས་ཀར་ཡིག་བརྒྱ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ལས་བདུད་ཅིའི་ལྷན་བབས་པ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་ཅ་འཁོར་ནམས་རིམ་གྱིས་གང་སྟེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་གསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁྱད་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་ལྟར་སངས་ཀྱིས་

¹ རྩོགས་པེ། ཤིང་དཔར།

དག་པའི་མོས་པ་བྱ། མཐར་ཐོག་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྩུ་ཏིའི་དབུས་སུ་བཞུགས་
པར་མོས།¹

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་སྤྱོད་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ཏིང་འཛིན་གསུམ། དང་པོ་(དང་པོ་སྤྱོད་བ)ལ་ལམ་འབྲེལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྲེལ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་ཆོགས་བསགས་པ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱལ་གཉིས་ལུམ་
བཅས་སུ་གསལ་བའི་བྱགས་ཀར་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་མཆོན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་པར། མི་
ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་ཉི་མ། དེའི་སྤྱིང་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་
མཆོན་པའི་རྩྭ་མཐིང་ག་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས།
ཏའི་མགོ་མཉམ་ཉིད། དེའི་ལུས་སོར་རྟོག་² །ལྷ་བྱ་བྱལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དཀྱིལ་དབྱེངས་ཡེ་
ཤེས་སོ།། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོས་པས་ལུས་གང་། རིམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱལ་གྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་ཀ་ནས་
རང་རང་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ། རྟོ་རྟོ་རྟོ་པོ་སོགས་བྱང་སེམས། རྟོ་རྟོ་
ལྷགས་ཀྱི་སོགས་ཁྲོ་བོ། སེམས་མ་རྟོ་རྟོ་མ་སོགས་རིག་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྟོ་
རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཅ་ཞལ་གྱི་ཆངས་བྱལ་སྤྱིང་སྤྱ་མ་རིགས་བདག་མི་
བསྐྱོད་པ་ཡབ་ལུམ་མམ། རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་དམ། ཞལ་མངལ་དུས་ཀྱི་ནམ་ཅན་བཞུགས་
པ་དབག་མེད་སྤྱན་དངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་མོས་
ལ། སྤྱོས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་བསྤྱེམ། སྤྱོམ་འབྱུང་ལས་འབྱུང་བའི། གང་གི་འོན་
གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། ཞེས་པས་སྤྱ་མ་དང་། ལྷ་ལི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་

¹ ཞུགས་པར་མོས། ཤིང་དཔར།
² སོར་རྟོགས་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

མཆོད་བརྗོད་གཞུགས་མཆོག་མས་འཛིགས་བྱེད་གཙོ་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཆོལ། དེ་དག་གི་
 ཆེ་ལུས་དཔག་མེད་ལ་དེ་སྟོང་གི་མགོ་དང་སྟེ་སྟུལ་ནས་ཕྱག་མཆོད་བསྟོད་དབྱངས་དང་
 གྲུས་དང་། གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ། གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཡན་ལག་གི་
 རྒྱུད་ལ། རྩོམ་པ་མོ་སྟོང་གར་སྐྱར་བས་རྒྱུད་བཅུ་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཉིར་འདུ་བ་དང་། ཡང་
 གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལ། རྩོམ་པ་མོས་ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་སྐྱུ་འོད། རྩོམ་
 པ་མོས་རྒྱུད་འབྲུག་མཆོན་ཞིང་དེ་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དང་། བདེ་
 སྟོང་གི་རྩིས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཆེགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བསྟེན་རིམ་མང་པོར་
 གསལ་བ་ལྟར་བྲན་དགོས། གདོང་བྱག་གི་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཨོ་
 སྟོལ་ཕྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་ཡུམ་རྒྱུད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཆོད་
 རྣམ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་ནས་མཆོད་ལ་སྟོང་གར་བསྐྱུ། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་
 བའི་སྐྱགས་དོན། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་
 རྒྱུད་པར་དང་། ཞབས་བསེལ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་དང་། བཅ་
 ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་གཙོད་པ་སྟོན་པས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་གོ་
 བ་ངོ་བོའི་རྒྱུད་པར། དེ་ཆབ་ལ། གདུག་ཅན་བསྐྱལ་བའི་སྟོང་ཁག་གི་དེ་དེ་ཞེས་རྒྱུའི་རྒྱུད་
 པར། མེ་ཉོག་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་ཅན་ཞེས་རྣམ་པའི་རྒྱུད་པར། སྟོས་ལ་འཕྲོག་
 བྱེད་དབྱེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་དགོས་པའི་རྒྱུད་པར། མར་མེ་ལ་སྐྱུན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་
 ཆེད་ཅེས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་པར་སྐྱར། ཞལ་ཟས་དང་ངོལ་མོ་རང་མིང་
 རྣམ་སྟོས་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་མཆོད་ཡོན་སོགས་ལ་སྐྱར་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་དང་།
 དེ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་པ་མོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་མཆོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བའི་
 ཡུལ་། མཆོད་པའི་ངོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་པ། དགོས་པ། གནས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུད་པར་དེ་

དག་ཆང་བའི་སྒྲོན་མ་ཕུལ་ན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷན་པས་དག་ནག་
འབྲེལ་པར་གསུངས། དེ་ཆབ་ལ་ག་ག་གཉིས་ཡོད་པ་སྔོན་གྱི་འདོན་རྒྱུན་དང་། བསྐྱེད་
རིམ་ལས་ཀྱང་དེ་དེ་ཞེས་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་བས་གསུམ་འདུག་པ་མ་དག་པ་ཡིན། དེ་
ནས་༥ སྒྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་སྒྲིར་བཤགས་པ་དང་། སྒྲེས་ཤིང་སོགས་
འདས་པ་དང་ད་ལྟའི་སྒྲིག་པ་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། སྒྲན་ཆད་སྒྲོམ་སེམས་
སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མི་བཀྱིད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག །གང་ཟག་ལྟའི་
དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བདག་གི་བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ།
ཞེས་པའི་བདེ་འགྲོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་ཅེས་ཁོང་འཇམ་པའི་
དབྱུངས་གསུངས་པས་བསྟོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་
འབྲས་སྐྱབས་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་། རྒྱ་སྐྱབས་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་བཙུལ་བའི་
སྒྲོན་མ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཕུལ་
བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལུས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་དགོས་
པ་ཡོད། ལྷག་མས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་
ཏོ། །སྐྱབས་འདིར་སྐྱབས་སྒྲོམ་བཟུང་བས་སྒྲོམ་པ་སྤར་མེད་གསར་སྐྱེ་དང་། ཉམས་པ་
སོར་ཚུད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྒྲེས་ཟེན་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་། ལམ་ལ་སློབ་
པ་དང་། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྤྲ་ཆོགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་བརྗོད་པའི་སྐྱབས་རང་གི་གསང་མཆོན་ལས་
གཞན་སྒྲིམ་ན་རྒྱན་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་གསུང་བར་བྲག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་སོ་ཆེས་གསུངས། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། ཞེས་
སོགས་ལ། “འགྲོ་རྣམས་ནི་བའི་ལས་དང་ནི།”² ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་

༡ ཡི་རངས་པ་ མཛོད་དཔར།

༢ སྒྲི་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མཛོན་ཏོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་༡༣བ།

ལས་ཉེར་བདུན་ཆང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སྐབས་འདིའི་ཆད་མེད་བཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་གོང་དུ་
ལེན་པའི་བཤད་པ་མི་གནང་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྐབས་ཀྱང་མཇུག་དུ་སྐྱར་ཆོག་པའི་གསུང་
སྟོས་ཡོད། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། “འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་
དང་མ་རྟེན་དང་།། བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་།། བརྟོད་སྦྱང་ཅེས་བགྱི་འཛིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་པོ།། ‘བདག་གིས་ཡིད་ལུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད།།’¹ ཅེས་བའོ།
དེ་ནི་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམས་བ་སྦྱོང་། ལམ་
འབྲས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནི་འཛམ་
བྱ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་འཛམ་གླིང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
བསགས། འཆི་བ་དང་བར་དོ་བྱུག། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་
དགོས་པས་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆོགས་
གཉིས་བསགས་དགོས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་
སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྱེར་བསྟོམ་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་
བས་ཆོས་ཅན་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་རྟགས་དང་། རྟག་ཆད་ལ་
སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་
སྐྱབ་ཆོས་བརྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས། རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་
ལྟ་དང་། རྣམ། སྟོང་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་བྲག་ལེན་ཡང་
ཡོད་པས་རང་གཅིག་ཤུས་འདོན་སྐབས་འདི་སྐབས་བདེ་གསུངས། མདོ་ལུགས་འཆི་སྤྱིད་

¹ རྟེན་བརྟན། སྤྱིང་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤོག་གངས་༤༩ན་༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། ‘བདག་གི་
ཡིད་ལུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད།།’ ཅེས་པོ།

ཕ་རགས་ལས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་འཆི་སྲིད་ཕ་མོ་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་
 འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་བྱེད། ཀུན་མཁུན་གོང་མའི་གསུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་བཤད་
 ལ་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་བར་རགས་བ་ཉེར་ལྷ་ཐེམ་རིམ་དང་སྦྱར་བ་ཐང་སག་པའི་
 བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡོད། ཡིག་ཆ་གཞན་ན་ཐེམ་རིམ་དང་སྦྱར་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདུག་
 ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པས་དགག་པའི་གནས་མིན་པ་འདྲ། དེས་ན་རང་
 འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་སྟོམས་བར་འདུག་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་
 ནས་འོད་ཟེར་པལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་
 གང་ལ་རེག་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཆམས་ཀྱིས་འགོ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་འཕྲོས་པས་
 སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རྣམ་འོས་དང་། སྟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་རྩི་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྦྱར་ཉེ་སྟོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བཅུད་ལ་ཐེམ། བཅུད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་
 ཐེམ་པ་ནས་རྒྱ་ད་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་བར་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་དུ་བ་མཁའ་སྤྲང་། མར་མེ་ལྟར་
 འབར་། སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་བར་ཤར་བར་མོས། འོད་གསལ་
 གྱི་དུས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་དང་། ཁྱི་རྒྱ་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས་ལས། རྒྱ་
 ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཅམ་བསྒོམ་ན་ནམ་མཁའ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་
 བསྒོམ་པ་མིན་གསུངས་པས་ཐ་མས་ཀྱང་སྤྲང་མེད་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསལ་ཅི་ཐེབས་
 བྱས་ནས་སྤྲགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་སྤྱི་དབྱེར་མེད་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག། ¹རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱེན་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བའི་བྱུགས་ཆོས་སྤྱི་དངོས་ཡིན་སྟམ་དུ་ཆོས་སྤྱི་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་སེམས་བྱིང་
 རྟོན་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒོམས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་།

¹ མཉམ་པར་གཞག་གི་ཤིང་དཔར།

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་གཟིགས་པོར་དེ་སྟེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཆར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བུ་གཞན་འཆར་དུ་མ་བཅུག་པར་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུས་དེ་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་བརྫོ་ལ་བཞག །མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་བ། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་མོས་བ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་བོ་གཅིག་དུ་མ་སོང་ཡང་སོང་བའི་མོས་བ་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་རགས་པ་ཉེར་ལྟ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་སྦྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུད་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྱུང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡུལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དང་སྐྱིབ་བྲལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་དང་བག་ཆགས་བྱུང་བར་ཅན་འཛིག་སྟུམ་དུ་སྦྱངས་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་རོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྐགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་རང་གི་སེམས་དང་རོ་གཅིག་པ། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་འཆི་བའི་སྦྱོན་སྦྱངས་ཤིང་། །འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་བ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཐིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱུད་མ་སྦྱངས་པས་འདི་འདྲ་བསྐྱོམ་པ་རྟོག་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་

འཁྱེར་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡང་གཞིར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་གནད་སྒྲིག་དགོས་གསུངས། དེས་མ་འོངས་པ་ན་¹འཆི་བ་ཐ་མལ་པར་མི་འཆོར་བར་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་བྱེད་འོང་དགོས་པ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱིས་དེ་འབྲ་དཀའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་ན་ཅུང་ཟད་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། འདི་ཀའི་ཁྲི་གན་དུས་ཀྱི་བླ་ཆུན་བེ་རི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་ཆོས་གསན་ནས་བྱུང་མཐའ་གཙང་ཞིང་ཉམས་ལེན་ཆད་ལྡན་མཛད་པ་དེ་འདུལ་ཁར་མཛོད་དགེ་རི་ཁྲོད་པ་མཁས་བྱུང་བསྟན་འཛིན་སོགས་བྱུང་ན་འཁོད་པ་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་ནས་ཉག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྟོད་ཅས་ལག་བརྟུང་གནང་ནས་མཆོམས་དེར་སྐྱ་གཤེགས་འདུག །

དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་འདི་ནས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་སེམས་བྱིངས་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་སྒྲོའི་བྱུར་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་རྒྱས་ན་ཆོས་སྐྱེར་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེར་ལྡང་སྙམ་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འབྱུང་བཞི་རི་སྒྲིང་སྐྱེངས་ནས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་དག་པའི་སྟོད་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གོ་སར་ཡི་སྟོན་པོ་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུང་བྱིབས། གོང་གི་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བཅད་ཁ་ཆུར་སྟོན་ཀྱང་འདྲིར་པར་བསྟན་པ། མཆོག་མ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་བ་དན་གྱིས་མཆོན་པ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་དུ་འཕན་ཅི་གསུམ་པ་བྱོགས་སོ་སོར་བཀལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །དེའི་སྟེང་རི་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱུར་གསུམ་པ་བྱུར་གཅིག་པར་བསྟན་པའི་ཁ་ལ་མེ་ལྗེའི་སྟེང་བ་དང་། བྱུར་གསུམ་དུ་མེ་ལྗེ་ཆེ་བས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་བོ་ལས་རྒྱ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་བྱུམ་པ་རྒྱས་གང་བའི་སྟེད་རྒྱ་ནང་དུ་བྱུང་བས་མཆོན་

¹ མ་འོངས་པ་ན་ མཛོད་དཔག་

བཤེས་པ་དེའི་སྐྱོད་དུ་ལོ་ལས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་རྩེ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་བྱེད་པས་
 མཆན་བཤེས་པ་དེའི་སྐྱོད་དུ་རང་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་རྩེ་རྩེའི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་གིས་
 མཆན་བཤེས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱུག་གི་བར་
 རྩེ་རྩེ་ལེ་བཞི་གཙལ་དུ་བཀྲམ་པའི་ཆེ་བའི་ཁྱད་གསེར་ཆུང་བ་གཅིག་ནས་རྩལ་སྤྱོད་རབ་
 བར་གྱིས་དགྲིགས་པའི་རྩེ་རྩེའི་ས་གཞི། འོགས་སྤྱོད་ལྷ་བྱའི་རྩེ་རྩེའི་རྩེ་བཤེས་སྤྱོད་དུ་རྩེ་
 བྱའི་གྲུ། དེའི་འོག་ཏུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་ལེ། དེ་ཐམས་ཅད་བར་མཆན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མར་བལྟས་ན་རྩེ་རྩེ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་གསལ་བར་དོད་
 བ་ལ་རེག་ན་ཞལ་བ་བྱས་པ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྷ་བྱ། མེ་
 ལྷག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩེ་རྩེའི་རང་བཞིན། རང་ནས་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཅམ་ལེན་ཡང་བསྐྱུང་
 འཁོར་ཡོངས་རྩེགས་མ་སྤྲང་བར་འབྱེད་དུ་མེད་པས་དུམ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བྱའི་ཁ་དོག་སྤྱོད་ལྷ་བྱའི་མེ་དབྱུང་དབང་ལྷན་ནས་བཅམས་ཏེ་
 སྤྱོད་འོག་ཕྱོགས་མཆན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་གྱིས་འཕྲོ་བ། དེ་དག་གི་ནང་རྒྱ་མེ་སྤྱོད་ལ་
 རྩམ་པ་རྩེ་རྩེའི་མེད་ཏུ་ཅན་གྱི་མེད་འཕྲོད་འོག་ཕྱོགས་མཆན་སྤྱོད་ཤར་བྱུང་སྤྱོད་ཕྱི་ནང་
 བསྐྱལ་མར་རྒྱ་བའི་མེད་པ་བྱུ་ལྷག་ལྟར་འཕྲོད་པས་ནག་ཕྱོགས་པ་རྩམས་དེར་འོང་
 བ་ལྷ་ཅི། མེག་གིས་བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་མེ་བཟོད་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྩམས་ཀྱིས་
 འཇམ་གྱུར་དུ་མཐོང་བ་འདི་རྒྱད་ཕྱེ་གོང་འོག་གི་ཡི་དམ་སྤྱོད་མེད་ཏེ་གསུམ་སྤྱོད་ཆུན་ཆད་
 ལ་སྤྱོད་ཆོག་པས་སྤྱོད་མོང་བའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཞེས་གསུངས། དེའི་དབྱས་སྤྱོད་སེར་པོ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱོད་ཆད་ཅམ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཅུའི་རང་བཞིན་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་
 ཅིབས་བཅུ་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་པ། གཙོ་པོ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དམ་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་འཁོར་བས་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཟེར། སྤྱོད་འོག་གི་ཅིབས་མཐུང་ཉིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྷ་
 བྱ། དེ་སྤྱོད་མཆན་སྤྱོད་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱོགས་མཆན་སྤྱོད་ཅིབས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའི་

དབྱིབས་ཅན་བརྒྱད། སྤྱབས་སྟོང་གི་དབྱས་དང་། སྟེང་འོག་གི་མདུན་རྒྱབ་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོ་
 བར་སྒྲ་ཚོགས་པ་ད་ལྟ་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་རེ་དང་། ཅིབས་བརྒྱད་ལ་དེ་འབྲེལ་གདན་
 བརྒྱད། དེའི་དབྱས་སུ་འདིར་བསྐྱེད་འཁོར་ཅལ་དུ་འདོན་ཕྱིར་གཞོད་མཛེས་བསྐྱེད། ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཁོ་བོ་བཅུའི་རྣམ་པར་བཀུགས་པ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་
 མེས་བཤེས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཞུ་བ་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལས་
 སྤྱགས་ཀར་རང་མདོག་གི་ཐེག་ལེ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་རང་མདོག་གི་རྩྭ་བཅུ། དེ་ལས་ཤེས་
 བཅུ་རྣམ་དག་ཁོ་བོ་བཅུ་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཞལ་བྲག་
 གྱིས་ཚུལ་སྤྱིའི་ཉམས་རྒྱལ་ཆ་སྤྱགས་སོགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོ་གའི་དཀྱུས་དང་འབྲ། རྩྭ་
 ཞེས་བརྗོད་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་བར་སྤྱུང་། སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྟོ་
 བ་དང་། སྟོར་མཆམས་ནས་སྟོ་བའི་སྤྱགས་གཉིས་ལས་ད་ལྟ་སྤྱུ་མ་ལྟར་མཛད་པས། ཆོ་
 གའི་ཆོག་རིས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་པ་དོར་ནས་བསྐྱེད་ལས་སྟོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་
 ཤེས་ཆེད་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ནང་དུ་འཁོར་དགོས་
 པས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱེད་ཞལ་བྱུང་དང་། དོ་རྗེ་ས་འོག་ཤར་དུ་སྤྱགས་ནས་ནང་དུ་
 གཟེགས་པ་དང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་དུས་ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱེད་ཤར་དང་།
 དོ་རྗེ་ས་འོག་བྱུང་དུ་སྤྱགས་ནས་སྟེང་འོག་ལ་གཟེགས་པ་དགོས། ཁོ་བོ་བཅུ་དང་འཁོར་
 ལོའི་ཅིབས་ལས་དོ་རྗེ་འབར་བ་ཁོ་རྩྭ་བསྐྱོལ་བའི་ཐེགས་མ་འཁོར་བ་ལྟར་འཕྲོས་པས་
 རང་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཆོ་བ་དང་། ལེགས་ལམ་བྱང་རྒྱུབ་སྤྱུབ་
 པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཐལ་བྱང་ལ་གནམ་ལྷགས་བབས་པ་ལྟར་
 རྗེས་མེད་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་ཆར་བཅད་པར་བསམ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་
 ཉི་མ་ལ་སྤྱགས་སྟེང་བཀོད་ནས་བསྐྱེད། སྤྱགས་རྩྭ་སྤྱགས་ལ་སྤྱུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་སོགས་

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཉེ་ལྔ་གས་དང་། ལྷོ་བྲག་བྱུ་ཆེན་སོགས་ནམ་
འཛོམས་¹ཀྱི། ཚི་ཏ་ར་ཏ་ར་བརྩ་སོགས་དང་། ལ་ལ་འདུས་པའི་ཡ་ལྷན་གྱི་སོགས་དང་།
འགའ་ཞིག་གྲུར་མགོན་ཁྲོ་བཅུ་ཉེ་ལྔ་གས་བཟླ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
སྤྲུལ་སྤེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྩོམ་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་
གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་སྤེངས་སྤྲུལ་བཟླ་བ་དགེ་ལུགས་པར་བྲགས་ཆེ། འདིའི་
སྐབས་མན་ངག་གི་གནད་ལྟ་སྤྲུལ་ཞུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སངས་ལྟུང་སྤྲོས་ཀྱི་ཡི་གེ་
ནམས་སྤྱོད་འདུག་པས། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་གནད་ནི། བསྐྱར་བ་ལ་གཞོན་མཛེས།
བསྐྱོག་བ་ལ་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར། དབང་ལ་འདོད་རྒྱལ། ཆར་འབབས་ལ་སྟོབས་པོ་
ཆེ་སོགས་རང་གི་ལས་གང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་དེ་གཙོ་བོར་འཕོ་བ་སྤྲོད་གསལ་ལྟར་སྤྲུལ་ཆོག་ཤེས་
ཡང་འཁོར་བསྐྱར་གཙོ་བོར་འཕོས་ན་དེའི་གནས་སྤྱོད་འཁོར་བསྐྱར་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
བྱ་ལྟ་གང་གཙོ་བོར་འཕོས་པ་དེའི་གནས་སྤྱོད་རང་འབྱུང་གཉིས་པ་བཞོན་ན་རྩོམ་པོ་འག་
གཞོན་མཛེས་ཡིན་པས་གཞོན་མཛེས་མ་བཞོན་པས་ཁྲོ་བཅུ་མ་ཆར་བར་མི་འབྱུང་རོ།
བསྐྱབ་བྱ་སྤྲུལ་བའི་གནད་ནི། རང་གཞོན་མཛེས་སྤྱོད་གསལ་བའི་སྤྲུལ་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་
རྩྱ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་སྟེང་དུ་བྲུ་མ། འོག་དང་གཡས་གཡོན་པ་མ་སྤྲུན་ཆེ་ཞིང་ཁང་ལོར་རྩས་
སོགས་འགོད་པ་དང་། ཡང་སྤྲུལ་མའི་ཞབས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཐིག་ལའི་སྟེང་སྟེགས་པའི་²
རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མ་ཞལ་མཛེས་དུས་ཀྱི་ནམ་ཅན་དང་། ལྷོ་བྲག་སོགས་
ཞབས་ཀྱུ། སྤྲུལ་མཛེས་པའི་སོགས་རྩྱ་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱུ་ཏུ་འོད་ཟེར་གྱི་
ཐིག་ལའི་ནང་སྤྲུལ་བ་དང་། ད་ལྟ་སྤྲུལ་བོ་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་མང་བས་དེ་འབྱུང་གང་བསམ་
ན་ནམ་རྩྱ་ག་བསྐྱེད་པས་རང་གི་མདུན་དུ་སྤྲུལ་གདན་ལ་གང་བསྐྱར་བྱའི་བསྐྱབ་བྱ་བཞོན་

¹ ནམས་འཛོམས་ མཛོད་དཔལ།

² བཞེགས་པའི་ ཞིང་དཔལ།

ཡུང་རུང་བ་སྤྱིན་སྤྱིག་སོགས་མན་ངག་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཁྱོ་བོ་ཞལ་གཟིགས་
 པའི་གནད་ནི། བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་དང་། བསྐྱོག་པ་ལ་སྤྱིར་གཟིགས་པ་དང་། ལས་གང་བྱེད་
 པའི་ཁྱོ་བོ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱོ་བོ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་ཆེད་བསྐྱབ་
 བྱའམ་རང་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སྤྱིང་གདོན་འདུལ་བ་ལ་སྤྱིང་དང་། འོག་གདོན་འདུལ་བ་
 ལ་ཁྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འོག་ཏུ་གཟིགས་པ་སོགས་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད་ནི།
 དུས་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་ལ་གཡས། བསྐྱོག་པ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་
 རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བགོགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
 བཀུགས་ཏེ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་དང་ཉེ་བ་ན་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཞལ་སྤྱིར་གཟིགས་ཏེ། གཞོད་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་ལ་དུ་རང་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་སོར་
 བཞི་བ་རེ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་། མགོ་མཇུག་བསྐྱོག་སྟེ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོན་
 པས་འཁོར་བ་མི་མདོན་པ་ལྟར་དག་ཅིང་སྤྱིར་བར་འཁོར་བས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དུ་
 གཏུབས། གཞུག་རྣམས་ཁྱོ་བོའི་ཞལ་དུ་གསོལ། ལྷག་མ་འོད་ཟེར་གྱི་མེ་ལྷེས་བསྐྱོག་། སྤྱི་
 ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུང་གིས་ཐལ་བ་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་ཏེ་མིང་བདེ་བ་སྤྱིང་ཅམ་ཡང་མ་
 ལུས་བར་བརྒྱག་བར་བསམ་པ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་¹སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་
 ཡིན། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་ལས་
 མཆོད་པའི་སྤྱི་ལོ་མཆོད་རྩལ་སྤྱི་ཆོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་ནས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་
 ལ་ལས་མཐུན་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད། ཞི་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱེད་འཁོར་ནང་དུ་སྤྱི་བ་མེད་
 མི་རུང་ཡིན་པས། ཞི་བར་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་
 པའི་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ལོ་དཀར་པོ་བྱུག་ན་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་
 པ་དཔག་མེད་སྤྱོས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐའ་བར་དང་། བྱེད་པར་གང་

¹ ཆེ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ མཆོད་དཔག་

དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སར་བཀྱས་པས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ། རྒྱ་མི་དགོ་བའི་ལས།
 ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སོགས་དང་། ཅ་བ་མ་རིག་པ་ས་བོན་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་བར་ཆད་སྤངས་ཏེ་ལུས་ཤེལ་ལྟར་དག་
 པར་བསམ། སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྲེའི་བུ་ག་ནས་ཐོན་ཏེ་
 བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ནད་དང་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་གྱི་བྱུག་རྩ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མོས། རྒྱས་པར་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བྱམ་པ་
 སེར་པོ་བདུད་ཅི་སེར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ཁྱུས་བྱས་པས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་
 ཉོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། རྟོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོ་བོ་ནམས་གྱི་སྐྱ་ལས་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་གནས་ཁང་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་
 དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསམ་པ་དང་། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་འཆི་མེད་གྱི་ཆེའི་བདུད་
 ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་ཁྱུས་བྱས་པས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ཆེ་བསྤངས་པའི་
 དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་འང་ཁྱུས་བྱས་པས་མོངས་ལུན་དག་ནས་འཆད་
 ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱངས། དབང་ལ་བསྐྱབ་
 བྱ་འདུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་གདན་ལ་འཁོད་པར་ལྷ་མོ་དམར་མོ་བྱམ་པ་དམར་པོ་
 བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ཁྱུས་བྱས་པས་དབང་དུ་འདུ་བའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་
 གླ་མ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་
 དག་ནས་རང་གི་གླ་མ་སོགས་དང་འབྲལ་མི་མོད་པའི་དད་བྱས་དྲུང་དྲུང་བ་སྤྲེས་པར་
 བསམ། ཆེད་གཉེར་གྱིས་གསར་དུ་དབང་དུ་བསྐྱེད་འདོད་ན་བྱམ་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་
 དམར་པོས་གང་བ་སྤར་ལྟར་དང་། ལྷ་མོ་བྱུག་ན་ལྷགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དབག་
 མེད་སྒྲོས་ཏེ་དབང་གི་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་ནས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དབང་སྤྲུད་གྱི་
 དམིགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆོས་སྟོན་པའི་གླ་མ། ཆོས་ཉམས་སུ་ལོན་པའི་ཕྱོགས། ཆོས་

སྐྱུ་བ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཟས་གོས་སོགས་བསྐྱུ་བའི་དམིགས་རིམ་ནམས་སྤྱད། བླ་མ་ལ་
 ཆོས་འབྲེལ་མ་བཞག་པའི་སྒྲོན་ལས་ཆོས་ཁྱུ་ཟེན་ནས་དབང་སྤྱད་མི་རུང་། དག་པོ་ལ་
 མཆོད་པ་སྤྱད་ལྟར་ལ། སྐྱུ་ལས་ལྟ་མོ་ནག་མོ་ཁོ་མོའི་ནམ་ཅན་བྱམ་པ་ནག་པོ་བདུད་ཅི་
 ནག་པོས་གང་བ་ཐོགས་པས་ཁྱུས་བྱས་པས་ནད་རིམས་¹གདོན་བགོགས་སོགས་ཉིར་
 འཆེ་ཐམས་ཅད་དག། སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཆར་སྒྲིན་འཁྲིགས་པ་²ལྟ་བུའི་གསེབ་ནས་
 སྒོག་མེད་འཁྲུག་པ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཆ་སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲོས་ནས་ནད་གདོན་དབྱ་བགོགས་ཐལ་
 བར་བརྒྱག། །དེ་ཐམས་ཅད་ཤ་ཁྲག་གི་ནམ་པར་ཁོ་མོ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་
 བསམ། བསྐྱེད་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་³ཆད་པའི་སྒྲོན་མེད་ནའང་
 བསྐྱོམས་ནས་སྤགས་བརྒྱས་ན་བར་ཆད་བརྒྱུག་པ་དང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་འདག་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་
 བསྤགས། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོག་ཆ་ནས་ཤེས་པ་བརྩ་ཡོད་པ་ཁོ་མོ་
 བརྩར་ཤར་བ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་དམིགས་རིམ་སྤྱན་བྱ་མང་ཡང་གཙོ་ཆེར་སྤྱོད་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱས།
 བསྐྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་རུང་ཟད་རེ་དམིགས་ན་རང་རང་གི་ཆོད་ཀྱིས་
 གནད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད། ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་
 བསྐྱུར་དང་། རྩོམ་པ་འོག་བཞུགས་གནས་དེ་ཉིད་དེས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་མཛད་པ་སྒྲོན་པའི་ཞིང་
 ཡིན་པས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱུར་ཁ་ནམ་མཁར་བསྐྱན་ནས་བཞུགས། རྩོམ་པ་འོག་
 དབུ་བྱར་དུ་བསྐྱན་ནས་བཞུགས། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དེ་དག་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཡོད་པ་པལ་ཆེན་དུ། “འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སྤེལ་ཞི་དང་། སྤྱི་ཕྱི་ཚུགས་གསུངས་པ་
 དེ་འབྲ་ཡིན།”⁴ དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ། སྤྱད་པར། “མཁའ་ལ་

1 ནད་རིམ་ མཛོད་དཔར།
 2 འཁྲིགས་པ་ མཛོད་དཔར།
 3 མ་བསྐྱོམ་ཡང་ ཤིང་དཔར།
 4 རྩོམ་པ་འོག་ རྒྱུད་འགྲེལ། ༢ སྐྱུ་བ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྱིན་སྤོང་གི་ བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་བཤད། མེ་ཕ་བཙུང་། འོག་གངས་ ༣༥༦ན ༣ གཞུང་དུ་པལ་

རྒྱུ་བརྟེན་¹དེ་ལ་ཚུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན་²།³ ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལུགས་
 གིས་ཅེད་མོ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་ན་གོ་རྒྱུ་ཡང་ཡོད། ཁོ་བཅུ་འཛིན་སྤྱོད་ལ་འཛིག་གིས་བྱེད་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་མཛེས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། རྩེ་མཛེད་དང་།
 གཞོད་མཛེས། རྩོམ་པོ་ལ་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་ཀྱང་མཁྱེན་གོང་མའི་ཁོ་བཅུ་འཛིན་
 བསྐྱུང་འཁོར་རྩོམ་པོ་ཁྲི་བུ་འདུས་པ་ལྟར་ལ་སྤྲུལ་གྱི་སོགས་གིས་གཏོར་འབྲུལ་
 མཛེད་པ་ལྟར་གཞོད་མཛེས་དང་ས་ལོག་གཉིས་ཀར་སྤྲུལ་གཅིག་གིས་ཆོག་པའམ།
 ལྟར་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྩེད་ཁོ་བཅུ་འཛིན་སྤྱོད་ལས་རྩོམ་པོ་ལ། རྩོམ་པོ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 རྩེ་ཞེས་མཚན་སྤྲུལ་གིས་བྱུང་བུ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པའི་ལུགས་གཉིས་སྤྱང་ཞེས་
 ཞུ་ལ་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སོགས་སུ་གནས་པ་ཞུ་བ་ལས་རྩོར་སེམས། དེ་ལས་
 ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པ་⁴ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་
 ཤིང་ཅེ་མོ་སྤྱོད་བྱུང་བུ་བྱུག་པ། སྤྱོད་དུ་ཁ་དང་། བྱུང་གཅིག་ཤིང་བྱུང་བསྟན་པ། དབྱིབས་
 ཤོག་བྱུ་བཞི་གསུམ་བྱུར་སྤྱར་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་དམར་གཏོར་བྱུར་གསུམ་ནང་
 བྱུས་པ་དང་། བསོད་གྲགས་རྩོམ་པོ་འཆང་ནས་ཤོག་བྱུ་བྱུར་གསུམ་གཉིས་སྤྱར་བའི་བྱུར་
 གཅིག་བྱུར་དུ་བསྟན་པ་གཞོན་ནུ་མའི་རྩེ་ག་ལྟ་བུ་གསུངས། ཆོས་འབྱུང་གིས་འབྲས་དུས་
 གི་བདེ་སྟོང་དབྱེད་མེད། འོག་བྱུར་སྤྱོད་ཞིང་སྟོང་ཡངས་པས་ལས་དང་པོའི་སྐབས་ཡོན་ཏན་
 སྤྱོད་ཞིང་། མོས་སྟོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱི་དཀར་བས་ཞེས་མཚན་པའི་སྟོང་

ཆེན་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེའི་གཞུང་ཁག་ཏུ་མ་རྟེན་པས་བདེ་མཆོག་གི་རྣམ་བཤད་དུ་ཆེག་འདི་དང་གཅིག་པ་ཞིག་འདུག་པས་ཁུངས་སུ་བཞག་
 ཡོད།

¹ རྒྱུ་བརྟེན་ མཛོད་དཔར།

² ཕུང་པོ་བརྟེན་ མཛོད་དཔར།

³ ཕྱི་བཀའ། ཤིས་རབ་སྤྱོད་ཆོགས། ཀ སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ

⁴ གྲུ་གསུམ་ལ་ ཤིང་དཔར།

ཉིད། ཟུར་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་ཕྱོག་བས་ཕྱེ་བ་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། སྒྲ་གསུང་བྱགས་
 གསུམ། ཉང་དམར་བ་དང་ལྷ་གའི་དབྱེབས་སུ་ཡོད་པས་མི་གྱིས་མཆོན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས། ཏེན་བཏེན་པ་ཐམས་ཅད་དེར་ཚུད་པ་སྟོན་བྱུང་གི་སྒྲེང་གཞི་ལྟར་ལམ་འབྲས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་ནམ་འབྲུལ་དང་། དེ་བསྐྱོམས་
 བས་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། ། ཆོས་འབྲུང་གི་འོག་ཟུར་དུ་པི་ལྡང་གྲུ་ལས་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་
 འདབ་མ་དཀར་སེར་དམར་ལྡང་སྤེལ་བ་རེ་བཞི་བྱས་ན་སྟོགས་རེར་འདབ་མ་ཉི་ལྷུ་ སོ་
 གཉིས་བྱས་ན་སྟོགས་རེར་བརྒྱད། བཅུ་དྲུག་བྱས་ན་སྟོགས་རེར་བཞི་རེ་ཡོད་པ། རྟེ་བ་
 ལྡང་། གེ་སར་སེར་པོས་བསྐྱོར་བའི་རྟེ་བར་རྩྭ་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་རྟེ་བ་སྟོན་པོ་གྲུ་
 བཞི་བ་བྲེའི་ཞབས་ལྟ་བུ་སྟོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་པ། དཔངས་སྟོ་ཆད་ལྷུ་པ། རུའི་¹ཅ་བའི་ཚུ་
 སྟོན་གྱི་ཁས་འཁོ་བ་སྟོང་རྗེས་མི་གཏོང་བ་མཆོན་ཞིང་། རུ་ཁའམ་སྟོགས་མདོག་བྱེད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད། དེའི་རྟེ་བར་རྩྭ་དཀར་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྟའི་ཆོགས་ནམ་
 མཁའ་གང་བ་སྟོན་འབྲིགས་པ་ལྟར་སྟོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་འོད་ཟེར་འཁོ་བའི་དོན་
 ཡིན། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྟེ་བ་ལ་རྩྭ་གྱིས་མཆོན་པ་ལས་གཟུགས་ཕྱང་ནམ་པར་
 དག་པ་ནམ་སྒྲུང་བསྐྱེད། དོར་སེམས་དང་ནམ་སྒྲུང་གཉིས་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་ཡུམ་
 བཅས་ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཞབས་སྟབས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རེན་པོ་ཆེས་བརྒྱངས་
 བསྐྱམས་²གསུངས། དོ་རིག་སྤྱོད་པོ་ཡོན་གྱིས་ཁྱེས་ནས་སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་
 འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གནང་སྐབས་དོར་སེམས་དང་ནམ་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་སྟོལ་གྱང་
 གསུངས་ཞེས་ཁ་གྲུའི་དགེ་བཤེས་དར་རྒྱས་ཆང་གིས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་
 བཟང་³རྒྱ་མཆོའི་བྲིས་ལན་ལས་ཀྱང་། འདིའི་ཆོས་འབྲུང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་

༡ རུའི་ ཤིང་དཔར།

༢ བརྒྱང་བསྐྱམས་ ཤིང་དཔར།

༣ རྒྱལ་བཟང་ མཛོད་དཔར།

ཚུལ་འདུས་པ་འཇམ་དྲོར་དང་མཐུན་ཞིང་། དེར་ཀྱན་བཟང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཅན་དོན་རྗེའི་
 སྦྱིལ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དྲོར་སེམས་དང་རྣམ་སྤང་གཉིས་
 ཀྱི་སྦྱིལ་ཁྱུང་བྱ་བར་གསུངས། རྣམ་སྤང་གི་ཕྱག་མཆན་དོན་རྗེའི་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།
 འཆང་བཟུང་གི་ཅིབས་དོན་རྗེའི་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་
 མོར་དོན་རྗེའི་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་དོན་རྗེའི་རྒྱུད་པ་འཛིན་པ་མི་
 འཐད་གསུངས། འཁོར་ལོའི་སྟེ་བར་དོན་རྗེའི་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་རྗེའི་བྱེད་པའི་
 དུ་བ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། རྣམ་སྤང་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་
 ནི། བྱི་ནས་ནང་དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དར་གྱི་ཡོལ་བ་ལྟ་
 བཅེགས་ལྟ་བུ། ཅིག་པའི་ཁར་པ་གྲུ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྒྲ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་ཅིག་པའི་ཁ་པན་ཚུན་དུ་
 རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྔ་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་བཞེན་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བཞི་
 བཅེགས་དང་། ཉིས་བཅེགས་ཀྱི་བྱི་ནང་གི་བཞི་བཅེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་བྱུང་བར་
 མེད་ཀྱང་སྒྲ་མས་བཞི་བཅེགས་གནང་གསུངས། སྟེང་གི་ལྷམ་བྱི་མ་གསེར་སྒྲ་མ་དང་།
 ནང་མ་གདུང་རྒྱུ་ལ་བཀལ་བའི་ལྷམ་སྟེར་ཚུ་སྟོན་མ་ཀ་རའི་ཁ་འགམ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་
 ན་བ་དང་བྱེད་འཕྱང་བས་གསེར་སྒྲ་མ་གྱི་བར་སྟོང་ཁེབས་པ། ལྷམ་གྱི་སྟེང་གྲུ་བཅེ་ཉིས་
 བཅེགས་ལ་སྒྲ་མ་བྱ་བཀལ་བ་བྱ་འདབ་ཅེས་བྱའི་འདབ་མ་ལ་དཔེ་སྤང་བ་འདྲ། སྒྲ་མ་བྱ་དེ་
 ལ་བཅུགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཤར་བུ་སྦྱི་རྒྱགས་མཚུ་མེད་མགོ་མཇུག་བསྐྱར་བའི་མས་སྟེ་
 བྱིར་གྱིས་ཉེ་འདོད་སྒྲ་མ་གྱི་སྟེང་ཚུ་མི་འབབ་པའི་ཆོད་དུ་བཅུགས་པ། དེའི་སྟེང་བུ་ཤུའམ་
 མདའ་ཡབ་ཁེར་ཆོད་པད་འདབ་ལྟར་བསྐྱིགས་པ། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཁར་གྱི་ཁར་པག་

ཏུ་ཡིབས་ནས་མདའ་མཆོན་འཕེན་ས་ཡོད་པ་དེར་དབེ་སྤངས། དབུས་ཀྱི་མཐོང་ལ་ཀ་བ་
 ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཏང་ནས་ཐོག་ཕུབ་པའི་སྤྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་བཞུགས་པའི་ཁང་བུ་རྩུང་
 དང་བཅས་པའི་དོ་རྩེ་ལོ་རྩེ་བུ་རིན་པོ་ཆའི་ཉོག་གིས་སྤྲོས་པ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱར་བཞིར་
 སྤྲེལ་ཁ་ནང་བསྟན་གཏུགས་འཛིན་པ་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རེར་གསེར་གྱི་
 བུམ་པ་ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆོན་སྤེལ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་རྩེའི་བདེ་མཆོག་མཆོད་ཐེངས་ས། “མཛེས་པའི་སྟོག་ཆགས་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་
 གྱིས།། མི་མཐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་།། རབ་མཛེས་བ་དན་ནམས་གྱིས་
 མཆོད་པར་བྱ།།”¹ ཞེས་རང་གི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཆོན་མས་
 བཟ་བ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེ་མེད་པ་བ་དན་ཉེ། སྟོག་ཆགས་གསུམ་ནི། རྩུང་དང་སེའྲེ་སྤྲད་
 པའི་བུ་སེའྲེ་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་ལུས་བྱིངས་སེའྲེ་ལ་སྤེར་མོ་གཉིས་དང་། གཤོག་པ་
 གཉིས་དང་། རྩུང་གི་མཆུ་ཅན་ནོ།། ཉ་དང་སྤམ་འདུས་པའི་བུ་ཉ་སྤྲེལ་བ་ཞེས་ཉ་ལ་སྤམ་
 གྱི་མཆེ་བ་དང་། སྤྲེལ་དང་། མཐུག་མ་ཡོད་པ་དང་། དུང་དང་ཆུ་སྤོན་སྤྲད་པའི་བུ་ཆུ་སྤོན་མ་
 ཀ་ར་ཞེས་ལུས་དུང་ལ་ཆུ་སྤོན་གྱི་མགོ་ཡོད་པའོ།། འདིའི་མགོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པར་བཤད། འདིའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་གངས་སུ་རང་པ་སྤྲེལ་
 བ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མ་དེས་པས་རྩར་ཆོད་གསུངས། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་
 རྩེ་སྤེང་བ་དང་། རྩེ་སྤྲེལ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འདོད། དར་སྤྲེལ་ཅེ་མོར་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་དང་། རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྲེལ་བ་དང་། ཉ་སྤྲེལ་བ་དང་། ཆུ་སྤོན་གྱིས་མཆོན་པ།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་སེའྲེ་དང་། སྤྲེལ་བ་ནི་རྩུང་ཡིན་པར་བཤད།
 ཅིག་པའི་འགྲམ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྲེལ་བུ་དམར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་བཞུགས་སྐབས་དང་ཁ་

¹ རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་སྤོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་བདེ་མཆོག་མཆོད་ཐེང་། གཅོང་དཔར། སྟོག་གངས་མཆོད་ཐེང་། ༣༦༥ན་ ༣ ལས་བྱུང་
 བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཛེས་པའི་སྟོག་ཆགས་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི།། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་།། རབ་མཛེས་བ་དན་
 ནམས་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།

ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མཚོད་པའི་སྒྲ་མོ་མཚོད་རྩམ་སྒྲ་ཚོགས་ཐོགས་ནས་མཚོད་བཞིན་པ།
 སྒྲམ་བྱ་འདྲིའི་མིང་ལ། འདྲོད་སྒྲམ། གཟུངས་སྒྲམ། སྟེགས་བྱ། ལ་ཁྱེད། ཚོན་ས། ཞེས་
 བཤད། སྟོ་བཞིའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པའི་སྟེང་བྱམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་བཞི་
 བཞིས་བཏེགས་པའི་རྟ་བབས། གསེར། ཤར་བྱ། དེན་པོ་ཆེ། རྟ་མིག །ཐུན་སྒྲམ། བ་རྒྱ།
 ཐུན་པ། ཤར་བྱ། དེན་པོ་ཆེ། མིག་པ། མདའ་ཡབ་སྟེ་སྒྲམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་དང་ཐུན་པའི་ཅེ་
 མོར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་སྒྲམ། དེའི་གཡས་
 གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་གཉིས་མིག་མི་འཛུམ་པར་ལྟ་བུ་འདྲི་ལ་མཚོན་དོན་གྱི་ཁྱེད་ས་
 གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་དང་བསྐྱུན་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིབ་བྲལ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མཚོན་པ་དང་། ཡང་ན་རི་དྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་བདག་དུ་གཟུང་བ་མེད་པས་
 བདག་མེད་པ་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཚོས་འཁོར་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་བདག་མེད་
 སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྟོར་བ་མཚོན་ནམ་ཞེས་པའི་ཆེན་འོ་མཚར་རྒྱ་མཚོས་གསུངས།
 རྟ་བབས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱིད་སྒྲ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་བྱལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་གསེབ་ནས་ཐོན་པའི་སྒྲ་མེ་
 ཏོག་གི་ཐོང་བ་བཟུང་བས་མཛེས་པར་བྱས་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་འོག་
 ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། རྟོ་མེད། རུབ་དམར། བྱང་ལྗང། དབུས་སྟོ་བའི་དཀར་པོ་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་ལོ་དང་། སེར་པོ་ཐམས་ཅད་དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ལས་བྱལ་བ། གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་ཅ་ཐིག་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་འོང་བར་རྩོམ་མེ་ཅེ་གསུམ་པས་རྒྱུ་པོར་
 བསྟོར་བ་ལ་རྩོམ་མེ་ཅེའི་མིག་མང་རིས་སྤྱི་རྒྱགས་པའི་རེ་མིག་དགྲུ་པ། འདྲི་ལ་ཞེ་དགྲུ་མ་དང་།
 བཅུ་གསུམ་མར་དབང་གཅིག་¹ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོང་གྱི་ཆོད་གྱིས་རྒྱུ་པོར་
 བསྟོར་བ་ལ་བཏེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་གིས་ཐོག་མིབ་ཀྱང་བྱང་ཞེས་

¹ དབང་ཅིག་ མཚོད་དཔལ།

བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྐད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཆང་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུའི་
 དུས་ཟླ་ལ་དར་སྤེལ་ལེ་ལེ་འཇག་མའི་དུམ་བུ་བསྐྱེགས་ནས་རོ་སྟོང་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་
 གསུངས་ནས་སྟོན་བསྐྱང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཕྱ་ཕྱིར་ཞིབ་པར་བརྟེན་མཛད་ཀྱང་མང་
 བས་མ་གྲིས་སོ།། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་
 བསྐྱུང་འཁོར། དེའི་ཕྱིར་ཤར་དུ་གཏུམ་བྲག་སོགས་དུར་ཁྱོད་བརྒྱུད་དེ། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་¹
 འཆག་པ་དང་འཁྲོ་བ། འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དབྱངས་བས་ལངས་པ། ས་ལ་འབྱེལ་བས་
 ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་བས་འདུག་པ་སྟེ་རོས་སྟོང་ལམ་རྣམ་བཞིའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 དུར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རོ་བམ་རིལ་དང་། སྐམ་ཚོན་
 ཉིད་པ་རུལ་བ། ཀེང་རུས་འཛོར་བ་དང་མ་འཛོར་བ་གཅེས་ཏུ་བཀའ་སྒྲུབ་པས་མི་སྟུག་པ་
 དང་། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་སྟེས་བྱ་རྒྱུང་འབྱིང་གི་ལམ། སྤྱིན་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤུན་མོང་
 དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་ལྷ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས། དེ་ལས་
 ཆར་འབབ་པས་སྟེང་རྩེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་མཆོས་སྟོན་པ། རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱི་སེམས། ལྷ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་འོར་བུ་ཐོགས་པས་སྟོང་པ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་བཞི། དེ་རྒྱ་
 ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དང་མ་བུལ་བ། ཤིང་གིས་ཅ་དབྱུ་མ། དེའི་ཅ་
 བའི་ཕྱོགས་སྟོང་གིས་སྤུར་སེལ། ཅེ་མའི་ཞིང་སྟོང་གིས་ཀྱེན་རྒྱ། མེས་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱིབ་
 བའི་བྱུད་ཤིང་བསྐྱེད་དགོས་པ། རིས་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པའི་
 བདེ་སྟོང་། བྱ་དང་། གཅན་གཟན། གཞོད་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཞིས་འཁྲོ་དོན་
 བྱེད་པ། བྱུ་ཐོབ་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་པ་པོའི་²གང་ཟག་དང་། སྤུན་མོང་གི་བྱུ་བ་བརྒྱུད།
 མཆོད་ཏེན་ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུ་བ་བརྒྱུད་དང་ཆོས་སྟུ། དེ་ལྷ་བུའི་

1 མགོ་མེད་ཀྱི་ས་ མཛོད་དཔལ།

2 བསྐྱོན་པ་པོའི་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་ཡས་པ་ལས་མས་པ་རྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ཕྱོག་བསྐྱེམ་
 པ་ལས་འབྱུང་བས་རེ་རེའང་བརྒྱད་ཆེན་དུ་བྱས་པས་ལམ་ཐུན་མོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
 བར་བསྐྱེད་རིམ་མཆེན་ཉིད་པ་མི་འོང་བར་བྱུང་ཅིང་། སྟོན་དུ་རྒྱད་སྦྱངས་པ་ལ་དུར་ཁྲོད་
 ཅམ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སློང་ར་
 གསལ་བར་འཆར་བ་བྱ་གཅིག་པའི་མས་བྱ་བླ་བ་ལྟར་འོང་བ་ནི། ནང་དུ་མི་རྟག་པ་དང་
 སྟོང་ཉིད་ལ་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་བྱིའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་
 སྟོན་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་འབྲའི་རིགས་ཀྱི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་
 རྣམས་གལ་ཆེ། ཕྱོགས་སྟོང་སྟོན་འབྲའི་སྐབས་ལྟར་རམ་ཕྱག་བཞི་ལུམ་བཅས། ཞིང་
 སྟོང་ཕྱོགས་སྟོང་གི་སྦྱལ་བ་ཡིན་པར་གོ་ཆེད་ཕྱོགས་སྟོང་གི་བཞོན་པའི་གདོང་པ་ཅན་
 གཏོར་མ་འཛིན་པ། འཛམ་གླིང་སྟོང་བ་ཕྱོགས་སྟོང་དང་། ལུམ་གྱི་བྱེ་བྱག་སོ་སོ་སྟོང་བ་
 ཞིང་སྟོང་དང་། ཕྱོགས་འདི་སྟོང་བ་ཕྱོགས་སྟོང་། ལུང་པ་སོ་སོ་སྟོང་བ་ཞིང་སྟོང་ལྟ་བུ་
 ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛིག་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་གིས་འཛིག་། དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་
 སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་མགོ་ཅན་དགོས་པར་གསུང་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་
 ཆེས་གསུངས་པས་ཞིང་སྟོང་ལྟར་སྦྱ་རང་རང་གི་སྦྱལ་བ་ཡིན་རྒྱ་རེད། འདིའི་བྱུང་ཆེན་
 བརྒྱད་ལ་བོད་འགའ་ཞིག་གིས་བེར་ཕ་བ་སོགས་བརྒྱད་བྲངས་པ་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་
 ཆེས་བཀག་པས་མིང་གི་ངེས་པ་མེད། བྱུང་བ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་
 པའི་རྣམ་འབྱོར་པ། རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་གནས་པ། དམ་
 ཆིག་སྟོད་པ་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡོད་ལ། ལྷ་མས། ཐུན་མོང་གི་བྱུང་བ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེན་པ། རྒྱན་
 རྒྱུ་ཅང་ཉེའུ་ཐོད་པ་སོགས་དམ་ཆིག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆར་བ་ལ་གསུངས། བཅོམ་
 ཐུན་འདས་ལ་ལྟ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྫོང་འཛིགས་

བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་། སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆར་ནས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། གཅེར་བྱས་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པ། སྐྱ་
བཞིག་པས་སྤང་འདས། ཅང་ཉེའུ་སོགས་ཐོགས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མཆོན་པར་ཡང་
གསུངས། བྱི་བྱ་ལ་བསྐྱེའི་བྱེའི་རེ་ཁས་ཆོས་འབྱུང་མཆོན་པས་དཀར་པོ་བྱེད་པ་དང་།
འོད་སྤང་རྗེ་རྗེ་ལས་འསྐྱོས་པ་གོ་ཆེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་མི་བྱ་བ་དང་། འོད་ཟེར་
མཐའ་མེད་དུ་འསྐྱོ་བ་ཤེས་ཆེད་འོད་སྤང་གི་མཐར་བཅད་མི་བྱ་ཞིང་། འོད་ཟེར་ཆད་མཉམ་
པར་འསྐྱོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་ཚུང་བཞིར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མི་ལས་ཡོན་
ཏན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་མིག་ནས་ལྟ་བ་ལྟར་ཕྱོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བྱི་
ནང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འཆར་བས་བྱི་བལྟས་ནང་གསལ་ཞིང་ནང་བལྟས་བྱི་
གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དོ་བོ་རྣམ་སྟངས་དང་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། རྣམ་
པ་དེར་ཤར་བ། ཞིབ་དུ་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་གྲུ་བཞི་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རྣམ་དག་དང་མཆོན་དོན་
ཤེས་ནས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱོན་པས་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་
རུས་པ་སྦྱོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་ལས་གྲུབ་པའི་ལམ་འབྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
པ་འགྲུབ་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།

བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྱེར་གྱི་མགོ་འདི་ནས་འཛིན་པ་དང་། ཨ་ཡིག་དང་
པོ་ལས་ཟླ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་སྟངས་གང་ལྟར་ཡང་རེ་མིག་དགྲུ་པའི་
དབུས་སུ་ཡི་སྟོ་སྐྱེའམ་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ། ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ།
འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་རྒྱང་དཀྱིལ་ཟླུ་པོ། མཛོན་སྦྱོད་གྱི་ལས་དང་།
ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མཆོན་པས་ཁ་དོག་ནག་པོ། གཏུམ་མོས་མཆོན་པའི་རྩྭ་གས་
རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཡོད་པས་དམར་མདངས་ཆགས་

པཎྜི་མེ་རྒྱུང་བྲག་ཏུ་འབྲེལ་བས་རྒྱུང་བྲག་ཏུ་གཡོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། བར་གི་ཤར་མ་གཏོགས་པའི་རེ་མིག་གཞན་གསུམ་དང་། སྒོ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་ཉི་མའི་གདན། རེ་མིག་ནང་གི་ཤར་དང་། བྲ་བཞི་དང་། སྤྱིའི་བྲ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་ཆེ་བའི་གདན་རེ་རེ། བསྒྲས་འཁོར་བའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པ། ཉི་མས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིན་པ། ཆེ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱ་གྲུ་འཕེལ་བ་མཆོན་པར་གསུངས། བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་རྣམ་འགྱུར་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དངོས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་བྲན་པར་བྲས་ལ་གདན་དབྱས་མའི་སྟེང་དུ་དོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཨ་ཡིག་དང་པོ། དེ་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མཆོན་པའི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། དེའི་དབྱས་སུ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱིཾ་ཡིག་རང་སྒྲ་སྒྲོགས་བཞིན་པ་བསྒྲོམ་པས་བར་དོའི་རག་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་དང་ཡོངས་སྤྱིའི་གསུང་མཆོན། དེ་ལས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ཡུ་བའི་ལྷགས་མཆོམས་སམ་གཞུང་ལྷུང་ལ་རྒྱིཾ་ཡིག་གིས་མཆོན་པས་དེ་དག་གི་ཡིད་མཆོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་སྤྱ་ཞེ་དགྲུ་དང་། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྣམ་སྤྱང་འཇམ་དབྱངས། སྒྲོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་རིན་འབྱུང་། ལུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་དོན་གྲུབ། དབྱས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཅན་གཡས་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་དང་། གཡོན་པོ་ཏེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ་རལ་གྱི་རྒྱིཾ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས་བར་དོ་བའི་བྲ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱིའི་མཛད་པ་མཆོན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སོ་སྤྱེ་ལྷ་ཅི་མ་དོ་

ལུགས་ཀྱི་འཕགས་པ་དག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ག་ཉིས་
 ཉེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་བར་དོ་བ་དང་། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མཆོན།
 དེའི་བྱགས་ཀར་ལྷུང་མར་པོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བས་གཞི་ལ་
 མཆོན་དོན་མེད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའོ།། འངས་དབྱངས་ཀྱི་རལ་
 པའི་བྱར་བྱད་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབྱ་སྒྲ་དུ་མ་བྱ་ལྡར་སྤྲས་¹ནས་བྱད་
 པའམ། དབྱ་སྒྲའི་སྤྲེ་མོ་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་ཁྱག་སོ་ལྡ་བྱས་པའི་དབྱས་མའི་ཅེ་མོར་ནོར་
 བུའི་ཉླ་གིས་སྤྲས་པའོ།། དེ་དག་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་བར་
 དོ་བྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་དོ་སྒྲིང་། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱལ་བ་དང་ནམ་པ་
 མཐུན་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཉླ་གས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་
 བསྐྱོམ་པས་མཐར་དངོས་གནས་ལ་འབྱལ་བའི་བག་ཆགས་བྱད་པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་
 ལོ།།

དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེའི་ལམ་སྤྱར་བ་གཉིས་
 ཡོད་པས་གང་ལྟར་ཡང་། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་རགས་པའི་སྐྱལ་སྤྱར་
 ལྡང་སྤྲས་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་སྤྱིང་གའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་
 ཀྱིས་སྤྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ནམ་སྤང་སོགས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལ། རོ་རྩེ་ལྗོན་པོ་
 སོགས་སེམས་དབའ་སོ་གཉིས། རོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུ་སོགས་ཁོ་བོ་བརྒྱད། སེམས་མ་རོ་རྩེ་མ་
 སོགས་རིག་པ་བཞི་སྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་འངས་དབྱངས་རིགས་
 ལྡའི་ནམ་པར་སྤྱན་འབྲེན་པར་སྤྲ་མས་གསུངས། ཡང་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལ། སེམས་

¹ ལྡན་ མཛོད་དཔལ།

དབལ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་བཅུ། རིག་མ་དགུ་ཉེ་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་རིགས་
 ལྷའི་རྣམ་པར་སྦྱར་འདེན་ཞེས་ཐང་སག་པས་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད།
 ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། སེམས་དབལ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་གམ་སོ་གཉིས་
 གསུངས་པས་དང་པོ་གསང་འདུས། གཉིས་པ་ཀུན་རིག་། གསུམ་པ་ཞེ་དགུ་མ་དང་འགྲིག་
 ཉེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། ལྷའི་ལྷ་འདི་དག་ཡོ་ག་དང་ཚུལ་
 མཚུངས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་དགུ་མའི་ལྷའི་ལྷ་པལ་ཆེར་ཀུན་རིག་ཏུ་
 ཡོད་པས་གཤེགས་པ་ལྷ། གཤེགས་མ་བཞི། སེམས་དབལ་བཅུ་དྲུག་། སེམས་མ་བརྒྱད།
 ཁྲོ་བོ་བཞི་ཉེ་ཀུན་རིག་ཅ་བའི་ལྷ་སོ་བདུན་དེ་ལྟར་སྦྱར་བྱངས་ཡང་རུང་ངམ་སྣམ་ཡང་
 གསུང་བཤད་མིན་པས་ཁ་ཆོན་ཆོད་དཀའ་གསུངས། གང་ལྟར་སྦྱད་སྤེའི་ལྷ་ཆོགས་
 བྱངས་མེད་སྦྱར་བྱངས་ཏེ་སྦྱོར་རྗེ་འཛིན་པ་སྟོད་སྟོད་ནས་འོད་དུ་ཁྱེན་སྟེ་མ་ལ་ཐེམ་པ་
 དང་ལྟན་ཅིག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཁྱེན་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་
 ཞིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབག་ཆོད་སྟོང་སྟག་བརྒྱར་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ། དེ་
 ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་བར་དོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱེན་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་སྟེ་མ་ལ་
 སྦྱ་ལུས་པ་དང་། འོངས་སྦྱས་རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། དེའི་སྟེང་
 དུ་རྩྱ་ཡིག་མཐེང་ག་མི་ཆོད་ཅམ་གདུག་ཅན་རྣམས་སྒྲག་པར་བྱེད་པའི་རང་སྒྲ་འབྲུག་སྟོང་
 སྟེང་པ་ལྟར་སྒྲོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལྷ་ཞེ་དགུའི་རྣམ་པར་སྦྱར་བྱངས་ཏེ་རྩྱ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 གསུང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ངག་གི་བྱེད་པ་ལྷེ་རྟོག་
 དང་། ལྷ་མའི་སྦྱ་གཉིས་དང་འོངས་སྦྱའི་གསུང་དང་ཆོས་མཐུན། རྩྱ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་

༡ སོར་རྟོགས་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ལས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དོན་ཅེ་དགུ་མ་ཡིན་པར་ཡར་རྒྱ་བཞི་དང་མར་རྒྱ་བཞི། དབུས་རྒྱ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཁྲོ་བོའི་དོན་ཅེ་དགུ་པ་ཁ་དོག་ནག་པོ། རྒྱ་ལེན་ཏུ་གདངས་
པ། ལྷེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆན་པ། རྩལ་ཕན་རེ་རེའང་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཅན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་དོན་ཅེ་ཆེ་ཆུང་དཔག་ཏུ་
མེད་བ་སྟོས་པས་གདུག་ཅན་ནམས་ཆར་བཅད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་ཞེ་དགུ་དང་། འཛིགས་
བྱེད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་མཆན་
དོན་ཅེ་དང་། ས་བོན་རྩྱུ་སོགས་ཉི་གདན་ལ་གནས་བ་དཔག་མེད་སྟོས། ཡབ་ཡུམ་ནམས་
ཀྱི་སྦྱར་མཆོམས་ནས་དབང་བསྐྱར། ཡུམ་མེད་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལས་བདུད་ཅི་དང་
འོད་ཟེར་སྟོ་བ་སོགས་མཛད་བ་བཅུ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན། ཉན་རང་བྱང་སེམས།
ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ། ཆོས་སྤང་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་ནམས་སྟོན་པར་
བྱས་ནས་དོན་ཅེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་མོས་པ་ལ་ཆོགས་རྫོགས་བ་དང་
བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྟོ་དཔག་མེད་ཡོད། སྟོས་པའི་ལྷ་དང་ས་བོན་ཕྱག་མཆན།
དེས་སེམས་ཅན་སྤྱར་བཀོད་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དོན་ཅེ་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་
བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་
དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་བྱང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་
ལ། དེག་པའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་སྟེ་མཆེད། ཁྲོ་བོའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་ནམས་བྱལ་
པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རྩི་ཉི་དོན་རྩྱུ་དང་བཅས་
པ་ཡོངས་སྤྱར་བ་ལས་རྟེན་བརྟེན་བ་རྫོགས་པར་བྱལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
བོ་སྦྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱིར་བཅས་པ་དང་། ལམ་
འབྲས་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱུ་དང་ཆོས་མཐུན། མདོན་བྱང་ལྷ་པོ་དེ་དཔལ་འཛིན་གྱི་དག་ནག་གི་སྦྱལ་
ཐབས་ལྟར་ལ། ཁ་སྦྱར་ཅ་འགྲེལ་དང་། རྩྱུ་ལ་ཨ་ཀ་རས་རྩི་སྦྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་

པ་གསུམ་སྤར་ལྟར་དང་། སྤྱི་དང་རྩོམ་པའི་ཐོན་ཕྱག་མཆན་སོར་རྟོག་¹ལས་བྱང་ཚུབ་པ།
 འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ལྟར་བཞོད་དེ་ཐེམ་པས་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ།
 སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྩོ་
 རྩོམ་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་གཞི་ལ་བར་དོ་བ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
 དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་²འབྱུང་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་། ལམ་རྩོགས་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང་ནམ་པ་
 མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་། འབྲས་
 བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སྐྱེ་རྩོམ་པའི་འཆང་གིས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲས་སྤྲད་ཅིག་ལ་
 འབྱེད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་
 པས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་བཞག་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་
 སྐྱོང་བྱེད་དོ་འསྐྱོད་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཆོགས་ཞིང་ནས་འདིའི་བར་གཞི་དུས་
 ཀྱི་ལམ་ལྔ་སོགས་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནས་སྟོན་ལྟའི་སྤྱི་ལོག་པར་
 གཞིའི་ཆོགས་ལམ། སྟོན་རྒྱ་ནས་བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་བར་གཞིའི་སྐྱོར་ལམ་སྟེ་ས་
 བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས། ཉིང་མཆམས་སྐྱར་ཉེ་མངལ་དུ་ཆོ་བཅུ་གནས་པ་
 གཞིའི་ས་བཅུ། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་མཐུག་བསྐྱུར་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་དཔེ་མེད་ཀྱི་
 ས། རྒྱང་གིས་སྐྱེ་ལ་ནས་བྱིར་མ་བཅས་པར་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་གྱི་ས་སྟེ་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། བྱིར་བཅས་པ་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་གཞིའི་མི་སྟོན་
 ལམ། དེ་དག་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་དང་སྐྱོར་ཚུལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་གཞི་
 ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ནམས་ཞིབ་པར་སྐྱར་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་

¹ སོར་རྟོགས་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² མ་འོངས་ན་ མཛོད་དཔར།

གྱི་ཉམས་ལེན་ཚང་ཞིང་གནད་དུ་ཁེལ་བས་འདི་ལྟར་ལན་རེ་ཡིན་གྱང་མོས་སྒོམ་ཚུན་ཆད་
གལ་ཆེ། འདིའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྐབ་ཐབས་ལས། “གཉི་ལྷག་
རྩུན་དང་ཆགས་སྤག་དོག ། འར་སོགས་ལེ་ཆེ་བཞི་ལོ། ། མེ་ཡི་བྲ་སོགས་ནམ་བསམ་
བ། ། སེམས་མ་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་དུ། ། རིན་ཆེན་དོར་མ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ། ཆོས་ཀྱི་དོར་མ་དེ་
བཞིན་དུ། ། ལས་ཀྱི་དོར་མ་ནམ་བསམ་བྱ། ། དོ་རྩེ་ཚོན་པོ་དོར་རལ་གྱི། ། བྱམས་པ་དང་ནི་
འཇམ་དཔལ་བཞག ། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་དང་དག་དབང་བྱག ། རྩ་བའི་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོ། །
འར་དུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བཞག ། རྩོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་བཞག་བྱ་བ། ། དོ་རྩེ་སྤྱ་ཆོགས་དོར་
གོད་སྦྱིན། ། དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་དོ་རྩེ་ཆོས། ། དོ་རྩེ་སྤང་བ་ཚོན་དོ་རྩེ། ། དོ་རྩེ་རྒྱ་དང་བ་བའི་
འོད། ། རུབ་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་བརྒྱད་བཞག་བ། ། དོ་རྩེ་སྤྱ་བ་དོ་རྩེ་སེམས། ། དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དོ་
རྩེ་ཆགས། ། དོ་རྩེ་ལེགས་དང་དོར་རིན་ཆེན། ། ཉི་མའི་འོད་དང་དོར་ཉི་མ། ། བྱང་དུ་ཡང་ནི་
བརྒྱད་བྱ་བ། ། དོ་རྩེ་དཔལ་དང་དོ་རྩེ་བཞད། ། སྤོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཉོག ། ཐམས་ཅད་
ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་མིང་དང་། ། རྒྱ་མཆོའི་སྒོ་གྲོས་ལེགས་པར་བཞག ། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་
བསྐྱོན་པར་བྱ། ། བདུད་ཅི་འོད་དང་བརྒྱད་བཞག་གོ ། འར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞི་རུ། ། དོ་
རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཞགས། ། དོ་རྩེ་ལྷགས་སྒོགས་དོ་རྩེ་བིལ། ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོན་
པར་བྱ། ། མེ་ལ་སོགས་པའི་བྲ་རུ་ཡང་། ། དོ་རྩེ་གོད་མཛེས་གཙུག་ཉོར་དང་། ། དོ་རྩེ་རྩེ་
མཛད་དེ་བཞིན་དུ། ། དོ་རྩེ་གཞན་གྱིས་མི་སྐབ་པོ། ། འར་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནག ། དེ་
བཞིན་སྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སེར། ། རུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཡིན། ། བྱང་ནི་ཐམས་ཅད་
ལྗང་གྱ་ཡིན། །”¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་དང་ཞེ་དགུ་ལོ། ། དེ་དག་གི་

1 ཕྱི་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བཟ། དོ་རྩེ་འཛིགས་ཀྱི་སྐབ་ཐབས། ཤོག་གངས་1493 ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཉི་
ལྷག་བརྩུན་དང་ཆགས་སྤག་དོག ། འར་སོགས་ལེ་ཆེ་བཞི་ལོ། ། མེ་ཡི་བྲ་སོགས་ནམ་བསམ་བ། ། སེམས་མ་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་དུ། ། རིན་ཆེན་དོར་
མ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ། ཆོས་ཀྱི་དོར་མ་དེ་བཞིན་དེ། ། ལས་ཀྱི་དོར་མ་ནམ་བསམ་བྱ། ། དོ་རྩེ་ཚོན་པོ་དོར་རལ་གྱི། ། བྱམས་པ་དང་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞག ། ཡེ་
ཤེས་སྐྱ་དང་དག་དབང་བྱག ། རྩ་བའི་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོ། ། འར་དུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གཞག ། རྩོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་གཞག་བྱ་བ། ། དོ་རྩེ་སྤྱ་ཆོགས་
དོར་གོད་སྦྱིན། ། དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་དོ་རྩེ་ཆོས། ། དོ་རྩེ་སྤང་བ་ཚོན་དོ་རྩེ། ། དོ་རྩེ་རྒྱ་དང་བ་བའི་འོད། ། རུབ་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་བརྒྱད་བཞག་བ། ། དོ་རྩེ་སྤྱ་

གཙོ་བོའི་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆན་རྒྱ་དོ་མེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་དང་འབྲེལ་བར་། ལྷག་མ་
 འར་དང་འར་ལྟོ་པ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་གཡས་དོ་མེ། ལྟོ་དང་ལྟོ་རྒྱུ་པ་རྣམས་སྐྱུ་
 མདོག་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བྱང་པ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་གཡས་
 པར་། བྱང་དང་བྱང་འར་པ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་ལྗང་གྲུ་གཡས་སྐྱ་ཆོགས་དོ་མེ། ཐམས་ཅད་
 གྱིས་གཡོན་པོ་ཉིའམ་འིལ་བྱ་དཀྱར་བསྟེན་པའོ། ། འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། གཙོ་བོ་དོ་མེ་
 འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྩོགས་ལུམ་བཅས་དང་། དོ་མེ་སྤང་ལྷགས་ནས་དོ་མེ་རྒྱུང་
 རས་ཀྱི་བར་རལ་གྱི་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་དང་། དོ་མེ་མི་ནས་དོ་མེ་
 བཞད་ཀྱི་བར་སྟོག་ཆགས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་
 ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་རང་མིང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཆན་དང་། གཡོན་ཐོད་
 པ་འཛིན་པ། མ་ཉིདེ་གདོང་ཅན། ལུམ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་མཆན་མ་གྱེན་དུ་འབྲེང་བ་
 སོགས་ཞིབ་པར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཞི་བས་མི་འདུལ་བའི་གདུག་
 པ་ཅན་རྒྱུང་དུ་འདུལ་བྱིར་རྩྱི་ཡིག ། འབྲིང་འདུལ་བྱིར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། གདུག་ཅན་
 ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བྱིར་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་མེ་
 འཛིགས་བྱེད་དེ་ཉིད་སྟོན་པོའམ་གཤེན་མེ་ཁྲིས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དོ་མེ་འཛིན་པ་འཇམ་
 དཔལ་དོ་མེའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི། སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་
 ཆར་སྟོན་ལྟར་གནག་པ། ཞལ་དགུ། ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། གཡས་བསྐྱམས་
 ཤིང་གཡོན་རང་གི་མཐོ་ལྗང་བར་བརྒྱུངས་པ། ཁམས་གསུམ་ལ་བཀས་མངའ་བསྐྱར་
 བས་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་རུས་པ། ཞལ་ནས་དྲག་པོའི་གད་མོ་ཏ་ཏ་སོགས་བཞད་པ་

བདོ་མེ་སེམས། དོ་མེ་རྒྱལ་པོ་དོ་མེ་ཆགས། དོ་མེ་ལེགས་དང་དོར་རིན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད་དང་དོར་ཉི་མ། བྱང་དུ་ཡང་ནི་བཞོད་བྱ་བ། དོ་མེ་
 དཔལ་དང་དོ་མེ་བཞད། ལྟོ་མ་གྱི་སྤང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཏོག ། ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འབྲོ་མིང་དང་། རྒྱ་མཆོའི་རྩོ་ལྷོས་ལེགས་པར་གཞག ། རྩོ་ལྷོས་
 མི་ཟད་བསྟོན་པར་བྱ། བདུད་ཅི་འོད་དང་བརྒྱད་གཞག་གོ། འར་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བཞི་རུ། དོ་མེ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་མེ་ཞགས། དོ་མེ་ལྷགས་སྟོག་
 དོ་མེ་འིལ། རིམ་པ་བཞེན་དུ་བསྟོན་པར་བྱ། མེ་ལ་སོགས་པའི་གྲུ་ཡང་། དོ་མེ་གཏོད་མཛེས་གཙོག་ཏོར་དང་། དོ་མེ་རྩྱི་མཛད་དེ་བཞེན་བྱ།
 དོ་མེ་གཞན་གྱིས་མི་སྐབ་པའོ། འར་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནག ། དེ་བཞིན་སྟོ་བ་ཐམས་ཅད་སེར། ལུན་པ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཡིན། བྱང་
 ཉི་ཐམས་ཅད་ལྗང་གྲུ་ཡིན། ། ཞེས་སོ།

བརྒྱད་སྒྲོགས་པ། ལྷགས་རིང་དུ་བརྒྱངས་པའི་ཅེ་མོ་རྟ་གྱི་ངོས་སུ་ཅུང་ཟད་འདྲིལ་བ།
 ཞལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་ས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཆང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མ་གཏོགས་
 བར་གངས་རི་ལྷ་བྱའི་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་པ། ཁོ་གཉིས་དཔལ་བར་བསྐྱས་པ་ཤང་ལང་
 གཤེལ་བ་ལྷར་འཕྲིག་ཅིང་། སྐྱོན་གསུམ་དང་། སྐྱོན་མ་དང་། སྐྱ་ར་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་ལྷར་
 རབ་དུ་འབར་ཞིང་། དབུ་སྐྱ་ཁམ་སེར་¹གྱེན་དུ་བརྗེས་པ། བྱག་གཡས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྲིགས་
 མཚུབ་ཁ་སྐྱབས་ནས་ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་བསྐྱོན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་བསྤྲིགས་
 ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུབ་སྐྱར་དུ་སྒྲོལ་ཅེས་བསྐྱུལ་བ་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་གྱི་
 སྤྲིགས་མཚུབ་བཀན་པའི་ཅེ་མོ་འོག་དུ་བསྐྱོན་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅེས་
 འཛིག་ཏེན་པའི་ལྷ་ལ་བསྤྲིགས་པ་དང་། འདི་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་
 བར་མེད། ཁམས་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་
 པོ་ཞབས་འོག་དུ་མཉན་པས་འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱག་པར་མཛད་པ། སྐྱོན་ཞལ་ནས་
 མཁའ་འགོ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཐོ་གྱི་སྐྱ་སྒྲོགས་པ། མིའི་ཤ་དང་ཁྱག་དང་རྒྱང་དང་ཆེལ་བུ་
 ཟ་བ། འཇམ་དཔལ་མ་གཏོགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྐྱེ་པོར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་
 བྱེད་ན་མདུན་རྒྱུ་ལ་ཅིབས་གསུམ་རེ་དང་། སྐྱོན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ཅིབས་རེ། ཅིབས་
 བཅུ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱུ་ལ་ཅིབས་ལྷ་རེ་ཡོད་པའི་མཐའ་ལྷ་ཁྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་
 ཅིབས་ལྷའི་ལྷ་ཁྱད་སྟེང་དུ་གཤེན་རྗེ་དང་བདུད་སྐྱོན་བསྐྱུལ་བའི་ཐོད་སྐྱམ་མིག་རྒྱུ་ཐབ་
 པ། མཆེ་བ་རིང་པོ་བསྐྱོལ་བ། འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལྷའི་ཅེ་མོར་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་སྐྱོན་ནས་
 རུས་པའི་བ་ཏྲ་རིས་དཀྱིལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
 གཞན་བཞི་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་སོགས་ཤར་བྱ་བ་ལྷོ་བྱང་གི་འགོ་ལྷགས་དང་འགྲིགས་པ་དགོས་
 ཤིང་། རིགས་གཞན་ལ་དེས་འགྲེ། ཐོད་པའི་ཁ་འགྲམ་ནས་འཕྱང་བའི་རུས་པའི་བ་དང་

¹ ཁམས་སེར་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ད་ཕྱིད་སྐུམ་གཤེན་ལོ་རྒྱུ་དང་། ར་ཡལ། དེའི་ཆུང་སྤེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྤྲོ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྲོ་ཀྱི་ཐད་དུ་སྤེལ་ས་པ། དེ་དུ་བསྐྱོད་ན་མིལ་སྤྲོ་འཁོལ་བ་ལྟ་བུ། འཁོར་ལོའི་སྤྲོ་བར་རྩོ་
 རྩོམ་ལོ་རྒྱུའི་ཉོག་གིས་སྤྲོས་པ། བདུད་སྤྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཐོད་པ་དང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རྩལ་རོལ་ཏུ་སྤྲོང་བ་འཆར་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། རྩོ་ཆུན་ནི། བསྐྱོད་རིམ་ཆེན་མོར།
 “ཞལ་དགུ་ཡོད་བཞིན་མ་ཉེའི་ཞལ་ལ་རྩོ་ཆུན་གྱི་བསྐྱོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལོ།”¹
 ཞེས་བ་ལྟར་ན་གཤམ་ཞལ་གྱི་སྤྲོ་གཡོན་པ་དང་། གཡོན་ཞལ་གྱི་སྤྲོ་གཤམ་པ་ལ་སྤྲོ་
 ཆུན་བྱས་པས་འབྱུང་སམ། གསུང་བཤད་ལ། རྩོ་ཆུན་ཉོག་སྤྲོ་བཟང་པོའི་དུང་ལུང་ལྟ་
 བུ་མ་ཉེའི་རྩོ་བ་ལྟག་པ་མི་བདེ་ཡང་རྩོ་བར་བསྐྱོན་གསུང་གསུངས།² སྤྲོ་ཞལ་གྱི་རྩོ་ཆུན་
 གཉིས་མ་ཉེའི་རྩོ་ཆུན་ལྟར་འབྱུང་བ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སྤྲོ་བ་འཆར། གང་ལྟར་
 རུས་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་མོར་ད་ཕྱིད་སྐུམ་གཤེན་ཏུ་འབྱུང་བ། དེ་དུས་སྤྲོ་རྩོ་ཅེ་ལྟ་བུས་
 མཆོན་པ། མགུལ་ཆུན་ནི། མགུལ་བའི་ཐད་དུ་མགྱིན་པའི་རྩོ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཅུ་དྲུག་པའམ་རྩོ་རྩོ་བཅུ་དྲུག་པ་མདུན་ཆུབ་ཏུ་ཡོད་པ། ཐག་པ་
 གཉིས་ལ་རྩོ་རྩོ་ལེན་ལེ། དེ་ལས་རུས་སྤོང་གསུམ་མམ་ལྟེན་བདུན་གཤེན། མི་
 འཁོར་ཆེད་ཀྱ་རུ་ཁར་སྤེལ་བ། འཁོར་ལོའི་ཐད་ནས་རུས་པའི་ད་བ་སྤྲོ་གཤེན་སྤྲོ་ཉི་ལི་
 ལི་འབྱུང་བ། རུས་པའི་མཆོད་སྤྱིར་ཐོགས་སམ་སེ་རལ་ཁ་ནི་སྤྲོ་གཤེན་ཐད་ཀྱི་ཆུབ་མདུན་
 དུ་དེའི་རྩོ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་འམ་རྩོ་རྩོ་བཅུ་དྲུག་པ་ད་བ་ད་ཕྱིད་འབྱུང་
 བ། རུས་པའི་སྤོང་བ་གཉིས་གཤེན་ཐག་པ་དང་མཆོན་ཐོག་གཤམ་གཡོན་ནས་ཆུབ་
 མདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཏགས་པ། ཐོག་པག་གམ་³སྤྲོ་རགས་ནི། སྤྲོ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་

1 མཁས་བླ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབྱུང་། ར་བསྐྱོད་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔེར། ཐོག་གསུང་། ༤༣༧ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྤྱོ། “དེ་དུ་
 དགུ་ཡོད་པ་ལས་མ་ཉེའི་ཞལ་ལས་གཞན་པའི་རྩོ་ཆུན་གདགས་སུ་རུང་བའི་སྤྲོ་གཤམ་མ་རྩོད་པ་ནི། རིག་པ་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལོ།” ཞེས་སོ།

2 གསུངས་གསུང། ཤིང་དཔེར།

3 ཐོག་པགས་སམ་ ཤིང་དཔེར། མཆོད་དཔེར།

༡ འོག་པགས་ ཤེང་དཔར། མཛོད་དཔར།

པ་ཐོན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཞི་ཞིང་འཇུག་ལ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཅན།
 སྤྱན་གསུམ་པ། རལ་པའི་ཟུར་ཕྱད་ལྷ་དང་ལྷན་པ། སྤྱི་བོར་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
 བརྒྱད་པའི་མདུན་ཅིབས་ལྷའི་སྤྱི་ལྷུང་གི་སྤྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཅེ་ཕན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་རྒྱན། སྤྱན་གོང་ལྷན་ལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་
 དབྱངས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། མེ་ཏྲོག་གི་ཐོད་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞོན་ནུའི་རྒྱན་
 ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་རྩ་བའི་ཞལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཞལ་འོག་མ་བདུན་
 གྱི་མགྱིན་པ་དང་དབྱུ་ཐོད་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྤྱན་པན་ཆད་འབྱར་པོ་བདུན་དོད་པ། རྩ་
 རྩའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་མ་རྩ་ཞལ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་གཉིས་
 བྱེད་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ཡིན། ཆོ་གར། རྩེ་རྩ་བའི་གཡས་གྱི་ཞལ་དང་པོ་སྟོན་པོ།
 དེའི་གཡས་ཞལ་ཞེས་སོགས་གསུང་དོན་རྩ་ལུགས་ཀྱི་བཅེགས་ཞལ་དང་། སྟོ་ལུགས་ཀྱི་
 འཁོར་ཞལ་དང་མི་འདྲ་བར། ལྷ་ལི་ཏས། “རྩ་རྩ་ན་ནི་ཞལ་གསུམ་སྟེ།”¹ ཞེས་སོགས་
 དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་སུ། “རྩ་ལི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་
 མཐེང་ག་གཡས་དམར་པོ། གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་
 ཞལ་། དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། ཉག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ།”² ཞེས་དང་། ཞི་བའི་ཡེ་
 ཤེས་³ ཀྱིས། “དབྱུ་དགུ་འབར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས།”⁴ ཞེས་སོགས་ལྷར་ཡིན་ཞེས་
 གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས། ལུགས་རྩ་ཞལ་གྱི་མགྱིན་པ་ནས་ལྷང་ལོ་ལྷར་གྱིས་ཏེ་
 ཞལ་གྱི་སྟོ་སོ་སོར་ཐོན་པས་སྟེ་མཆེད་ཀྱིན་རྒྱབས་⁵ སྦྱབས་ལུའི་རྩ་བར་རི་ཞེས་བརྗོད་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སྟོན་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བཟ། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས། ཤོག་གངས་༡༩༩༦༦

2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སྟོན་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བཟ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས། ཤོག་གངས་303ན9 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། གཡས་ཀྱི་
 རྩ་ལི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་མཐེང་ག་གཡས་དམར་པོ། གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་
 བཞིན་དུ། ཉག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཡིས།” ཞེས་སོ།

3 ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ མཛོད་དཔར།

4 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སྟོན་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་ ཤོག་གངས་༡༩6ན3

5 ཁྱིན་བསྟན་ ཤིང་དཔར།

བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྩ་ཞལ་གྱི་སྒྲིབ་ཡི་གེ་གཅིག་བཀོད་པས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེས་གོ་ཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན། དུག་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་
 དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་གི་ནང་ནས་དབྱང་མགོ་བརྒྱད་ཆན་གཉིས་ཐོན་པའི་བརྒྱད་མདུན་
 དང་། བརྒྱད་རྒྱབ་ངོས་སུ་སྒྲིབ་འོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུས་པ་འདི་ལ་སྒྲ་མའི་གསུང་
 བཤད་དུ་མེ་ལོང་གཅིག་གི་ངོས་ལ་ཐུར་མ་མང་པོ་བཅུགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
 ལྟ་བུ་གསུངས་པ་འཆར་བདེ། རྒྱབ་ཕྱག་དང་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་གྲུས་མཆམས་ནས་ཐོན་
 པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཏེ་ཐུག་བྲལ་བའམ་བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་པ་མཆོན་པའི་
 སྐང་ལྷགས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྤྲེགས་
 མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྒྲིབ་མའི་ཐད་སོར་གནས་པ། དུག་མཆན་སོ་གཉིས་ལ་རྩ་པོ་ཏ་ལྟར་
 ལས་ཆོགས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ། སྐང་ལྷགས་ལ། གཏོར་མ་འཕེན་དུས་རང་འཛིགས་
 གྲེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲོག་དར་བཏང་བ་ཕྱག་
 གཡས་ཀྱིས་སྐང་ལྷགས་བསྒྲོད་པའི་མོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསྐྱད་གཏོར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 མདུན་དུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལ་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷགས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་
 མོས་ནས་བརྟུང་བ་དང་། རང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་ལྷགས་བྲག་པོས་སྐང་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་
 གཉིས་ཀྱིས་སྐང་ལྷགས་སྐད་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་བརྟུང་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་
 དེ་ཉིད་དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་སྤྱི་མིག་ཙམ་ཡང་བཟླ་བའི་དབང་མེད་པར་
 མོས་པ་འདི་བསོད་གྲགས་རྩི་རྩེ་འཆང་ནས་འདིའི་སྐབས་གསུངས་པས་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་གཏོར་མ་འཕེན་པའང་ཡོད་ཆོད་རེད། དུག་དར་གྱི་
 ཁྱངས་དངོས་འདི་ཡིན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་
 མི་རུང་བ་མེད་གསུངས། དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་དང་པོ་བཞི་དཀར་པོ་སོགས་ཡས་རིམ་དང་།
 བྲིས་སྒྲུབ་ལ་ལར་མས་རིམ་ནས་བཀོད་པ་ལ་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། དུག་རྣམས་

འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལྟར་ཡོད་པས་གྲི་བྱ་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་གསུངས་
 པས་འཛིགས་བྱེད་སོགས་ལའང་བྱུང་ཆེན་རང་རང་གི་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བྱུག་ཅན་སོགས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་འདྲ། རྩ་སྐྱོད་དང་དགེ་ལུགས་པའི་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། རྩ་དགའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བརྟེན་པ་དང་། ལས་བཞི་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བས་གཅིག་འཐད་ལ་གཅིག་མི་འཐད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་
 དཀའ་བས་རང་རང་གིས་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་བསྐྱེད་ན་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ།
 ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་རུས་རྒྱུན་འཁོར་
 ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་། རྫོང་རྩ་བཅུ་བྱུག་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བཅོ་བོ་མཁས་པས་སྐྱབ་པ་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་མིའི་མགོ་དང་། ཅིབས་མ་དང་། བརྒྱ་དང་།
 དབྱི་སོགས་རུས་པའི་དུམ་བུ་སྣ་ཆོགས་བཏགས་ནས་མི་སྐྱུག་པའི་ཁྲོ་བོ་ཞེས་མཐོང་ན་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཅིད་མོ་ལྟར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་བཤད་ནས་རྒྱུན་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བསྐྱལ་བར་བརྗོད་པས་མི་འཇོན་ལ།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བརྟག་དཀའ་ཡང་། སྒྲོམ་རུས་ཡིད་ལ་འཆར་བདེ་བྱེད་
 ཆག་འཛིག་ཡོད་པ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་མདུན་བྱུག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མ་རིག་པ་གཅོད་
 པའི་གྲི་གྲུག་དང་། བདེ་ཆེན་དང་སྙིང་རྗེས་གང་བའམ་དམ་ཆོག་སྐྱོང་བས་ཐོད་ཁྲག་བྱུགས་
 ཀར་སྙིང་འོག་ཏུ་གདེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པའམ་འཁོགས་པས་བི་རྟེ་ལ་སྟེ་འཁོག་བྱེད་སྐྱོང་ཞེས་གསོར་མདུང་
 དམ་མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ། ཡུ་བ་ལུགས་དབྱུག་གི་རྣམ་ཅན། ཅེ་མོ་ཕུར་བུའི་དབལ་ལྟར་
 ཤེན་ཏུ་རྒྱོ་བ། ཏ་ཅང་མི་རིང་བའི་ཡུ་བའི་སྐབས་ལ་མ་བུའི་སྐྱོ་རྒྱུན་བཅུགས་པ་སྟེ། ཀུན་
 མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསང་རྣམ་དུ། “འཁོག་བྱེད་སྐྱོང་གཏད་འདི་ནི་སྤྲ་ར་

ཏཱ་ཀུན་སྒྲུབ་སྒྲིབ་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་དུངས། ལྷ་ལ་དེས་ཆོག་སྒྲར་ན་ང་བཟོ།”¹
 ཞེས་ལྷ་འདིའི་ཙ་ལྷགས་ཀྱི་ཆེན་མཇུག་སྐབས་རྩ་ལོ་རྩ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་སློང་ཞེག་
 གིས་ཕྱག་མཆོན་བེ་རྟེ་སྤ་ལ་མ་བྱའི་སློའི་ཚུན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེག་གཏད་
 དེ། འདི་ནི་བདུད་སྒྲེ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་
 ཟུངས། ཙ་ལྷགས་ཀྱི་བཞུས་པ་དེས་ཆོག་པས་ལྷ་འདིའི་སློས་ལས་རབ་འབྱམས་གྱིས་
 ཞེས་གནང་བ་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་མོ་བཅུ་གསུམ་ནི་ཡུམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བཞུ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུངས། ཕྱག་དེའི་ལྷག་མ་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་དྲུག་
 པའི་བར་གྱིས་རིམ་བཞིན་དྲན་པ་ཉམས་པ་འཛོམས་པས་འབྲས་འབྲུ་བའི་གཏུན་ཤིང་
 མཐའ་གཉིས་སྒྲོམ་ལ་དཀྱིལ་སྤ་བ། སྟེན་པ་གཙོད་པས་རྩ་གྱི་ཅེ་མོ་རྣེ་ཞིང་། དེ་ནས་མར་
 འོང་བའི་དཔུང་པ་དང་། ཙ་བ་རྒྱས་ལ། སྟེན་པ་སྤ་བ། འདི་ཀའི་བཅོན་ཁང་དུ་གཅིག་ཡོད།
 ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། མོན་གྱི་ཤེལ་དོ་ལྷ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩར་མ་ཆོད་
 གསུངས། སློ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་འཛོམས་པས་ཀ་ཏ་ཡ་སྟེ་བྱེད་མདུང་ལ་ཞགས་པ་
 བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་རོ། རྟོག་བདུན་རྩ་རྩ་ཐམས་ཞུས་དག་བྱས་པར། བེ་རྟེ་སྤ་ལ་
 མདུང་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཀ་ཏ་ཡ་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པར་བསྐྱར་རོ། ཕྱག་དོག་གམ་སྟེན་
 པའི་བག་ཆགས་འཛོམས་པས་དག་སྟེ། ལྷ་དན་འཕེགས་པས་ཡོངས་གྲགས་གྱི་མདུང་།
 མོངས་པའི་རྩག་རྩ་འཕེགས་པའམ་དབང་གི་ལས་བྱེད་པས་མདུང་། འགྲུགས་པས་ལྷགས་
 གྱུ། ལས་སྒྲིབ་འཛོམས་པས་དབྱུག་རོ། ལྷའི་སྐྱེའམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཁ་རྩྱ་ཀ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་དང་འབྲ། ཤེས་སྒྲིབ་གཙོད་པའམ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བས་གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་སྤ་རྩུང་མེད་པ་མཛུབ་མོ་དང་ལག་པའི་མཁྱིག་མ་

1 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲས། ཀ ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མའི་གསུང་རྣམ། བཀྲས་འབྱེལ་དཔར་གསལ། ཤོག་གངས་2བ9 ལས་
 ཟུང་བ་ཟུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཕེགས་བྱེད་སློང་གཏད་འདི་ནི་མཛད། ཀུན་སྒྲུབ་སྒྲིབ་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་དུངས། ལྷ་ལ་དེས་ཆོག་སྒྲར་ན་ང་བཟོ།”
 ཞེས་སོ།

སྟགས་ལ་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོར་བ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ལྷ་རོ་གཅིག་པས་རྩོམ་ཅི་ཅེ་ལྷ་པ།
 སེར་སྒྲུལ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛོམས་པས་ཐོ་བ་རྩ་ཉི་ཤུ་པ་སྟངས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་དང་
 བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་རྩ་ཉི་ཤུ་མི་ཐོས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མེད་པ་དབེན་ས་ལྷན་ལྷན་ཡིན་
 གསུངས། རལ་གྱི་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྟེར་བས་རལ་གྱི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱེས་
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ཅད་ཉེ་དྲུ་དང་། ལྷན་གཡོན་གྱི་ལྷན་མ་བཅོ་ལྷས་རིམ་
 བཞིན་སྐྱེ་བ་པ་ཀྱན་བཅོམ་པས་སམ་བླགས་རྩོམ་པོས་འཁྲོ་དོན་མཛད་པས་ཆངས་
 མགོ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ལུག། སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བས་སམ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མིའི་རྒྱུད་པ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆིང་བས་
 ཞགས་པ། འཛིག་རྟོན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བས་གཞུ། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པས་སམ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པས་སྐྱེ་མ། བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ་སྐྱོགས་པས་རིམ་བྱ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོའམ་ལས་ཀྱན་སྐྱེ་བ་པ་དང་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་
 འཁྲིད་པས་ལག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའམ་མ་རིག་པའི་སྐྱེ་བ་པ་སེལ་བས་
 དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བྱ་ཐག་ཆོད་པའམ། བྱད་
 བར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་པ་ཆེ་བའང་བཅོན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་བས་སྐྱེས་བྱ་གསོན་པོ་གསལ་
 ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། གདུམ་མོ་ཆེ་
 བས་སམ། ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་སྟེར་བས་མེ་
 ཐབ། དམ་ཆོག་དག་པའམ་སྟེར་རྩིས་བདུད་ཅིས་བླགས་རྒྱུད་གང་བས་ཐོད་ཆེལ། འཛིག་
 རྟོན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱན་ལ་བསྐྱེགས་ནས་ཉོན་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་བྱེད་གཞན་
 ལ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྐྱེགས་ན་འཛིག་རྟོན་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་པས་མིའི་ལག་པ་སྐྱེགས་མཛུབ་བྱས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའམ་སྐྱེ་གསུང་བླགས་རོ་གཅིག་པས་འཕེན་ཅེ་གསུམ་པ།

དག་པོའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནད་བརྒྱད་དང་གདོན་བརྒྱད་ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་སོགས་རང་
 རང་གི་སྤང་ཚུལ་དང་འཆར་ཚུལ་ཐལ་ཆེས་ན་གོ་བ་ལོག་པར་འགྱུར་ཉིན་ཡོད། རྒན་
 གཤེར་པོར་གང་ལ་སྟ་མི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དག་གཉིན་གྱི་
 སྤང་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཀྱིས་བརྟག་ན་
 བརྟགས་དོན་བཅས་བར་སོང་བས་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་གསུངས། རྩོག་ཆགས་
 གཞན་གོ་སྟེ་ལ། ཁ་ནི་ད་ལྟའི་ཁ་འདི་མ་ཡིན་པའི་པོད་ཁ་ཞེས་བྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། བྱ་ཆེན་
 པོ་ནི་འོལ་བ་སྟེ། ད་ལྟའི་པལ་སྐད་ལ་འོས་ཡིའོ། འོས་སེ་ཡི་ཟེར། ཁྱིམ་བྱ་ནི་ད་ལྟའི་བྱ་
 པོར་གྲགས་པ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ལྷས་ནག་ལ་མཆུ་སེར་བ། འཁྱེད་སྟོར་ཅན། མི་སྐད་སྟེ་
 ཤེས་པ། བོད་ན་མེད་པར་བཤད། བསྐབ་ན་བྱ་མི་སྐད་སྟེ་བ་མང་བ་ནི་ཙོ་དང་། རྒྱབས་
 མགོན་རྩོམ་འཆར་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁང་པ་ཞིག་གི་རབ་གསལ་ནས་བྱ་ཞིག་
 གིས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གི་གན་ནས་ཨ་མོར་སྒྲོལ། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། སྤྱུ་
 བཀྱན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་པོས་འབྲལ་ལ་
 ཕེབས་གསུངས་པར་ལྷང་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྩོམ་པོར་མ་གཉིས་ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བྱ་
 ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་བྱ་མཛལ་བས་གདན་གྱི་རྒྱབ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འདུག་པས་ཕྱིར་དབྱེས་ན་དེ་བཅག་ཡོང་མདུན་ཏུ་བསྐྱར་ན་གོང་མ་ལ་ཐུག་ཡོང་བ་ཞིག་
 ཏུ་བཞུགས་བཅུག་ནས་གཏམ་སྤང་བྱ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་བཀའ་འདི་གནང་། དེ་ན་བྱ་
 ཞིག་འཕྲོ་གི་འདུག །སྐབས་ཤིག་གཅིག་གིས། འདི་ཅི་ཡིན། རྩལ་ཆེ། བྱི་དོར་ཅི་ལ་མ་
 བྱས། ཞེས་རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་དོགས་འཛེམ་མེད་པར་བསྟེན་མོ་བྱེད། ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ལྷང་
 སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པོ་བྱང་། གོང་མས་ཁྱེད་ཐུགས་རིག་གི་མ་པོ་
 ཡོད་མེད་ཉམས་སད་པ་རེད་གསུངས། སྐད་མཐོན་པོ་རྒྱག་པ་དེ་སྤྱི་རེད་ཞུས་པས། དེ་

༡ སྐབས་ཞིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

འདྲའི་བཅན་པོ་ཞིག་དེ་ན་ཡོད་གསུངས་པས་སྒྲར་མཐོང་བའི་བྱ་དེ་ཡིན་འདུག་གསུང་
 གསུངས།¹ བཞད་ནི་དཀར་ལ་མཛེས་པ་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ལུག་ལས་ཆེ་ཙམ་
 ཡང་ཡོད། ཆོངས་པ་དང་། གཞོན་ཀྱུ་གཏོང་བྱུག་གཉིས་འཁོར་ཞལ་དང་། ལོག་འཛེན་ནི་
 དབང་ལྡན་གྱི་འབྲུང་པོ་སྟེ་སྒྲ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྒྱར་བའོ།། དེ་ལྟར་སྒྲ་དང་སྒྲ་
 མའི་སྤྱན་པོ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུ། སྒྱ་བོངས་²ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་ལ་བརྟེན་རམ་དང་ལྡན་པ།
 རྒྱག་སེན་ནམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་ནོ་ཞིང་རིང་ལ་གྲུག་པ། རྒྱག་མཐེལ་ཁག་ཆོན་གྱིས་
 རྒྱགས་པ་ལྟར་དམར་པ། འདོམས་³དཀྱིས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བུ། ཁོ་ཉམས་ཡོངས་
 སྤྱོད་གས་པ། སྒྲ་ལས་སྒྲེས་པའི་མེ་དབྱུང་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབར་བའི་
 དབྱས་ན་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དབང་འཇམ་དབང་གཞོན་ཀྱུར་གྱུར་པ་གོང་ལྟར་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷན་ལས་
 ཉི་མ་ལ་གཉུག་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྡ་འཕྲོ་བས་སྒྲིབ་ནང་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བར་བྱེད་པ། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ནི་གཞི་ལ་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་དང་།
 ལམ་ལ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་གཉིས་བྱུང་པོ་རགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲ་ལ་སྒྲ་དང་ཆོས་
 མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ནི་གཞི་ལ་སེམས་གནས་པའི་རྟེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
 དང་། ལམ་ལ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སྒྲ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉིང་དེ་འཛིན་
 སེམས་དབང་ནི། གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དང་། ལམ་ལ་དབེ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དབང་འཕྲོ་འོད་གི་གནས་བྱེད་པས་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་སྒྲར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་། དེ་ལ་

¹ གསུངས་གསུང་། ཤིང་དཔལ།
² སྒྲ་བོང་། ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།
³ འདོམ་། ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་འདུ་ཞིང་
 ཉིང་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སེམས་པས་སེམས་
 དཔལ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུགས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་འདོན་བཞིན་པ་དག་
 ནག་གི་རིགས་པས་ཡབ་ཡུམ་ལྟན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་
 ཅེས་པའི་སྐྱབས་ས་བོན་བྱག་མཆན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བྱུབ་ཟེན་པ་སྐྱབས་འདིར་
 གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་བསངས་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལུགས་
 གཅིག་ཤིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་མི་མོའི་ནམ་ཅན་སྐྱོས་ཏེ་བསངས་སྤངས།
 སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱུ་ལས་རྩོམ་འཛིགས་ཀྱི་གིས་མཆན་པ་ལས་ཡུམ་རོ་ལངས་མར་བསྐྱེད་པ་
 ལུགས་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་དང་བྱི་འདམ་ང་མཛད་འདུག་པ་བེ་ཏ་མིའི་མིང་དང་
 བོའམ། ཡུམ་ལྷའི་ས་བོན་ནང་ཆན་ཀྱི་བྱི་གང་ཡིན་མ་དེས་གསུངས། ཡུམ་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་
 བྱག་མཆན་སོགས་ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཡབ་ལས་སྐྱ་བོངས་^༡ཅུང་ཟད་ཅུང་བ། ཟོད་པ་སྐྱམ་པོ་
 ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞབས་མཐེལ་ཀྱི་བར་ཐལ་བས་བྱགས་པ་
 ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུམ་ལ་
 བྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པས་ཆོག་གོ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བྱངས་པའི་ནམ་ཅན་
 ཀྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱ་དང་། རང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་ལ་བཞེན་པའི་བྱག་
 རྒྱ་ནི་ཡེ་རྒྱ་སྟེ། ལས་རྒྱ་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་ལྷའི་ནམ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་མ་
 ཞིག་ཆང་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་ཡང་ཞེན་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྱག་གི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ། ལམ་སྐྱན་
 མོང་བ་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བས་རྒྱུད་སྤངས་པ། དབང་སྐྱར་ཆད་ལྟན་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་
 ལ་གནས་པ། འདོད་པའི་སྐྱ་རྩལ་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་ལ་བྱང་བ་ལས་གང་བྱང་གིས་མི་ཆོག །དེ་
 བསངས་སྤངས་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བཞུན་པོས་སྦྱོམས་པར་

^༡ སྐྱ་བོང་ ཞིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

ཞུགས་པའི་ཁམས་བབས་པ་རྒྱང་སྤྱོད་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཕུག་ཡིག་བསྒྲུབ་སྟོབས་
 གྱིས་འགོག་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། མཁའ་གསང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་
 སྟོང་པར་སྤངས་ལ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱི་སྟོན་པོ་མགོ་པར་¹བསྟན་པའི་ཅེ་མོར་ཨོྲ་གྱིས་
 མཆན་པ། སྤྱི་ལས་ཕྱི་དབྱིབས་ཉགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ནང་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གཟུགས་
 བསྟན་ལྟར་གསལ་བ། དེའི་ཨོྲ་ལས་ནོར་བུའི་བྱ་ག་སྟེ་དོ་རྩེའི་རྩ་དབྱས་མའི་ཁོང་གསེང་
 ནང་ཕུག་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པས་བཀག་པ། ཡུལ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་
 ལས་སྤྱི་མགོ་རང་ལ་བསྟན་པའི་ཅེ་མོར་ལྷུངས་མཆན་པ། སྤྱི་ལས་ཕྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གའི་
 རྣམ་པ་ལ་ནང་བསྟན་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། ལྷུངས་བྱུང་བའི་ཟེའུ་འབྱའི་བྱ་ག་ཕུག་
 སེར་པོ་མགོ་ནང་བསྟན་གྱིས་བཀག་པ། སྤྱི་བ་ཐབས་དོ་རྩེ་འོད་ལས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པོ་ལས་
 བསྟེད་པར་གསུངས། དོ་རྩེ་དང་བསྟན་པའི་ནང་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷས་གང་བར་མོས། ཕུག་
 གཉིས་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟེད་པའི་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་ལ། རང་དང་
 རིག་མ་གཉིས་ལྟ་སྤྱོད་ཡབ་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལུས་སྟེ་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀའི་མཁའ་
 གསང་གི་རྒྱུ་གྱིས་བསྟན་པས་ལི་གེ་བཀོད་པ་ངག་སྤྱགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་
 བསྟན་པས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མཛོད་དུ་བྱའོ་སྟུང་པ་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་
 ལྟན་པའི་སྟོན་པས་སྟོབས་པར་ཞུགས་ལ་ངག་དུ་སྤྱགས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་དོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྟུང་དུ་རྩེས་
 ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཞག་ལ་བསྟེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཆོན་བྱུང་པ་བྱས་
 རས་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ཉེ་ལྟ་ཡབ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་ལ་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པ་གོམས་པས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་དུ་འཆར་བ་གོང་

¹ འགོ་པར་ ཤིང་དབང་།
² སྤྱི་བ་ཐབས་ ཤིང་དབང་། མཛོད་དབང་།

ནས་གོང་དུ་བྱུང་བྱུགས་པར་འགྲོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། སྐགས་དོན་ལ་ཀྱན་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་པར་རྟེན་དུ། ཏ་སྤྱ་དེ་བཞིན། ཨ་ག་ཏ་ག་ཤེགས་པ་ཞེས་པ་མ་དག་པ་སྟེ། ག་ཏ་ག་ཤེགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཨས་བཀག་ན་མ་ག་ཤེགས་པར་འགྲོ་བས་སོ།། རེས་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྩམས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་དུ་བྱུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྟན་ཡིན་པས་རང་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགོད་སྟུང་པའི་བྱམས་སྟོང་རྩེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་རྩོམ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བས་ཡབ་ཀྱི་ཁྱོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བཞི་སྟེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་། ཨོྱ་དང་ཞུམ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར། བཏ་ཀྱིས་ཁམས་འཕོ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁ་དོག་སེར་པོ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པས་དེ་མཆོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་། ཉེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བྱེད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།

འདིའི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། མཆོད་པ་མན་ཆད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་འདི་ཆོ་ག་པལ་ཆེར་ལ་ཡོད། ཀྱན་གསང་ལ་དང་སྦྱར་ཡོད་པ་ལྟར་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་ག་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཡིན། འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་

སྟོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་གདན་ལ་འགོད་པ། སྟེ་མཆོད་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་ས།¹
ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་(དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་སྟོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་གདན་ལ་འགོད་པ་)ནི།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྟོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྦྱུ་པའི་འཕེན་པ་དང་
བཅས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་དང་སྦྱོར་མཆོམས་སོགས་
ལས་འོད་ཟེར་ལུགས་རྒྱ་ལྟ་བུ་དབག་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་སྟོས། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཞེ་དགྲའི་རྣམ་ཅན་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྦྱོན་བྱངས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱིས་ལྷ་ཞེ་དགྲ་ཆོན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་
གི་རྩ་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་
ལའི་དོ་བོར་ཞུ་བ་སྦྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་རྗེ་ལོར་བྱའི་ཅེར་སྟེབས་པ་ན་པཎ་ཡིག་གིས་
བཀག་པས་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་
པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག། དེ་ནས་པཎ་ཡིག་
གི་བྱར་ཅུང་ཟད་ཐེ་སྟེ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་བ་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱར་སོན་
པ་བྱང་སེམས་དམར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དང་འདྲེས་པ་ཡུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྟེབས་པ་
ན་ཐེག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཆ་གཅིག་གྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱན་
རྟ་བབས་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གདན་དང་བཅས་པ་སྟོ་
རང་ལ་བསྟན་པ། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལྷ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ཅན་ཀྱི་
ཐེག་ལེ་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་ལས་ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། དེའི་ནང་གི་ས་བོན་བཅུ་
གསུམ་ཐུག་མཆོན་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་དང་ས་བོན་ལྷག་མ་
བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་གྱུབ་པར་མོས། སྟོན་

¹ ཕྱིན་བརྒྱལ། ཤིང་དབང་།

འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གདངས་སྒྲོབ་དུས། འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ། ཞེས་གཙོད་དགོས་ཟེར།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱད་པ་ཅན་ཞེས་ས་བོན་བཀོད་ཆར་ནས། མོད་པ་བཞི་
 སྟེ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་མེད། འདིར་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་
 མཚན་པ་བཅུ་གསུམ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཆོག་གི་གཙོད་
 མཚན་པ་ལའང་དགོས་པ་དང་གོ་རྒྱ་ཆེ། སྤྱབ་ཐབས་རྩོམ་འོད་ལྟར་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་
 ལ་ཡ་བཀོད་ཀྱང་རུང་བར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་གསུངས། སྟེ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་མོད་པ་བཞི་དང་
 རྩོམ་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་དགོས། སྤྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱ་ཆ་ལུགས་སོགས་ཆོ་ག་
 ལྟར་ལ། ཞལ་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་རྩོམ་གསུམ་དང་། ཕྱག་དུག་གིས་བྱིན་དུག་
 མཚོན། ཕྱག་མཚན་ཐོ་བ་རྩ་ཉི་ལྷུ་པ་ནི་དབུས་རྩ་ལ་ཡུ་བ་སྤྱད་པའི་ཐོ་བ་གསུངས་པས་རྩ་
 གཅིག་གི་དོད་ཐོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐོ་བ་ཐང་བཅིས། བག་མའི་གཡོན་ཞལ་དང་། དེའང་ཐམས་
 ཅད་མ་ཡིན་པར་གདོང་ཅམ་པག་གདོང་དང་། ཞལ་ཡོངས་རྩོགས་པག་གདོང་དུ་བཤད་
 བའང་ཡོད། ཅཱི་ཀ་ནི་སྐྱེམ་བྱེད་མ་དང་། ལོ་རི་ནི་དཀར་མོ། སྐྱེམ་པ་ནི་སྤྱ་ལ་སྤྱབ་པ།
 སྤྱ་མཐའ་ཡས་ལ་རྣམ་པ་སྤྱལ་སྤོན་པོ་སོགས་སྤྱལ་པ་ཡིན་པས་དུག་ཐེང་མེད་ཀྱང་དུག་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་གོ་དགོས། མེ་རིས་ནི་སྤྱ་དང་ཉེ་བར་འོད་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་
 ལ་བྱིར་འཕྲོས་པ་མའི་རྣམ་ཅན་བྱེད། ཕྱད་སྤྱ་སྤོགས་པ་ནི་སྤྱལ་གྱི་རང་སྤྱ་དང་། བདུད་
 ཅིའི་ཁ་དོག་ནི་དཀར་པོ་ལ་བྱེད། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་གཉི་ཐུག་གཤེད་སོགས་བཞི་དང་དོན་
 འབྲུ། ཡབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུམ་ཡུམ་བཞི་དང་དོན་འབྲུ། ཅཱི་ཀ་དང་གཉི་ཐུག་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་
 གྱི་ཡུམ་དོན་གཅིག །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་མ་ཡིན་
 བར་ཐུགས་རྒྱུད་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན། རྩོམ་དུག་གི་པོ་
 པོ་མོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི། དེ་ཡང་དེ་རྩོམ་གསུགས་རྩོམ་མར་འདུས། ཚས་
 དབྱེངས་རྩོམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། ལས་བཞི་སོ་སོ་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁ་

དོག་གམ་འོད་ཟེར་བསྐྱར་བ་དང་། མོད་པ་བཞིའི་བདུད་ཅི་ཡང་དཀར་སེར་དམར་ནག་ཏུ་
 བསྐྱར་བར་གསུངས། དེ་ནས་མངལ་འབྲིན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བའི་¹འཕེན་
 བ་ཤུགས་བྲག་པོ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞིང་། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་
 དག་ནས་རྩི་རྩི་འེ་སྤྱགས་བཟོད་པས་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་
 བས་དབག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར། དབེན་སའི་ལུགས་ལ་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱེན་ས་ཕྱིར་སློབ་དང་།
 སྤྱད་རྒྱུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱེན་ས་ཡབ་ཀྱི་དོ་མེ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིང་གར་བྲངས། ཐུགས་ཀ་
 ནས་ཕྱིར་སློབ། འོད་ཟེར་སོགས་སྤྱལ་བ་རབ་འབྲམས་ཀྱིས་རན་འགོ་བ་རྣམས་བདེ་འགོ་
 ལ་བཀོད། དལ་འཕྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་ཆེ་འདིའི་སྤང་གས་ལས་བསྒྲིག་། ཐུག་
 ཀུན་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཞེན་པ་བསྒྲིག་། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་
 བན་ཡོན་བསྟན་ནས་སེམས་བསྐྱེད། དབང་བསྐྱུར། དེམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པས་ཞེ་
 སྤང་གིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆ་ཆང་འགོ་བ་ལས། ཞེ་
 སྤང་སྤྱོད་བ་ཅམ་ལས་མ་ཤར་ན་ས་ཆོད་ཆུང་། འདི་འབྲའི་རིགས་ལ་འགལ་བ་བསྐྱིགས་
 མི་ཆོག་པས་དེ་དང་དེ་བྱས་སོང་ཞེས་མོས་པ་བྱས་པས་འབྲས། སྤྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུར་བསྐྱུས་ནས་ཡབ་རང་དང་། ཡུམ་རང་གི་ཡུམ་ལ་བསྟེམས། དེ་བཞིན་དུ་རྩི་ན་རྩི་ག་
 གིས་ཤར་ཀྱི་གཏི་ཐུག་གཤིན་རྩི་གཤེད་བསྐྱལ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་གར་བྲངས་པ་སློབ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་ཐུག་གིས་མཆོན་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་མེ་འོང་ལྟ་
 བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། བསྐྱུས་ནས་ཕྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཤར་ཀྱི་གདན་
 ལ་འགོད་པ་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་ལ། མོད་པ་བཞི་དང་། གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལ་སྤྱགས་བྱུང་དུ་མེད་པས་ཨོ་ཨུའྲུྃ་གིས་བསྐྱལ། སྤྱགས་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་

¹ སྤྱོད་ས་པའི་ མཚོད་དབང་།

ཅད་དང་། ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཨོ་ལྷ་མྱོ་བ་རྒྱས་ནས་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་ཆོག་པ། འཇམ་
དབལ་ཙ་རྒྱད་ལས། “ཨོ་ལྷ་མྱོ་གིས་ལས་ཀྱན་བྱེད།”¹ ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཀྱན་
མཁེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་གསུངས། རོད་པ་བཞི་དོ་རྩེ་
མ་དུག་གི་དོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱ་དེ་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡུལ་དུག་གི་
དེ་མ་སྐྱངས་ནས་བྱིའི་བྲ་བཞིར་བཀོད། གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱངས། དེ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་བཟན་པར་བྱས། བྱི་
དཀྱིལ་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྟ་བུ་གསུམ་
རོད་པ་བཞི་དང་བཅས་རྩོགས་པར་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱངས་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་
སྟོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལ་སྐྱུ་ལུས་པ་དང་བྱང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉེན་བཟེན་པ་སྟོ་བསྐྱུ་དང་ཆོས་མཐུན་ཁིང་དེའི་དགེ་ཙ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་དུས་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གང་འདུལ་
ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟོར་བ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཁིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་
བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པས་མཐར་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འབྱུབ་པའི་རུས་པ་
འཛོག་པ་དང་། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་ཉེན་བཟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་
ནས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟོར་བར་མཛད་པ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །
དེ་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་སྟོགས་སྟོར་འགྲུགས་འབྲེན་ཀྱིས་བསྐྱེད་
དགོས་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་ཆོག །རྒྱད་སྟོད་པའི་གཏོར་ཆེན་སྐབས་
ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་འདོན་ཚུལ་དེ་ཟ་མ་ཏོག་དང་མཐུན་ཁིང་། ཀྱན་མཁེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཀྱི་བཤའ་བའི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། རྒྱད་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཆོགས་འདོན་འདི་
ལྟན་ཐབས་མ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷང་སྐྱུ་དག་དབང་ཆོས་ལྟན་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་འཁུལ་སྟོར་

¹ ལུང་འདི་མ་རྟོག་པོ།

དུ། འདི་ལ་སྟོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་
 བྱི་མ་འདྲོན་པ་དང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཐུག་ལེན་མ་དག་པ་ཡིན།
 ཐུན་གླིང་བར་མ་འདི་བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱིགས་ཟེར་བ་སྐྱུར་བ་ལྷ་འདྲོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཤ་ཆེན་གསུང་དུ་དེ་འདྲའི་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ལུང་དོན་བཞག་ཀྱང་། བཤ་ཆེན་ཨེ་ཨྱ་དུ།
 དགྲེལ་འཁོར་གྱི་མཐར་སྟོགས་སྐྱོང་བཞོད་པ་གཏོར་འབྲུལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་།
 བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་ཐུལ་ཆོག་པ་གསལ་བར་གསུངས། རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་སོགས་གྱིས་
 སྟོན་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་།
 སྟོན་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གསུང་ཟེན་གྱིས་རྣམས་སུ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྟོགས་སྐྱོང་གི་
 བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ལུང་སྐྱེའི་འཇུག་སྟོང་གཟིགས་
 བས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་བཤ་བྱུང་སོ་སོས་བཀྲལ་ལུགས་གྱི་ཆོ་གའི་
 འདྲོན་ཚུལ་དང་། རུ་སྟོབ་སོ་སོ་ལ་གནང་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་མང་བས་བཤ་ཆེན་བཟང་
 བཀྲས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་ང་རང་གི་སྒྲ་མས་ཟ་མ་ཏོག་གི་འཕྲིན་
 ལས་རྒྱས་ཆེད་དེ་འདྲ་གནང་ཞེས་བྲ་ཆན་རྣམས་ལ་གསུངས། ལ་ལས། ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་
 ཆེར་ཅོམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་མེད་ཀྱང་སྟེ་སྟོན་རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་ལ་མི་དད་པ་དང་།¹ ལུང་
 སྐྱེའི་སྒྲ་མ་ཡང་ཡིན་པས་བཅན་ཚུགས་གྱིས་ཅོམ་བཅུག་པས་ན། འཇུག་སྟོང་དུ། “ཁྱོད་
 ལ་གཞན་གྱིས་དབང་ཅན་བྱས་སམ།”² ཞེས་པ་དེ་གོ་ཆེད་ཡིན་ཡང་ཟེར། དེས་ན་སྟོགས་
 སྐྱོང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་བཞོད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་བདག་བསྐྱེད་
 རྒྱུད་པའི་འདྲོན་ལུགས་གཉིས་ཤེས་དགོས། འདྲོན་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་བདག་
 མདུན་ཐ་མི་དད་ལ་རྩལ་ཆོན་དང་རས་གྲིས་སམ། དེ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱུབ་གཞི་

¹ མི་འདྲ་བ་དང་། མཛོད་དཔལ་།

² འཇུག་སྟོང་དུ་ཞེས་པ་ལུང་སྐྱེའི་འཇུག་སྟོང་ལ་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གནང་ནས་གཞུང་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ།

ཞིག་བསམ་དགོས། སྐྱབ་གཞི་མེད་ན་ཕྱོགས་སྐྱོད་བཞོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ཡིན་
བས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གཏོར་མགོན་གསལ་འདེབས་བཤམ། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་
མ་མི་འབྱུང་བ་སྤྱིར་བཏང་གི་བཤད་པ་ཡིན་པས། དམིགས་བསལ་རང་འབྲས་གཉིས་པ་
ཆད་ནས་དེས་བདག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱུལ་ཀྱང་ཆོག །ལས་རྒྱུ་གི་བསྐྱེད་མཆམས་ལྟ་བུ་ཡོངས་
བྱགས་ཀྱི་ལྟ་ཐབས་མ་ལྟར་བྱས་ན་མི་རྒྱུ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཟ་མ་ཏོག་ལྟར་བཏང་ན་
ལེགས་པ་འདི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་མ་བརྗེད་པ་གིས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆལས་ནི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་འབྲས་གཉིས་
སྤྱི་མིག་དབང་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཁྲིའི་ལས་འཁོར་ལོ་ཁྲིའི་གིས་མཆོན་པ། དེ་ལས་རྩོ་
རྩོ་མིག་སོགས་ཆོ་ག་ལྟར་བསྐྱེད། མིག་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོད་དང་། མིག་འབྲས་ཡོངས་སྤྱི་བྱུར་
པ་ལས་བསྐྱེད་པར་ཡང་བཤད། ལྟ་སོ་སོའི་རྩ་ཞལ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་འགོད་
མི་དགོས། རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཞི་ནང་དང་། ལྟ་བྱ་གི་སྤྱི་མཐོང་། ལྟའི་དཀྱིལ་ལྟེ་དབང་
ཆེ་བྱེད་བཀས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱས་སྤྱི་འགོད་པ་དང་། ལྟའི་རྩ་བར་འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་
ལས་ལྟགས་ཀྱི་རྩ་བར་རྩོ་འགོད་པའི་གསུང་བཤད་སྤྱིར་བཏོད་པ་དེ་གལ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་ལུས་
ནི་སྤྱི་མཆམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་
བ་ལྟར་བཞོད། རྩོ་རྩོ་མིག་སོགས་བྱ་གཞི་སྤྱི་བྱེད་། ཕྱག་རྩོར། ལམ་སྤྱིར། འཛིག་ཏེན་
དབང་ལྟག །སྤྱི་བ་སེལ། ཀྱན་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་
བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་ན་རྩོ་རྩོ་ཡིད་ཀྱན་བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མོས།
དེ་དག་གིས་མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སྐྱོད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་
མེད་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་ཤེས་འགྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་རྣམས་ལས་རྒྱུ་དུ་འགོ་
བའི་སྤྱི་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆལས་ནི།¹ གོང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

¹ ཕྱིན་བརྒྱུ་ནི། ཤིང་དཔལ།

བད་ཆེ་ལ་གནས་པའོ། ། ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་¹མཆོམས་
འབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བད་གདན་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་གདན་མི་འབྲེལ་བའོ་དེ་པར་སྟོན། དེ་ཡང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་
བ་ལ་རྩྭ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྷེ་བར་རྩྭ་དང་དོ་རྩེ་ལས་ཐུགས་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་ན་བ་ལྷ་
བྱའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྩེ་རྩྭ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་གི་ཐེག་
ལའི་ནང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུགས་དོ་རྩེ་ལྷ་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཐུགས་དོ་རྩེ་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་རྒྱབ་མདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གོ་ས་ཐ་
མི་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་བདེ་བྱ། མགིན་པར་ལྷ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་
དབུས་སུ་ལྷ་དང་བརྒྱ་ལས་གསུང་དོ་རྩེ་དམར་པོ་དོ་རྩེ་ལྷེ་ལྷ་བྱའི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་དམར་
པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྷ་ལས་མཆོན་པ། སྐྱེ་བོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་
པའི་ལྷེ་བར་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་དོ་རྩེ་མིག་ལྷ་བྱའི་ཐུགས་ཀར་འཁོར་
ལོ་དཀར་པོ་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་ལ་རང་འབྲའི་ཡུམ་
གསལ་བཏབ་ཀྱང་རུང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེ་གསུམ་
གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱེན་བྲངས་པ་ལ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་སྟོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་
རྩལ་ཐོགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་དོ་རྩེ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལས་རང་འབྲེལ་གཉིས་པ་དེ་བཀུགས་ཏེ་རང་གི་གནས་
གསུམ་གྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ཏེ་སྐྱེགས་བརྗོད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །འདི་
ལ་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་བྱིན་ལོན་
པས་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་རྒྱས་ནས་ཡིད་དང་། དེ་ནས་གསུང་དང་སྐྱེ་བྱིན་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་

¹ བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་ ཤིང་དཔལ།

² བྱིན་བརྒྱབ་ ཤིང་དཔལ།

³ བྱིན་བརྒྱབ་ ཤིང་དཔལ།

པར་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། རི་ཆབ་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་
འབྲུལ་བའང་གནད་འདི་ལ་རག་ལས་¹གསུངས་པ་སྤྲད་རྒྱུ་དོན་རྩིས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་
ལས་གཞན་ལ་མེད་ཅེས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། ཐུགས་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཡོད་ན་འཇམ་དཔལ་རང་
བཞིན་མ་དང་། ཟ་མ་ཉོག་ལྟར་ན་མི་དགོས་པས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་
གྱིས་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་ལ་རྩི་རྩིས་ཀྱི་འབྲང་གི་བགེགས་
བསྐྱད། ལྟོང་ག་ནས་མཆོད་ལྟ་སྟོས་ལ་མཆོད། སྤྱབས་མགོན་དོན་རྩིས་ཀྱི་སྤྱན་དཀྱིལ་
རྒྱ་དགེ་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འཛེན་གྱི་མཆོད་པར་རོལ་མོ་མི་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་མི་འཁྲོལ་ཞུས། འོ་
ན་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་པར་འཁྲོལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་མི་ཤེས་ཞུས། རྒྱུད་
སྟོང་པས་ཆོགས་ཞིང་ལའང་མི་འཁྲོལ་ཟེར་བ་ཐོས། ཡོ་ཐུང་རྩ་རྩེས་སོགས་ལ་སྟོ་བ་
བཞིའི་ཕྱག་མཚན་ཕྱར་ཅམ་གྱི་བདེ་བྱས་པས་རྩིས་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་བོར་
གཞུག། རྩི་གིས་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་ལུས་ལ་ཞུགས། སྤྱི་གྱིས་འོ་རྩ་ལྟར་དབྱེར་མེད་འདེས།
རྩིས་ཅི་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ། བསྐྱེད་
ན། དོན་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་མཉམ་དུ་སྤྱན་དངས་ཀྱང་ཆོག །དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
གདབ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་ལྟ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་དེ་
དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ཆུ་རུབ་ཀྱི་ཆུ་ལ་དུ་དབང་
བསྐྱར་བས་སྤྱི་གདབ། རི་མ་དག །ཆུའི་ལྟ་མ་ཡར་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཙོ་བོ་
ལ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྟོག་རིམ་འཛིན་པས་ལུས་
ལྟ་མ་གྱི་སྟོན་མོ་གྱི་ཐོད། ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་

¹ རགས་ལས་ ཤིང་དཔལ་ མཛོད་དཔལ་།

བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་སྤྱན་མ་དཀར་མོ་གི་ཐོད། ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱལ་བ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་
 སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྐྱོལ་མ་
 སེར་མོ་གི་ཐོད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་བསྐྱེད་བྱིལ་
 བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གི་ཐོད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་ལ་དོན་
 གྲུབ་ལྡང་གྲུ་རལ་གི་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་དམ་ཆེག་སྐྱོལ་མ་ལྡང་གྲུ་གི་ཐོད་འཛིན་
 པས་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་ཡབ་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་བ་སྟོན་པོ་ས་གཞོན་མཉམ་གཞག །¹རྣམ་
 ལྷང་དཀར་པོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། རིན་འབྱུང་སེར་པོ་མཆོག་སྤྱིན་མཉམ་
 གཞག་།² འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གི་ཕྱག་རྒྱ། དོན་གྲུབ་ལྡང་གྲུ་
 སྐབས་སྤྱིན་དང་མཉམ་གཞག་གི་³ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ལོངས་སྟོན་རྩོགས་པའི་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན།
 ཞབས་དོ་རྩེ་སྤྱིལ་བྱང་གིས་བཞུགས་པས་དབྱ་བརྒྱན་པར་བསམ། ཕྱོགས་སྟོང་བསྐྱེད་
 ཡོད་ན་སྤྱི་པོར་དོ་རྩེ་འཛིན་གསུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་རེས་རྒྱས་བཏབ་
 ཅིང་དབང་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་བསྐྱེད་པ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་མཆོད་བསྟོད་ནི། བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་
 ཆེ་རང་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོ་རྩེ་འཛིན་གསུང་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བྱེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ཤར་སྐྱོའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཁོད་པའི་
 སྟོང་ག་ནས་ཅུ་ཀ་སོགས་མཆོད་ལྷ་སྟོན་བ་དང་། དེ་མིན་ཆེ་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྷར་རང་
 གི་སྟོང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྟོན། མཆོད་པ་བཤམས་པའི་གནས་འདོད་སྣམ་ཡིན་པས་དེ་
 ན་འཁོད་པའི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པའི་དམིགས་པ་སྦྱང་། དེ་ཡང་གསང་
 འདུས་ལྷ་བྱ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་ཉིང་བསྐྱེད་བྱས། མདུན་བསྐྱེད་དུས་ཤར་དུ་རང་ཉིད་

¹ མཉམ་གཞག མཛོད་དཔར།

² མཉམ་གཞག མཛོད་དཔར།

³ མཉམ་གཞག་གི་ མཛོད་དཔར།

ནམ་སྤང་སོགས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་རང་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་བདག་མདུན་ཐ་
 མི་དད་དང་། བདག་མདུན་གྱི་ཆོ་ག་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཡིན། ད་ལྟའི་ལུ་
 ཨི་པའི་ཆོ་ག་འདི་ལ་ཡང་བདག་མདུན་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་དང་། མདུན་
 བསྐྱེད་ལ་རང་གིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་བདག་མདུན་ཐ་
 དད་དང་ཐ་མི་དད་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། སྤང་རྒྱུད་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པའི་ལུགས་ཡིན།
 མི་འཛིན་པ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་སྐབས་ཐ་གྱི་ཏ་སོགས་གྱི་སྤྲུགས་བརྩོན་མི་དགོས་ཀྱང་ད་
 ལྟ་བུརྩོན་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མགོར་ཁྱེད་ཀྱི་གིས་དཀྱིལ་
 འཁོར་བསངས་ནས་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བྱུགས། གཙོ་བོའི་མཆོན་མ་དང་
 རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་བདག་མདུན་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱེད་པས་
 བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་བྱི་བྱམ་དབང་།
 བྱང་གསང་དབང་། གསང་བ་ཤེར་དབང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་
 པ་བཞེལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ག་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་
 དཔག་མེད་སྟོས་ཏེ་སྐྱུ་ཁྱུས་གསོལ་བ་དང་། ཞབས་བརྒྱ་བ་སོགས་ཆུ་གཉིས། དྲི་ཆབ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱི་ནང་གི་ཉེར་སྦྱོད་རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་གཟུགས་རྩོམ་མ་མེ་
 ཡོང་རོལ་གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་འཆར་བ་ཐོགས་པ་སོགས་ལྷ་མོས་ནང་དང་།
 ལུག་མཆོན་གྱིས་བྱིའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། རྩ་སྐྱུ་ཆུ་གསེར་མ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷ་དུན་གྱི་
 ལུས། མེ་ཏོག་མ་སོགས་གཟུགས་རྩོམ་མ་སོགས་ལྷ་དུ་དགོས། བྱང་མཆོད་ལ་རང་
 གི་མཐེ་བོང་ལུས་གྱི་པར་དང་། སྤྱིན་ལག་ཡབ་གྱི་རྩོམ་རྩིས་པས་མ་ལ། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་
 པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བར་མོས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། མཐེབ་
 སྤྱིན་གྱིས་གཡོན་སྟོར་གསུངས་ཀྱང་ལུག་ལེན་ལ་གསང་འཛིགས་གཉིས་ལ་གཡམས་
 སྟོར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་སྟོར་གྱིས་ལན་གསུམ་དཀྱུགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་

བསམ་གཏན་སེང་གེས། “སྒྲོམ་པོ་མཐའ་ལྟག་ཅེ་སྒྱུར་བ།”¹ ཞེས་མཐེ་བོང་ཡབ་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེ་དང་། སྒྲིན་ལག་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱ་མཆོན་གྱི་དུ་ཡིན་བས་མཐེ་བོང་གིས་འཛོར་ཚུལ་གྱི་དུ་བ་
 ཕྱག་ལེན་ཡིན་གསུངས། འཛོར་མི་དགོས་པར་མཐེ་བ་སྒྲིན་སྒྱུར་བ་ཁ་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་
 ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱུངས་གསུངས། དེ་ལ་གཙོ་བོའི་རྩ་
 ཞལ་གྱི་སྒྲིང་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱགས་ཀར་སེང་ཁྱི་ལ་རིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་
 མཐའ་སྒྲོར་དུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞུགས་པའམ། རིགས་བདག་གི་ཕྱགས་ཀའི་སྒྲ་
 མ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས་སུ་དམིགས་པའམ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སམ་ཁྱོམ་ཆོགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་དབྱལ་བའི་ཐད་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་
 མ་དང་། སྒྲིན་མཆོམས་ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་འབྱུང་། སྒྲ་རྒྱད་པས་འདིར་རྩ་བའི་སྒྲ་
 མའི་མཆོན་བརྩོད་པར་གསུངས། ཨོྲེ་ཕྱི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱིས་རང་གིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་པའམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩེན་བརྩེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་གསལ་
 བཏབ་ནས་སྒྲིང་གའི་ཐད་ནས་འབྱུང་། གཞན་ཡང་རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་བྱས་ཏེ། རྩ་བའི་
 སྒྲ་མ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ། རང་གིས་བསྐྱེན་པའི་ཡི་དམ་གསུམ་ལ་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་
 རིམ་རྣམས་སུ་གསུངས་ཀྱང་གནས་དེར་ཡི་དམ་དེ་དང་དེ་འགོད་དམ་གསུང་བཤད་མེད།
 སྟན་ཀྱགས་རྩོ་རྩེ་འཆང་ནས་ལན་གཅིག་སྐབས་དེར་ཕྱག་གིས་ཡར་སྤངས་ཀ་ཞིག་གནང་
 སོང་། ད་ལྟ་གནས་དེར་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་མཛད་ཀྱི་²ཡང་མེད་གསུངས། ཆོས་
 སྤང་རྣམས་རྩོ་རྣམས་པད་རྣའི་སྒྲིང་བཀོད་པའམ། རང་རང་བཞུགས་གནས་སུ་སྟེ་བའི་
 ཐད་ནས་འབྱུང་། གཉུག་མར་གནས་པའི་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐབས་དེར་

¹ རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབྱུང་། ༡ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱད། ལེུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༡༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མིང་མེད་མཐེ་བོ་ཅེ་སྒྱུར་བས།” ཞེས་སོ།

² མཛད་གི་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

9 རྒྱུད་རྫོང་གཞུང་རབ། ག་ཐང་སྐལ་བ་དོན་ལྷུ་བ་རྒྱ་མཚོ། འཛིགས་ལྟེང་བསྟེང་རིམ། འཕྲུལ་དབང་ལོག་ཁྲམ་༣༡༤ ལས་རྒྱང་བ་ལྷང་མི་
འདྲ་སྟེ། “རང་ལམ་ལྷུ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་ལྷང་མེས་ས་ལྷུ་ལྷི་བསྐར་ལྷང་མིག་ལེ་རྒྱལ་ལྷང་པ་ལས་ལྷུ་བ་རིགས་ལྷང་རང་རང་གི་སྐྱ་མདོག་
ཅན་ཞལ་གསུམ་ལྷག་ལྷག་པ་ལྷུ་བ་ཅན་རེ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་རྒྱད་སྟེམ་ལྷི་བའི་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྫོང་བ་ཅིད་ལྷུ་བ་དུས་པའི་
ལྷལ་ལྷལ་ཅན་རེ་ལོག་ལྷ་རྒྱུར་པའི་པདྨ་རྫོང་དྲུང་མེད་ལྷི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅིད་དུལ་འཁོར་པའི་རྩ་ཐངས་ཅན་ལྷི་ལྷགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པར་
བསམ་” ཞེས་སོ།

ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་དབྱེས་པར་གྱུར།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་གསལ་ཏེ། བདེ་
 སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོམས་པའི་
 ཡལ་དང་ཡུམ། སྟོས་པའི་ཡུམ་དང་ཡལ་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་
 ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་སྟེ། སྤྱི་རྒྱལ་སྒྲ་མོ་ཚུན་ཆད་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་རང་
 བཞིན་ཀྱི་ལྷ་ཡལ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པར་མོས། དེ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
 དང་འཁོར་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་བསྟོད་པར་མོས་ནས་ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་གཉིས་མེད་བྱུན་མོང་མ་དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ།
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ།། སོགས་དང་། སྤར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་
 བོ་ཁྱོད།། སོགས་འཁོར་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་བློན་པས་བསྟོད། མགོ་ནས་²འདིའི་བར་
 ཆེག་མཆམས་སུ་བཅད་ནས་སྤེལ་མ་མཁའ་བར་སྤྱི་མ་མི་འདོན། གང་ཤར་བ་མ་བཟེད་
 པའི་སྟོང་རྗེས་མ་བསྐྱེད་ནས་དལ་བྱས་མོས་པ་ཤུགས་དྲག་དགོས་པས་ཆོ་གར་གདངས་
 བྱེད་པའང་དགོས་པ་འདིའི་ཆེད་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་དག་པའི་གོང་འདིར་དབྱེད་འཛིག་གི་
 སྟོམ་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུལ་དང་གསལ་སྤང་སྐྱབ་དགོས།

དེ་ལ་སྟོམ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་གངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་དུ་སྟོམ་ཞེས་
 འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་གཏོང་། འདིས་སྟོམ་སྐྱབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་
 འགྲུབ། དང་པོར་ཉེན་བཉེན་པ་རྗེགས་པར་འཆར་དགའ་བས་ཁྱ་ཆེམ་མེ་བ་དང་། གཙོ་བོ་

¹ བཀའ་ཤིས་སྐྱེན་པོ་གསང་སྐུ་ལྷན་པ་སྤྱི་ཆོང་གི་འདོན་ཆ། བོད། དང་པོ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དཔར་གསལ། ཤོག་གངས་༡༤བཟེ

² འགོ་ནས་ ཤིང་དཔར།

གཅིག་ཕྱེད་ཀྱི་དེའི་ཚུ་ཞལ་ཙམ་མམ། དེའང་མི་གསལ་ན་སྐྱུ་བརྗེས་པ་དང་ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་
 པ་མིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། དེའི་སྐྱུའི་ཆ་ཤས་གང་འཆར་བ་ལ་
 ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བྱགས་ཅན་དང་། གཞན་ཡིད་ཀྱིས་མ་བོར་བ་བྱས། དེའང་མི་དང་
 ཉི་མའི་ཐེར་ལྟ་བུ་དཔེར་བཟུང་ནས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོད་དང་འོད་ཐེར་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་བསམ། དེ་འཆར་ཆེད་དམར་ཁྲིད་ལ་ཁང་པ་ཤར་དང་སྒྲོར་སྒྲར་ཁྲུང་ཅན།
 དེའི་འོད་པོག་སར་ཆུ་སྒོད་དང་། སྤེང་དུ་མེ་ལོང་དང་རལ་གྱི་བཏགས། བྱང་ངམ་བྱུབ་དུ་
 དམིགས་ཏེན་བྲིས་སྐྱུ་བཟམས། ཐང་སྐྱུའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ་ཤར། དེ་ཆུ་སྒོད་དུ་
 ཤར་བ་ལ་དམིགས་པའམ། དེ་མ་འཛོམ་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་
 བས་བསྐྱོམས། དང་པོའི་དམིགས་ཏེན་བཞག་ནས་ལྟ་གཞན་འཆར་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་མི་
 འབྲང་བར་ཆད་གཅིག་གི་སྤྲོད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་ངེས་མེད་བྱས་ན་མི་འཆར་བས་ཆད་
 ལ་པལ་ཅེས་གསུངས། སྐྱུའི་སྤྱི་ཤར་བ་ན་རལ་པའི་ཅེ་ནས་གདན་གྱི་བར་དང་། གདན་
 བས་ཡར་རལ་པའི་ཅེའི་བར་དང་། རྒྱབ་མདུན་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡས་མས་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྤྲོད་འོག་ཤར་བྱུབ་སྤྲོད་བྱང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་ནས་ནང་དང་། བང་
 བས་ཕྱིར་གསལ་འདེབས་པ་དང་། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས། རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་
 ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ་ཤར་སྐྱུའི་རྟ་བབས་གྱི་སྤྲོད་དུ་
 འཁོད་ནས་ཏེན་དང་བཏེན་པར་བཅས་པའི་བཀོད་པ་སྤར་ལྟར་ལེགས་པར་བལྟས། ཡིད་
 ལ་གསལ་བར་ཤར་བ་ན་མ་བརྗེད་པར་རང་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་
 པར་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་འཆར་བདེ་བའི་ཐབས་གནང་བ་རེད། ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་
 པ་གཙོ་བོ་དང་། གསལ་སྤང་འདོན་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གསལ་སྤང་སྐྱུ་བའི་
 མཐར་མེད་མི་རུང་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན། ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཡོད་མེད་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད།
 དེའི་ཆེ་མེས་གནས་དགུ། སྤྱོད་སྤྱུག །ཡིད་བྱེད་བཞི་སོགས་འབྲུབ་ལུགས་ལམ་རིམ་

དང་བསམ་གཟུགས་ལྟ་ཡིན། རྟོན་བརྟན་པ་ལ་ང་ཚུམ་བརྟན་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་བ་
 གཉིས་ཚོགས་ནས་གསལ་བཏབ་ཤིང་གིས་འཆར་ཡང་ལྷུང་དུ་མི་འཆར་བའི་ལས་དང་པོ་
 བ་དང་། རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཅེས་དུ་འཆར་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་གི་སྣ་སོགས་དེ་ལྟར་
 མི་འཆར་བ་ཡི་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 གི་སྣ་དང་། སྐྱེ་གི་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཚུན་ཆད་ཡུད་ཅེས་ལ་ནས་འདོད་འཆར་བ་ཡི་ཤེས་
 ལ་དབང་བ་དང་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་སྐབས་ཡིན། ཡི་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་
 སྐབས་རྟོན་བརྟན་པ་ཡུད་ཅེས་འཆར་བ་ལ་དཀར་ལས་མེད་པས་རྩོམ་མེད་གི་སྤྱང་བ་ཐོན་
 ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག་གས་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་། གནས་སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་སྤྲ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་བྱིང་ཚོད་འགོག་ཆེད་ཡིན་པས། ཚོད་པ་འགོག་ན་འོག་དང་།
 བྱིང་བ་འགོག་ན་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་དང་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་ལ་སེམས་བབྱང་སྟེ་བྱིང་
 ཚོད་གི་དབལ་ཚོག་པ་ན་རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོབ་པ་ལས་ཆིག་རིལ་བྱེད་པ་མིན།
 རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྤྲ་ཐིག་ལ་ཆིག་རིལ་དགོས་པས། སྟེང་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སེམས་དབའ་རྩྭ་ཡིག་ལས་རྩོམ་སྟེང་སྤྲ་མོ་སྟོས་ཏེ་ཅ་ཞལ་གི་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཆུ་གདན་
 སྤྲ་མ་བྱེད་གཤག་ཅེས་གི་སྟེང་དུ་རྩོམ་སྟེང་ཅེ་ལྟ་པ་ཡུངས་འབྱུ་ཅེས་ལ་སེམས་
 བབྱང་། དེ་བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་གཅིག་ནས་གཉིས་སོགས་སྟོས་པ་དང་། མཐར་ནས་མཁའ་
 ཁུབ་པ་སྟོས་ནས་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བྱིང་ལྟ། སྤྲ་མ་མ་བརྟན་པར་བྱི་མ་མི་སྟོ། དེ་
 མཐར་བྱིན་ནས་ཕྱག་མཆན་དེ་སྟེ་སྐྱར་བསྐྱར་ལ་སྟོ་བསྐྱར་བྱ། འདིའི་སྟེང་གི་སྣ་ཅེ་ཡོངས་
 གསལ་གི་སྣ་ཅེ་ལ་གསུངས་སྟེ་མ་འཆར་བྱང་། ཡིག་ཆ་འགར་ཐིག་གཉིས་གི་བར་གི་སྣ་
 བྱག་གི་འཛོམས་དང་། ཐར་སག་པས། ཐིག་འབྲས་གཉིས་གི་དབྱས་ཅ་དབྱ་མའི་ཡར་སྣ་
 བྱིན་དུ་འབྱེད་བའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་གསུངས། ཡང་ཡབ་ཡུམ་གི་བྱགས་ཀ་ནས་བྱང་སེམས་
 དཀར་དམར་པལ་པ་གསང་གནས་སྤྲ་མཆོམས་སུ་ཆུ་གདན་ལ་བཞོད། དེ་བརྟན་པ་ན་

ཐེག་ལའི་ནང་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བསྟུ་བྱ། མདོ་ཡུགས་ལ་ཐོག་མར་འཛོག་སྟོམ་གྱིས་ཤིན་མུངས་དང་། དེ་རྗེས་དབྱེད་སྟོབས་གྱིས་ཤིན་མུངས་བྲངས་ཏེ་ཞི་ལྷག་རིམ་ཆར་ཐོབ་པ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་སྟོ་བསྟུ་ལ་དབྱེད་འཛོག་གི་སྟོམ་ཆར་ཞིང་རྒྱུད་དུ་ལ་བས་བྱིང་མོད་རྒྱུར་དུ་ཁིགས་ཏེ་ཞི་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས་མདོ་དང་མི་འབྲ་བའི་ཟབ་བྱེད་ཆེ། དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐབ་སྟེ་བསྟོམ་པས་སྟོ་བ་སྟེ་ཡིད་ལུན་ན་དག་པ་བྲན་ནས་བསྐྱས་པ་བྱ། འདི་ལ་སྦྱད་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོར་བ་སྟེ་མའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་འབྲེན་པའི་ཆོག་གོ་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པས་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྟེ་རྒྱལ་ཕྱོད་གཅིག་ལའང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྩོགས། གོ་འཕང་དེར་བསྟོད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ཆ་ཆར་སྟེ་རྒྱའི་རྣམ་པས་མཆོན་ཚུལ་ཤེས་ན་སྟེ་བསྟོམ་པས་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་གོ་བ་དང་། དག་ཆ་མ་འོངས་པ་¹ན་འདི་ལྟར་བྱུབ་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ལ་སྤངས་གཞིའི་གསུང་རབ། དེ་ལ་སྤངས་པའི་དོན་རྟེན་རྒྱ་བདེན་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འོད། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་སྟོགས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་བ་མིག་སྟོན་སོགས་དང་། དངོས་བྱུབ་བརྒྱུད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབང་སྟུག་བརྒྱུད། སྟོབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་མི་གནས་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཞལ་སོགས་གྱིས་མཆོན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ།།

དེ་ནས་སྤང་ཐག་སྤང་བྱ་དགུ་སྟོལ་སོགས་སྟུགས་རིམ་ལྟར་བྱས་པའི་མི་རུས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་སྟོམ་པར་བཞག་ལ་བསངས་སྤངས། བད་ཉིདེ་གདན་ལ་སྤང་རྩོག་

¹ མ་འོང་བ་ མཛོད་དཔལ་

གི་གྲངས་ཀྱི་མེ་ལས་བརྒྱ་མེས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཡབ་
 རྒྱུ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ།¹ དབང་བསྐྱར། རྒྱས་
 གདབ། མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་མེ་ཡིག་གི་མཐར་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་
 དམིགས་ནས་གསུམ་མཐ་བདུན་ཅུ་བརྒྱ། འོད་དུ་ཁྱེན་སྤྲུལ་འཛུགས་པའི་མི་མགོའི་ཐེང་
 བ་དབྱལ་བ་ཚུར་བསྟན་པའི་སྤྲོད་མཆོམས་སུ་རྩྱ། དེའི་ཐེག་ལེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབྱེལ་
 འཁོར་རམ། གཙོ་བོ་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་བསམ།
 ཐེང་རྟོག་དེ་བཟང་བ་དང་མཐེ་བོར་ལུགས་ཀྱས་ལྟ་རང་འབྲེ་སྐྱབ་བྲངས་ནས་རང་གི་
 སྤྲོད་གཤིན་ལྟུང་ལ་ཐེག་པར་མོས་ནས་འབྲེན། ཐུ་མེད་རྟོ་རམས་པ་ཆོས་སྤྲོད་པོས། ཐེང་བ་
 མདོ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དེས་ཅན་བྱས་ནས་འབྲེན་པ་ལས་གཡས་གཡོན་དེས་མོས་
 ཀྱིས་འབྲེན་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པས་གསུངས་ཐེང་བ་འདིའི་མི་མགོའི་དབྱལ་བ་
 ཚུར་སྟོན་པའི་དམིགས་པ་དང་མི་འབྲིག་དགོངས་སམ་སྟུམ། རིགས་བྲུ་ཆང་དེ་ཁས་མི་
 ལེན་ཅེས་གསུངས། རབ་གནས་མདོར་བསྐྱས་ཐེང་བ་བསྐྱེད་ཆོག་འདིས་རིགས་འབྲེ་
 རྒྱུར་ཆོག

དེ་ནས་བརྒྱས་པ་ལ། ཞི་ཁྱོ་སྐྱགས་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་
 ཉི་གདན་རྒྱ་གདན་དང་། རྩྱ་ཡིག་རྩྱེ་ཡིག་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་མེ་ཨ་ར་བ་ཅ་ནའི་ཡི་གེ་དུག་
 བཀོད་ནས་བརྒྱ་བ་ལ་ཉི་གདན་རྒྱ་གདན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྐྱགས་སྐྱབ་པེའ། ཡང་ཉི་གདན་
 རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་པར་གྱུར་པའི་ཅིབས་ལ་ཨ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་དུག་། ལྟེ་བར་
 རལ་གྱི་བྱེད་འབྲེད་གི་ལུགས་མཆོམས་ཀྱི་གཞུང་ཐུར་རམ། ལུ་བའི་རྟོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ནང་
 དུ་རྩྱེ་གསལ་བཏབ་སྟེ་བརྒྱ་བ་ལ་ཉི་གདན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་པར་བསྐྱར་བའི་སྐྱགས་
 སྐྱབ་ཐེང་ཉེ་འབྲོང་ཅེ་སྟེ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་གསེར་ཆོས་སུ་ཡང་བྲགས། འདི་

¹ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཤིང་དབང་།

² ཐུགས་སྐྱབ་ མཆོད་དབང་།

གཉིས་ཀ་ལ་ཆེ་གསལ་སྒྱུར་ཟབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་བདུན་དང་། མ་དག་པ་འབྱུང་
 པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དམིགས་པ་སྒྱུར་ཆོག །སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་
 ཉི་མའི་སྤྱི་དུ་རྩྱ་ཁྱུ་བ་ལས་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ས་ཐོན་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྤྱར་སྒྱུར་ལ།
 རལ་གྱི་འཁོར་བར་མཆོམས་ལ་རྩིས་བྱས་པ་ཀོད། དབྱུས་ཀྱི་རྩིས་གི་གྲུའི་ནང་ཆེ་གསལ་ལ་རང་ཐ་
 མལ་དུ་གནས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པ་འདི་ཞི་ཁྱོ་སྤྱགས་སྒྱུབ་གཞན་
 དང་སྤྱགས་གང་ལའང་སྒྱུར་ཆོག །འཁོར་ལོ་གཡས་དང་ཡིག་འབྲུག་ཡོན་དུ་བསྒྲོར་བའམ་
 མ་བསྒྲོར་ཀྱང་ཆོག །རེས་མོས་ཀྱིས་བསྒྲོར་ཀྱང་རུང་། འཁོར་ལོ་གྲབ་གྲབ་འཁོར་བ་མང་
 ན་མི་ལེགས་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པ་དགོས། རང་གཞན་གྱི་སྒྲོང་ས་ཐུན་སྒྲུབ་ཤད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་པ་རལ་གྱིས་གཏུབས་པའི་ཕྱེ་
 མ་ཉི་གཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའམ། འཁོར་ལོ་མི་བསྒྲོར་ན་འོད་ཟེར་འཐབ་པས་གཏུབ། ཉི་
 གཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་འོག་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པར་བསམ། ཆེ་གསལ་སྒྱུར་ཟབ་སོ་སོ་
 ལ་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྒྱུར་ནས་
 ཞིབ་པར་གསུངས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ། བསྐྱེད་
 རིམ་འདིར་དམིགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ལ།¹ དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཆོང་
 བར་བྱས་པའང་ཡོད་པ་ཁྱིད་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན། སྤང་རྒྱུད་ལུགས་རྣམ་བཤད་དུ་མེད་
 ཀྱང་དོག་བདེ།² ཐུན་མོང་བ་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་ཉི་གཏན་གྱི་སྤྱི་དུ་འཁོར་
 ལོ་བཀོད་དགོས་ཚུལ་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དེས་ལན་དུ་ཡང་གསལ། བསྐྱུས་གཞིག་གི་
 དམིགས་པ་རྣམ་བཤད་དུ་ཡོད། སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་སྒྱུབ་ལུགས་གཅིག་
 ལ། རོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀར་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བར་ཆེ་བ་ལ་དབྱངས་ཅན་
 མའི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱུད་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱུས་སུ་ཆེ་བ་ལ་མི་མེ་མགོ་གཡས་བསྐྱེད་ཉལ་

¹ ཡོད་ལ། མཚོན་དཔེ།

² རོ་ག་བདེ། ཤིང་དཔེ།

ཐབས་སུ་གནས་པ་གདན་གྱི་ཚུལ། དེའི་སྟེང་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་གྱི་སྟེ་བར་སྐྱེ་གདན་ལ་
 རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་དྲུག་ལ། སྟེ་བར་རལ་གྱི་བྱིན་འགྲེང་གི་ལྷགས་མཆོམས་སམ་
 ཡུ་བའི་རྩོ་རྩེའི་སྟེ་བར་སྐྱེ་ཡིག་གས་སྟོ། ལན་གཅིག་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གསུངས། ཅི་བས་
 དྲུག་ལ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། བར་སྟོང་དྲུག་ལ་སྐྱེ་དྲུག་བཀོད། བད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་སྟོར་
 དུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་གཉིས་དང་། སྐྱེ་སྟོར་ལ་གསལ་བྱེད་བཞི་རེ་བཀོད་དེ་ཨོ་ཨ་ར་པ་
 ཅ་ན་སྐྱེ་འམ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྐྱེ་གང་རུང་བསྐྱེ་སྐྱེ་ཡོད་དམ་བརྟག་གསུངས། དེའི་
 ཆེ་བྱག་གི་པི་ཕྱི་ལས་སྒྲགས་དེ་སྟོགས་པར་བསམ། བསྐྱེའི་འདབ་མར་དབྱངས་གསལ་
 བྱེད་བཀོད་པ་ལས་བསྐྱེ་བར་མ་གསུངས། དེ་ནས་གཙོ་བོའི་འཁོར་ལོ་འམ་སྐྱེ་གདན་ཉི་
 གདན་དང་། སྐྱེ་ཡིག་སྐྱེ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐར་ནང་དུ་ཉེ་སྟེང་ཆར་གསུམ། དེའི་ཕྱིར་
 སྟེང་བོ་ཆར་གཉིས། མཐར་ཅ་སྒྲགས་ཆར་གཅིག་ལྟ་བུ་བཀོད་དེ་ཅ་སྒྲགས་ཆར་གཅིག་
 བསྐྱས་ཀྱང་གསུམ་ཀ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་བསྐྱས་པའི་བྱིན་སྐྱབས་འབྱུང་། དེ་རྗེས་
 ཅ་སྒྲགས་སྟེང་བོ་ལ་བསྟེམས། དེ་བསྐྱས་པས་སྐྱ་མ་ཐིམ་པ་དང་། ཉེ་སྟེང་བཀོད་པས་
 གསུམ་ཀའི་པན་ཡོན་འཛོལ། དེ་རྗེས་སྟེང་བོ་ཉེ་སྟེང་ལ་བསྟེམས། དེ་བསྐྱས་པས་སྐྱ་མ་
 གཉིས་ཐིམ་པས་གསུམ་ག་བསྐྱས་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་ཞེས་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་
 གསུངས། སྟེང་བོའི་ཨོ་བརྩོད་པ་དང་ཅ་སྒྲགས་དེ་ལ་བསྟེམས། ཉེ་སྟེང་ལ་རིགས་འབྲ།
 སྒྲགས་ཐེང་རྩོ་རྩེའི་མཐར་འགོད་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད། གཏོར་ཆེན་གྱི་འཛིགས་བྱེད་ཅ་
 སྒྲགས་དང་། སྐད་རྒྱུད་པས་གསང་འཛིགས་གྱི་སྒྲགས་སྐྱ་མས་དབུ་བསྐྱལ་བ་ནི་འཛིག་
 ཉེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱས་པ་ཐོག་མར་ཅ་ཞལ་ནས་འདོན་པ་གོ་ཆེད་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་
 གྱི་བསྐྱས་པ་འཛིག་ཉེན་པའི་བསྐྱས་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་སྟེན་ཞལ་ནས་དབུ་བསྐྱལ་བ་
 དང་འདི་གཉིས་ཉོག་གསུམ་གྱི། “སྟོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་

པར་བྲ།¹ ཞེས་པའི་དོན་བཞུགས་པ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ལུགས་ཡིན་པས། རུ་པོ་ཏ་ཀྱི་
 རྟོག་བདུན་འབྲེལ་པའི་བཤད་པའང་དབྱ་བསྐྱལ་བའི་དོན་ལས་ཞལ་གཞན་ནས་མི་འདོན་
 པ་མིན། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་དང་། སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་
 རྩོམ་པའི་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཏུ་ཆེམས་ཀྱིས་སྟོགས་པར་
 མོས་པ་འདི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། བཞུགས་པའི་སྐྱབས་དམིགས་པ་ལ་འབྲམས་ན་དོན་
 མེད་པས་དབྱགས་འགྲོ་འོང་གཅིག་ལ་སྟོ་བསྟུ་རེ་རྩོགས་པ་དང་། དེ་མི་རྣམས་ན་འགྲོ་འོང་
 གཉིས་གསུམ་རེའི་ཡུན་ལ་སྟོ་བསྟུ་རེ་བྱེད་པ་གང་བདེ་བྲ། རུ་པོ་ཏ་དུ་ འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱ་
 ལ་ཅ་སྤྲུགས་བཞི་ཆོམ་དུ་འགོད་པ་སོགས་རྩོམ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དགག་བཞག་མ་མཛད་པར་
 བཀོད། ཏ་ཅང་ཟབ་པའི་བསྤྲུགས་བཞི་མ་མཛད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞུགས་ཆོག །ཅ་སྤྲུགས་ཀྱི་
 རྩོ་དང་། རྩུ་རྩུ་པའ་པའ་སྤྲུ་མ་བཅིས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་བཞིའི་རྒྱུ་པ་རེའི་མགོ་མཐུག་དུ་ཡ་
 རེ་ཡོད་པས་ཞང་ལུགས་ཡ་བརྒྱད་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་གཉི་ལྷག་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་གཙོ་བོར་
 བྲས་ན། རྩེ་མ་རྩེ་ས་དོ་མེ་རྩེ་སོགས་རྩེ་བརྒྱད་དང་། སེར་སྟོ་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་ལ། མ་མ་
 རྩེ་ས་དོ་མེ་མ་སོགས་མ་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་ལ། མེ་མ་རྩེ་ས་དོ་
 མེ་མེ་སོགས་མེ་བརྒྱད་ཅན་བཞུ་བར་དཔལ་པོ་ཏ་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་ཆོག་པར་
 གུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་གསུངས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་
 གི་ས་པོན་གྱི་མཐར་སྤྲུགས་སྤེང་བཀོད། དེའང་རྩོ་ན་རྩོ་ག་བཞུ་བའི་ཆེ་ཅུ་ཀའི་ཡལ་
 དང་། མོ་ཏ་ར་ཉི་བཞུ་ཆེ་གཉི་ལྷག་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་དང་། མོ་བ་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་
 ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྤྲུགས་སྤེང་བཀོད་ནས་བཞུ་བ་དེས་ལྷག་མ་གཞན་ལ་རིགས་འབྲེ། ལྷ་
 རང་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་འཕོས་པའི་རྟེན་བཞུ་བའི་སྟོ་བསྟུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱིས་
 མཆོག་གི་མཛད་པའི་སྐྱབས་ལྟར་བྲ། བཞུགས་པའི་སྟོན་བརྒྱད་ནི། བཞུགས་བཞི་དེད་ཆེ་

¹ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༩ རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༡༥༩ན་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྷག་
 མ་ཡོངས་སྤྱ་གཅད་པར་བྲ།’ ཞེས་སོ།

མི་སྤྱར་མི་དལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཨོ་ཡི་གེ་གསུམ་འདུས་པས་མིག་འདྲེས་གསུམ་
 གྱི་ཡུན་ལ་སློག་པ་ལྟ་བུ་རིང་ཐུང་མཐོ་དམའ། གི་གྲུ་ན་རོ་ཞབས་ཀྱི་འབྲེང་བུ་¹རིང་ཆ་
 ཆད་པ་སོགས་མི་རུང་བས་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབས་ཐབས་སྤྱངས་ནས་སྒྲགས་དག་པར་སློག་པ་
 གལ་ཆེ། མཐར་ལྟ་རང་རང་གི་སྤྱི་པོའི་རིགས་བདག་གི་སྤྱགས་ཀར་ཡིག་བརྒྱའི་སྒྲགས་
 ཐྲེང་བཀོད་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་སློན་ཐམས་ཅད་དག་
 པར་བསམ། ཟ་མ་ཏྲིག་ལྟར་བྱས་ན་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྐྱས་བྱ། ལྟན་ཐབས་དང་སྤྱབ་
 མཆོད་ལྟར་ན་དེ་འབྲལ་མཆོད་གཏོར་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་འབྲལ་བས་མཆོད་བསྟོད་མི་དགོས།
 སྐབས་འདིར་ཉིར་བསྐྱབས་པས་ལ་ལྟ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་
 གཏོར་མ་ཐུན་མཆོམས་སུ་སྤུལ་ཀྱང་ཆོག །

དེས་ན་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཏོར་འབྲལ་དང་། ཁ་ཟས། ཉལ་བ་དང་།
 ལྷང་བ། ལྷུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས། གཏོར་རྫས་ལ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་དངོས་སམ།
 ཟན་ལ་སྤང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བཟོས་པ་རང་དགར་ཤི་བར་མོས་ནས་ཟན་དང་བསྐྱེས་
 ཏི་གཏོར་མ་བཟོ་བ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་རྩེའི་བྱག་བཞེས་ཡིན་གསུངས། “ལ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག་།”²ཅེས་འདུས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན། ཀྱན་སྤང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཏོར་མ་མ་འདྲོམ་ན་ཁུར་
 བ་སྟེ་གོ་རིས་སོགས་ཟས་སྒྲུའམ། ལྷའི་ནང་ཟན་བརྩིས་པའི་རྩོག་པོའམ། ལྷ་ནང་དུ་སྤྱེ་
 བཏབ་ཀྱང་ཆོག །ལ་དང་ཆང་གཏོར་རྫས་ལ་གལ་ཆེ་ཡང་གྲ་ས་དང་རི་ཁྲོད་དུ་དཀའ་བས།
 རྣམ་བཅོས་པ་ལ་ཕབ་བཏབ་ནས་མཉན། ཆང་བྲི་ལྷང་ཞིང་བཅག་རན་པའི་³སྐབས་སུ་

¹ འབྲེང་བུ་ ཤིང་དཔར།

² ལྟ་བུའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ་ན ལས་བྱུང་བ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 མ་རྟེན་ན། ཐམས་ཅད་བསམས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་།” ཅེས་སོ།

³ བཅག་རན་པའི་ མཛོད་དཔར།

སྒྲུང་མ་ཉི་མར་བསྐྱམ་སྟེ་རྩོན་བཏགས་བྱས་པའི་སྤྱི་ཅུང་ཟད་རེ་ཆག་བྱས། ཉམ་དགོས་
 དུས་ཚུ་རྩོན་པོའི་ནང་བཏབ་ནས་ཆང་དྲི་ཐོན་པ་གཏོར་མ་ལ་བསྟེ་བ་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོང་རྩེའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་པར་སྤྲི་ནམ་
 མཁའ་བཟང་ལས་དགེ་འཕེལ་དཀའ་བཅུ་དངོས་བྱུབ་ཀྱིས་གསན་པར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་
 མ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་དང་། སྤྲི་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་ལས་ཐོས་
 གསུངས། བདག་མདུན་འབྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ན་རང་གཙུག་པོ་ལས་སྤྱི་ནས་བསྐྱོམ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་གཏོར་འབྲུལ་བྱེད་དགོས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་སྒྲ་
 མས་དབུ་བསྐྱལ་བ་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་སྤྱི་བ་གོ་ཆེད་ཡིན། གཞན་དུ་ཤར་གྱི་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཉམ་མཁར་གཏོར་མཐོན་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་མོས་ཆོག་ལྟར་བྱས།
 ཕྱོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག། ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་སྐབས་
 སུ་བབས་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་གི་འཛིན་ལས་བཅོལ། བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་གཏོར་མཐོན་སྐྱེད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས་འབྲུལ་བ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཡིན་
 ཞེས་པའི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གསུངས། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་
 ཁྱེད་མ་མཐོང་བས་རྒྱུན་གྱི་འཛིགས་བྱེད་གཏོར་འབྲུལ་ལ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཀྱན་མཁུན་
 གོང་མར་ཞུས་པས། སྤྱིར་བཏང་རྒྱུད་སྤེལ་སྤྱི་ནས་བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་མ་
 གསུངས། དམིགས་བསལ་ཕུལ་ཆོག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་རྒྱུད་ཆོག་གཉིས་བྱངས་པ་
 བརྗོད་ཅེས་སྤྲི་ངག་དབང་བཟ་གིས་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་མཐར་ཕྱོགས་
 སྐྱོང་བཀྱགས་ནས་གཏོར་མ་ཕུལ་ཆོག་པ་མན་ངག་ཡིན་པ་རེད། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་
 སྤྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ན་ངེས་པར་རུང་ཞེས་
 པའི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས། ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་དང་། བཀའ་སྤྱོད་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིའི་དུར་ཁྱོད་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ནས་གཏོར་འབྲུལ་ངེས་པར་དགོས། ཆོས་

སྐྱོང་གཞན་ཡོད་ནའང་ཕྱལ། ཡིག་བརྒྱ་དང་བཟོད་གསོལ། གཏོར་མཐོན་གཤེགས་པའམ་
 གེས་སྐྱུ་དང་རང་ལ་བསྐྱེམས་ཀྱང་རུང་། གཏོར་མཐོན་གཤེགས་རྗེས་གཏང་རག་གི་
 མཆོད་བསྟོད་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྤྱི་མཉམ་པས་མི་དགོས། གཤམ་ཏེ་
 གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྱུང་རྗེས་སྤྱི་གཏོར་མཐོན་གྱི་ལྷ་
 ལ་མཆོད་བསྟོད་དང་། སྟོན་ལམ་བཏོན། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས། མི་
 ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་འདྲིལ་ཏེན་ལས་འདས་པའི་མཐོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་
 ཉིད་ལ་ཐེམ། མཐོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སྤྱི་གཤེགས་པར་གྱུར། དུར་ཁོང་བསྐྱུང་
 འཁོར་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱུ་བྱས་ལ་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཀྱང་ཆོག །བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བསྐྱུང་གསོལ།
 གཏོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་མཐོན་གཤེགས་ཐེན་ཀྱང་གཏང་རག་གི་མཆོད་
 བསྟོད་དགོས། དགོན་པ་འདི་གསར་ཚུགས་དུས་ཆོས་ཐོག་གི་ཞོགས་ཀ་¹འདིགས་བྱེད་
 ཆོ་ག་ཆར་གཅིག །གྲང་ཆོགས་²ཆོགས་ལ་ཆར་གཉིས། དགོང་ཇ་³ལ་ཆར་གཅིག །མེང་
 གདོང་མའི་དབྱ་ལྗོངས། ཆོས་ཐུན་གསུམ་ཀར་བྱག་ཅུ་པ་རེ་སྟེ་ཐུན་བཞིའི་ལུགས་སྤྱི་བྱས།
 ཆོས་མཚམས་ཀྱི་གྲང་ཞོགས་⁴གཉིས་ལ་འདིགས་བྱེད་དང་བྱག་ཅུ་པ་ཆར་རེ་གསུངས།
 ཉིད་བསྐྱུ་མི་བྱེད་པར་དེའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །རྣམ་དག་བསམ་
 པས། ཞེས་སྟོན་ལམ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས་ནས་འཛོག་པ་དེད་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། བསྐྱུང་
 གསོལ་དང་གཞན་གྱི་རིམ་གྲོ་ལའང་། དུར་ཁོང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་པའམ།
 འགའ་ཞིག་གིས། དུར་ཁོང་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་
 བསྐྱུང་འཁོར་མི་བསྐྱུ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསུང་བཀོད་ཡིན་པས་རྒྱ་

1 ཞོག་ཀ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 2 གྲང་ཆོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 3 དགྲང་ཇ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 4 གྲང་ཞོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

མཆན་དང་དགོས་པ་ཆེ། གྲིས་སྤྱུ་བས་མགོན་བཀའ་བློན་ཅན་དེ་ཉིད་ནས་ཆོག་པ་དང་
 འདོན་པ་མང་ན་འཛིན་སྐྱོར་སྐྱུངས་དང་ཆོས་གྲུ་ལ་གཞོད་ཅེས་དགོང་ཇ་¹དང་། ཆོས་
 མཆོམས་ཀྱི་གྲུང་ཆོག་ས་²ཆོག་ས་བཞག །སེང་གཏོང་ཞོག་ས་ཀ་³དང་། དགོང་ཇ་⁴དང་
 ཆོས་མཆོམས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་པ་མགོན་ཁང་ནས་འདོན་སྤྱུ་བས། ཆོས་ཐོག་གི་ཡར་འོའི་གྲུང་
 ཆོག་ས་⁵ལ་གནས་བཅུ་རྩ་མ་བྱས་ཆེ་འཛིག་གི་ཆར་རེ་འདོན་པར་ཐག་བཅད། དུས་
 ཆོད་ལ་བབས་པས་འཛིག་གི་ཉེར་བསྐྱུ་གྲིས་ཞེས་ཆོག་ས་ཆེན་དགེ་བསྐྱོས་དྲུང་ཡིག་
 ཆོས་འཛིན་དར་རྒྱས་དང་། དབྱུ་མཛད་ཅུ་ཅུ་སྤྱི་ཆོན་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཆོས་གྲུ་ནས་
 ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྱུལ། གཏང་རག །ཉེར་བསྐྱུ་བཅས་ཚུགས་ཀྱང་བསྐྱུང་གསལ་ཤིང་ཤན་
 གྲིས་མ་དག་པ་ཅུང་ཟད་ཤོར་རམ་སྤྱུ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས། འཛིག་གི་ཉེར་བསྐྱུ་མ་བྱས་
 པར་སེང་གཏོང་འདོན་པ་ལའང་དོགས་གཅོད་དགོས་ཀྱང་མ་ཞུས་འདུག །སྤྱོད་ལས་རྩུང་
 གི་བསྐྱེན་པ་ལའང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་བསྐྱུ་མི་བྱེད། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱིན་སྲེག་མཉམ་དུ་བྱེད་
 ན་རང་རང་གིས་ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་ན་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཆེད་དུ་ཆོ་ག་མཉམ་དུ་འདོན་ནམ་གྲོས་
 བྱེད། སྤྱིར་ལས་རྩུང་གི་བསྐྱེན་པར་བྱན་རེ་བཞེན་ཉེར་བསྐྱུ་བྱེད་པ་དང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་
 བསྐྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཉེར་བསྐྱུ་མ་བྱས་པར་ཐ་མ་ལ་ཉེར་བསྐྱུ་བྱེད་
 པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པས་རང་གི་སྤྱོད་དང་བསྐྱུན། བྱན་མཆོམས་སྤྱུང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་
 དང་མ་བྲལ་བས་འགོ་འདུག་སྤྱི་བཟོད་ལྷག་རྒྱ་དང་སྤྱི་གར། བཟའ་བཏུང་ཤ་ལྷ་བཏུད་ཅི་
 ལྷའི་ངོ་པོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་ཤིང་དེར་མོས། གསང་འཛིག་སྤྱི་མོང་གི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་
 འཕྲོར་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རམ། བཟའ་བཏུང་བསྲེག་ཇས། ཁ་ཐབ་ཁྱང་།

¹ དགྲུང་ཇ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² གྲུང་ཆོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

³ ཞོག་ཀ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

⁴ དགྲུང་ཇ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

⁵ གྲུང་ཆོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ལག་པ་དགང་གཟར་སྤྲུགས་སུ་མོས་ཏེ་སྟོང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྩྱ་ཡིག་ཟླ་
མ་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་བཤམ། རྩྱ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་རང་གི་ཡི་དམ་
གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་མོས་བཤམ། རྩྱ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་
སྟོང་གི་ཆར་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་མ། དེ་འོག་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་སོགས་མཆོད་ཡུལ་
མ་ཆང་བ་མེད་པ། “རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུག་འཛིག་རྟེན་དང་།”¹ ཞེས་སོགས་
ལྷར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ནང་གི་སྤྱོད་སྟེག་གི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་བས་
དབྱེས་པར་བསམ། ཉལ་བའི་ཆུལ་འབྱོར་ནམ་ཉལ་དུས་དང་། ལྷག་པར་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་ཐ་
མར་ཉེར་བསྟུ་མི་བྱེད་ན་གཏོར་མཐོན་གཤེགས་གསོལ་བསྟོ་སྟོན་ཆུང་དག་བཀྲིས། ཉལ་
ཁར་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས། སྟོང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ཁྱེད་བ་བཅུད་དང་། དེ་
རང་ལྷར་གསལ་རྟེན་དང་²བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་ཐིམ། དུར་ཁྲིད་གཞལ་ཡས་ཁར་ལ་
ཐིམ་པ་ནས་རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཉལ། ཉེར་
བསྟུ་བྱས་ཐེན་ན་ཉལ་ཁར་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྲུད་རིམ་གང་རིགས་བྱས་ཏེ་དགོ་སྟོར་གྱི་རང་ལ་ཉལ།
ནམ་གྱི་སྤྲུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཅུ་ཉི་ཀ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། “སྟོང་
རྗེས་ཁྲོས་པའི་དད་སྟོལ་བཞེངས།”³ ཞེས་སོགས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱུལ་
བའི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱིས་སད་པར་མོས་ལ། སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་
དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་དཀྲོང་བསྐྱེད་བྱ་བ་འདི་སྟོན་གྱི་གསུང་རྒྱུ་ཡིན། སྤྲུགས་

1 རྟེན་ཐུན་ཀྱི་དབྱེས་ཀྱི་འདུལ་ལྷན་ཆུང་བ་བྲགས་པ། དབྱེས་འཕྲུག་པ། མན་ཡོན། འོག་གངས་372ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩལ་གཅིག་
ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།” ཞེས་སོ།

2 བརྟེན་དང་ མཛོད་དཔལ་

3 རྟེན་ཐུན་ རྒྱུད་འགྲེལ། བེ་མཚོ་སྤྱི་རྒྱུ་ན་གྱི་རྟེ། གཞིན་རྟེན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། འོག་གངས་374ན2

३ **གང་རྒྱལ་** ཞིང་དཔར།

ལྟར་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གསང་ནས་སྤྱོད་ནོར་དུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ། མཆོན་ཉིད་པ་འདི་
འཕྲོས་པ་ལ་དགའ་བས་གདམས་ངག་ཁ་ཅིད་དུ་སོང་ན་མི་རུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་
ཀྱང་སྤྲོ་མས་གསང་ནས་གནང་། སློབ་མས་གསང་ནས་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
ཆེ་བས་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་རྩ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་དུང་དུ་ཤེབས་པར།
ངས་རྒྱལ་པོ་ཆང་ལ་ཞལ་འདོན་ཅིག་ཏུ་དགོས་པས་དམ་ཉམས་བྱེད་ཆོ་པར་སོང་ཞེས་
དེར་འཁོད་ནམས་ཕྱིར་དེད། སྐུ་སྟོང་བསྐང་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྟུན་ཁུང་དུ་གསུང་དབངས་དམའ་
མོས་༥ གཞན་ལ་གསང་ནས་ཨོ་བཟླ་པ་ཁྱི་ཕྱོ་པར། ཅེས་ཐོན་གསུངས་པ་དང་། གཙུག་ཏྱར་
འཁོར་བསྐྱར་གྱི་སྤྲགས་ཤིག་¹ ཕྱག་གིས་བྲིས་ནས་འབྲུམ་ཐོན། ཅ་སྤྲགས་ཀྱང་བསྒྲས་
ཞེས་ཤོག་བྲིལ་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། ད་
རེས་ཆོས་ཉན་མཁན་མང་སོང་ཡང་དགོན་འདིར་སྤྲགས་མཁར་གསར་ཚུགས་དུས་བསྟེན་
སོང་དགོན་པས་དབལ་མང་དོན་གྲུབ་མགོ་བླ་དང་། གསེར་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
སོགས་ལ་ཕྱག་མདུད་རེ་གནང་ནས། ང་དང་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་འབྲེལ་མེད་པ་ཞིག་
དགོན་འདིར་སྐྱེ་མི་བྱུང། ད་རེས་སོང་། ཕྱིས་བསྟེན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ཆོག་ཅེས་བཀའ་
གནང་བ་སོགས་ལ་བསམ་ནས་མ་བཀག་པ་ཡིན། འདི་ལ་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་
བྱེད་ན་ངས་བྲིས་དང་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སམ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྲུབ་པར་མོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱབ་གཞི་རེས་ཅན་དུ་དགོས་ལ་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་
ཅུང་ཟད་རེ་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྒྱུད་སྤྱད་པའི་རྒྱན་འདོན་གསང་བ་དེ་
འཛིགས་གསུམ་གྱི་བདག་མདུན་སྐྱབ་པ་པལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་
གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བཀམས་པ་འབྲེལ་ཆེར་མི་
ཆགས་༥ སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གསལ་བཏབ་ནས་ཡིད་ལ་ཤར་བ་མ་བོར་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་བསྟན་

¹ སྤྲགས་ཞིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ནས་བསྐྱོམ་དགོས། མ་མཐའ་འང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཆོ་གའི་ཆེག་རིས་ཀྱི་དོན་སྒོལ་ཤར་
 བྱས་ཐོན་ཅམ་བྱས་ཏེ་འདོན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིད་གཤམ་གྱི་ཚུལ་ལམ། ཤར་སྐྱོམ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྲི་དག་དབང་བསྟན་རྒྱན་པ་རྒྱུད་པའི་དཔོན་སྟོབ་དུས་ཆོགས་
 གཏམ་ལ་གནང་། མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་པ་
 སོགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་བྱ་སྟོང་བྱེད་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 པ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་ཆེག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་ཅམ་གྱིས་
 གྱང་མོས་པ་ཤུགས་དག་རེ་གལ་ཆེ། ལས་དང་པོ་བས་བྱན་ཚུང་ལ་གྲངས་མང་བ་དགོས་
 པར་མདོ་སྒྲགས་མཐུན་པས་དམིགས་ནམ་ཅུང་ཟད་ཤར་བའི་མཆོམས་ནས་དེ་མ་ལྟོད་
 པར་ངལ་བསོ། སྒྲར་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ན་ལེགས་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་ནན་ཏན་དུ་
 གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབད་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྟོང་བའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་
 བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟས་རྗེས་སུ་འཛིན། གནས་སྐབས་
 ཆོས་སྒྲུབ་པར་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། ཆོགས་གཉིས་སྒྱུར་དུ་རྩོགས། སྟོབ་གཉིས་འདག་
 སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་ཆེ་གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་པོ་མཁའ་
 འགོས་ཕྱི་ནང་གི་མཁའ་སྟོན་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་¹ རྒྱ་མཆོ་སྐྱེ་འདའ་བའི་སྒྲ་
 ལོ་ལྟ་སར་མཁའ་འགོ་མ་བྱུང་ཚུལ་ཙ་ཏུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ཁྲི་བསོད་གྲགས་པའི་
 གསུང་རྒྱན་ཟུར་ཐོན་པར་གསུངས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་སྟེའི་སན་ཡོན་དང་། བྱེད་པར་
 ལྟ་འདི་བསྐྱུབ་པ་ལ་རེད་མདའ་བའི་བྲིས་ལན། ཀུན་མཁྲེན་གོང་མའི་འཛིགས་བྱེད་བསྟོན་
 ཡིག་དང་། ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནམ་བཤད་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་བྱེད་པར་ལྟ་དང་། ཆེག་ཅམ་
 གྱིས་གྱང་བར་ཆད་བསྐྱོག་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། བསྟོན་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་རེས་ཐོས་
 བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལའང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་

¹ སྐལ་བཟང་ མཛོད་དཔལ།

ཆོགས་ནམས་ཀྱང་དུས་བྱུང་དུས་འབྱུང་། ལྷ་ལི་ཏ་དང་རྩ་ལོ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་
བྱུང་ལས་བརྒྱད་པར་མ་ཟད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པར་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་གདམས་ངག་འཁྲུལ་མེད་
དུ་མོད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་སྐྱ་སྤང་ཡབ་སྐུ་ལྷ་ལྷོ་ལྷ་ལྷོ་ལྷ་ལྷོ་ལྷ་ལྷོ་
མདོ་སྐགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞན་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་བྱུང་མཐའ་གཅིང་མ་
བྱས་ན་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བར་རྗེ་ཉིད་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་རྗེ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་ལ་
དཔག་ནའང་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ད་དུང་མ་རྫོགས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་ན་ཆེ་རིང་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་འཁྲུལ་མེད་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་གའང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་དང་ཟ་མ་ཏྲོག་གཉིས་གསུངས་པ་མཆོན་ཀྱི་སྤྱང་ནས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཆེ།
འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོའི་གསུང་དངོས་ལྟར་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཆེ། རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཉིད་ཆེན་
ཆེན་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྷན་ལྟར་བསྐྱིགས་པའི་འཁྲུལ་བྲལ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་
འདྲ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བ་བཟང་པོ་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་ཉིད་པ་མི་
ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེས་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཀུན་སྤྱོད་
ནམ་པར་དག་པས་ཆོ་ག་སྤྱད་དག་པར་བསྐྱུག་ནས་དོན་བྲན་ཅམ་རེ་བྱས་ནས་ལམ་ཡོངས་
རྫོགས་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པའི་ཐ་སྟོན་བཞག་ནའང་། རྗེ་ཉིད་ཞལ་ནས། “དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི།།” ནས། “ཞུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བསྟེན་པ་དེས།། དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྷན་པར་བྱས།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས།།
ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱངས་འཆལ་ལོ།།”² ཞེས་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

༡ ཡོངས་པར་ མཛོད་དཔར།

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོན་བཟང་བྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་ལམ་རིམ་བཞུས་དོན། གཅིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༤༩ན ༥ ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་འདིར་བཞོད་ན། “དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི།། ལམ་མཆོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་བྱན་མོང་ལམ།། རྗེ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་

མན་ངག་བསྟེན་པ་¹རང་གི་སྒྲོས་མ་ལྟོགས་པ་ལས་གདམས་ངག་འདི་ཚོ་ལས་མ་འདས་
 པས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་བརྩུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལོང་བའི་སྒྲུང་རྩལ་དཔེ་ལྟར་ཉམས་
 སུ་ཅི་ལོན་དང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མ་འཇམ་
 དཔལ་ཞི་ཁྲོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་འཁྲལ་མེད་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མཇལ་བའི་ཐབས་
 ལ་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྟོང་པོ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་
 ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྒྲུས་པ། མཆན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིད་པའི་འཛིག་པ་འཛོག་པའི། རྒྱ་འབྲས་
 ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྟོགས་པར། གཅིག་ཏུ་དེའི་ནས་བཅེ་བས་འདོམས་མཛད་པ།
 བཀའ་འདིན་འཁོར་མེད་སྒྲུ་མ་དེར་ཐུག་འཆལ། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་པ་ལྟེ་འཛིག་པ་མཛད་
 ལྟའི། རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཉི་མའི་འོད། སྟོང་དབྱས་པ་སྒྲོའི་ཟུང་འབྲུང་ཞུགས་པ་
 ལས། སྒྲོ་གྲོས་འདབ་བརྒྱའི་འཇུག་དཀར་སྒྲོ་བ་པོ། ཁྱབ་བདག་རྩོམ་པའི་མེས་པ་དཔལ་དུས་
 ཀྱི་མཐར། དུར་སྒྲིག་གར་མཛད་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་མ་ཡི། ཞབས་པད་རིང་དུ་བསྟེན་
 པའི་སྟོམས་ལས་པ། ལྷ་ཀྱའི་རྗེས་འཇུག་པ་སྒྲོ་སྒྲུ་རའོ། དགེ་དེས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུ་
 མ་དང་། དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཚང་ལ་མ་ཞོར་མདོ་སྒྲུགས་
 ལམ་བཟང་ལ། བཞེན་ནས་སྒྲུ་གསུམ་པོ་འཕང་སྒྲུར་འབྲུབ་ཤོག །ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཐོགས་
 མེད་མཐུ་ལྷན་པའི། གནས་གསུམ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲུང་དང་། ཁྱད་པར་བཀའ་
 སྒྲོད་དམ་ཅན་ནམ་གསུམ་གྱིས། བཅེ་བས་གཟིགས་པ་ནམ་ཡང་གཡེལ་མེད་མཛོད།
 ཅེས་འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཙུ་གསུམ་སྒྲའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་
 ཟེན་གྱིས་འཛིག་པ་མཛད་རྩོམ་པའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་པོ་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་

པའི་དེད་དཔོན་གྱི། མགོན་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱུད་སྒྲའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། ཞུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བཞེན་པ་དེས། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་
 དང་ལྷན་པར་བྱས། ཞལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་ཁྱད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུང་འཆལ་ལོ།” ཞེས་སོ།

¹ བཞེན་པ་ མཛོད་དཔལ།

དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེ་ཡེ་ཐུན་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འདིགས་མེད་ཀྱི་མཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་བད་གཙུག་གིས་
 མཚོད་པའི་བཀའ་བློན་ལས་ལམ་འདིའི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། ཐོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད། རྒྱལ་ཉེན་¹ཀྱི་ལུང་། རྒྱད་
 ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་མན་ངག་གི་བདུད་ཅི་ཚོམ་བར་ཐུང་བ་དག་སྒོང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོས་རང་གི་
 བཟེད་བྱང་དང་། རོན་བྱ་གཉེར་བ་བྱ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ངོར་གྲིས་བ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་སྟོད་སྒྲུང་མའི་²ཚོགས་
 ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་བྱ་གསོལ།། སུ་མ་མཁྱེ་ཡི།།

¹ རྒྱལ་བཟོན་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² བསྐྱལ་མའི་ མཛོད་དཔར།

༡༡། འདམ་དབལ་ལྟོ་རྩེ་བརྩུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་
ལོའི་རྩོགས་དེ་མ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་བྲིད་གྱི་
བརྩེད་བྱང་འདིགས་མཛད་ཅལ་
གྱི་བདུད་མི་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།¹

དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ། མདོ་སྤྲུགས་
 གྱི་ཚོས་རི་སྟེང་ཅིག་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 བཤོད་པའི་ཐབས་སུ་མི་འབྱུང་བ་མེད། དེས་ན་མདོ་སྤྲུགས་རྒྱང་པའི་ས་བཅུ་ལམ་ལྟའི་
 རིམ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་ས་བཅུ་སྟོན་
 བ་ཐ་མའི་བར་བཤོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཁ་མ་དེའང་སྤྲུགས་ལ་མ་བརྟེན་བར་
 འཆང་རྒྱ་མི་བྱས། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། “མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་ཐད་
 བྱས།། ཤེས་ཐྱིབ་ཚུངས་སྤྲུགས་ལས་མདོས་མི་བྱས།།”² ཞེས་ཤེས་ཐྱིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་
 བ་མ་སྤངས་པར་རི་ལྷ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཅིག་
 ཆར་གཟིགས་པའི་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་མི་ཡོང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཀྱན་སྟོང་གི་
 ཉོག་པ་སྤྲ་མོའི་རྒྱ་བ་འགག་དགོས་ཤིང་། དེ་འགག་པ་ལས་རྒྱང་སྤྲ་བ་ཐིམ་པ་ལ་སྟོས།
 དེ་ལྟར་ཀྱན་སྟོང་གི་ཉོག་པ་སྤྲ་མོ་བཞེན་པའི་རྒྱང་བཅས་སྟོག་པ་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་མི་
 འབྱུང་བས་ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་སྟོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲུགས་ལ་རག་ལས་པར་རྗེ་སྤྲ་མས་
 གསུངས་དོན་དེ་ཡིན། ལྷང་སྤྱོད་པའི་དོ་རྗེས་དབྱས་ནས་བཀའ་ཚོས་གནང་སྐབས་

ཕྱི་མོ་མཆོད་པར་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་ལྟུང་། གཞུང་མཁའ་ཉི་མེན་པཏུ་བཞག་ བཟུང་བཅིང་དཔར་གསུམ་ སྒྲིལ་བཤམ་༥༧

འདིའི་དོན་བཀའ་འདྲི་གནང་བར་ལན་འབྲུལ་མཁན་མ་བྱུང་བས་ཞལ་ནས། རེད་ཨ་མ་དོ་
ན་ཡོད་སྐབས་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་དགོ་བཤེས་འབེ་བན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ་དྲིས་
པར། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོ་མོ་སྤྲོང་བ་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་འགོག་པའི་གཉིན་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ལྟོས་ཚུལ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་མཛད་པར་
དངོས་སློབ་དུ་མ་ལས་ཐོས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པར་
འདུག། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲོ་མའི་ཡིག་ཆར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོ་མོར་བཞག་པ་དེ་མ་སྤངས་པར་དུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཤར་བའི་
མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་མི་འོང་བས་གོ་རྒྱུ་ཟེ། རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་གྲགས་པ་སོགས་
གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་ནམས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་གསུངས་པས་སྐབས་
འདིར་སྟག་ཆང་བའི་འགལ་ཁུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་རེད།
རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་
བར་དེར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་རྒྱུ་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་
ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མ་བཞག་པའི་ཐབས་མེད་པ་རིགས་པས་འབྲུབ་
གསུངས། དེ་ལྟར་འགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
བར་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་འབྲུབ་པ་ནི་སྟེ་བ་སྤྲོ་མ་མང་པོར་མདོ་སྟགས་ཡོངས་
རྩོགས་ལ་སྤྲངས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཀྱང་
ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་
སྟག་པ་ཞིག་¹དགོས། སྤང་ཆོད་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་བར་དོར་སངས་རྒྱས་
པའི་ཚུལ་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་སུ་མཛད་དེ་སྟོད་པ་
སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐབས་དང་བསྟན་པ་ཡང་རེད། ཀུན་སློང་གི་བྱང་པར་ཡང་། རང་

¹ སྟག་པ་ཅིག་ ཤིང་དཔལ་། མཛོད་དཔལ་།

ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་པད་
མཚོ་ལ་ངང་བ་ལྟར་སྒྲོ་བས་འཇུག་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སེམས་
ཅན་ནམས་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་པོས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེས་
ཡིད་བསྐྱལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ཅུས་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱུམ་པའི་བསམ་བ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་
དགོས་ཀྱི། ཀྱང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དག་པོ་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱོད་དཀའ་
བས་སྤྱགས་ལ་མ་བརྟེན་ན་དེ་འདྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱར་དུ་འཆང་བྱ་སྤྱུམ་ན་གཏན་ནས་མི་
རུང་པའི་གོ་བ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་བ་གོང་མ་ནམས་མགྱིན་གཅིག་དུ་གསུངས། ང་རང་
ཚོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱ་ཆེན་པོ་མེད་པས་སྤྱགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འོས་སུ་མ་གྱུར་
ཀྱང་རྗེ་སྐུ་མའི་མདོ་སྤྱགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བ་འདི་དང་ད་རེས་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་
ལན་གཅིག་མཇུག་དུས་འདིར་སོ་མེད་ཀྱང་རྟེན་གྱིས་འབྲད་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་
རེ་མི་འདེབས་པའི་ཐབས་རང་མེད། དེས་ན་སྤྱགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་
བ་ལ་སྤྱོད་བཟོན་པར་མ་ཟད། གངས་མེད་གསུམ་སོགས་ལ་སྤྱག་སྤྱོད་མི་བཟོད་པར་ད་
ལྟ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འགོ་ནམས་གོ་འཕང་དེ་ལ་འགོད་འདོད་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་དང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པས་སྤྱགས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་སྤྱོད་
བཞིའི་ས་པོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་སྐབས་སྤྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་རྟེན་
ན་དབང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དུས་སྤྱོད་ཅིག་མའི་ཅིག་ཅར་¹ཅི་མི་སྤྱབ་ནའང་སྤྱན་
གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་ཡིག་ཆ་གསལ་པོ་
མ་མཐོང་བས་དཀའ་བར་སྤྱང་། དབང་རྣམས་ལ་དབང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟོགས་

¹ གཅིག་ཆར་ མཚོད་དཔེ།

པ་ཆ་འདྲ་དང་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དཔལ་ལྷན་
ས་སྐྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གི་ཁོག་ནས་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཆོལ་བ་ལ་རྩེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱེགས་བརྩོན་མཛད། དེ་ལྟར་ལམ་ལུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་
གང་ཟག་གིས་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་
བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་
པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལྟ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་དང་དཔལ་
པོ་གཅིག་པ་བསྐྱོམ་པས་རྩོགས་རིམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
བ་དགལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་
གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རང་དོན་
ལུན་ཆོགས་དང་གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་
ཞིག་དགོས་པས་མ་མཐའ་ལྟ་སྟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་མ་བསྐྱོམ་ན་ལུང་པོ་སྟ་
རིགས་སྟ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་གནད་མི་ཆང་བ་རེད། རྩོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་སྟ་མོ་ཉམས་འོག་དུ་ཚུད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་
ནས་བསྐྱོམ་ཆོག །རྒྱ་གར་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་སྟ་རགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་རྩིས་རྩོགས་
རིམ་ལ་ཆེག་འེལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་མིན། འདི་
བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འབྲེལ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་པོད་ཀྱི་
སྟོ་བྲག་མར་པ་ཡབ་སྐུ་ལུན་སྟོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལུན་སྦྱང་ལ་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
པར་གསུངས་པ་འདི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པ་ལས་དང་པོ་པས་
བག་ཆགས་འཛིག་ཆེད་བསྐྱོམ་ཡང་²འགལ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་

¹ བརྟེན་པ་ ཤིང་དཔལ།

² བསྐྱོམ་ཀྱང་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིབ་འགྲོ་རྟོག་སེམས་བསྐྱེལ་བཟླས་དང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོ་གའི་
དགྲུས་ལ་བྱས་ན་སྦྱབས་བདེ་བས་ཆོག་པ་ཞིང་གི་འགོར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདུན་
གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་དམ་ཆོག་པ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དུ། རང་ཉིད་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱབས་ཡུལ་
རྣམས་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེལ་མ། འོད་ཟེར་སྦྱིང་གར་བསྐྱུས། བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་མཆོད་པ་དང་། གསོལ་འདེབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྣམས་བྱས་ལ་མདུན་
གྱི་སྒྲ་མ་རང་གི་སྦྱིང་གར་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ་ཕིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུར་སེམས་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བཞུགས་པར་མོས། དེ་ནས། རང་དང་ཆོག་པ་ཞིང་གི་སྦྱ་དང་ཞེས་པ་དོར་ཏེ་རང་དང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོ་ག་དགྲུས་ལྟར་བྱ།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉིད་བསྐྱེལ་རྒྱུ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེལ་བཟླས་བྱས། དེ་རྒྱུ་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འཕྲི་པོར་སྒྲ་མཆོད་ལྟར་དཔག་བསམ་གྱི་ཕིང་
གི་ཅེ་མོར་སེམས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྦྱིང་དུ་སྦྱ་ཆོག་པ་བདེ་ཉི་ཟླ་
བའི་གདན་ལ་ངོ་པོ་རང་གི་ཅེ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ནམ། རྟོ་རྟེ་འཛིགས་
བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའོ། ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུལ་བཅས་སམ་ཡལ་རྒྱུར་
དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། སྦྱ་ཆོག་པ་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཡང་ན་རྟོ་རྟེ་
འཆང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སམ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡལ་ཡུམ་མམ། ཡལ་རྒྱུར་
རྟོར་བྱིལ་འཛིན་པས་སྐྱགས་ཀར་འཁྱུད་རྒྱ་མཛད་པ། དར་གྱི་ན་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་
རྒྱན་སྦྱ་ཆོག་པ་བས་སྦྱས་པ། ཞབས་རྟོ་རྟེའི་སྦྱིལ་ཡུང་གིས་བཞུགས་པ། གནས་གསུམ་

གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་རྫོང་ཆེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐྱབས་ལུལ་མ་
ལུས་པ་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ་ཐེམ་པས་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས། དེ་ལ་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་ན་
ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ་ཐེམ་པས་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས། ནས། ཆོས་སྤང་མ་
ལུས་པ་སྐྱེན་བྲངས་ནས་ཐེམ་པས་ཆོས་སྦྱོང་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས། “དེས་ན་རྩལ་གཅིག་
སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ནམས།”¹ ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོགས་བཅུ་ལྔ་ཞིང་ཁམས་ལུ་
མེད་པའི་རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་དེ་སྟེང་གི་སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་བཞུགས་པ་ནམས་
རང་གི་སྒྲ་མའི་ནམ་འབྲུལ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་སྟགས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་མེད་དུ་མོས། སྒྲ་མ་དེར་མ་འདུས་
པའི་སྐྱབས་གཞན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ལ། མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
གི་འཛིགས་པ་སྤྲ་རགས་ལས་སྦྱོབས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་མཆོག་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱོལ་བ་སོགས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཇུག་པ་
ཅ་འབྲེལ་ལྟར་བྲན་ནས་མོས་གྲུས་ལྷགས་བྲག་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་ནམ་འབྲེར་གྱི་གཞི་ཡིན།
དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྤུལ། སྒྲ་མཆོད་ལྟ་བུའི་ཆོག་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་རྫོགས་རིམ་
སྐྱབས་དེས་པར་དགོས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་དབང་བཞིའི་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་
དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་སྤུལ་ན་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེ་བས་སོ། མཇུག་
ཉིར་གསུམ་མ་གཅི་ཆེ། སོ་བདུན་མ་སྤུལ་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་དུས་གསུམ་སྐྱབས་གནས་
ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་བོ་སྒྲ་མ་རྫོང་ཆེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། བདག་གི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་
འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་x ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་

¹ རྟེན་གཞི། བལ་ཆེན། ༡ རྫོང་བོ་བརྒྱན་པའི་མདོ། ཤོག་གངས་ ༣༠༩༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་ཞིང་ནམས་
ཏེ།” ཞེས་སོ།

པར་x བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་འགག་པར་x བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་
 བྲུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་x བྲུང་པར་དུ་ལུས་བདེ་བ། ཅ་འཇམ་པ། རྒྱུད་དལ་བ།
 དམིགས་པ་གསལ་བ། ལུས་ལ་བདེ་བྱོད་འབར་བ་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་རྟོགས་
 བྲུང་པར་ཅན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལས་ལ། ཞེས་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་
 ཀའི་གསོལ་འདེབས་གང་མང་བྱ། ལམ་ལ་འཁྲལ་བ་ཞི་བ་དང་། འཁྲལ་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་
 འཆར་བའི་གསོལ་འདེབས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྐུ་
 གྱིས་ཀྱང་སྤྱར་བ་ཡོད། དེ་ནས་བདག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྣམས་པར་བསྐྱར་
 དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་ཐོའི་ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་
 སོ་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་ཐོར་ཐེམ། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག །སྤྱིའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཞུགས། ལུས་
 པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྤྱི་རྩོལ་
 སྤྱི་སྤྱི་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བྲུང་པར་ཅན་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་མགྱིན་པའི་ལྷ་ལས་འོད་
 དང་བདུད་ཅི་དམར་སོ་བྱུང་བ་རང་གི་མགྱིན་པར་ཐེམ། དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག །སྒྲ་མའི་
 གསུང་གི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཞུགས། གསང་དབང་ཐོབ། ཀུན་རྩོབ་སྤྱི་མའི་རྣམས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་གསུང་རྩོལ་ལོངས་སྤྱི་འབྲུག། ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་བདུད་
 ཅི་སྟོན་སོ་བྱུང་བ་སྟོང་གར་ཐེམ། ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག །ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཞུགས།
 ཤེར་དབང་ཐོབ། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་
 ཐུགས་རྩོལ་ཆོས་སྤྱི་འབྲུག། ཡང་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་
 དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་བ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐེམ། སྒོ་གསུམ་
 གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །སྒྲ་མའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་
 ཞུགས། ཆོག་དབང་ཐོབ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་རྣམས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་

9 གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་རྩོམ་ཆེ་འཛིག་གི་སྐྱེ་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་པ་བཞག་པར་བསམ་
ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སྒྲུངས། དབང་བསྐྱར་གྱི་དབང་ཆུ་ཡིན་པས་བུ་མ་དབང་
ཞེས་བཏགས་པ་ལས་དོན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྟའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་། སྐོ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ལྟའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་འབྲུག་པ་ལ་དབང་བར་བུས་པ་སྐྱབས་འདིའི་
དབང་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་རིམ་ཞེས་པ་བག་ཆགས་ལ་གྱེད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཅ་བའི་སྒྲ་
མ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སེང་ཁྱི་བད་གདན་བཅས་སྟོང་ལ་
ཐེམ་པས་སྟོང་བསྒྲ་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གྱུར། ཉི་གདན་འོག་གི་ཁམས་དམར་པོ་དང་།
སྒྲ་གདན་སྟོང་གི་ཁམས་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲ་ཉིའི་གདན་དུ་གྱུར། སྒྲ་མ་རང་གི་ཅ་དབྱ་
མ་བརྒྱད་དེ་སྟོང་གའི་ལིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྒྲུང་སེམས་ལ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྒྲ་མ་
རྩོམ་ཆེ་འཛིག་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་རྩོམ་རིམ་འཛིན་པས་ལུས་རྩོམ་ཆེ་འཛིག་གི་དབང་ལྷག་མ་
ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེར་བཞེངས། སྟོང་གི་བསྒྲ་ཁ་ཟུམ་པའི་ཅེ་མོར་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་སྒྲ་པའི་ཉོག་དང་།
སྒྲགས་སྟོང་གིས་དགྱི་བ་སོགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། སྟོ་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་
མ་དང་། སོགས་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་མཐོང་
བཞུགས་སྟོང་གིས་དགྱི་བ་སོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཉོག་ལམ་ཁྱེད་
བར་ཅན་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ། ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་གསང་ནམ་དུ། “ཆུ་མིག་ལུང་
དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ།”¹ ཞེས་སོགས་ཀྱང་རིམ་ལྟའི་ཁྱིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་སྒྲ་མའི་
ནལ་འཁྱོར་གྱི་ཉོག་ལམ་ཟུར་ཅན་གཅིག་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་རེད། ད་ལྟ་གདུལ་བྱ་ནམས་
སྟོའི་མཐུ་བྱི། ཉམས་ལེན་ལ་སྟོང་རུས་ཞན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ནམས་ཐུགས་བཅེ་བས་ཁྱིད་རྒྱལ་
པ་གནང་བ་ལས་གདུལ་བྱ་མཆོག་མི་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱིད་ཀྱང་ཆེག་རིས་ཅན་དང་མགོ་སྟོས་
ཅན་ཞལ་ལ་སྒྲུངས་པས་ཁྱིད་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་སྒྲ་མས་གསུངས། དགོ་ལུགས་པས་ཁྱིད་ཆེན་

¹ ཀྱན་མཁུན་འཛིན་དབྱངས་བཞག་པའི་གསུང་འབྲས། བ་གསང་ནམ་འོག་མིན་མ། འབྲས་འཁུན་དཔར་གསར། འོག་གངས་༢༩༩

བཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཀྱང་གྲགས་ཚུང་བ་ལམ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་མོང་ལམ་སྤྱངས་ལ་ཅུལ་
 དུ་བཏོན་པའི་ཞར་བྱང་དུ་སོང་ནས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་སྤྱབ་མ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་གསུངས། རང་གིས་བག་ཆགས་འདྲིལ་ཆེད་དམིགས་བྲིད་
 རེ་རེ་བསྐྱངས་ཆོག་ཀྱང་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་བར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་
 བར་བྱེད། གཞན་ཕྱོགས་ལ་བྲིད་བཞི་དར་སོ་ཆེ། སྤྱབས་མགོན་རྟོ་རྟེ་འཆང་ནས་གསེར་
 ཁང་གི་བྱམས་སྤྱོད་བཞེངས་སྐབས་སོ་སོས་འབྲེལ་འདྲིལ་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བསྐྱེལ་ཁན་
 འགའ་བཏང་། དེད་ཀྱང་མཆོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཅིག་ལ་སོང་བས་ཁམས་ནས་བྲག་དཀར་སྟོས་
 རྫོང་ལ་མཆམས་སུ་སྟོད་མཁན་ར་ཆ་ཆོས་རྩེ་ཟེར་བ་ཞིག་¹དང་གཏམ་བྱས་པར། ད་དེང་
 སང་དེ་འབྲེལ་མེད། སྤར་མཆོ་སྟོན་ལ་སྟོད་སྐབས་བྲིད་ཆེན་བཞི་བསྐྱངས་པས་ཕྱག་ཆེན་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་ལ་ཨེ་མི་སྟེ་བསམ་བསམ་ཞིག་བྱུང་། ཟེར་བས་ཏ་ཅང་འབད་
 ཆོད་རེད། རྩང་བ་རྒྱལ་ཆབ་པའི་གསུང་སྟོས་ལྟར་ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
 ཕྱིང་བ་ཞིག་ཐོན་ན་རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ་སྟེན་ནས་འབད་ན་ལོ་ཁ་ཤས་ལས་མི་འགྲང་བ་
 ཡིན་འདུག །རང་རེ་ཁང་པའི་རྒྱ་སྟོ་ལ་མ་ཕྱིན་པར་ཕྱག་གི་མཛོད་ཀྱི་གཏམ་སྟེང་བ་ལྟ་བུ་
 ལས་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱ་དང་ཉན་རྒྱ་ཅམ་ཡོང་བའང་འོ་མཆར་བས་དེ་ཆོའི་བསྐྱང་རའི་
 ཆོད་མིན་པར་འདུག་གསུངས།

རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་། གནད་བཞི་སོགས་ཡིག་
 ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། འདུས་པར་ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྤྱོད་ལྟ། ལྷང་
 འདུག་དང་ལྟ། ལྷས་དབེན་ལྷར་དུ་བཅིས་ནས་རིམ་བ་ལྟག་གསུངས་པ་དེ་རགས་པར་
 བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཆོགས་ལམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷས་དབེན་སྤྱོད་ལམ་འོད། ངག་དབེན་

¹ ཅིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² ཡོངས་བའང་ མཛོད་དཔར།

ཅེ་མོ། སེམས་དབེན་བཟོད་པ། མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཆོས་མཆོག་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྒྲོམ་ལམ། མི་
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མི་སློབ་ལམ་དང་། འཛིགས་བྱེད་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་
ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི།

སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལུས་དབེན་ཀྱི་དོད་ཐུབ།
སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ངག་དབེན་ཀྱི་དོད་ཐུབ། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་
དབེན། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
མཐོང་སྒྲོམ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཉེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཆོག་
ཡན་ཆད་བསྐྱུས་ཆོག་། འཛིགས་བྱེད་ལ་བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཆང་
ཚུལ་རེད་འདའ་བའི་བྱིས་ལན་ལྟར་ལ། བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་
འདྲིར་ཁ་བསྐྱང་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་
སྲུ་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ཡིན། འཛིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་
ནས་བསྒྲོམ་ཆོག་གསུངས་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ལུས་བཅས་བྱས་ན་དོག་བདེ།¹
ཚུང་རོ་དབྱ་བྱག་བྱེད་ན་ལུས་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་འཁོད་ལ། རང་འཛིགས་
བྱེད་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ལུས་བཅས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་ཀྱི་ལུས་དབྱུས་བྲང་པོར་རྩ་དབྱ་མ་བྱི་སྒྲོ་ལ་ནང་དམར་བ་སྒྲོམ་སྒྲོ་སོག་གི་
ཆད་ཅམ། དེའི་གཡས་སྲུ་རོ་མ་དམར་པོ། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་དཀར་པོ། རྩ་གསུམ་ཀ་ཡར་
ཆངས་བྱག་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་མར་གྲུག་ལྷེ་དབྱ་མའི་ཡར་སྒྲེ་སྒྲེ་བྱག་གི་འཛོམ་མདོ་
དང་། རོ་རྒྱང་གི་ཡར་སྒྲེ་སྒྲེ་བྱག་ལ་བྱུག །མར་སྒྲེ་སྒྲིར་ཉགས་ཀྱི་ཅེ་བར་འགྲོ་ཡང་འདྲིར་
དགོས་དབང་གིས་ལྷེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་དུ་དབྱ་མ་དང་། རོ་རྒྱང་གཉིས་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་

¹ རྫོགས་པ། ཤིང་དཔར།

༡ ནང་ངེས་ལ་ བརྗོད་དཔར།

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

༣ རང་དེ་ཚོ་ལ་ བརྗོད་དཔར།

ཟུག་པ། གྲེས་ཚུལ་སྟོང་གའི་བྲང་གི་རུས་པ་སྤུལ་ཕྱག་གི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་མ་ལས་ཅ་འདབ་
 བཞི། དེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་སྟོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་ཉེ་བ་རྒྱུ་པོར་གནས་པ། མགིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་དུ་དབྱ་མ་ལས་ཅ་
 འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་
 གྲེས་པས་མགིན་པ་ཁོངས་སྟོང་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་
 རྒྱུ་པོ་ཅན། སྤྱི་པོའི་སྟོན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་སྤྲད་རྒྱའི་སྟོང་ཅམ་དུ་དབྱ་མ་ལས་ཅ་འདབ་
 བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་བཅུ་
 དྲུག། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་
 ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་པའི་ཉེ་བའི་དབྱེབས་བྱ་གསུམ་པ། ཉེ་བའི་བྱ་གའི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་མ་ལས་
 ཅ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག། དེ་ལས་གཉིས་གྲེས་པས་སོ་གཉིས། དེ་
 ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་ཉེ་བ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་རེ་བཞི་པན་ཚུན་བསྟོན་པ་¹
 ལྟར་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་བྱ་གསུམ་པ། འདུས་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་
 གསུངས་ཚུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། གང་ལྟར་སྟོང་མགིན་སྤྱི་པོ་ཉེ་བ་ཞེས་གོ་རིམ་འདི་
 ལྟར་གསུང་བཤད་ལ་གནང་བ་རིམ་པས་ཉིས་འགྱུར་དུ་སོང་བས་འཆར་བདེ། སྤྱི་པོ་དང་
 སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་གདུགས་ཁ་སྤུབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མགིན་པ་དང་ཉེ་བའི་ཅ་འདབ་
 གདུགས་ཁ་གྲེན་དུ་བསྐྱང་བ་ལྟར་ཨེ་ཨྲི་ཁ་སྟོར་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲ། ཅ་མདུད་
 ཆགས་ཚུལ་ཕྱག་ཁྲིད་གནང་ཞིང་། སྟོང་གར་རོ་རྒྱུད་གིས་རེས་མོས་མིན་ལ། རོ་རྒྱུད་
 གིས་མདུད་པ་མིན་ཟེར་བ། “དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།” དབྱས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་
 གྲིས་དགྲིས།”² ཞེས་པ་དང་མི་མཐུན་གསུངས། རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་

༡ བསྟོན་པ་ ཤིང་དབང་།

༢ ཉེ་བཀའ། རྒྱུད་འདུམ། ཅ་པཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་ཐེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གངས་༢༡༤བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།” ཞེས་སོ།

ལས། དང་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་
བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ལམ་སྦྱངས་
པ་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྒྲིང་གར་གཞི་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྒྲིང་དང་
དམར་པོ་འོག་ཏུ་གནས་པའི་དབྱུས་སུ་རྒྱུང་སེམས་དབྱེར་མེད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ཡོད་པ་དེ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་རྒྱ་སྤྲུག་ནས་ནས་འབྱུ་
འིལ་མོར་བཏང་བའི་ཆད་ཅམ་དུ་འདྲིལ་ནས་དབྱུ་མའི་ཡར་སྒྲིར་གནས་ནས་རང་ལུས་སྒྲ་
སྒྲར་གསལ་བ་ལ་བསྐྱས་པ་ན་རྒྱུ་ཆ་ལུགས་མཆན་དཔེ་ཞལ་བྱག་སོགས་གསལ་བར་
མཐོང་སྒྲུང་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒྲི་བོའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབྱུས་སུ་འདྲིལ་ཏེ་རྩ་འདབ་དང་། དབྱུ་
མའི་ཡར་སྒྲི་དང་། མར་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་བར་ཀྱི་རྩ་དང་ལུས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་འཆར་དུ་
བཅུག། ཤིགས་པར་ཤར་བ་ན་སྒྲི་བོའི་ཤར་ཀྱི་རྩ་འདབ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་¹སྒྲམ་པའི་འཕེན་པ་
དང་ལྷན་པས་རྩའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྒྲི་ལི་ལི་པར་སོང་། རྩའི་ཆགས་ལུགས་བསྐྱས། སྒྲི་ལི་
ལི་རྒྱུར་དབྱུས་སུ་འོང་བས་རྩ་ཆད་པ་མཐུད། ལྷམ་པ་ཐང་བཅད། རེངས་ཤིང་གྱོང་བ་
མཉེན་པར་བྱས། རྣག་ཁྱག་རྒྱ་སེར་སོགས་ཀྱིས་འགག་པ་བསལ་ཏེ་རྩའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
སྒྲུངས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་སྒྲི་བོའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལའང་རིམ་པར་སྒྲུངས་ཏེ་རྩ་འདབ་
ཐམས་ཅད་བྱ་ག་ཏེ་ཡོད་པ་དབྱུས་ནས་སུ་ཞེས་བཏབ་ན་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་སུ་
ཞེས་²པའི་སྒྲ་འབྱུང་བའི་ཆོད་དུ་སྒྲུངས། དེ་ནས་མགྱིན་པའི་རྩ་འདབ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་³སྒྲམ་
པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་དེའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབྱུས་སུ་འདྲིལ། སྒྲིང་གའི་བར་ཀྱི་རྩ་དང་
ལུས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་བསྐྱས་ནས་རྩ་འདབ་སྒྲར་སྒྲུངས། སྒྲིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་རྩའི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་འདོན་པ་དང་། རྒྱུང་སེམས་འབྱུག་པ་

¹ སྒྲུངས་པར་བྱའོ་ མཛོད་དཔལ་།

² སུ་ཞེས་ ཤིང་དཔལ་།

³ སྒྲུངས་པར་བྱའོ་ མཛོད་དཔལ་།

གཅིག་པ་འཆར་ཐབས་ཡིན། ཅའི་གསལ་སྤང་སྤྱོད་པ་འདི་རྫོགས་རིམ་ལ་ཆེག་འཛིན་གྱིས་
 བླ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྤངས་ན་རྫོགས་རིམ་བསྟོན་པའི་གཞིར་གལ་ཆེ་བས་སྦྱེས་
 བྱ་དམ་པ་འགས་ཀྱང་ཞག་ཁ་ཤས་རེ་བསྟོན་པ་གནང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉམས་འོག་ཆུད་པའི་
 བར་དུ་སྦྱོང་བ་ནི། རྗེ་མི་ལས། “ཅ་རྒྱུང་བླ་མིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོད།”¹ ཅས་པའི་གདམས་
 པ་དེ་ཡིན་པར་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོར་འདི་མི་
 ལའི་མགྱར་འབྱམ་ལ་སྤྱར་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་རྟོགས་ལྡན་འངས་དཔལ་རྒྱ་
 མཆོ་སོགས་སྤང་དང་དཔེན་སའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཆུགས་ཉམས་པས་
 བྲིད་གྱི་རིགས་ཀྱང་རྟོག་མཐུང་བཟུང་གིས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཆར་བྱུང་བཏང་ནས་རྒྱན་
 མ་ཉམས་པར་བསྤངས་པ་རེད། བྲིད་གཏོང་ཚུལ་དངོས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆུང་ཐར་
 དུ། ཉིན་མོ་རྒྱུད་སྡེའི་བཤའ་པ་དང་། མཆོན་མོ་བྲིད་གནང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་རྒྱུད་
 དང་འབྲེལ་བའི་བཤའ་པ་རྒྱ་བོད་སོ་སོའི་ལུགས་འཐད་མི་འཐད་གྱི་དགག་བཞག་དང་
 བཅས་མཐའ་བཅད་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། མཆོན་རིམ་གཉིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་
 དམིགས་སྟོར་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་ཉམས་སྟོང་དང་སྤྱར་ནས་བསྐྱལ་
 ཅིང་། གནང་ཚུལ་ཡང་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་ལྟར་ལ། ཟླ་མའི་ཆུལ་འབྱོར་ལྟ་བུའི་བྲིད་
 གནང་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་གྱི་བར་ཆོས་མཆོམས་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་ཞག་འཛིག་
 པ་ཟེད། ཉམས་བྲིད་འོག་ལུགས་དངོས་དེ་འབྲེལ་པས་བྲིད་གཞུང་དབང་མཆོག་ལྡན་པས་
 རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་² རྒྱ་མཆོ་དང་ལྷང་སྤྱོད་ལའི་དོ་རྗེར་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་
 གི་བབས་དང་བསྐྱུན་ནས་གནང་ཚུལ་ཆུང་ཐར་དང་གསལ་ན་ཡིག་ཏུ་གསལ། གྲུབ་མཐའ་
 གཞན་ལ་ད་དུང་ཡང་སྤྱོད་ཆུགས་དང་བྲིད་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ལུག་ལེན་ཅམ་སྟོང་མཁན་མང་

1 དཔལ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཆུང་ཐར་གྱི་ཆུང་ཐར་དང་མགྱར་འབྱམ་ཆུང་ཐར་སྤྱོད་ཆུགས་བཅས་བཞེ་བ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགྱར་འབྱམ། བལ་
 ལུལ་འབྱུལ་དཔའ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༤ན ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅ་རྒྱུང་བླ་མིག་འཁོར་ལོ་ཡོད།” ཞེས་སོ།

2 སྐལ་བཟང་ མཛོད་དཔའ།

བ་རེད། རྒྱུ་དང་གཏུམ་མོ་ལ་བད་གཤོག་ཆེ་ཡང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་འབྱུང་
མེད་ཉིད། སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྲེང་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱུ་བ་ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་མ་
འོར་བ་ལ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རོ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ཅན་ཅི་ཅམ་
བཟུང་ཡང་ལས་རྒྱུད་ཡིན་པས་འབྲེ་བས་རྒྱུད་ཐུན་གཅིག་གིས་དབྱུན་འདས་པ་དང་ཁྱད་
པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱམས་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཁམས་ངོས་ཀྱི་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་གི་
རྟོགས་པ་ལུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྱི་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་སྒྲ་མ་ངག་དབང་རབ་
བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཞིག་ལ་¹རྒྱུད་འཛིན་ལུགས་བསྐྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྗེ་ཉིད་ལྟ་
སའི་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་དུ་བཞུགས་སྐབས་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་གཏུམ་བྱས་པར་སྟོ་
བྲག་གོ་བོ་ལུང་དུ་རྒྱུད་བྱམ་ཅན་བཟུང་བས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་
མང་པོ་བྱང་ཚུལ་གྱི་གཏུམ་སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་དངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེལ་
འདྲིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་མང་གཞི་²ཐེན་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་གཞུང་ཆེན་
མོ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ཆད་ལྟན་བྱུང་ན་རབ། མིན་
ཀྱང་ཉི་མ་རེ་དང་ཐུན་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་ན་ས་
ཆོད་ཆེ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དུག་གསུམ་སོགས་སྟོན་སྒྲུབ་ཡོད་འགྲིལ། ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་མེད་འཕེལ་བ་དགོས་ཀྱི། བྱི་རོལ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་
གི་མཛོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཅ་རྒྱུད་གི་རྟེན་འགྲེལ་ཅམ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
གསུངས།

༥ སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐོག་མའི་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་མི་
འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྫོགས་རིམ་ལ་འབྲིད་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་
མཐར་རྒྱུད་དབྱུ་མར་སྐྱད་པའི་ཐབས་སུ་གཞིལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལོན་པས་མིང་འདོགས་ཚུལ་

¹ ཅིག་ལ་ མཛོད་དཔལ་།

² མངས་གཞི་ ཤིང་དཔལ་། མཛོད་དཔལ་།

ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མིན། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཡན་ཆད་ལ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་པས་སྒོན་གྱི་
ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སྤངས་མ་བཤད་པ་མང། རྒྱད་པས་དེ་ལ་ལག་རྩེས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས།
འདིར་ཐོག་མར་ཉེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལའི་དབུས་གྱི་
རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡུངས་འབྱུངས་སྐྱེས་མ་བྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྩ་
ལམ་སྒྲིང་བའི་སྐབས་གྱི་རང་སེམས་ཐིག་ལེར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་འདྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་མ་ཉིདེ་གདོང་ཅན་སྐྱེ་མདོག་སྒོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་
དང་མཐུན་པར་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་
དཀར་མོ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ་ཞིན་དུ་སྤྲ་བ་ནས་འབྱུངས་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་
སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་ཐོན་པ་ན་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིང་མཆམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པ་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱུར་གྱུར། སྒྲོད་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཅུད་གྱི་
སེམས་ཅན་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་རང་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡུམ་ཡབ་
ལ་ཐིམ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ལ་
ཐིམ། དེ་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དའི་བར་བསྐྱེད་ལ་དབང་པོ་དམན་པ་དམིགས་རྟེན་མེད་པར་
དམིགས་པ་འཆར་མི་རུས་པས་རྒྱ་ད་སྤྲ་བ་ལ་སེམས་བཟུང་། རབ་གྱིས་དེ་ཡང་མི་
དམིགས་པར་བསམ་ནས་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་མ་ཞོར་བའི་ཐད་དེར་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག །དེ་ལྟར་རིལ་འཛིན་དང་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གང་
རུང་ལས་རྩེས་གཞིག་བྲབ་ཆེ། བསྐྱེད་རིམ་དུས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱུབ་ཐིན་པས་འདིར་
བྱིང་ཁོད་འགོག་པ་སོགས་གྱི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་བག་ཆགས་འཛིག་

ཆེད་ཤར་སྒྲོམ་ཅམ་བྱ། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་ལྟེ་བར་དུ་བསྒྲོམ་པས་རྒྱུ་མེས་པ་འབྲུག་པ་གཅིག་
 པའི་གནད་ཀྱིས་མེས་པ་གང་དུ་གནས་པ་དེར་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་ཉག་སྒྲུབ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་ཤིང་
 མཚུངས་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་འབྱུང་། གནས་པའི་ཉག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་རྒྱ་བ་འཆད། དེ་
 གྱིང་བ་¹བསགས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བས་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དགོས། ཐེམ་པའི་ཉག་སྒྲུབ་
 སྒྲིག་རྒྱུ་སྒྲིག་ཉག་སྒྲུབ་བྱུང་། ས་སྒྲིག་ཉག་སྒྲུབ་ཅན་བྱུང་དེ། ས་རྒྱལ་ཐེམ་པས་སྒྲིག་
 རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་འབྱུང་། ད་ལྟའི་སྒྲིག་རྒྱུའི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཐང་དང་བར་སྒྲུབ་སྒྲིག་རྒྱུ་གསུམ་
 ཀའི་སྒྲུབ་བ་འཆར་ཡང་འདྲིར་མེས་པ་རགས་པ་པལ་ཆེར་ལོག་པའི་སྟོང་སངས་ཡོད་པས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་རགས་པ་གཞན་ལྟར་གནས་གང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་རྒྱུའི་སྒྲུབ་བར་
 འཆར་བ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེའི་རིགས་འདྲ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེམ་པས་དུ་བ་དྲག་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་དུ་བ་སྒྲུབ་མོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་དང་། མེ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པས་མཁའ་སྒྲུབ་མེ་
 བྱུང་། སྒྲིག་བྱུང་མེ་བྱུང་གི་ཆར་བབས་པ་ལྟ་བུའམ། སྒྲུབ་རྒྱུ་པས་ཅ་གཏུབ་པའི་མེ་སྒྲུབ་
 ཤིང་བྱུང་གིས་²ནམ་མཁའ་འཐོར་ན་དམར་ཚུབ་ཚུབ་འོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་
 རྣམ་ཤེས་ལ་ཐེམ་པས་མར་མེ་ལྟར་འབར་གྱི་སྒྲུབ་བ་ནི་དོང་ཞབས་སུ་སྒྲོན་མེ་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲུབ་
 བྱུང་ལ་ཁ་ནས་པར་བལྟས་ན་དམར་ཉང་དེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་འཆར་ཞེས་སྒྲུབ་
 པ་གསུངས་ཞེས་སྒྲུབ་པས་གསུངས། འདི་ལ་བཞེན་ནས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་བས་མར་མེ་
 ལྟར་འབར་མིན་པ་འདྲ། མར་མེ་སྒྲིང་འབར་ཡིན་པ་འདྲ། གསུངས་ཞེས་དཔོན་སྒྲོབ་བྱུང་ས་
 པ་གསུངས་ཏེ་ཐེན་ཐེན་ནའང་བཀོད་འདུག །རྣམ་ཤེས་སྒྲུབ་བ་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲུབ་བ་རང་
 དུས་ན་སྒྲོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་འཆར་བ་ནི་སྒྲུབ་ཏེ་

¹ གྱིངས་པ་ མཛོད་དཔེར།

² ཐེམ་གྱིས་ ཤིང་དཔེར།

ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་དཀར་སངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ལ་བྱེད། སྤང་བ་མཆེད་པར་ཐེམ་པས་
 ལྷོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་པར་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་དམར་འོད་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་བུའི་སྤང་སངས་ལ་བྱེད། མཆེད་པ་ཉིར་
 ཐོབ་ལ་ཐེམ་པས་ལྷོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྤོད་ཀྱི་སྤྲལ་འབྲུག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་
 སྤང་བ་ནི་ས་སྤོས་ནས་ཐུན་པ་སྤྲལ་པོ་འཐིབ་པ་སྤོང་སངས་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་སྤང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཉིར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པས་སྤོད་བྱེད་ཀྱི་སྤོན་གསུམ་དང་
 བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཞེས་པ་ཐོ་རངས་
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་ཆེས་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་སྐབས་སྒྲ་བ་བྱུང་། སྐྱེ་རངས་དང་པོ་
 མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཉི་མའི་འོད་དཀར་དམར་དང་། སྤོད་ཀྱི་སྤྲལ་གི་སྤང་བ་མེད་པས་
 ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཐོན་པ་དེ་འོད་གསལ་དང་དཔེ་སྤྲུང་ནས་དེ་དག་གི་ཆེ་སྤོང་ཉིད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས། ས་རྒྱ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐེམ་པའི་བར་སེམས་
 དང་སྤང་བ་རགས་པ་དང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན་
 པས་འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱེ་སེམས་འཆི་སེམས་རྣམས་ལ་ངོ་པོའི་སྤོན་ནས་སྤྲ་
 རགས་མེད་ཀྱང་སྤོ་བུར་ཀྱི་ངི་མས་དག་མ་དག་གིས་སྤོང་ཉིད་སོགས་འཆར་བྱས་མི་
 བྱས་ཀྱི་བྱེད་བྱུང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་ཆེ་སྤོང་སངས་ཡོད་ཀྱང་དཀར་ལམ་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་ལ། འོད་གསལ་ཀྱི་ཆེ་བདེན་འདྲིན་ཡོད་ཀྱང་མདོན་དུ་བྱུང་བའི་
 སྤང་བ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་མི་འཆར་བའི་སྤོང་སངས་ཡོད་པས་སྤོང་ཉིད་འཆར་མི་འཆར་ལ་
 ཡིག་ཆ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། རྒྱང་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐེམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྲུང་ཡང་སྤྱེ་བ་ཡིན།
 རྒྱང་གི་སྤོང་ན་འབྱུང་བ་ལྟའི་བྱས་པ་ཡོད་པས་དེ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་རྒྱལ་ས་དངོས་རྒྱ་དངོས་
 ལ་ཐེམ་པ་མིན་ཀྱང་ས་རྒྱང་གི་བྱས་པ་ཉམས་ནས་རྒྱ་རྒྱང་གི་བྱས་པ་གསལ་བ་ལྟར་སོང་
 བ་ལ་ས་རྒྱ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྲུང་། དེའི་ཆེ་རྣམ་འབྱེད་པ་རབ་ལ་གཏུམ་མོ་རང་

ལུགས་གིས་འབར་བས་སྤྱི་བོའི་རྟོ་ཞུ་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་སྤྱི་ཡང་ལས་
 དང་པོ་བས་གཏུམ་མོའི་དམིགས་རིམ་སྦྱོང་དགོས། གཏུམ་མོ་ཞག་གསུམ་མ་དང་། ཞག་
 བདུན་མ་སོགས་རྫོགས་རིམ་ལས་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་སྒྲངས་བས་རྫོགས་རིམ་གི་གཏུམ་མོ་
 ཆ་ཆང་ཡིན། དེའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དྲུངས་གསལ་འོད་གི་རང་
 བཞིན་ཅན་སྤུ་མ་སྤུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ཡུམ་གི་མཁའ་གསང་ནས་ཟུར་སེལ་གི་སྒྲུང་
 སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏེའི་ནང་དུ་ལུགས་པའི་སྤྱོད་གིས་སྟེ་བར་ལ་ཕྱུའི་ཨ་ཟུང་ཤད་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་ཡིག་དཀར་གི་ཤད་གི་ཅེ་མོ་བྱེན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའམ། རྩྱུ་ཡིག་རྩ་ཆེས་
 ཐིག་ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པ་ཤོད་གི་རང་བཞིན་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྟན་པ། རྩྱུ་ལ་ཐ་རབ་ལྟ་
 བུའི་མེ་སྟག་དམར་ཆག་ཆག་འཕྲོ་བ། ཤོད་སྤྱི་ལ་ཁད་པའི་རྒྱ་དང་ལས་གཏུམ་མོ་འབར།
 སྤྱིང་མགིན་སྤྱི་བོའི་བར་སོང་། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ཤོད་གིས་གཏུང་བར་བྱས་པ་ལས་བྱང་
 སེམས་ཐིགས་ལ་ཁད་པའམ། ཐིགས་པ་རེ་གཉིས་མགིན་སྤྱིང་སྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་
 བབས་བས་མེ་རེ་ཆེར་སོང་། ཤོད་རེ་ཆེར་གཏོང་ན་རྩ་ནང་སོ་སོར་འབར། སྤྱི་བོའི་རྟོ་ལས་
 བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་ཐིག་ལེ་སྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་སོག་པས་སྟག་པར་འབར་ཏེ་བྱང་
 སེམས་ཁུ་སྟོབས་ཆེར་སོང་བས་ལུས་ལ་བདེ་ཤོད་རྒྱས་པར་བསམ་པ་འདི་ཤོད་བསྐྱེད་པ་
 ཅམ་གི་དམིགས་རིམ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འགོད་པ་སོགས་མེད། རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཡི་གེ་
 འགོད་ལུགས་རྒྱས་བསྐྱུས་མང་ཡང་ཡི་གེ་བཞི་ཅམ་འགོད་པ་པལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་།
 གཤན་དང་ཁ་དོག་རེའི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་རྒྱ་རྩོམ་སྟག་གི་གཏུམ་མོ་ཡང་པལ་ཆེར་
 འདི་དང་འབྲ། དེའང་སྤྱི་བོར་སྒྲ་གཤན། དེའི་འོག་རྩྱ་རྟོ་ཡིག་མགོ་ཟུར་ལྟ་རྩ་བ་སྒྲ་གཤན་ལ་
 ཟུག་པ། མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་གི་སྟེ་བར་གཤན་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མར་བཤད་པ་གཉིས། ཡི་གེ་
 ཨི་ངམ་ཨི་མམ་ཨྱ་ཡིག་རྩ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པ་མགོ་བྱེན་དང་ཟུར་བསྟན་གི་
 ལུགས་གཉིས། སྤྱིང་གར་སྒྲ་བའམ་ཉི་གཤན་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གི་དབྱས་སུ་རྩྱུ་མགོ་

གྲེན་དང་ཐུར་བསྟན་གྱི་ལུགས་གཉིས། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་
 ཉི་གདན་ཡུངས་དཀར་རམ་སྒན་མ་སྟེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྣམ་ལེས་ཨ་ཐུང་
 འད་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པའམ། རྩུ་ཡིག་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱ་ད་སྟམ་འཁྱོག་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་རྩུ་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གསལ་འདེབས་པ་དམིགས་ཉེན་དངོས་དང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་གྱི་དམིགས་ཉེན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནས་རོ་རྒྱང་གི་མར་སྤ་དབུ་མར་བཅུག །སྤ་བྱག་
 གཉིས་ནས་རྒྱང་རྒྱབས་ཉེ་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དང་། ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱང་བྱང་བ་
 དབུ་མར་ཁྱུགས་པས་སྤྱད་པ་བཏང་བ་ལྟར་ཉི་གདན་ལ་རྒྱང་གིས་བྱས་པས་མེ་དམར་ཏ་
 ར་ར་འབར་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ད་ལས་མེ་དམར་ཆག་ཆག་འབར་ལ་ཁད་ཡོང་བ་¹ལ་
 གཏུམ་མོའི་མེ་གསོ་བ་ཟེར། སྤར་ཡང་སྤ་བྱག་ནས་བྱངས་པའི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་གིས་བྱས་
 པས་རྒྱ་དའི་ཅེ་མོ་ལས་རྒྱ་ཁབ་གྱི་ཅེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་མེ་དམར་ལམ་ལམ་པའམ་སྤེ་
 ལམ་ལམ་པ་འབར་བ་ལ་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ཟེར་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྟོམ་
 པས་མེ་ལྷེ་ཅེ་ཚོན་པོ་མ་ཡིན་པར་བྱའི་སྟོ་རྒྱང་གི་ཅེ་ལྟ་བུའི་རྒྱམ་པོ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་
 སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟར་དབུ་མའི་ནང་གྲེན་དུ་སོང་། སྟེང་མཁྱིན་སྤྱི་བོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་
 གཡས་སྟོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འབར་བས་བོད་གྱིས་གདུང་། ལུ་མ་ལས་འོ་མ་འབབ་པ་ལྟར་སྤྱི་
 བོའི་ཉི་ལས་བྱང་སེམས་གྱི་ཐིགས་པ་མཁྱིན་པ་དང་སྟོང་གར་བབས་པས་ཡི་གེ་རྣམས་
 གཟི་བརྗིད་ཆེར་རྒྱས། ལྟེ་བར་བབས་པས་མེ་ལ་མར་ཁུའི་ཐིགས་པ་སྤྱང་བ་ལྟར་སོབ་སྤྱ་
 དང་བཅས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཆེར་འབར། ཐུན་ཁུང་དུ་སྟོན་མེ་སྤར་བ་ལྟར་ཅ་སྟོང་སྤག་བདུན་
 ཅུ་དོན་གཉིས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འོད་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། ཅ་གནས་རྣམས་སྤྱ་བྱང་སེམས་བ་
 མོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སྤྱི་བོར་འདུས་ནས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཁྱུགས། སྤྱི་བོ་ནས་མཁྱིན་

༡ ཡོངས་བ་ མཛོད་དཔར།

བར་བབས་པས་དགའ་བ། སྙིང་གར་བབས་པས་མཆོག་དགའ། ལྟེ་བར་བྱད་དགའ། འོར་
 བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ལྟན་སླེས་ཀྱི་དགའ་བ་འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྦྲར་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དམིགས་པས་བྱང་སེམས་ཕྱིར་ལྟོག་
 སྟེ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞིར་བྱས་ཀྱང་བཞི་ཀ་ལྟན་སླེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཡས་
 བབས་ལས་ལྟག་ཅིང་། སྤྱི་བོར་བརྟན་པ་ན་ལྟན་སླེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་རྩོགས་པ་
 ཡིན། དབྱ་མའི་ཆད་འགོག་ཏུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་
 བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་བདེ་བར་མ་གཞལ་ཞེས་མདོ་བྲགས་ལའང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
 བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྐབས་འདིར་ལུས་བདེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་
 བའི་རོ་བོར་འཕོས་པའི་ཆེ་ཡིད་བདེ་བྲགས་ཆེ་བས་ལུས་བདེ་བག་ལ་ཞ །ཡིད་བདེ་དེས་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོགས་བྱས་པས་དེ་ལྟན་སླེས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་བོར་འཕོས་
 པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། ལས་དང་པོ་བས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བོར་བའི་ངང་
 ཅས་གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་སྦྲངས་ཏེ་སྟོང་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཅུད་
 ལ་ཐིམ་པ་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་བསྐྱུས་ལ་རྒྱ་དཔེ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག། ལྟེ་བའི་བུམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ན། ལྟེ་བྲག་གཉིས་ནས་རྒྱང་རུབས། སྙིང་གར་བབས་
 པའི་ཆོད་དུ་མཆིལ་མ་སྒྲ་མེད་ཅིག་མིད། དེས་སྒྲ་བྲངས་ནས་སྟེང་རྒྱང་སྟོག་འཛིན་དགར་
 པོ་མར་མནན་ཏེ་རྩྱི་གི་རྒྱ་དཔེ་ཐིམ། ཞང་པའི་སོར་མོ་དང་ལྟ་བཞི་སྐྱེམས། སྦྱད་ཀྱི་ཕྱེད་
 བཅིངས་བསྐྱེམས། འོག་རྒྱང་རྒྱར་སེལ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བྲངས་ནས་རྩྱི་གི་ཞབས་རྒྱ་ལ་ཐིམ།
 རྩྱི་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སེ་གོལ་སོགས་ཀྱི་ཆད་འཛིན། དེ་སོ་བྲག་གི་བར་འཛིན་
 རུས་པ་བུམ་པ་ཅན་རྒྱང་དུ། དེ་ཉིས་འགྱུར་དོན་གཉིས་འབྲིང་། ལུས་འགྱུར་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཀྱི་བར་འཛིན་རུས་ན་བུམ་པ་ཅན་ཆེན་པོ་འཕྱོང་། དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡས་བབས་དང་མས་བཟླ་གི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་སད་དུས་ཀྱི་
 ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན་ཕྱང་པོ་ཉིང་པ་ལས་གོ་ས་
 ལོགས་སུ་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་སྒྲུབ་པའི་འཕེན་པ་དང་
 ལྷན་པས་ཡིད་ངོར་ཕྱང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལོངས་སྐྱོད་
 རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ། དེ་
 ལ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན་ལོངས་སྐྱོད་ཉིད་ཕྱང་པོ་
 ཉིང་པ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་ཡིད་ངོར་དེར་འཇུག་པ་སད་
 དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེར་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་བཞག་ལས་ལྷང་། ལྷ་བྱག་ནས་
 རྒྱང་རྒྱ། དབང་པོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག །དེའི་ཆེ་སྲར་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་
 གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་གང་སྒྲང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྐྱེ་འདུས་པ་ལྷར་དམ་
 པ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་
 ལོགས་སུ་འཆར་བ་འདིར་ཡང་འདྲ། རྣམ་འབྱེད་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར། ལྷ་མ་ལ་གཉིད་
 ཀྱི་འོད་གསལ་ཐེན་པ་དང་། ཇི་ལམ་ལ་ཇི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལམ་གྱི་དགོ་སྲོར་
 སྟོང་རུས་པ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་འབྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གཉིད་དུ་
 འགོ་ཁར་སྲར་ལྷར་སྐྱད་རིམ་བྱས་ནས་གཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་བརྒྱད་ཕྱོགས་
 ཅམ་འཆར་བ་ངོ་སྲར་ནས་ལས་གྱིས་འབངས་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་རང་གིས་
 བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེས་ནས་བདེ་སྟོང་ཆོས་སྐྱར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་
 གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ། ཇི་ལམ་ཇི་བར་ཚོམ་པ་ན་ཕྱང་པོ་ཉིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་
 བྱེ་ནས་ཇི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐྱར་ལྷང་སྒྲུབ་དུ་ཇི་ལམ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་ལོངས་སྐྱོད་
 རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཡིད་ངོར་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ཇི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ།

འདི་དག་གི་ཆེ་དོན་ལ་ཕྱང་པོ་རྩྭ་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡིད་དོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད།
 སད་པར་ཚུམ་པ་ན་ཕྱང་པོ་རྩྭ་བ་དམ་ཆེག་བར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་སད་པ་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནས་གཉིད་སད་པ་ན་མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ལྟར་སད་དུས་
 དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་དུག་ལ་ཆེ་གང་ཐོར་སྤངས་ནས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་
 ཐྱོགས་པའི་ཆེ་སྤར་གོམས་པ་དང་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་མ་བྱེད་འཕྲོད་དེ་
 འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་འབྱུང་དགོས། སྐོམ་ཚུལ་བསྐྱེ་བ་དགུ་ཀ་འབྲསྟེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་དེ་ལས་གོང་མའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱུར་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན་གཞིའི་སྐྱ་
 གསུམ་ལས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པས་སྤྲུལ་ཡི་
 དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། སྤར་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གོམས་བཞིན་འཆི་བ་ལ་བསྐྱགས་པས་རིམ་
 ཀྱིས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་རྟོགས་དངོས་གནས་ལ་ཡོང་བ་སྤར་བསྐྱེམས་པ་དང་སྐྱར་
 རས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་འོད་གསལ་ཀྱི་དུས་སྐྱོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་འཆི་
 མེད་སྤྱོད་མོར་ཞག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། རང་
 གིས་སྐོམ་པའི་འོད་གསལ་བྱ་དང་། གཞིའི་འོད་གསལ་མར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་མ་ཡིག་
 དང་བྱ་ཡིག་ལྟར་དོ་འཕྲོད་པ་ལ་འོད་གསལ་མ་བྱེད་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་
 མ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་མིན། འཆི་ཆེ་ཐུགས་དམ་ལ་སྤྲོད་པ་འདིའི་སྟངས་འོང་དགོས།
 སྤར་རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་དུ་རགས་པ་ཉེར་ལྟའི་གངས་འབྲེན་ཅམ་མི་ཐོན་པ་མང་པོ་འདའ་དུས་
 ཐུགས་དམ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྤར་ལ་འཇའ་ཟུག་པ་སོགས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་
 མཁེན་གོང་མས་སྤར་རྒྱུད་རྩོམ་མེ་འཆང་ལ་ཞུས་པར། དེ་དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་
 ལ་སྤྲོད་མི་ལུས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་མེ་ཆེག་ཟབ་མོ་ངག་འདོན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པས་
 དཔའ་བོ་མཁའ་འཁྲོས་འོད་གསལ་བཅན་ཐབས་སུ་འཛིན་འདུག་པ་བདེ་མཆོག་སྟོན་ལས་

དུ། “དེར་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་མཛད་ཅིང་།”¹ ཞེས་བ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 བས་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་འབད་ན་
 དེ་འདྲའང་སྲིད་པ་རེད། ང་ཆོའི་བསམ་བའི་མཐུ་དང་བྱ་བ་ལ་དཔག་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་
 ཐུགས་དང་མཛལ་ལུགས་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཅན་ཐབས་
 ལུ་མི་ལུས་ཐོབ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་མཐུག་རྫོགས་ནས་
 ལུགས་ལྡོག་གི་ཉིང་ཐོབ་དང་བར་དོ་བྱུང་བ་དུས་མཉམ་པས་དེའི་ཆེ་ལས་དབང་གིས་
 བར་དོ་བྱུང་ཀྱང་ཡིད་དོར་སྤར་གྱི་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱར་བཞེངས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ། དེ་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོར་བར་ཚུམ་པ་ན་པ་
 མ་གཉིས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 རྩལ་དུ་འཐུག་སྟུང་དུ་པའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོར་
 ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱི་བ་སྤངས་ཀྱང་ཡིད་དོར་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱར་ལྡང་བ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་
 སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཏེ། དེ་པན་ཆད་འཆར་མི་འཆར་རང་གི་སྤྱངས་པ་ལ་རག་
 ལས། ཐུགས་སྤྱོད་པའི་ཉིན་དུ་སྤྱི་བ་ན་ཆེ་དེའམ་ནམ་སངས་རྒྱ་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་
 ཐུག། དེ་ལྟར་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ། གཉིད་ཆོས་སྤྱོད་
 མི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་སད་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་ཉི་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ། འཆི་བ་ཆོས་སྤྱོད་
 བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱོད་ཉི་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བཅས་བསྐྱོར་དགྲ་
 སོགས་མར་མའི་གདམས་པ་བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་སྟོབ་མ་སྟོད་ལྡན་རེ་རེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་
 ཆོད་ལ་དཔག་པའི་གདམས་པ་སྟོར་གནང་བ་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པས་དེའི་ཆོད་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་སྤྱི་བ་ཀྱང་གདམས་པ་ལོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་དུ་རྩིས་བའི་བཤད་སྤྱོད་
 ཉམས་པ་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གདམས་པ་རྗེ་སྟོད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་

1 རྗེ་ཆོང་ཁ་པ་རྫོང་བཟང་གཤམ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་པ་དེ་མཆོག་སྟོན་ལམ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་པ་༡༤༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “དེ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟེན་མཛད་ཅིང་།” ཞེས་སོ།

༡ དཔའ་ཅིག་གི་ མཛོད་དཔར།

ལས། “སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོར་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ།། སེམས་གཞོལ་རྗེས་གཞིག་སྤྱད་
རིམ་མཆོག་གིས་ནི།། ཟླ་ཉིདེ་རྒྱ་བ་སྤྲ་གཅན་ལམ་བཀག་བས།། ཡས་བབས་མས་བརྟན་
དགའ་བཞི་སྤྱེ་བར་ཤོག །”¹ཅེས་བས་སྤགས་ཀྱི་གཞིའི་ནལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། སྤྱལ་བའི་
འཁོར་ལོ་ཉི་ལཱེ་བའི་རྩ་འཁོར་དང་། འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ནི་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ།
ཟླ་ཉིདེ་རྒྱ་བ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་། སྤྲ་གཅན་ལམ་དབུ་མ་ལ་བྱའོ།།

༥ གཉིས་པ་སྤགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ། ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་དང་། བྱ་བྱེད་མ་
གཏོགས་པའི་རྒྱུད་དགའེ་རྩོར་བཟླས་གཉིས། དང་པོ་(ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་)ནི། སྐབས་འདིར་
སྤྱིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་ལ་གསུང་བཤད་མཛད་དེ། ལས་དང་པོ་བས་འཇམ་སྦྱོར་
བུས་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་ལས་མི་སྟོམ། བྱ་སྦྱོར་བུས་ཏེ་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བསྟོམ་ཡུན་རིང་
ན་དུས་མིན་ཀྱི་འཆི་སྤྱོད་བྱེད་ཅེས་བུམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུང་གསུངས།² དེ་
ཡང་རང་གི་སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུདེ་དབུས་བྱ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་སྟན་མ་
བྱེད་གཤག་ཁ་སྦྱར་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཟླ་གདན་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡུངས་
འབྱུ་ཅམ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བུས་ཏེ་སྤྲ་བྱག་གཉིས་ནས་
རྒྱུད་རྒྱབས། མཆིལ་མ་སྤྲ་མེད་ཅིག་མིད་པ་དང་སྤྱིང་རྒྱུད་བྱངས་ནས་རྒྱ་དའི་ཅེ་མོ་ནས་
མར་ཐེམ། རྩ་བཞི་སྦྱིམས། ཡུས་ཀྱི་བྱེད་བཅེངས་བསྐྱམས་ན་འོག་རྒྱུད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
འདུ་བས་རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱི་ནས་བསྐྱེམས། རྩྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ལག་པ་
ལན་གསུམ་མཉེ། གནས་གསུམ་དུ་རེག །སེ་བོལ་ལན་གསུམ་གདབ་པའི་ཡུན་ལ་གཅིག་
ཏུ་བཅིས་པ་ལན་ཁ་ཤས་རེ་བཟུང་ལ་མི་སྤྲུལ་པ་ན་རྒྱུད་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྤྲ་བྱག་ནས་
དལ་བུས་བྱིར་གཏོང་། དེ་ལྟར་བསྟོམ་བས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ།

¹ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྱུང་། ཆ འཛིགས་བྱེད་སྟོན་ལམ། ཐོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲུལ་དབང། ཤོག་གྲངས་ ༥༧༤

² གསུངས་གསུང་། ཤིང་དབང།

༡ འདོམས་གང་ ཞིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ཐུར་བསྐྱེ་བའི་དོར་བཞུས་མ་བྱས་ན་དབྱ་མ་ནས་སྟོག་འཛིན་དང་གྲུ་རྒྱུ་ལོག་ཏུ་མི་རྒྱ།
ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་སྟེང་དུ་མི་རྒྱུ་བས་སྟེང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་མི་བྱས། དེས་ན་
སྟོག་ཐུར་བསྐྱེ་བའི་དོར་བཞུས་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གྱུས་སམ་ལྷག་སྟོན་གྱི་དོར་
བཞུས་དང་། མཁས་བྱུབ་ལུགས་ཀྱི་འགྲོས་འདེད་གྱི་དོར་བཞུས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོག་
ཐུར་གཉིས་ཀ་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱིར་སོང་། ཡོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་མཉམ་
དུ་ནང་དུ་ཞུགས། ལྷུ་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། གཉིས་པ་ནི། ཐུར་སེལ་ཡོ་གྱི་
གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྟེང་རྒྱུང་སྟོག་འཛིན་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སོང་།
ཐུར་སེལ་ལྷུ་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས། སྟེང་རྒྱུང་ཡོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས། འོག་
རྒྱུང་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སོང་། སྟོག་འཛིན་ལྷུ་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ།

སྐབས་འདིར་ཅ་བའི་རྒྱུང་ལྷ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ་ལས་ཁྲབ་བྱེད་མ་གཏོགས་
པ་གཞན་དབྱུ་ལ་དོར་བཞུས་བྱེད་དགོས་པས། ཀྱུ་མཁའ་ཁྲེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཆོགས་བཅད་མར། “སྟེང་གའི་རྩྱ་ལས་རྒྱུང་དབྱུར་དོར་བཞུས་དང་།”¹ ཞེས་གསུངས་
པས། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་རྒྱུ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་རྒྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
སྟེང་གའི་རྩྱ་ལས་མིག་དབང་གི་བར་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་འགྲོ་བའི་ཅའི་ཅེ་མོ་མིག་འབྲས་དང་ཁ་
ད་ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཅ་བ་རྩྱ་ལ་བྱུག་པ་བྱ་ག་ཏུ་རེ་ཡོད་པར་བསམ་ནས། མིག་གི་སྒྲོར་
རྒྱུ་བའི་རྒྱུང་རྣམས་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སོང་། ཡོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས།
ལྷུ་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྒྱུང་རབ་དུ་རྒྱུ་བ་སོགས་ལ་དེའི་རིགས་འགྲེ།
ལུས་དབང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་ནས་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་ཅ་གནས་ཉེར་བཞི་
སོགས་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ག་ཏུ་རེ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ཡི་
གོ་གསུམ་གྱི་དོར་བཞུས་སྐར་ལྟར་བྱ། དེ་ལྟར་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་རྫོ་རྫོ་གསུམ་གྱི་

༡ མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྒྱུ་དགྲའི་རྫོང་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་ལྟོད་པ་ལས་ལྷག་
མེད་དུ་གྲོལ་བ་མིན་ནོ།། དེ་དག་ནི་སྟོན་ལམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྤྲུགས་ཀྱི་ནལ་
འབྱོར་མཆོག །བྱས་པ་ཅན་དང་རྫོང་འཛིགས་པ་ཡིས།། སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་མ་ལུས་གྲོལ་
བྱས་ནས།། ལྷན་སྦྲེས་བདེ་བས་ཡིད་ལ་སྤྲོས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་སོ།། ཅ་མདུད་གྲོལ་ཚུལ་
ཡང་དབྱ་མར་རྒྱུ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་གང་བས་རྩི་རྒྱ་བ་རེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་
མདུད་པ་སྟོད་དེ་ཁྱུ་བྱུང་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་གཞན་ལ་རྩི་རྒྱ་བ་མདུད་
པ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་ཅུང་འགྲོལ་སྤྲོལ། སྙིང་གར་སྟོང་འོག་དུ་རྩི་མས་མདུད་པ་གསུམ།
རྒྱུ་མས་མདུད་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཡོད་པས་མ་རིག་པའི་སྟོང་འོག་སྤྲུབས་ཞེས་གཏི་ཐུག་
གི་རྫོང་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་འགྲོལ་དགའ། དེ་གྲོལ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
ཆོགས་མེད། མི་ལའི་ནམ་ཐར་དུ། སྤྲོ་མོ་བེ་ཏ་མགོན་སྦྱིད་ཀྱིས་ཤུལ་ཁང་བྲངས་པས་སྤྲོ་
ཆོགས་¹ ཀྱན་ན་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བཀོལ་མི་ཅུས་པ་བྱུང་སྐབས། སྤར་མར་བས་སྐབས་
ཤིག་² ཁྱོད་ལ་གོགས་ཤིག་³ འོང་བས་དེ་དུས་ལས་ཞལ་མ་འབྱེད་གསུངས་ནས་ཤོག་བྲིལ་
ཞིག་གནང་ཡོད་པ་དེ་སྤར་ཞལ་འབྱེད་དམ་སྟུང་དུས་ད་དུང་མ་རན་པའི་རྟགས་བྱུང་། དེ་
དུས་ཞལ་བྱེ་བས་སྤར་དགའ་སྤྲུབ་ཀྱིས་ཅ་ནམས་འགག་པ་དེ་དུས་ཟས་བཅུད་ཅན་བསྟན་
པས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེར་མཁོ་
བའི་གདམས་པ་བྱུང་བས་འདི་སྐབས་རྒྱུ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་རྫོང་བཟླས་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་⁴ ན་བ་སོགས་རྩི་ཁྱོད་རྒྱ་ཡོད། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་
རྒྱུང་རགས་པ་ཐེམ་ཀྱང་ད་དུང་དགའ་ཆོད་རེད་གསུངས།

¹ ལྷ་ཆོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

² ལྷ་བས་ཞིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

³ གོགས་ཞིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

⁴ ལྷ་ཆོག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༥ གཉིས་པ། དམ་ཆེག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཟུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བརྒྱས།
 སྙིང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ། ལས་རྒྱ་
 དང་བཞི། དང་པོ་(ཟུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་)ནི། སུར་བུ་སྟོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་
 འདི་བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་ཡིན་པས་ངས་ད་ལན་བཤད་རྒྱ་མིན། ཤེས་པར་འདོད་ན་
 རང་རང་གིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྩར་ཆོད་ཅེས་གསུངས་ནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ལ་མི་
 མངོན་པར་གསུངས་པ་ཉམས་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྲག་
 དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་གསལ་པོ་ཞིག་གནང་མ་
 སོང་གསུངས། “ཡན་ལག་རྒྱུད་ལྗེ་ཐ་མ་ལ། ཞིབ་ཆ་བ་སྤྱི་གངས་མཉམ་ཅ། ཅ་ཁར་
 རྒྱུད་ཀྱན་བསིལ་བར་ཆགས། ལྷག་མེད་རྟོག་བརྒྱས་སྤར་འབྲེལ།”¹ ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
 སོ། ། གཉིས་པ་སྙིང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ། འདི་མན་ཆད་དུ་
 རྒྱུད་རགས་པའི་ཐེམ་རིམ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུད་སྤོ་མོ་ཐེམ་པ་མེད་ལ།
 སེམས་དབེན་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་དགོས་པས་སྙིང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་བརྒྱུད་ནས་བཅོན་
 ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤོ་མོ་སྤྱད་པ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི། རིམ་
 འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ཏེ། རིམ་འཛིན་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “མགོ་བོ་ནས་
 བེ་རྒྱུད་པའི་བར། ‘རི་སྤྱི་སྙིང་གར་བྱིན་གྱི་བར།’ རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་
 འབྱུག། རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།”² ཞེས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུད་མཐེལ་
 བར་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་སྙིང་གའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་གི་ཞབས་རྒྱ་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་
 བསྐྱས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་པ་སྟེ། སྟོན་བཅུད་གཞན་མ་བསྐྱས་པར་རང་
 ལུས་རིམ་པོ་ཅམ་སྤྱས་པས་དེ་ལྟར་བཤད། རྗེས་གཞིག་ནི། བྱིའི་སྟོན་འོད་དུ་ལྷན་

༡ གཞུང་འདི་རིམ་འཛིན་མ་ཐུག།

༢ རྗེ་བསྟན་ལྷུང་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུག། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གངས་༥༥ན། ལས་རྒྱུད་པའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྒྱུད་མི་
 འདྲ་སྟེ། ‘རི་སྤྱི་སྙིང་གར་བྱིན་པའི་བར།’ ཞེས་སོ།

བཅུད་དང་། དེ་རང་ལ་ཐེམ། རང་ལྟ་དཔེ་བར་བསྐྱུས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་
 མེད། སྟོན་བཅུད་སྟོན་དུ་བསྐྱུས་ནས་དེ་རྗེས་རང་གི་ཕུང་པོ་གཞིགས་པ་དེ་ལྟར་བཤད།
 སྐབས་འདིར་དེ་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ཞེས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བསྐྱུས་པར་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་རིམ་འདྲིན་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ། ཕྱི་ལོ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་
 རྒྱུ་བསྐྱུས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞི་ལོ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ལྟ་དཔེ་
 བར་སྤྱད་པ་རྗེས་གཞིགས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་མེད། སྟོན་བཅུད་དང་། ལུས་མ་བསྐྱུས་ཀྱང་
 དེ་དག་གི་རྒྱུ་རིམ་འདྲིན་དང་རྗེས་གཞིགས་ལྟར་སྤྱད་པས་དེ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ཞེས་
 བཤད་དོ། ། བཞི་པ་ལས་རྒྱ་ནི། རྫོགས་རིམ་སྐབས་ལས་རྒྱ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་སེམས་
 དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེ་འོད་གསལ་འབྲེན་པའི་སྐབས་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཛོལ་
 ཉོག་དུ་སྟོན་མི་དུང་བས་ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོན་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ཅུ་བསྟན་པས་
 འཇུག་། དེའང་ཕྱག་རྒྱ་རང་དང་རྫོགས་པ་མཉམ་པའམ་མིན་ཀྱང་བསྒྲ་ཅན་དང་། དུང་ཅན།
 སྒྲ་པོ་ཅན། དེ་དྲགས་ཅན་མ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དེགས་བཞི་སོ་སོའི་བརྟགས་ཚུལ། ཅ་བཅུ་ལ་
 ཚུལ་སོགས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དེ་ཅུ་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་འཛོགས་པ་དང་ཉན་བཤད་ཅུ་ཀྱི་ཆེད་རེད། ཕྱག་
 རྒྱ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱད་སྦྱངས། དབང་བསྐྱུར། རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་གདམས་ངག་སོགས་སྟེ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་བརྟན་པར་བྱས། རང་ཡང་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་དང་
 ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་རྩལ་སྟོན་ཞིང་པན་ཚུན་ལམ་གྱི་སོགས་འབྱེན་དུ་འགྱུར་ངེས་པས་ལྟའི་
 ང་རྒྱལ་གྱིས་རྫོང་སེམས་དཔས་ཡུལ་རྫོང་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མར་འཇུག་པ་ལྟར་
 སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་མི་འབྲ་བར་ཡབ་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྟ་
 ཉོགས་ཀྱི་རྩ་དང་། ཡུལ་གྱི་དབུ་མའི་མར་སྟ་བརྒྱའི་ཟེའུ་འབྱུང་བར་གསལ་བཤད། ཡབ་

ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་མར་སྒྲ་པན་ཚུན་སྤང་བ་ཅ་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་གྱང་། ཡབ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་
 ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་སྒྲོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྲི་
 བོའི་བར་སོང་ནས་ཡུམ་གྱི་ཁམས་བསྐྱལ། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྒྱང་སྒྲོས་རིང་གི་དུ་བ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡབ་གྱི་གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྲི་བོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཡབ་གྱི་
 ཁམས་བསྐྱལ། ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་གཉིས་ཅ་སྤང་མཚམས་སུ་མི་བྱེད་པར་བྱང་དུ་འབྲུག་
 པ་རྒྱང་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་གྱང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་མར་བབས་ཏེ་ཐིག་ལེ་
 དཀར་དམར་སྒན་མ་བྱེད་གཤག་ཅམ་གཉིས་ཅ་སྤང་མཚམས་སུ་གཏུ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་
 དུ་གནས་པ་ཐིག་ལེ་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་གྱང་། དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་
 བས་ལུས་ཆོར་བདེ་བ་སྒྲུས། དེ་ལ་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་འཕོས་ནས་ལུས་བདེ་བག་
 ལ་ཞ། བདེ་བ་དེས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་
 བདེ་ཆེན་གྱི་བོགས་འདོན་པ་བདེ་སྒྲོང་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་གྱང་སྟེ་སྒྲིལ་གྱང་བཞི་ལྟན་བྱས། དེའི་
 དང་ནས་བྱུང་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་དོར་བཞུས། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་
 རིམ། སྒྲོང་གའི་ཁ་སྒྲོར་བྱམ་ཅན་རྣམས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པས་ལས་རྒྱང་
 སྤར་གས་ལྟག་མེད་དུ་ཐིམ་ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
 པའི་མཐའི་འོད་གསལ་དེ་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་
 ཐུག་གི་དབའི་འོད་གསལ་དང་། སྐབས་འདིའི་དམ་ཆེག་གི་ནལ་འབྱོར་དངོས་ཏེ། སྒྲོང་
 ཉིད་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ས་མི་འཆར་བས་དབའི་འོད་གསལ་ཟེར། དེ་ནི། སྤར་ཡང་བྱིན་གྱིས་
 བཟུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བྱང་གི་རྗེས་གཞིག་བསམ་གཏན་རིམ་པ་དང་། ཐུག་
 རྒྱ་གཉིས་དང་སྒྲོར་བའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏིང་འཛིན་འབྲེན་
 པར་ཤོག ། ཅེས་སོ། དེ་ཡང་སྤར་མེད་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་བསྐྱེད་
 རིམ་ཆོག་རང་རང་ལ་མི་འབྲ་བ་ཡོད། རྗེགས་རིམ་ཡང་སེམས་དབེན་མན་ཆད་མི་འབྲ་

བ་མང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཁེ་རིམ་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་རྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིང་གར་སྒྲུད་པར་འདྲ་ཡང་གནས་སྐབས་འདྲུལ་བྱ་རང་རང་གི་རྩ་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་རྩ་རྒྱུང་འདྲུལ་ཐབས་དང་། རྩ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་ཐོག་མར་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱུང་ཐམས་ཅད་འཁེ་རིམ་བཞིན་ཐེམ་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ་
 སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཡོང་བས་¹འདི་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་འདྲ། འོན་ཀྱང་དུས་
 འཁོར་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི། ཤིང་
 རྟེན་སྟོལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད།”² ཅེས་གསུངས་ཏེ། རགས་པར་བྱས་ན་རྫོགས་
 རིམ་གཞན་གྱིས་རྒྱུང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན། དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སེམས་ལ་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡིན། རང་རེས་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་རེ་རེ་ཡང་ཐོག་མེད་
 ནས་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པུན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་
 ཚུལ་རིམ་བཞིན་གཞིགས་ནས་དེ་འདྲུལ་སྤྱིར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོགས་གསུངས་
 ནས་ཐོག་མར་འཁེ་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞོམ་པའི་མགོ་ཚུགས། ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཆངས་པ་སོགས་སྣ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པས་བཅོས་པ་སྟེ་བྱ་ལས་འཆད་མ་ཁུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་མི་
 དགའི་ལས་ཀྱི་ཁུས་པ་སྒྲིན་པ་ནས་རྒྱུང་འཇམ་པོ་ལྗང་བ་ལས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བསགས་
 པ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་རིམ་བཞིན་གཞིགས་ནས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱུང་འདྲུལ་
 བའི་ཐབས་རིམ་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་འདི་ནས་ཐམས་ཅད་གནད་གཅིག་ལ་བབས་སོང་
 བ་སངས་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་གནད་མཁྱེན་ཅིང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྟགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་གསུངས།
 ༄ གསུམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་

¹ ཡོངས་པས་ མཛོད་དཔར།

² རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་བྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་རྫོགས་བཛོད་མདུན་ལེགས་མ། གཙང་དཔར། སོག་གྲངས་༤༣བ་༣ ལས་
 བྱང་བཅུད་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱུས་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི། ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད།” ཅེས་སོ།

གསང་འཛིགས་རང་རང་གི་ཚོ་གཤི་སྤྱོད་ནས་སྐྱུ་ལུས་མཆོད་པ་བྱས། ལྷ་མ་དང་རྩོ་རྩེ་
 འཆང་ཐ་མི་དད་པར་བལྟས་ལ་མཆུལ་ལུལ་ལ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྟོལ་བའི་གསོལ་
 འདེབས་དང་། འོད་གསལ་ལ་འང་དེའི་གསོལ་འདེབས་དགོས། དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་
 མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་ཚོམ་པ་ན་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་
 ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་ལས་ཕྱང་པོ་རྩྱིང་པ་ལས་
 གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ལུམ་གྱི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་པས་ཡོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་ལུས་སེམས་རྟེན་
 བརྟེན་པའི་འབྲེལ་ཐག་མ་ཆད་པས་ཕྱང་པོ་རྩྱིང་པ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་མ་
 སྤངས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། མི་ལམ་དུ་ནམ་མཁར་འཕྱར་བའི་སྤང་ངོའི་ལུས་དེ་
 མི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུགས་གཞན་མེད་པ་ལྟར། བསྐྱོམ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་དེ་ཉིད་རྟེན་བརྟེན་པར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་
 སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ངོའི་ལྟ་སྐྱུ་ནི་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་ལས་ཡིད་ངོར་གྲུབ་པས་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱུ་
 ཞེས་བཤད་དོ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་དཔེས་མཆོན་ནས་སྟོན་པ་ལས་བཤད་དུ་མེད་པས་འདུས་
 པར་སྐྱུ་ལུས་ཅལ་དུ་བརྟེན་ཏེ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་། འཛིགས་བྱེད་རྩོགས་རིམ་ནམས་སུ་
 དཔེ་ལུས་མཆོན་ནས་གསུངས་པ་རང་རང་གི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཡོང་ལུགས་¹འདྲ། རང་རེའི་
 མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཕྱང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རང་དུ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་སྐྱག་སྐྱོ་ཆོགས་ལྷོང་། སྐྱེ་འཆིའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྤང་པོ་རྩྱིང་པ་ལ་
 ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་པའང་སྤིད་པ་རེད། ཀྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་རྩེའི་བསྟོད་
 འབྲེལ་གྱི་བཤད་ལུང་གནང་སྐབས་རིམ་གྲུའི། “ས་འཐུག་གྱུར་པས་རབ་དུ་རང་གཉིད་

¹ ཡོངས་ལུགས་ མཛོད་དཔལ་།

ལོག་པ་ལྟར་འཕྲོས་ནས་དོགས་གཅོད་གནང་བར་ས་ཁམས་ཤིག་ཆེ་བ་འགའ་
 ཞིག་གཉིད་ལོག་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱོད་གས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆའི་
 དགོངས་པར་ཞལ་འཆམས། མཁན་པོ་ཆང་དང་། ལྷ་རིན་པོ་ལོན་གཉིས་ནས། རྒྱ་ནག་ཏེ་
 ཏུ་ཞིན་ནག་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གྱི་དོར་གྱི་རྣམ་འཕྲོར་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བཤེན་དཔལ་
 ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ལྷ་གཉིད་ལོག་པ་ཞིག་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་པ་ཏེ་ཏུ་ཞིན་
 ཡིན་པས་ཁོ་ཤི་ནས་ལུས་རྩིང་པར་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་པའི་གཉིད་སད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
 ཚུལ་སྤྲོད་བཅོས། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྲད་པར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སྤང་བོ་
 རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱལ་བ་ཀྱང་སྤང་བོ་རྩིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་
 དུ་བྱེད་དགོས། སྐྱུ་མ་མཁན་ཀྱིས་དོ་ཤིང་ལས་ཏྲ་སྒྲང་སྐྱུ་ལ་ཆེ་འགྲུབ་བྱེད་པ་མ་སོགས་
 མེད་ཀྱང་རྣམས་སྤྱགས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བཏེན་ནས་ཏྲ་སྒྲང་གི་སྤང་བ་བསྟོན་
 མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་མངལ་སྐྱེས་དང་རྣམས་སྐྱེས་གཞན་ལྟར་བྱལ་བ་མིན་
 ཀྱང་ཤིན་དུ་སྤང་བའི་སྤྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་དང་། ལམ་མཁར་
 རྩ་གཞུགས་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བ་བྱེད་དང་བལ་བའི་དྲངས་པའི་ཚུ་སྟོད་གར་ཡོད་
 དུ་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་རང་གི་སྤང་དོར་སྐྱུ་
 གཅིག་ལས་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་སྐྱུ་ལ་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་འབྱེད་པ་དང་། ཚུ་ལས་ཚུ་
 ལུང་དོལ་བ་ལྟར་འོད་གསལ་ལས་སྤང་བ་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མེ་
 ལོང་དྲངས་པ་དང་དོར་སེམས་ཀྱི་སྐྱུ་གཞུགས་སྤང་བ་ན་ཆ་ཤིས་གསལ་རྩོགས་སུ་འཆར་
 བ་ལྟར་སྤྱང་སེམས་ལས་མཆོན་དཔེ་ཞལ་བྲག་ཡོངས་རྩོགས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན། སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་དེ་སྤང་བོ་རྩིང་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཀྱི་ནས་བལྟས་ན་རྒྱུན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལྟར་ལ་ནང་དུ་
 ཏེན་བཏེན་པ་ཡོངས་རྩོགས་སྤྱང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་དབུས་ན་ཡོད་ཅེས་རྒྱུད་

༡ རྩོམ་པ་ལྟར་སྤྱང་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་སྤྱོད་བསྐྱེས། ལེའུ་བྲག་གཤམ་གྱི་ཤོག་གངས་༡༩༦༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་མཐུག་སྤྱང་
 ལས་རབ་དུ་རིང་གཉིད་ལོག་།” ཞེས་སོ།།

བ་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དབལ་ལྟོན་དང་། ཉོར་ཚང་གྲགས་བ་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་
བའི་ཚོས་བྱ་ནས་དོགས་གཙོད་མཛད་དེ་ཐག་བཅད་ཅེས་རྒྱད་བ་བསམ་གཏན་སེལྟེས་
གསུངས་ལ། སྤྱིས་སྤྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གནང་སྐབས་ཁྱི་
དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་སྤྱོད་ལ་བའི་དོ་རྗེས་གསུངས་
བ་དང་། རྒྱད་ཆེན་གྲགས་བ་ལྟན་བྱབ་ཀྱིས་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྔ་བའི་ཁ་དོག་གཟིགས་ཚུལ་
སོགས་གསུངས།

༥ བཞི་བ་ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུབ་ཚུལ་དང་།
དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱར་ལྔ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུབ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
ནལ་འབྱོར་བ་དེས་རང་གི་ཡིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བྱས་ནས་མི་བསྐྱོད་བར་བསྐྱོམ་བ་བྱགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སེམས་དབལ། རང་གི་ངག་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་ངག་དོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་བ་གསུང་གི་
དམ་ཆེག་སེམས་དབལ། རང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུས་དོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ནམ་
སྤང་དུ་བསྐྱོམ་བ་སྤྱི་དམ་ཆེག་སེམས་དབལ་སོགས་སེམས་དབལ་དགུ་བཅེགས་ཀྱི་དོར་
བཞེས་དང་། རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱང་དུ་མར་ཁྱགས་
གནས་ཐེམ་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱོད་མའི་སྤྱར་ལྔ་བ་ཡང་ཡང་གོམས་བ་ལས་ནམ་ཞིག་
ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱས་བ་རྫོགས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་
བབས་བ་ན་རྣམ་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་བས་མ་དག་བའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་
ཡལ་བ་ལྟར་དག་ནས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ།
འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་བར་འགྱུར་བ། ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་བ་དུས་
མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་ནི་ལས་རྒྱང་ཡིན་བས་དེས་ཀྱན་མོངས་བྱངས་

ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་
 ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་མར་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་ལས་རྒྱུ་མཐའ་དག་དབུ་མར་
 ལྷགས་ཏེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་ཐིམ་པ་སྟེ་འགག་པས་ཀྱན་ཉོག་རང་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཁོ་རང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་གནས་མི་རུས་ཤིང་། ལས་རྒྱུ་སྤྱར་གས་ཐམས་ཅད་
 བཅོན་ཐབས་སུ་བཅད་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་
 སྤྱེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་¹སྤྱོད་རུས་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་
 སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ། རིམ་བཤུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པ། ཉོན་སྤྱིབ་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པ།
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གི་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
 ལས་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ། ཟུང་འཇུག་པལ་བ་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་
 རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། ལུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། ཉོན་སྤྱིབ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་འབྱེད་ཀྱང་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེ་
 བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་
 ཅིག་ཅར་²སྤྱོད་རུས། ལུས་སྤང་པོ་རྟོང་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 བས་ལུས་སེམས་ཉེན་བཉེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པས་སྤྱར་སྤང་པོ་རྟོང་བ་ལ་འཇུག་མི་
 འཇུག་རང་ལ་རག །ལས་ཉོན་འདི་རུས་བ་ཆེ་བས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་སྤང་
 པོ་རྟོང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་ཚུལ་བསམ་ན་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ཆེགས་རེའི་ར་བྱལ་དང་མགྲ་བ་
 སྤྱི་རྒྱ་ཆེར་མེད། མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་བ་ཡིན་ཀྱང་། རིགས་
 འདྲ་རྒྱུན་འཆད་པས་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་དང་། དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ནི་འཁོར་བ་མ་སྤྱོད་

¹ གཅིག་ཆར་ མཚོན་དཔལ།

² གཅིག་ཆར་ མཚོན་དཔལ།

བར་དུ་རིགས་འབྲུག་མི་འཆད་པས་དོ་རྩེའི་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་བྱུང་མ་ཐག་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འགག་པས་དེ་དུས་སློབ་པའི་
 ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤང་བ་དང་དོ་རྩེའི་སྐྱ་ཟུང་དུ་ཆུད་པས་
 སྤང་བ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན། སྐྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་ནས། “སྐྱ་ནུམ་ཡང་ན་ཆེ་ཕྱེད་
 དམ།”¹ ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས་མདོ་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་ནུམ་གྲོལ་ལས་
 བྱ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྤགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདིའི་
 ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱལ་བའང་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ཀྱང་ཞི་མཐར་མི་ལྟར་བ་
 སྤགས་ཀྱི་ཐབ་གནད་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དག་
 པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཕྱང་ལོ་རྩྱེད་པའང་ས་དོ་རི་བྲག་ལྗོན་ཤིང་ལྷ་མའི་ལུས་སོགས་གང་
 འདོད་དུ་ཁྱེད་ཆོག་པས་ལུས་རགས་པ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་
 དགོས། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་² ཐུགས་ཡོད་
 ཀྱང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མེད། དེ་ཉིད་ཉེར་ཐོབ་དུ་འཕོས་ནས་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་གསར་ཐོབ་སྐྱབས་
 སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་ཡོད་གསལ་མེད་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་སྐྱའི་ཡ་གཉིས་སྟོན་དུ་སོ་
 སོར་སྐྱབ་པ་ཡིན། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དེ་རྟེན་རགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱེད་པ་དེ་རིགས་འབྲུག་མི་འཆད་པའི་དོ་རྩེའི་སྐྱ་དངོས་ཡིན་
 པས། “དོ་རྩེའི་སྐྱ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་ཡང་།”³ ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་
 དགོས། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་པ་དེས་སྤར་ཡང་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 དེའི་ཆེ་སྐྱ་དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱ་ཐུགས་སུ་

1 རྩེ་བཅུན། རྒྱད་འབྲེལ། མི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་འཛིན། གཤིན་རྩེ་ནག་སོའི་སྐྱབ་ཐབས། འོག་གངས་33ན4 ལས་བྱུང་བ་མི་འབྲསྟེ།
 “སྐྱ་ནུམ་ཡང་ན་ཉོན་མཆོན་ནམ།” ཞེས་སོ།

2 ཡ་གྲུལ་ ཤིང་དཔར།

3 བཀ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲས། 1 རྩེ་མཆོད། གཅང་དཔར། འོག་གངས་3ན9

ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པས་དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་ཀྱང་
 སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་ཡིན། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་ཚོམ་པ་ན་མི་སློབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་ངོར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
 སྐྱར་ལྡང་ཡང་དོན་ལ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་གནས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ལྷགས་
 རྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྲིན་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟོགས་རྣམས་འཆར། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་ཕྱང་པོ་
 ཉིང་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། བཟའ་བརྟུང་ལ་ལོངས་
 སྟོན་པ། བྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། རི་དྲགས་བཞོར་བ་སོགས་ནང་གི་རྟོགས་
 པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟུང་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ལ་ཐང་ཀ་ཞིག་རབ་གནས་ཞུས་པར་ཆབ་བསིལ་གནང་
 བའི་ས་སྟངས་དུ་འཐོར་ནས་པར་སོང་། ཚུར་ཤོག་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་རྒྱལ་བ་དག་
 འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་ཞུས་པས། པར་སོང་ཞེས་བགོགས་བསྐྱད། ཚུར་ཤོག་ཅེས་ལྷ་
 བསྟེམས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཞུགས་ཟེན་པས་རབ་གནས་བསྐྱར་མ་མི་དགོས་འདུག་
 གསུངས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོམ་སྒྲུང་རའི་ངོས་ཞིག་ལ་སྟོན་པའི་ཁང་པ་ཞིག་
 གྱང་སྐྱབ་པར་བཅམས་ཤིང་། དབྱར་ཤིང་ལེབ་ལ་སྐྱམ་བྱགས་ཏེ་འབྲུ་སྟོན་མང་པོ་ཆགས་
 པ་ལ་ཐལ་མོས་བསྐྱུན་ནས་ལྷགས་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་སྟོན་པ་ཞིག་བཅམས་པའི་ཁྲལ་གྱིས་
 གསུངས་པར་བསོད་གྲགས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གསུངས་གསུངས།¹ རང་རེའི་ཡིག་ཆར་མཐོང་
 ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱབས་འདི་དང་
 མཐུན་ཆབས་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་མེན་ན་འདིའི་རྗེས་ཐོབ་པའང་བྱང་འཇུག་པར་འཛོག་དཀའ་
 གསུངས། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་

¹ གསུངས་གསུང་། ཤིང་དཔལ།

འབྲུག་ཐོབ་ཁའི་བར་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་དབང་པོའི་ཆོད་དང་
 སྒྲུབ་ནས་སྟོད་པ་ལྷ་བ་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟོད་པ་ཆར་རེས་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྟོར་རེ་རེ་སྟོང་བ་སོགས་སྟོང་ཐེབས་དགུང་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་སྟོད་པས་སྟོམ་ལམ་སྟོར་
 དགུ་འབྱེད་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཅིག་
 ཅར་སྟོངས་པའི་བཤད་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཆོན་པ་གཅོད་མི་གཅོད་ཅམ་ལས་འབྲ། བསྐྱེད་
 རིམ་དུས་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཞེས་མ་འོངས་པའི་
 ཆོག་དང་། འདིར་བྱེད་ཞེས་དངོས་སུ་དེར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན། འདི་སྐབས་ཀྱང་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་པ་དང་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད། སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་
 བར་ལས་རྒྱས་སྟོམས་འབྲུག་གིས་བདེ་བ་མཆོན་པ་ལན་གཅིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་
 པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་བར་དོར་མཆོག་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་གནད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་
 འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་གོང་མ་ཐོབ་ན་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ། སྟོད་པ་གསུམ་ལས་སྟོས་
 བཅས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུའི་ཁང་བ། ལྟ་བྱངས་ཀྱི་ནུམ་འབྱོར་པ་པོ་མོ། ཆོགས་
 འཁོར་། བད་དང་བདའེ་ལན། གར་དང་གར་གྱི་ལན། ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་སོགས་
 རྒྱས་པ་དང་། སྟོས་མེད་ལ་རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞི་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ་འབྱིང་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་
 མེད་ལ་བཟའ་བཏུང་། གཉིད་ལོག་པ། བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས་
 གཞན་མི་མངོན་པ་སྐྱ་སུ་ཀྱའི་སྟོད་པ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་ལྟའི་ནུམ་ཐར་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་
 སྟོང་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པར་རྒྱས་ནས་སྟོམས་འབྲུག་
 སོགས་ཕྱིའི་སྟོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་
 རྒྱའི་གོ་ཆོད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དངོས་
 འདི་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་ཡུགས་ཀྱི་དེ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔལ།

མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། དང་པོ་རིག་མ་དང་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་ཅི་
 རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཆད་ལྡན་བྱུང་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཐབས་གྲོལ་བ་སྟེ་མན་ཚུན་ལམ་གྱི་ཐོགས་འདོན་དུ་སོང་ནས་མཐར་ཡལ་
 ཡུམ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་དགོས་པ་ལོ་ཀྱ་ཏུན་གྱི་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱི་རགས་པའི་
 ལུས་དང་བྱུང་འབྱུག་པ་ཐུགས་ཀྱང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད། སྟོན་དབུས་གཙང་སོགས་
 ལུ་རགས་པའི་རྟོན་དེ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཡང་ལུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་རྩོ་
 རྩེས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པར་སྐྱབས་མགོན་རྩོ་རྩེ་འཆང་ལས་ཐོས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཆེ་བྱུག་བཙུ་བཙུད་དུ་རི་དྲགས་བཞོར་བ་སོགས་སྟོད་པ་ཆར་རེས་ཤེས་སྤྱིབ་
 རྣམས་རིམ་བར་སྤངས་ཏེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འབྱུག་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན་ཆོས་
 བཙུད་ལྟ་བུ་ནས་མཉམ་པར་བཞག། བཙུ་ལའི་སྟོད་ལ་ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་མ་
 ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་གསོལ་འདེབས་བྱས། གྲུང་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་
 བསྐྱར། ཕྱི་མཛོན་བྱང་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་དབང་བཞི་པའི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་ཕྱི་ལྟོ་
 ལས་རྒྱ་མཆོན་ལྡན་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས། བད་གི་རྒྱུན་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་དང་། ཐིམ་པ་
 ལས་ཀྱང་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཏུགས་རྣམས་འཆར། སྟོང་བཞི་དགའ་
 བཞིའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེ་ཞིང་། བད་གི་མཛོན་བྱང་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་དུས་གཉིས་པར་ཤེས་སྤྱིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་བ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་བཞག་
 ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལས་སྤར་མི་ལྡང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེས་
 ཀྱང་རི་སྟོད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ལག་མཐིལ་གྱི་རྩེ་བཞིན་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཛོན་སུམ་
 དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་རེར་

ཡང་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་བ་ཐེང་འབྲུམ་འབྱེད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་སྐྱོན་གྲུབ་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་མི་སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་
 འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་
 ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཡ་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱབ་དགོས་པས་
 དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། དེ་གང་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་གཞི་དག་པའི་སྐྱང་འོད་ཐེང་ལྟ་བུའི་
 བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས། དེ་ལ་གང་ཞིག་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པས་ཐོབ་སྐྱེ་དབྱིབས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
 མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་གང་ལས་སྐྱབ་གཞི་སྐྱང་ཐམས་ཅད་འཆི་
 རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་དམ་ཆོག་གི་ནལ་འབྱོར་སེམས་དབེན་མཐར་
 སྐྱག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱང་མ་ལུས་པ་འཆི་རིམ་
 བཞེན་ཐེམ་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྐྱང་དགྲུ་དབྱུ་མར་ཐེམ་པའི་དག་དབེན་
 སྐྱགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཉྱེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ནས་
 སྐྱང་དབྱུ་མར་གཞུག་པའི་ཐབས་ལུས་དབེན་སྐྱགས་ཀྱི་གཞིའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས། དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་གསལ་ལ་བརྟན་པ་
 ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཉོགས་པ་ཆད་ལྟན་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེད་སྤེལ་ས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཀྱི་དབང་བཞི་ནམ་དག་སྐྱེ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་མཁོས་ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་
 སྐྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་ཀུན་
 རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་སྐྱོན་མོང་བས་
 སྐྱེད་སྐྱངས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་
 པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། དེ་ལ་ཆེ་འདྲིའི་སྐྱོན་ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་
 མཐོང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་སྤང་ཆུ་ལ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་

པ་དགོས། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་མུང་སྟེ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
གཞུང་མ་ཞོར་བ་ལ་ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་དགོས། དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བ་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་
ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་གདུལ་
བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་བྱུང་འབྱུག་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་གི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐབས་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ལགས།
ཞེས་ཁྲིད་ནས་གནང་ཡང་མཐུག་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས། ཟག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་འཛིགས་བྱེད་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཐང་སག་པའི་གསུང་གཞིར་བཞག་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་། ལྷ་མའི་
གསུང་རྒྱུན་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་གནང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་དེད་ཡན་ཆད་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྟེན་པས་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཁ་ཅིད་དུ་བྱེད་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་
ཡིན་བཤད་མི་ཤེས། ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་
ལེན་གང་འདོད་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ངེས་པར་སྟེ་བ་སྟོན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་པོ་ཆེའི་འབྲས་བྱུང་ངེས་པས་འདི་
ཙམ་ལ་གཤམ་སྤངས་དང་བསམ་སྟོང་འཕྲུལ་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་རྗེའི་བསྟན་པར་མཛལ་བའི་དོན་བྱུང་བ་རེད།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཟན་གོང་དུ་འུལ་ནས་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་འདྲའི་གདམས་པ་དང་མཛལ་དུས་ལག་ཏུ་ལེན་
ཏུས་ན་རབ། མ་མཐའ་སྟེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་ལམ་སྟོན་ཐེན་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་དགོས། རང་རེའི་རྒྱུད་སྟོད་རན་
དུ་ལུས་ནས་མ་ཐེར་བ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་བྱུག། བོད་ཀྱི་མར་འགོས།² རྩ་སྟོན་ཞང་དང་། མལ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་
གདམས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དང་མི་མཁྱེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་
ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་བྱར་ཉམས་པ་དང་། དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་དང་། བསྟེ་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མི་དང་མི་ལབ་པ་ལྟར་གདམས་ངག་འདོམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་
ཐེར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། རྟགས་རྒྱུད་ལ་ཅི་ལྟར་འཁྱུངས་པ་ལྟར་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟུལ་ཞིང་ཡིག་རིས་

1 བརྟེན་པ་ མཛོད་དཔལ།

2 མར་འགོས། ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

སུ་ཡང་གནང་བའི་མན་ངག་གི་རྒྱན་དང་ལེགས་བཤད་ནུས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་གྱིས་མིག་བྱས།
 ཆོའི་མཐུ་ཆེ་བ་དག་གིས་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྡན་ནུས་དང་སྤྲུགས་ནས་དབྱེད་པ་དོ་རྩལ་ཐུག་པ་མཛད་ན་དེར་
 མ་ཐོན་པ་ཞིག་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྟེན་པས་མཐོང་ཆོད་དང་ཟེར་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་རྒྱལ་པར་རང་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
 བྱ་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་
 ཉེ་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་ལ་ཅི་དགར་རོལ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་
 གསུངས། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྤྲུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་ནུས་རོལ་སྤྲུག་པའི་སྤྱོད་འཛིགས་མཛད་ཞེ་ཁོས་
 ཐེན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སྤྲུམ་པ། ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱུང་འབྲུག་དོ་རྗེའི་སྐྱུར། སྤྲུབ་བྱེད་
 ཐབས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ལུས་པ། གསལ་བར་མཆོན་པའི་ཐབ་ཁྲིད་ཡིད་བཞིན་ནོར། སྤྱིང་
 དབྱས་གདེངས་ཅན་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་ཐོབ། དེའི་ཆེ་དགའ་བདེའི་རྒྱུད་ལུགས་ཆེར་བསྐྱོད་
 པས། ལྷུ་ལ་དེར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས། མང་འབྲིགས་ཆོག་གིས་བྱུང་ཆར་
 གྱིས་བཟུང་བའི། ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་འདི་ཡང་སྤྲོས། དགོ་དེས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་དངོས་དོ་རྗེའི་འཆང་། བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་འོད་སྤང་
 གིས། ལྷུ་ལ་བསྐྱན་འཁོར་ཡུག་བྱུང་པའི་དགོ་མཆོན་གྱི། ཉེན་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་མཐར་ཡང་
 ཉམས་མེད་ཤོག ། ཅེས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེ་བཙུ་གསུམ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་རྗེས་རིམ་ལྷུ་ལ་འཕྲོར་བཞིའི་ཁྲིད་གྱི་
 བརྗེད་བྱུང་འཛིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འཛིགས་
 པའི་སྤྲོབས་བ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱལ་བསྐྱན་གྱིས་པའི་ཁྲུང་འབྲེར་བས་མི་ངལ་ཞིང་སྤྲན་བརྒྱད་¹གདམས་པའི་བང་
 མཛོད་འཛིན་པ་སྤྱི་བའི་དབང་སྤྲུག་དོ་རྗེའི་འཆང་དགོན་མཆོག་ལྷུ་ལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་ཁྲིན་ལས་འདིའི་རྒྱད་
 དང་བསྐྱེད་རྗེས་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་བཅས་ཡང་ཡང་མཉོས་པ་དགོ་སྤོང་ཤེས་རབ་
 རྒྱ་མཆོས་ཐོ་ཅམ་བརྗེད་བྱུང་དུ་བྱས་པ་སྒྲ་མ་མཆོག་དང་བཀའ་སྤོང་སྤྱང་མའི་²ཆོགས་གྱིས་བཟོད་པར་མཛད་ནས་
 དབྱེས་པའི་གར་གྱིས་བྱི་ནང་གསང་བའི་བདུད་སྤྲིའི་གཡུལ་ལས་ལྷུ་ལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ། ། སྤྲན་མདྲ་ལོ། །

¹ སྤྲན་རྒྱད་ མཛོད་དཔར།
² བསྐྱུང་མའི་ མཛོད་དཔར།

༥ ཟླ་རྒྱ་དང་པོ།

དཔར་མ་ཁག་གཉིས་མཚུངས་བསྟར་ཞུས་པའི་བསྟར་འབྲས་རེའུ་མིག

ཨང་།	ཤིང་དཔར།	ཤོག་གྲངས།	མཛོད་དག་དཔར་མ།	ཤོག་གྲངས།	དེབ་གཞུགས་ཤོག་གྲངས།
1	སྤང་མར་	༡བ༡	བསྤང་མར་	༡བ༡	༣། ༣
2	ཞི་བའི་	༡བ༥	ཞི་བ་	༡བ༤	༤། ༡༣
3	གཙང་པོར་	༣བ༤	ཅར་པོར་	༤ན༡	༤། ༡༡
4	བྱང་བ་	༤ན༡	བྱང་བ་	༤ན༣	༤། ༡༤
5	ལྷང་བ་	༤ན༡	ལྷང་བ་	༤ན༣	༤། ༡༤
6	ར་པོར་	༤བ༡	ར་པོར་	༤བ༤	༥། ༡༡
7	སྤྱ་འབྲས་མན་	༥ན༡	སྤྱ་འབྲས་ཡན་	༥ན༤	༥། ༤
8	འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་	༥ན༡	འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་	༥ན༤	༥། ༤
9	སང་པོར་	༥ན༡	སང་པོར་	༥ན༥	༥། ༡༠
10	གཞུགས་ཞེས་	༥ན༤	གཞུགས་ཅེས་	༥བ༡	༥། ༡༥
11	བཞོལ་བཏབ།	༥བ༡	བྱོལ་བཏབ།	༥བ༤	༤། ༡༠
12	དཔར་གསན་པ་	༤ན༡	དཔར་གསན་པ་	༤ན༤	༡༠། ༡
13	བཏྲན་ནས་	༤ན༣	བཏྲན་ནས་	༤བ༡	༡༠། ༡༡
14	བཏྲག་སྟེ་	༤ན༤	བཏྲགས་ཏེ་	༤བ༤	༡༠། ༡༥
15	བཏྲག་ཅེས་	༤བ༤	བཏྲགས་ཞེས་	༥ན༣	༡༡། ༡༡
16	དཔོན་པོ་	༥ན༤	དཔོན་པོ་	༥བ༤	༡༡། ༤
17	སྟན་བརྟུང་	༥བ༡	སྟན་བརྟུང་	༥བ༤	༡༡། ༡༤
18	སྟན་བརྟུང་	༥བ༡	སྟན་བརྟུང་	༥ན༡	༡༡། ༡༤
19	གཏོར་མ་བཏང་	༥བ༡	གཏོར་མ་བཏང་	༥ན༡	༡༣། ༡
20	འཛོད་པ་	༥ན༡	འཛོད་པ་	༥བ༡	༡༣། ༡༡
21	སྟན་བརྟུང་ཀྱི་	༥ན༣	སྟན་བརྟུང་ཀྱི་	༥བ༤	༡༣། ༡༤
22	བསྟར་ཏེ་	༥བ༣	བསྟར་ཏེ་	༤ན༤	༡༤། ༡༥
23	ཡོང་ཟེར།	༡༠ན༤	ཡོངས་ཟེར།	༡༠བ༤	༡༥། ༤
24	འཇམ་པོར་	༡༠བ༣	འཇམ་པོར་	༡༡ན༤	༡༥། ༡
25	ཁང་པའི་	༡༡བ༡	ཁང་པའི་	༡༡ན༤	༡༤། ༤
26	ཡོང་དགོས་	༡༡ན༣	ཡོངས་དགོས་	༡༡བ༤	༡༠། ༤
27	གཙོ་པོ་ཡན་ཆད་	༡༡ན༤	གཙོ་པོ་གསུམ་ཡན་ཆད་	༡༣ན༡	༡༠། ༡༤
28	སྤྱིང་བར་	༡༡བ༣	སྤྱིང་བར་	༡༣ན༤	༡༡། ༤
29	བསྟར་པའི་	༡༣བ༡	བསྟར་པའི་	༡༤ན༤	༡༡། ༡༥

[illegible]

64	བཞེག་པའི་	3733	བཞེགས་པའི་	3436	4374
65	ཚོ་ཚོ་ཚོ་	3733	ཚོ་ཚོ་ཚོ་	3436	4374
66	ནད་རིམས་	3437	ནད་རིམ་	3436	4414
67	འཁྲིགས་པ་	3438	འཁྲིག་པ་	3436	4414
68	མ་བསྐྱོམ་ཡང་	3433	མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་	3437	4414
69	ཚུང་བཞེན་	3437	ཚུང་བསྐྱེན་	3436	4617
70	ཕྱང་པོ་བཞེན།།	3437	ཕྱང་པོ་བསྐྱེན་	3436	4617
71	བྱ་གསུམ་ལ་	3434	བྱ་གསུམ་པ་	3433	4617
72	རའི་	3434	རའི་	3433	4414
73	བརྒྱུད་བསྐྱུམ་	3436	བརྒྱུདས་བསྐྱུམས་	3434	4417
74	བསྐྱུལ་བཟང་	3437	སྐྱུལ་བཟང་	3436	4417
75	འདིས་ཀྱང་	3438	འདིར་ཡང་	3437	4418
76	ཕྱི་ལྷགས་	3438	ཕྱི་ལྷགས་	3437	4418
77	ཀ་བ་	3433	ཀ་བ་	3438	4417
78	ཀ་བ་བཞི་	3434	ཀ་བ་བཞི་	3434	4413
79	དཔའ་གཅིག་	3434	དཔའ་ཅིག་	3434	4414
80	ཀ་བ་བརྒྱད་	3434	ཀ་བ་བརྒྱད་	3434	4418
81	མགོ་མེད་ཀྱིས་	3437	མགོ་མེད་ཀྱི་ས་	3436	4414
82	ལྷས་	3436	ལྷས་	4037	4414
83	མ་འོངས་པ་ན་	4034	མ་འོང་པ་ན་	4036	4414
84	མཁྲིགས་ཤིང་།	4036	འཁྲིག་ཅིང་།	4333	4414
85	གསུངས་གསུང་།	4333	གསུང་གསུངས།	4436	4414
86	ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་	4437	ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་	4436	4417
87	ཕྱིན་བརྒྱབ་	4438	ཕྱིན་རྒྱབས་	4437	4417
88	ལྷང་ལྷགས་	4438	ལྷང་ལྷགས་	4436	4417
89	ཐོན་པས་	4436	ཐོན་པ་	4436	4417
90	མཐར་ཆག་	4437	ཐར་ཆག་	4436	4417
91	ཕྱི་དོར་	4433	ཕྱི་དོར་	4433	4417
92	གསུངས་གསུང་།	4434	གསུང་གསུངས།	4434	4417
93	འགོ་པར་	4438	མགོ་པར་	4434	4413
94	ཕྱིན་བརྒྱབ།	4434	ཕྱིན་རྒྱབས།	4437	4417
95	སྤྱོད་པའི་	4437	སྤྱོདས་པའི་	4434	4418
96	མི་དད་པ་དང་།	4438	མི་དད་པ་དང་།	4433	4417
97	ཁྱོ་ལས་	4437	ཁྱོ་ལག་	4438	4414

98	བྱིན་བརྒྱུ་ནི།	༥༣བ༥	བྱིན་རྒྱུ་ནི།	༥༦བ༡	༩༠༡༣༠
99	བྱིན་བརྒྱུ་གྱི་	༥༣བ༦	བྱིན་རྒྱུ་གྱི་	༥༦བ༡	༩༡༡
100	བྱིན་བརྒྱུ་	༥༣བ༦	བྱིན་རྒྱུ་	༥༦བ༡	༩༡༡
101	བྱིན་བརྒྱུ་	༥༣བ༦	བྱིན་རྒྱུ་	༥༦བ༡	༩༡༡
102	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	༩༣༡
103	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	༩༣༡
104	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	མཉམ་གཞག་གི་	༥༤ན༣	༩༣༡
105	བརྒྱུ་གྱི་	༥༤བ༥	བརྒྱུ་གྱི་	༥༤བ༥	༩༣༡
106	འགོ་ནས་	༥༤བ༥	འགོ་ནས་	༥༤བ༥	༩༤༡
107	མ་འོངས་པ་	༥༤བ༥	མ་འོངས་པ་	༥༤བ༥	༩༤༡
108	བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་	༥༤བ༥	བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་	༥༤བ༥	༩༤༡
109	སྐྱེས་སྐྱེས་	༥༤བ༥	སྐྱེས་སྐྱེས་	༥༤བ༥	༩༤༡
110	ཡོད་ལ།	༥༤བ༥	ཡོད་ལ།	༥༤བ༥	༩༤༡
111	རྒྱུ་བཞུ།	༥༤བ༥	རྒྱུ་བཞུ།	༥༤བ༥	༩༤༡
112	འགྲུ་བྱ་	༥༤ན༣	འགྲུ་བྱ་	༥༤ན༣	༩༤༡
113	བཅག་རྒྱ་པའི་	༥༤བ༥	བཅག་རྒྱ་པའི་	༥༤བ༥	༩༤༡
114	ཉེན་དང་	༥༤བ༥	ཉེན་དང་	༥༤བ༥	༩༤༡
115	གང་རྒྱུ་	༥༤བ༥	གང་རྒྱུ་	༥༤བ༥	༩༤༡
116	བྱིན་ཚོ་	༥༤བ༥	བྱིན་ཚོ་	༥༤བ༥	༩༤༡
117	བསྐྱེས་བསྐྱེས་	༥༤བ༥	བསྐྱེས་བསྐྱེས་	༥༤བ༥	༩༤༡
118	ཡོད་བར་	༥༤ན༣	ཡོད་བར་	༥༤ན༣	༩༤༡
119	བསྐྱེས་པ་	༥༤བ༥	བསྐྱེས་པ་	༥༤བ༥	༩༤༡
120	སྐྱེས་པའི་	༥༤ན༣	སྐྱེས་པའི་	༥༤ན༣	༩༤༡

༥ འདིགས་བྱེད་རྫོགས་པའི་ཀྱི་དབང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་འབྲས་པའི་མིག་

1	བསྐྱེས་པའི་	༩ན༡	བསྐྱེས་པའི་	༩ན༡	༩༩༡༥
2	སྐྱེས་པའི་	༩བ༡	སྐྱེས་པའི་	༩བ༡	༩༩༡
3	ཅིག་ཅན་	༩ན༣	ཅིག་ཅན་	༩ན༣	༩༩༡
4	བརྒྱུ་པ་	༩བ༥	བརྒྱུ་པ་	༩བ༥	༩༩༡
5	ཅིག་ཅན་	༩བ༥	ཅིག་ཅན་	༩བ༥	༩༩༡
6	ཡོད་བའང་	༥བ༡	ཡོད་བའང་	༥བ༡	༩༩༡
7	རྒྱུ་བཞུ།	༩ན༡	རྒྱུ་བཞུ།	༩ན༡	༩༩༡
8	ནང་པའི་	༩བ༥	ནང་པའི་	༩བ༥	༩༩༡

9	ཅིག་ཅར་	137	གཅིག་ཆར་	136	73077
10	རང་རྟེ་ཆོ་ལ་	133	རང་རྟེ་ཆོ་ལ་	137	73076
11	བསྟོལ་མ་	137	བསྟོལ་བ་	136	73777
12	སྤང་བར་བྱའོ་	137	སྤངས་བར་བྱའོ་	136	73770
13	བྱ་ཞེས་	133	བྱ་ཞེས་	133	73774
14	སྤང་བར་བྱའོ་	133	སྤངས་བར་བྱའོ་	133	73776
15	བསྟལ་བཟང་	133	སྟལ་བཟང་	7033	73372
16	ཞིག་ལ་	136	ཅིག་ལ་	7036	7372
17	བྱིང་བ་	7036	བྱིངས་བ་	7737	73674
18	ཁྱེས་གྱིས་	7733	ཁྱེས་གྱིས་	7733	73673
19	ཡོང་བ་	7336	ཡོངས་བ་	7336	73674
20	དཔལ་གཅིག་	7433	དཔལ་ཅིག་	7636	76673
21	དཔལ་གཅིག་གི་	7436	དཔལ་ཅིག་གི་	7637	76674
22	གསུངས་གསུང་།	7637	གསུང་གསུངས།	7634	76770
23	གཞིགས་བ་	7136	གཞིག་བས་	7634	76073
24	ཡོང་བས་	7633	ཡོངས་བས་	3033	76374
25	ཡོང་ལུགས་	3036	ཡོངས་ལུགས་	3736	76374
26	ཅིག་ཅར་	3734	གཅིག་ཆར་	3334	76676
27	ཅིག་ཅར་	3333	གཅིག་ཆར་	3333	76676
28	རག་པའི་	3336	དག་པའི་	3336	76676
29	ཡ་རྒྱལ་	3337	ཡ་རྒྱལ་	3333	76777
30	གསུངས་གསུང་།	3333	གསུངས་གསུངས།	3636	76772
31	ཅིག་ཅར་	3336	གཅིག་ཆར་	3636	76776
32	བསྟེན་ས་	3433	བསྟེན་ས་	3633	76776
33	བཞག་འདྲའི་	3436	བཞག་འདྲའི་	3636	76776
34	སྟན་བརྟུང་	3633	སྟན་བརྟུང་	3433	76376
35	སྤང་མའི་	3636	བསྟུང་མའི་	3433	76376

༥ བྱུང་རྒྱུན་གཉིས་པ།

འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་ཉིད་ཀྱི་མཁོན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

- ༡ རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་མཆོག་གི་སྒྲིམ་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༥༩ན ༣-༡༥༩བ ༥)
- ༢ རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་ཨ་ཤོ་ཀ་གི་སྒྲིམ་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༥༥བ ༡-༡༥༦ན ༣)
- ༣ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བཟླའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༩༦བ ༣-༣༠༡བ ༣)
- ༤ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སྐུ་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་ས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༣༠༡བ ༣-༣༠༣བ ༡)
- ༥ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་མཆོག་བཟླས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༩༠ན ༣-༡༩༠བ ༥)
- ༦ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱབ་ཐབས་དང་ལས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་སེམས་དཔལ་བསྐྱུས་པ། ལྷ་ཅུ་
དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༥༩བ ༥-༡༦༦ན ༡)
- ༧ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱུས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གི་ལྷ་བསྐྱུས་
མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༥༠ན ༣-༡༥༣བ ༣)

- ༡ དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དོན་རྩེ་འོད། སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བེ་ཙོ་ཙ་ན་རྟེན་ཏམ་
མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི ༣༣༡ན་-༣༣༥ན་)
- ༤ དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས། སྐྱབ་དཔོན་རྩྱ་ལྷ་ལྷ་རས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི ༣༡༥ན་-༣༡༩ན་)
- ༡༠ དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། ལས་སྦྱོར། དོན་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ལས་བྲག་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་པ། སྐྱབ་དཔོན་ཞི་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི ༡༥༣ན་-༡༥༤ན་)

བོད་དཔེ།

- ༡ བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱུས། བ་སོ་བག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་རྩ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་ཙམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༢ མཁས་གྲུབ་རྩེ་འོད་གསུང་འབྲུམ་རྩ་བཞུགས་པའི་དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་གཙུག་རྒྱ། སྒོ་ཕྱོས་ཆོས་སྦྱོར་གིས་མཛད།
(པོད། བ སྐྱ་འབྲུམ་དབར་མ། ༣༧༧-༤༡༣)
- ༣ ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དོན་རྩེ་གཤེན་རྩེ་འོད་པོ་བཙམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
ཆེན་པོ་ལྷ་བཙུ་གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་སྤང་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་
བཤད་པ་འབྲུལ་ཟད་མཁས་པའི་ཞལ་ལྷང་། དདུལ་ཚུ་རྣམ་རྩ་བས་མཛད།
(པོད། ཀ ཤིང་དབར། ༥༧༤-༦༡༤)
- ༤ བཙམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་ཁོས་པའི་རྒྱལ་པོ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དོན་རྩེ་འོད་ཀྱི་སྒོ་འབྲེད། འཛིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོས་མཛད།
(པོད། ར ཤིང་དབར། ༤༡-༤༡༡དང་པོད། ༩ ༣-༤༧༤)

- ༡༣ འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནམ་གཞག །བ་སོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཙམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༤ འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉླ་བདུན་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་འབྲེད། ཅ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད། གཉིས་པ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་གོ་གཉིས་པ། དེབ་གཞུགས། ༣༤༩-༤༡༡)
- ༡༥ འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ། ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཙམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༦ འཛིགས་བྱེད་སྐྱབ་ཐབས། བཤེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ང་ཤིང་དབར། ༤༣༥-༤༥༠)
- ༡༧ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཡིག་ནག་འགྲོས་སུ་བཞོད་པ། ཡོངས་འཛིན་འགྲོང་ཅེ་བ་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཀ་ཤིང་དབར། ༣༡༡-༣༤༣)
- ༡༨ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱུག་མཆན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཐེན་ཐེན། རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ད་སྐྱེ་འབྱུང་དབར་མ། ༡༡-༤༤)
- ༡༩ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཇོགས་རིམ་སྐྱབ་བརྒྱུད་རིམ་གཉིས་བདུན་ཅིའི་སྒྲིང་པོ། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(པོད། ང་ཤིང་དབར། ༡༧༡-༡༨༥)
- ༢༠ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཇོགས་རིམ་ནམ་འགྲོར་བཞིའི་ཁྲིད། རྒྱུད་ཤོད་ཞབས་བྱུང་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཙམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༢༡ འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་ཡིག་མཁས་བྱུང་དགོངས་འདུས། དུལ་ཚུ་རྩམ་ན་བྲས་མཛད། (པོད། ཀ་ཤིང་དབར། ༥༣༤-༥༣༥)

- ༡༢ འཛིགས་བྱེད་བརྩ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་རིམ་གེ་ཏ་ཀའི་བྲེང་བ། བཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་
ལྷག་གིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་
ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༣ འཛིགས་བྱེད་ཚོགས་རིམ་མདོར་བསྟུས། བ་སོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད། (པོ་ཏ་
ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༤ འཛིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་ཚོགས་དང་འཛིགས་བྱེད་སྟགས་བརྟུས། རོ་ཡོན་འཇམ་དབྱངས་
འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་
དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༥ འཛིགས་བྱེད་རིམ་གཉིས་དང་སྤྱར་བའི་གསུང་མགྲུང་། ལྷང་སྤྱོད་པའི་དོ་རྗེས་མཛད།
(པོད། ང་ཡིང་དཔར། ༣༧༩-༣༨༣)
- ༡༦ འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱི་བཟེད་བྱང་འཛིགས་མཛད་
ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི། ཨ་ཁུཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད། (པོད། ཁ་ཡིང་དཔར། ༡༣༡-༡༤༥)
- ༡༧ འཛིགས་མཛད་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་བསྟེན་སྟབས་ལས་བརྩམས་པའི་ཞལ་གདམས་ཀྱི་རིམ་པ་
གསང་བའི་སྟོང་ཞོར། མཁས་གྲུབ་ཐར་ལུལ་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྦྱོང་གིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་
ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༨ དོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟུན་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་
གསུམ་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་བསྟེལ་བྱང་། རྒྱལ་བ་
སྟབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོས་མཛད། (པོད། ཁ་ཡིང་དཔར། ༤༣༥-༤༤༤)
- ༡༩ དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ། དེ་སོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆན་
ཀྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་
སོན་མ་བྱུང་།)

- ༣༠ རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཉིང་མཁོའི་ཞལ་གདམས་དམ་པ་
ནམས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་མཐའ་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ། ཆེ་ཤོས་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེས་མཛད། (པོད། ༡ བཤིང་དཔར། ༣༣༡-༣༤༩)
- ༣༡ རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་སྐུ་བཟས་ཟ་མ་ཏྲིག་རྫོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་
མཛད། (པོད། བ སྐུ་འབྱུང་དཔར་མ། ༤༣༧-༤༤༣)
- ༣༢ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་སེམས་བསྟོམ་བསྐྱས་
དང་། སྐུ་མའི་ནལ་འབྱོར། འཕོ་བ། བྲག་གཡལ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པས་མཛད། (ཆོས་ཚན་ཞལ།
བྲིས་མ། ༡༩༡-༡༩༧)
- ༣༣ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ། བཤུ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་
མཛད། (པོད། ཁ བཤིང་དཔར། ༧༣༣-༧༤༩)
- ༣༤ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནམ་གཞག་ལེགས་པ་ཞིག་ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་གིས་མཛད། (པོད། མ སྐུ་འབྱུང་དཔར་མ། ༤༣-༤༩)
- ༣༥ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཟ་མ་ཏྲིག་གི་སྟོང་པོ། སུར་སྟོག་དག་དབང་བྱམས་པས་
མཛད། (པོད། ག བཤིང་དཔར། ༡༠༩-༡༡༥)
- ༣༦ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བཟས་ཟ་མ་ཏྲིག་དག་འདོན་བྱ་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བསྐྱིགས་པ་
འཇམ་དཔལ་དགོངས་རྒྱུ། སྐུ་སྐྱེད་དབང་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།
(སྐྱིགས་བཅ། ༨ བཤིང་དཔར། ༡༩༡-༣༣༦)
- ༣༧ དཔལ་རྫོང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཅ སྐུ་བྱང་བསྐྱེད་དཔར། ༣-༤༩)

- ༣༩ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱི་ཞལ་ལུང་དངོས་གྲུབ་ཚོགས་ལྷན་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱགས་པས་དོན་གྲུབ་སྐྱལ་ལྷན་འཇུག་དོགས།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ་ལྷ་བྱང་བསྐྱར་དཔར། ༥༧༣-༤༣༡)
- ༤༠ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཡིག་སྐྱལ་ལྷན་འཇུག་དོགས། ལུ་ལུ་བཀྲ་ལྷོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མས་མཛད། (པོད། ཀ་ལོལ་དཔར་མ། ༡༡༥-༡༣༡)
- ༤༡ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྤྱིང་པོ་བྲིས་པ། སྤྱིད་ཤོད་ཞབས་
བྱང་བསྐྱེད་འཛིན་འཁྱིན་ལས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོའི་ཆོས་ཚན་ལ་པ། ཤིང་དཔར། ༤༣༣-༤༥༡)
- ༤༢ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ཉི་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་དང་ཐེང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་
གཉིས་སམ་བཞི་བཅུའི་བརྒྱད་རིམ་གསལ་འདེབས། བཤ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཅ་ཤིང་དཔར། ༤༠-༤༩)
- ༤༣ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆོག་དང་བུམ་བསྐྱེད་ཟུར་འདེབས། བཤ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་
རྒྱན་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཀ་ཤིང་དཔར། ༤༡༡-༤༠༡)
- ༤༤ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་རྒྱད་རྟོག་པ་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད་སྐྱལ་བཟང་འཇུག་དོགས་
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ་ལྷ་བྱང་བསྐྱར་དཔར། ༥༣༡-༥༡༡)
- ༤༥ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིད་ཁྱིད་བདེ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད། དང་པོའི་ཆོས་ཚན་པ། ཤིང་དཔར། ༤༠༤-༤༡༠)
- ༤༦ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིད་འཁྱེར་བདེ་བ་བདེ་འབྱུང་གཞུག་རྒྱན་
ག་བྱར་ཐེགས་པ། ཉེ་ཉོར་ཁང་གསར་ལྷོ་བཟང་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཀ་འབྲས་སྤྱངས་དཔར་མ། ༡༣༣-༡༡༡)

- ༤༧ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་རིམ་རྣམས་འཕྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཡིག་སྐྱ་གསུམ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་
བཞུགས་པའི་བྱ་གཞིངས། བཀ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད། (པོད། ཅ བེད་དཔར། ༤༡༡-༤༤༤)
- ༤༨ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་རིམ་རྣམས་འཕྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་གཅེས་པ་བྱུག་གི་དམར་ཁྱིད་
རྒྱུད་དང་བྱུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་རྒྱན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཆར་འབེབས།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ རྒྱ་བྱང་བསྐྱར་དཔར། ༤༥༣-༥༡༤)
- ༤༩ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབ་འཁྱིད་ལག་རྩེས་དང་བཅས་པ་དངོས་བྱུབ་ཀྱན་འབྱུང་། དབེན་ས་
པ་སྒོ་བཟང་དོན་བྱུབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཁ བེད་དཔར། ༥༡༧-༤༣༣)
- ༥༠ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཁྱིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱས། བྲག་གཡལ་སྒོ་བཟང་
བསྟན་པས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་རྩ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་
ལག་སོན་མ་བུང་།)
- ༥༡ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། ཅ་ནེ་བྲགས་པ་
བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད། གཉིས་པ། མེས་པོའི་ལྷལ་བཞག་བྱ་དགྲ་པ། དེབ་གཞུགས། ༡༧༡-༡༩༥)
- ༥༢ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྱིད་རྒྱན་མན་དག་སྤང་བརྟན་ཀྱན་འཆར་གསལ་
བའི་མེ་མོང་། ཅ་ནེ་བྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། གཉིས་པ། མེས་པོའི་ལྷལ་བཞག་བྱ་དགྲ་པ། དེབ་གཞུགས། ༤༠-༡༧༠)
- ༥༣ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཐབ་ཁྱིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
ཞལ་ལུང་བྱུབ་པའི་དབང་བྱུག་ཀྱན་གྱི་གཞུང་ལམ་སྐྱལ་བཟང་འཇུག་དོགས། འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པ་དག་དབང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཁ རྒྱ་བྱང་བསྐྱར་དཔར། ༣༤༧-༤༥༣)
- ༥༤ དཔལ་རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྒོ་བའི་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བའི་སྒོན་
མོ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚོས་མཛད། (པོད། ཏ བེད་དཔར། ༥-༥༤)

- ༥༥ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཁྲིམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཛིགས་མེད་དམ་ཚེས་རྒྱལ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ༤ ཞིང་དཔར། ༣-༣༩)
- ༥༦ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དཔྱིགས་རིམ་བརྒྱུད་ལྷན་སྒྲུབ་མའི་ཞལ་གྱི་བྱམ་བཟང་
ལས་འོང་བ་སློབ་གསར་མཛེས་རྒྱན། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་
དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༥༧ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དོགས་གཅོད་ཐེ་ཚོས་ཀྱི་བ་བ་སེལ་བྱེད། བཏ་ཆེན་
བཟང་པོ་བཀའ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད། (མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་དེབ་གཟུགས། ༣༩༩-༣༩༧)
- ༥༨ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མའི་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སྐུ་གསུམ་ཞོར་བུའི་བང་མཛོད། བོ་ཤི་ཚོས་རྩོམ་བཟང་ལྷན་བྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཞིང་དཔར། ༡-༦༡༡)
- ༥༩ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གཞན་པན་སྟིང་པོ། བཏ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཆ་བཀའ་སྐུ་དཔར་མ། ༣༡༣-༣༣༣)
- ༦༠ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཐབས་ཚོག་བསྐྱིགས་འཁྲལ་སྟོང་མཁས་པ་དབྱེས་བྱེད།
ལུང་སྐུ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཚོས་ལྷན་ཀྱིས་མཛད། (སྒྲེགས་བམ། ༤ ཞིང་དཔར། ༡༩༡-༢༠༧)
- ༦༡ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྟན་སྐྱབ་བྱ་ཚུལ་སྒྲུབ་མའི་གསུང་རྒྱུན་གསལ་བར་བཞོད་པ་
དངོས་བྱུ་ཞོར་བུའི་བང་མཛོད། ཀེ་ཏི་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད། (པོད། ཨ་ཞིང་དཔར། ༧-༡༡༩)
- ༦༢ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་མན་དག་བཟེད་བྱང་དུ་བཞོད་པ་འཛིགས་མཛད་ཞལ་ལུང་སྟན་
བརྒྱུད་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་པ། འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་
གསལ་བའི་མཚན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༦༣ དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཚོགས་རིམ་གྱི་ཁྱིད་སྐལ་ལྷན་མཛེས་རྒྱན། འར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་
མཚོས་མཛད། (པོད། ༤ ཞིང་དཔར། ༡༩༧-༡༩༩)

- ༤༩ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བྱང་
འཇུག་གསལ་བ། སྤར་ལྷོག་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད། (པོད། ག ཞིང་དཔར། ༡༣༥-༡༥༠)
- ༥༠ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད། རོགས་
དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་གྱིས་མཛད། (པོད། དང་པོའི་ཆོས་ཚན་པ། ཞིང་དཔར། ༣༤༡-༤༠༡)
- ༥༡ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་སྤྲོ་ཆོགས་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ། བ་སོ་ལྷ་དབང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་
ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱང་།)
- ༥༢ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་གཞན་པན་སྟོང་པོ། བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་མཛད། (པོད། ཆ བཀས་ལྷན་དཔར་མ། ༣༣༣-༣༤༥)
- ༥༣ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བསྡུས་དོན་བྱང་འཇུག་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞོད་པའི་ཐེམ་སྒྲས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། བརྒྱད་པ། ༣༠༡-༣༣༤)
- ༥༤ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཐེན་གྱིས་བྱང་འཇུག་རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་
ཞིང་ཏ། དེ་ཏོར་ཁང་གསར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཀ འབྲས་སྤངས་དཔར་མ། ༥༡༤-༥༣༡)
- ༥༥ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མདོར་བསྡུས། དཔལ་ཚུ་རྣམས་རྩ་བས་
མཛད། (པོད། ཀ ཞིང་དཔར། ༥༡༤-༥༡༩)
- ༥༦ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་དོན་ཐབ་དོ་རྩེའི་
བདུན་ཅི་དགྱེས་པའི་རྒྱ་བ་སྒོ་ལྷན་ཀྱང་དགའ་བྱེད། རོང་མ་སྒོ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚོས་མཛད།
(པོད། བཞི་པ། ཞིང་དཔར། ༣༤༣-༣༥༡)

- ༡༢ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་འཕོ་ཁྱིད། རྒྱག་གཡལ་བོ་བཟང་བསྟན་པས་མཛད།
(ཆོས་ཚན་ཡ། བྲིས་མ། ༡༣༡-༡༣༢)
- ༡༣ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཆར་
འཁེབས། ལུང་སྐུ་རོལ་པའི་དོ་རྩེས་མཛད། (པོད། ཁ བྱིང་དཔར། ༤༠༩-༤༡༢)
- ༡༤ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་པར་བཤད་པ། མཁས་གྲུབ་དགེ་
ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད། (པོད། མ སྐུ་འབྱུང་དཔར་མ། ༡-༩༣)
- ༡༥ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས་དང་། བསྐྱེད་ཚོགས་དམར་
ཁྱིའི་བརྒྱད་འདེབས་བཅས། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་མཚོས་མཛད། (པོད། ཆ བྱིང་དཔར། ༡-༢)
- ༡༦ གྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ལ་འཇམ་
མགོན་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྗན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
མཛད། (པོད། བརྒྱད་པ། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་བསྐྱར་དཔར། ༡-༡༩༩)
- ༡༧ སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་གི་སྟོང་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་། དཔེན་ས་
བོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ བྱིང་དཔར། ༡༩༩-༡༩༠)
- ༡༨ ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ། བཏ་
ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ བྱིང་དཔར། ༢༡༣-༢༡༣)
- ༡༩ གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་ས་བཅད། གུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད། (པོད། ༡ བྱིང་དཔར། ༩༩༩-༩༩༩)

༥ ཟུར་རྒྱུན་གསུམ་པ།

ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ཤིང་དཔར།

པོད། ༡ །

༡ ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་ལྡན་དད་པའི་ཚུ་གཉེར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཤེལ་བྲེང་བ།
(༥-༡༩༠)

༢ འཕགས་ལུལ་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུན་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མི་ཏཱ་ལོ་ཀའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་ཟུང་འབྲུག་གྲུབ་པའི་གཏམ་སྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ཏར་ཏིསྟེ། (༡༩༡-༡༩༦)

༣ རྗེའི་བསྟོད་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྗོད་བྲུང་ཐོར་བྱའི་བྱའི་སྤྱོད་ཆོས། (༡༩༧- ༢༠༦)

༤ རྟན་འཕེལ་བསྟོད་པའི་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྗོད་བྲུང་ཐུབ་དབང་དགྲེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན།
(༢༠༧- ༢༡༣)

༥ སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྐ་མའི་ནལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་གསུང་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་གྱིས་
དངོས་གྲུབ་ཞོར་བྱའི་སྟེ་མ། (༢༡༤- ༢༡༩)

༦ སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྐ་མའི་ནལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་དམིགས་རིམ་བརྗོད་བྲུང་དུ་བཞོད་
པ་ཐབ་ལམ་ཞོར་བྱའི་གན་མཛོད། (༢༢༠- ༢༣༠)

༧ དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་གཞུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་གྱིས། (༢༣༡- ༢༣༦)

༨ རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཐོ་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་ལ་ཆེག་བརྒྱད་དུ་སྦྱེལ་བའི་སྐ་མའི་
ནལ་འབྱོར་ཀྱི་བརྗོད་བྲུང་གཉིས་དགའ་སྟོན། (༢༣༧- ༢༤༣)

- ༩ མད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་འཕོ་ཁྱིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་པམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་། (༤༢༣-༤༢༤)
- ༡༠ རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་སྐྱ་བརྟན་འགའ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་བརྟེན་པ་མཉན་པར་འོས་
པའི་གཏམ་གྱི་སྟེང་བ། (༤༤༠-༤༥༣)
- ༡༡ ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོན་ལམ་ལྟའི་གཞུང་གི་མཆོམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་
སྟེང་བ། (༤༥༣-༤༦༠)
- ༡༢ སྐབས་མགོན་སྐྱ་སྟེང་གསུམ་པ་ཆོས་གྲུང་པེབས་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་དང་པོའི་ཆོགས་གཏམ་གྱི་ཟིན་ཐོ་
ཆོས་སྟེང་ལུགས་བརྒྱའི་སྒྲུང་བ་དགེ་ལེགས་བྱེ་བའི་ལམ་དུ་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། གསུང་བཀོད་
བསྐྱབ་བྱ། དེའི་དུས་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཐར། རྒྲ་མའི་ཞལ་གདམས་གདུང་སེལ་སྟོན་གྱི་
ཟིགས་པ། (༤༦༡-༤༦༧)
- ༡༣ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་འདོན་བསྐྱིགས་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་། (༤༦༩-༤༧༡)
- ༡༤ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། (༤༧༩-༥༡༤)
- ༡༥ བཙུམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞི་བའི་སྟོན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་གསལ་བར་བཤད་པ་
འཇམ་དབྱངས་དགོངས་རྒྱན། (༥༡༤-༥༡༥)
- ༡༦ བཙུམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་
གཉིས་འགྲུགས་པའི་ཐུགས་རྒྱ། (༥༡༦-༥༢༩)

པོད། ༣ །ཁ།

- ༡ འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྱིད་དམིགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྐྱེད་
མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་། (༥-༣༠༤)

- ༡ དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྐྱོད་ཞལ་གྱི་
བདུད་ཅི། (༣༠༩-༣༡༥)
- ༢ འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་སྒྲིང་གཞི་སྤུས་བཤད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་གསལ་བྱེད་རྩི་ལམ་གྱི་སྟོན་མ།
(༣༡༦-༣༩༠)
- ༣ བྱ་བཅོན་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉི་རུ་ཀའི་ཞལ་ལུང་།
(༣༩༡-༤༣༡)
- ༤ བྱ་བཅོན་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
དམར་ཁྲིད་ཉི་རུ་ཀའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི། (༤༣༢-༤༤༦)
- ༥ བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་དང་རྫོགས་རིམ་དངོས་བྱ་བ་སྟེ་མའི་བསྐྱེད་དོན། (༤༤༧-༤༩༩)
- ༦ འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་བ་དང་པོའི་
ཟབ་ཁྲིད་ཟེན་གྱིས་འདིགས་མཛད་རྩི་ལམ་ལུང་། (༤༩༩-༥༣༩)
- ༧ འཇམ་དཔལ་རྩི་ལམ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་
འདིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི། (༥༣༩-༥༩༠)
- ༨ བཅོམ་ལྷན་འདས་འདིགས་མཛད་རྩི་ལམ་པོ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེ་ཁོ་སྤྲུགས་སྤྲུབ་ཀྱི་
གདམས་པའི་གསལ་བྱེད་ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་འོད་ཟེར་འབྲས་འབྱེད། (༥༩༡-༦༩༧)
- ༩ དཔལ་རྩི་ལམ་འདིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
སྤྲུབ་པའི་མན་ངག་རྩི་ལམ་ཞེ་ཁོ་གི་མདུད་འགྲོལ། (༦༩༨-༧༠༦)
- ༡༠ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྟོར་གྱི་རྩིས་གནང་ཁྲིད་དང་བཅས་པའི་བརྟེན་བྱང་ཐུགས་རྩི་ཉིན་བྱེད་འོད་
གྱིས་བྱེ་བའི་དད་པའི་བསྐྱོར་འཇུག་ཟེར། (༧༠༧-༧༣༣)

- ༡༣ འཇམ་དཔལ་ཞི་བླ་གི་བསྐྱེད་བའི་གདམས་པ་སྤྲ་བཏུན་རྩོམ་གྱི་ཆ། (༢༣༩-༢༣༩)
- ༡༣ རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་བཟུང་བྱང་སྒྲིང་གི་ཐིག་ལེ། (༢༣༩-༢༤༡)
- ༡༤ ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟེན་གྱིས་དང་། སྒྲོལ་མའི་རྩེས་གནང་གི་ཟེན་མོ། (༢༤༡-༢༤༦)
- ༡༥ བོ་གུ་ཆོས་བྱུག་གི་ཁྱིད་ཀྱི་བཟུང་མོ་ཁྱུང་པོའི་སྒྲིང་ནོར། (༢༤༦-༢༥༡)
- ༡༦ དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་ལུང་གི་བཟུང་མོ་འཇམ་དཔལ་གསུང་གི་འོད་ཟེར། (༢༥༤-༢༥༤)
- ༡༧ བྱུག་རྩོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་ཇོགས་རིམ་རྩོམ་འཕྲོ། (༢༥༥-༢༥༦)
- ༡༨ ཇོག་དཀྱིལ་བདུན་ལས་བཅམས་པའི་གཏམ་དུ་བཟོད་པ་སྟན་བསྐྱེད་ལྷའི་རྩོམ། (༢༥༦-༢༥༧)

པོད། ༣ ། རྒྱ་གཞི།

- ༡ ལུན་བྱུག་ནལ་འཕྲོར་གྱི་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས་རིག་འཛིན་སྒྲིང་གི་དོ་ཤུལ། (༤-༤༧)
- ༢ དག་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་ཉེས་པ་ཀུན་སེལ། (༤༨-༤༩)
- ༣ རྩོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་དམིགས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ། (༤༩-༥༣)
- ༤ ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་སེག་གི་ཁྱིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་སྤྲིག་ལུང་སྟན་སེལ། (༥༤-༥༥)
- ༥ དམ་ཆོག་རྩོམ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་ཉམས་ཆག་དག་བྱེད་གསྐྱེད་མཆོད་ཡོན། (༥༥-༥༥)
- ༦ ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བྱ། (༥༥-༥༥)
- ༧ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བདག་འཇུག་གི་གསལ་བྱེད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤེལ། (༥༥-༥༥)
- ༨ འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ལ་བཏུན་པའི་སྤྱི་གདུང་སེག་ཆོག། (༥༥-༥༥)

- ༩ ལྷ་མ་མཆོད་པའི་བྱག་ཆེན་དང་སྒྲགས་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས། (༡༧༩-༣༩༣)
- ༡༠ ལྷ་མཆོད་བྱག་ཆེན་དང་སྒྲགས་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་སྤྲོད་ཞིའི་གདུང་སེལ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན།
(༣༩༣-༤༣༧)
- ༡༡ ལྷ་མ་མཆོད་པའི་བསྐྱས་དོན་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད། (༤༣༩-༤༥༩)
- ༡༢ ལྷ་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོ་བ་ཞག་གཅིག་མའི་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ནས་དག་གོང་དུ་
འབྱུག་པའི་ལམ་བཟང་། (༤༥༩-༤༧༥)
- ༡༣ དཔེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དཔའ་ཕོ་གཡུལ་འབྱུག་མའི་ཁྲིད་ཀྱི་
བརྗེད་བྱང་སྤང་མཐའི་ཞལ་ལྷང་། (༤༧༥-༥༣༩)
- ༡༤ གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་ཁྲིད་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱབས་སྤེང་། (༥༣༩-༥༤༩)
- ༡༥ ལྷ་མི་སྙན་ཀྱི་ཆེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལྷང་། (༥༤༩-༥༥༩)
- ༡༦ ལྷ་མི་སྙན་ཀྱི་ཆེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འཆི་མེད་དཔལ་སྤྲེད། (༥༥༩-༥༧༡)
- ༡༧ ཆེ་སྒྲུབ་ལེ་ཆོན་གསུམ་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་འཆི་མེད་འདོད་འཇོ། (༥༧༡-༥༧༦)
- ༡༨ གཞུག་ཏོར་ནས་པར་རྒྱལ་མའི་སྒྲོ་ནས་ཆེ་རིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་འབྱེར་བདེར་བཞོད་བ། (༥༧༦-༥༩༦)
- ༡༩ འཕགས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཆེ་ཁྲིད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པའི་སྤེང་བ། (༥༩༦-༦༡༩)
- ༢༠ འཕགས་མ་ཆེ་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒྲོ་ནས་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་གདམས་པ་མི་
ཤིགས་འོད་ཀྱི་གྲུང་ཁང་། (༦༡༩-༦༣༡)
- ༢༡ འཕགས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཆེ་ཁྲིད་སྒྲོ་འོད་སྤྲེ་མ། (༦༣༡-༦༥༡)
- ༢༢ འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་ལས་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་མི་ཟད་དག་གི་འདོད་འཇོ། (༦༥༡-༦༩༩)

- ༡༣ གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་ཁྱིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་བདུད་ཅའི་དགའ་སྟོན། (༦༩༠-༧༡༦)
- ༡༤ ལྷའི་བྱམ་གཏོར་གྱི་གདམས་པའི་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་བྱམ་བཟང་། (༧༡༧-༧༣༩)
- ༡༥ རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་གི་ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེག་གི་ཚོ་ག་རྒྱ་བའི་འཁྲི་ཤིང་། (༧༣༩-༧༤༣)
- ༡༦ རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩལ་ཚོན་ཆབ་ལ་སྦྱོན་འབྲེན་པའི་ཚོ་ག་བཀྲ་ཤིས་ཆར་
འབེབས། (༧༤༤-༧༥༡)
- ༡༧ བརྒྱད་འདེབས་འགའ་ཞིག (༧༥༣-༧༥༩)
- ༡༨ གཙོད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས་ཁ་སྐོར། (༧༦༠-༧༦༧)
- ༡༩ མ་གཅིག་ཁྲིས་མ་ལྷ་ལྷའི་ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེག་ལག་ལེན་རབ་གསལ། (༧༦༩-༧༧༣)
- ༢༠ མགོན་པོའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཡིག་ཚུང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་འབྱུང་བ། (༧༧༤-༧༧༩)
- ༢༡ དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མའི་བསྟེན་པ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགོ་
ལེགས་གསེར་གྱི་སྟེ་མ། (༧༨༠-༨༠༧)
- ༢༢ ཚོས་རྒྱལ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གཏོར་འབུལ་འདོད་གསོལ་འཕྲིན་ལས་སྟོ་འབྱེད། (༨༠༨-༨༠༩)
- ༢༣ སྟེས་མཚོག་རྩོ་རྩོ་ལེགས་པའི་སྦྱོ་བརྟན་ལ་གཟུངས་འབུལ་རྩལ་དམ་ཅན་དགྲེས་དགྲུར་ཅེན་པའི་
བད་མཚོ། (༨༡༠-༨༡༧)

པོད། ༤ རྩོད།

- ༡ སྒྲུང་བའི་དབང་བཤད་གསང་ཆེན་གནད་ཀྱི་སྟོན་མ། (༨-༧༩)
- ༢ མི་འདི་དབང་བཤད་ཟིན་ཐོ་རྣམ་གྲོལ་བདུད་ཅའི་སྟེ་མ། (༧༧-༡༠༧)

- 3 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཐིག་འདེབས་ཚུལ་རིམ་བཤིང་སོ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ། (105-116)
- 4 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་མཆོན་མ་འགོད་པ་དང་རྩལ་ཚོན་བཟེ་ཚུལ་དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཟུར་འདེབས་དང་བཅས་པ། (117-122)
- 5 ཐོང་བ་དང་གི་ཡ་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་དང་ལྷའི་རྣམ་བཞག་མི་ཏུ་དོར་ཐོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་སྟོན། (123-143)
- 6 མི་ཏུ་དོར་ཐོང་གཉིས་ཀྱི་དབང་གི་ལག་ལེན་གྱི་ཐེན་ཐེས། (143-144)
- 7 གཤེད་དམར་གྱི་དབང་བཤད་ཐེན་ཐེས་འཇམ་དཔལ་དགོངས་ཀྱི། (145-146)
- 8 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ས་གར་དང་མཆོད་གར་གྱི་སྟགས་འདོན་བན་བཀོལ་སྤངས་ལྡན་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མ། (147-148)
- 9 སྟགས་སྟོགས་ཀྱི་གསུང་ཐོར་འགའ་ཞིག (149-153)
- 10 ལྷ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཉེར་མཁོའི་ཐིག་དང་བཤད་པ་བྲག་ལེན་དུ་མའི་སྐོར་ལ་བཞེད་བྱང་མཛད་པ། (154-155)
- 11 རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བརྒྱ་སྐུ་རས་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་སྐོས་བསྐང་གི་བྲག་ཁྲིད་གསན་སྐབས་ཀྱི་བསྟེལ་བྱང་གསར་ཉིད། (156-157)

པོད། 4 རྩེ་ཐོང་།

- 1 བསྟན་པའི་གནད་ཀྱི་རྩོགས་པའི་གདམས་པ་བྱང་ཚུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཞལ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྐོར་འབྲེད། (1-36)

- ༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མེད་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས། (༣༩༩-༤༥༠)
- ༢ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ། (༤༥༡-༤༩༣)
- ༣ མདོ་སྤྲལས་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་སྒོམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཞལ་ཆེམས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་
གཏེར་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ས་སྤེལ་གྱི་སྤྲུང་མ། (༤༩༤-༥༡༠)
- ༤ འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་སྤྲལས་བཅུད་ལམ་གཙོ་གསུང་བསྐྱོས་མི་ཤེགས་དོ་རྩེའི་ཟེགས་མ། (༥༡༡-༥༩༧)
- ༥ ལམ་གཙོའི་གདམས་ངག་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ལུང་། (༥༩༨-༦༡༩)
- ༦ ལམ་གཙོའི་ཟིན་ཐོ་སྒྲོ་གཏེར་བརྒྱ་རྒྱུ་པའི་ཉིན་བྱེད། (༦༢༠-༦༣༦)
- ༧ ལམ་གཙོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་ཟིན་བྲིས་དོ་རྩེ་འཆང་བརྒྱ་སྤྲུང་སྤྲུང་མཛད་པ། (༦༣༧-༦༩༩)
- ༨ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ཟིན་བྲིས་གདུང་སེལ་སྤྲུན་གྱི་སྤྲུ་བ། (༦༩༩-༧༡༩)
- ༩ སྤྲུན་འདེན་སྤྲུས་གསོལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མདོར་བསྐྱུས་པན་བདེའི་བྱ་ཆར་འགྱེད་པའི་ཚོགས་ལྷན་
སྤྲུན་གྱི་སྤྲུ་དབྱངས། (༧༢༠-༧༩༩)
- ༡༠ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གསུང་ཟིན་བཅུད་བྱང་དུ་བཀོད་པ། (༧༩༩-༨༡༩)
- ༡༡ འཇམ་མགོན་སྤེལ་བྱེད་པའི་ཟིན་བྲིས་གསུང་པའི་སྤྲུས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཤད་པའི་ཟིན་
བྲིས། (༨༢༠-༨༩༩)
- ༡༢ སྤྲུས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ཆོས་སྤྲུན་དང་པོའི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས། (༨༩༩-༩༡༩)
- ༡༣ སྤྲུན་འཇུག་གི་བཤད་པའི་ཟིན་ཐོ་ཞལ་ལུང་བདུད་ཅི་ཟེགས་མ། (༩༢༠-༩༣༩)
- ༡༤ གསོལ་འདེབས་འགའ་ཞིག (༩༤༠-༩༥༩)

- ༡༩ ཆེ་རབས་ཐེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཆོག་དོན་གཉིས་འབྲས་སྟེར་དང་། འདོད་དོན་པ་སྒྲོ་བཞད་པའི་ཉིན་
བྱེད། (༡༡༥-༡༢༡)
- ༡༩ བསང་མཆོད་ཀྱི་སྒྲོར། (༡༢༢-༡༢༣)

བོད། ༩ རྒྱུ་

- ༡ ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་མདོ་ལྷགས་ཟབ་རྒྱས་བདུད་ཅིང་མཆོ་
ལས་སྐྱེ་ཅེས་སྒྲུངས་པའི་ཚུ་ཐིགས། (༣-༡༠༢༡)

བོད། ༡༠ རྒྱུ་

- ༡ འདུལ་བ་མདོ་ཅིང་བཟུང་བྱུང་ཐོར་བྱུང་སྒྲུང་དོར་ནས་འབྱེད། (༥-༡༣)
- ༢ བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་གིས་མཆོམས་ནས་པར་བརྒྱན་པ་གཞུང་དོན་ལྟ་
བའི་ཐིག་འབྱེད། (༡༤-༡༢༡)
- ༣ ཀུན་མཁྱེན་བར་པའི་དོན་བདུན་ཅིང་ནས་བཞག་གི་གསུང་བཤད་ཐིན་ཐོ། (༡༢༢-༡༢༣)
- ༤ འཇམ་མགོན་ལྷེ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་དུ་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་གསལ་བའི་ཐིན་གྱིས། (༡༢༤-༡༢༥)
- ༥ མདོ་རྒྱན་སྐར་པའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བཟུང་བྱུང་ཐོར་བྱུང་། (༡༢༦-༡༢༧)
- ༦ བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་བཟུང་བྱུང་མཐར་འཛིན་ཆ་གསུང་སེལ་བའི་སྐྱེ་བའི་འོད་ཟེར།
(༡༢༨-༡༢༩)
- ༧ དགག་གཞི་རྒྱུ་ཅིས། (༡༣༠-༡༣༡)
- ༨ མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གསུང་ཐོར་འགའ་ཞིག (༡༣༢-༡༣༣)

- ༩ དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག་དོན་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་ཀླ་བཞད་པའི་ཆེ་འོད་འབྱམ་གྱི་སྟེ་མ།
(༩༠༩-༩༡༥)
- ༡༠ འདུལ་བ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་བཟ། (༩༡༩-༩༢༡)
- ༡༡ སྤྱིའི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་བཟེད་བྱང་དབྱངས་ཅན་རྩལ་མཚོ། (༩༢༣-༩༣༠)
- ༡༢ དབྱངས་ཅན་སྤྱི་ཀྱི་གི་མཆན་དངོས་གཞི་འཇམ་དབྱངས་བརྒྱུའི་མཆན་ཅན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་ལས་
བཟུས། (༩༣༡-༩༣༩)
- ༡༣ ཉིས་མཁོའི་ཟིན་ཐོ་ཆུ་ཐིགས་བྲེང་བ། (༩༤༠-༩༤༡)
- ༡༤ འདོད་གསོལ་འགའ་ཞིག (༩༤༡-༩༤༡)

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞི་བ།

དཔར་བྱུང་སྒྲིག་ཆེ་ག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ལྷ་ཀྱུ་མེད་གཤེ་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྱུ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆེན་ཏུ་ལྷ་ཀྱུའི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༡༥ཉིན་(འདིགལ་ཤེ།)ཆེན་པོའི་(འཛུགས་ཤིང་།)འདིགལ་ཤི།(ཟུགས་ཤི།)འཛུགས་ཤི།

ཨ་ཁུ་ཆང་ཇི་བཅུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ།

སྤྱི་ཁབ་སློབ་སྟོན་པ།
སློབ་སྟོན་པ།
སྤྱི་ཁབ་འགན་ཁུར་པ།
ཁུ་དག་པ།

ལག་བསྟར་ཁུ་སྤྱིག་པ།
ཁུ་སྤྱིག་ལས་རོགས།

ལས་ཁུ་ཆང་ཇི་མཁས་དབང་ཟུགས་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
སེར་སྟོ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་།
དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སློ་བཟང་སྤྱི་སྤྱི།
དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།
སློ་མང་དགེ་བཤེས་སྤྱི་བཟང་རྒྱ་མཆོ།
མངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བཅོན།
སློ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྟན་དང་དཔར་གཞི་སྤྱིག་མཁན།
མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།
དཔར་ཁང་།
དཔར་ཐངས་དང་པོ།
དཔར་གྲངས།
དེབ་ཆད།
ཡིག་གཞུགས།
ཡིག་གྲངས།
མཉེན་ཆས།
ཤོག་ཆད།
རྒྱབ་ཤི།
སྤྱི་དེབ་ཐང་།
རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྱི།
རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
སྤྱི་བས་བཅོ་ལྔ་པའི་ཕྱག་མཛོད།
ལོར་བུ་རྩ་རྩེག་དེ་སྤྱི་གསར་པ།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
དེབ་གྲངས་ ༡-༡༡༠༠
18.288 cm x 24.384 cm
རྒྱལ་སྤྱི་ཆད་གཞི་ཅན་གྱི་སློན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
༤༥༠༠༠
Adobe InDesign CS3
60 GSM
སྤྱི་ལེགས།
བཅུ་དྲུག་པ།
༤༧༩ ༤༣ ༩༤༩༤ ༠༣ ༡
སྟོན། 250/-

